הארץ

שנה נ"ד, יום ה', י"ח חשון תשל"ג, 26 באוק' 1972 V. 54 / 16,196 / OCTOBER 26 1972

"אשי לשכות אש"פ בלוב ובאלג'יריה נפצעו מחבילות-נפץ

אשי הלשכות שנפצעו היה קשר לפעילות החבלנית בחו"ל ✶ פצויות גם בביירות ✶ המחבלים מאשימים את שירותי-הביון הישראליים בשיגור חבילות-הנפץ

את סופר "הארץ" לענייני ערביים

...שבעה אנשים, ביניהם ...כסות ארגון הביהרור ... ואירגון הגג של ה... באלג'יריה ובלוב, נפ... ...מים האחרונים כתוצאה ... של משלוחי חבילות-... ...ידות, אלג'יר, טריפולי

התנצלה של המחבלים ... האשימו אמש את שירותי-הביון ה... ישראליים בהפעלת חבילות-הנפץ וציינו, כי שירותים אלה פועלים עתה במשותף עם סוכנויות-הביון ה... אמריקאיים בכל הנוגע לאיסוף כידע על תנועה ראשי המחבלים בעולם. ראש לשכת אש"פ בטריפולי, מוס... טפה עוזי אבדויה, נחשב לאישיות חשובה המקיימת קשרים הדוקים עם המחבלים הפעילים באירופה ובכלל זה פעילה אנשי הארגון המודיעינית על פתח (ספטמבר השחור), והוא בשיתוף פעולה עם הבילוטנות ה...

(הסוף בעמוד 2, טור 1)

חיפוש אצל בעל הדרכון האלג'ירי נערך על-פי ידיעה מודיעינית מוקדמת

יתכן הוגבר שיתוף הפעולה המודיעיני באירופה ✶ שיתוף פעולה מצד האמריקאים

מאת זאב שיף ... "הארץ" באירופה

...25 (סלפונית, מיוחד ...). גילוי בתכפות-הנפץ ...על-התצופה של אנש... ...בזוהות הפלשתיני ש... ...כון דיפלומט אלג'ירי, ...אה של שיתוף פעולה ... ידיעה מוקדמת של ... לשרותי הביטחון ההר...

סטרדאם אין נוהגים בכל מקרה ל... ערוך חיפושים בחפצותיו של נוס... עים, אלא אם הם יוצאים בדרכם ללהל אביב, ההיפושים נערכים על הגוף ובתיקים המוכנסים ע"י הנ... נוסעים לכבש. הוא דבר נדיר שנוסע בתבקש לפתוח מזוודותיו ובפרט ש... כאשר לאפריקה הדרומית.

כמתבר, כי שירותי הביטחון ההולנדיים קיבלו ידיעה מוקדמת על בואו של הדיפלומט הפלשתי... ני-אלג'ירי, כי בכליו ימצאו אח... לי כלי-נשק. ההפתעה היתה רבה כאשר התברר, כי נוסף לכלי הנשק נמצאו גם מעטפות-נפץ ... לא-תמוכות.

בהקשר לכך מציינים תוגים יודעי דבר באירופה, כי מאז הסבה במינכן ודעידת האינטרפול, הוגבר שיתוף ה... פעולה המודיעיני בין שירותי הבי... טחון והמשטרות של אירופה המער... בית ושירותי מודיעין אחרים על ה... טרור הערבי. תפקיד נכבד בחילופי אינפורמציה אלה ממלאים שירותי המודיעין האמריקאים ובראשם ה... סי.איי.אי. חילופי המידע כוללים ידי... עות על תנועת החשודים הקשורים לטרור הערבי ועל כתובות פיגוע.

ידיעות אלה מתבררות לעתים קרובות לגורמים ישראליים כדי שינקטו בצעדי זהירות מתאימים.

אתמול פירסם "איבנינג ניוז" ה... אנגלי, כי אזהרה כזו הועברה ב... אחרונה ע"י המחלקה המיוחדת של סקוטלאנד יארד לשגרירות ישראל, בדבר אפשרות לגל חדש של מעט... פות-נפץ לקראת השנה החדשה. ה... פעם בצורת בהבות שונות, כולל בק... בוקי כסכה. בין השאר נמסר בהצ... הרה, כי חלק במעטפות הנפץ החד... שות אינן מכילות חומר-נפץ, אלא מיכל של ציאניד שאדיו יכולים לה... יות קטלניים. אין כל אישור לידיעה זו ממקור אחר.

הסהר האדום הפלשתיני קיבל משלוחים סוביטיים

ביירות, 25 (צ"צ). הסהר-האדום הפלשתיני קיבל ביום ג' משלוח נוסף של תרופות וציוד רפואי, ש... שוגר ע"י האגודה הסובייטית לסו... לידריות אפרו-אסיאנית.

היה זה משלוח רפואי תשיעי ש... הגיע בבריה"מ למחבלים, מאז ה... התקפה שערכו הכוחות הישראליים ב-16 בספטמבר נגד מוצבי המחב... לים בדרום-לבנון.

טא"ס מאשימה:

אירגונים בישראל מכינים פעולות טרור נגד דיפלומטים ערבים וקומוניסטים

מאת א. זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 25 (מיוחד ל"הארץ"). אירגונים קיצוניים בישראל מכינים שורה של פעולות טרור נגד דיפ... לומטים של ארצות ערב ומדינות סוציאליסטיות באירופה וארה"ב, — האשימה היום סוכנות הידיעות ה... סובייטית טא"ס.

שגרירות ישראל בלונדון מאשימה את סוריה

לונדון, 25 (עי"ר). אליהו תבור, דובר שגרירות ישראל בלונדון, הא... שים היום את סוריה בסיוע לטרור הערבי, בראיון עמו בטלוויזיה הב... ריטית.

פנייה ישראלית ללונדון לא נענתה

אנגליה סירבה לחייב הערבים באשרות כניסה

"אין מקום לבטל הסכמים עם מדינות ערביות"

מאת זאב שיף שליח "הארץ" באירופה

לונדון, 25 (סלפונית, מיוחד ל"הארץ"). שגרירות ישראל ב... לונדון פנתה למשרד החוץ הב... ריטי וביקשה להטיל על כל ה... ערבים הבאים לבריטניה חובת הצטיידות מוקדמת באשרות כני... סה. כפי שנמסר, היתה התשובה הבריטית שלילית.

הפנייה הישראלית באה בעקבות התגברות הטירור הערבי באירופה ומשלוח חבילות-נפץ שבאחת מהן נהרג עובד השגרירות בלונדון, ד"ר עמי שחורי. כמתבר, כי אזרחים של חלק מארצות ערביות חייבים אמ... נם באשרות כניסה לאנגליה, אך שיע מדינות ערביות משוחררות מ... כך. שלוש מהן במפרץ הפרסי ו... שלוש בצפון-אפריקה, ביניהן אל... ג'יריה.

בכיוחד הובעה דאגה לגבי זו האחרונה, אשר ידוע, כי היא מגישה סיוע ישיר למחב... לים באירופה.

נציגי ישראל תבעו גם להגביר את הפיקוח על הסטודנטים הפלש... תינים באנגליה, בנימוק שקבוצה זו מהווה את התשתית בקירבה פו... עלים המחבלים.

כאמור, היתה התשובה הבריטית שלילית. הנציגים הבריטים אמרו, כי הם מוכנים להשתתף בכל מאמץ בינלאומי נגד הטירור, אך לדעתם אין מקום לבטל הסכמים עם מדי... נות ערביות בדבר אשרות-כניסה. גם מבחינה מעשית אין הבריטים רואים בכך תועלת, כאשר שלדב... ריהם ניתן יהיה לזייף דרכונים. אשר לפיקוח על הסטודנטים הפלשתינים, נאמר, כי השלטונות הבריטיים נוקטים בפעולות הדרושות.

שגריר ישראל ביקש הסברים מהולנד

הפלשתינאי-אלג'ירי יצא כנראה לדרום-אמריקה

האג, 25 (עי"צ ואי. פי.). שגריר ישראל בהולנד, מר חנן בר-און, ביקש היום ממשרד-החוץ ההולנ... די הבהרה בקשר לפרשת הפלש... תינאי, המצוייד בדרכון דיפלומטי אלג'ירי, אשר ברשותו נמצאו שתי מזוודות ובהן נשק ומעטפות-נפץ. האיש הגיע עם מזוודות אלה לאמש... טרדאם ביום ג'.

לאחר חקירה, יצא הפלשתיני ל... דרום אמריקה, *למדינה ששמה לא נמסר*. השלטונות ההולנדיים סירבו גם היום לגלות את זהותו.

משרד-המשפטים ההולנדי הודיע, כי ביטען דיפלומטי יכול להיות *טען בדיקת מכס, בעת שמתעוררים* "ספקות" ביחס לתוכנו. עוד נאמר בהודעה, כי לא נקבע שהאיש היה אמנם דיפלומט אלג'ירי, משום שיש מקרים בהם מקבלים אזרחים פשו... טים דרכונים דיפלומטיים מממשלת אלג'יריה.

הבינסטריון ציין כדוגמה, כי אנ... רת תוכב אמסטרדם, מתמחה לנשק, קיבל גם הוא מנשיא אלג'יריה לש... עבר, בן-בלה, דרכון כזה, אשר בו הוא מוסיף להשתמש גם כיום.

ידיעות שלא אושרו מסרו, כי הפלשתינאי עזב את אמסטרדם ב... דרכו לפרנקפורט, משם התכוון ל... המשיך לאמריקה הדרומית.

שגריר בון בצ'ילה, מר לותר לאהם, אמר היום, כי ביקש מן ה... משטרה הגנה. כפני נסיון לחטפו ע"י אירגון ספטמבר השחור. מר לאהם אמר, כי ממשלתו הודיעה לו שספטמבר השחור מתכונן לחטוף דיפלומט מערב-גרמני באמריקה ה... לטינית כבן-ערובה תמורת 3 הרוצ... חים במינכן הנמצאים במעצר. אשת כר לאהם קיבלה הודעה טלפונית מאלמוני שאיים, כי "דבר-מה עלול לקרות לבעלה".

האג, 25 (צ"ר). "במזוודה שהוחז... קה אתמול מן הדיפלומט האלג'ירי, היו 12 מעטפות נפץ, 8 ק"ג חומר-נפץ רב-עוצמה, נפצים ו-5 רימוני... יד, — מסר היום משרד-המשפטים ההולנדי.

במזוודה שנייה שהוחרמה מידי ה... דיפלומט בן ה-33, שזוהה רק ב... ראשי תיבות ה. ר. היו 5 אקדחים ותחמושת.

הדיפלומט הורשה להמשיך בנסי... עתו בשום שהתובע הכללי החליט, כי לא ניתן לוודא שהאיש ידע ש... במזוודתו הכילו חומרי-נפץ.

ידיעות בלתי-מאושרות אומרות, ...

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

הרוסי בצרפת ביקש בעצמו לחזור לבריה"מ

מארסיי, 25 (אי. פי.), האזרח ה... סובייטי ולאדימיר מאטאוסיאן, ש... כוחות צרפתיים מנעו אתמול נב... רן של רוסים אחרים לגרור אותו בכוח למטוס, ביקש היום בעצמו לחזור לבריה"מ.

מאטאוסיאן, ארכיטקט בן 30 ה... נמצא בצרפה כתייר היה כנראה מ... סוכם אתמול כאשר נאבק עם שני הרוסים שניסו לגררו למטוס ש... עמד להמריא במארסיי לפאריס.

שר-הבריאות ייפגש היום עם נציגי הרופאים

מרכז קופ"ח יפנה לסיוע משפטי נגד הרופאים ✶ ידלין ינהל המאבק ✶ ועדת השירותים של הכנסת תדון היום

מאת שלמה גבאי סופר "הארץ"

מרכז קופת-חולים מתכנס מחר כדי להחליט בקביעת צעדים משפ... טיים נגד אירגון הרופאים ול... בקש צו שיחייבם להפסיק את ה... סנקציות שהם נוקטים בהן או הורכבים לנקוט, בתיסגרת מא... בקם לביטול הביעתם להעסיד רו... פא בראשי מינהל קופ"ח.

כ"ב דויד הברבו, כי סכינון גרא... יה, כבר אמר, כי החליט לדון ב... נושא זה רק מחר כדי לאפשר ל... רופאים בחונה של הכרים לדיון מ... חדש בהחלטה. "זהו האמצעי האח... רון שנשאר לנו כדי לקיים את ה... מבוקה", — אמר.

היום ייפגש שר-הבריאות, מר ויקטור שם-טוב, עם נציגי אירגון רופאי קופ"ח המבקשים להפסיק את הסנקציות. מר שם-טוב כבר הביע את דעתו, כי יתכן שהגיעה הדר... שאים לגישרה, אך אין לבצע אר... ...

כן עומדת להתכנס היום ועדת השירותים של הכנסת לדון בבעי... ות זו, ולידיבה הוזמנו נציגי אירגון הרופאים, מרכז קופ"ח והסתדרות ה... בריאות.

היום עומד להתכנס גם ועד איר... גון רופאי קופ"ח כדי לדון במצבם המסכות שהציע ... ביום א'.

בעיקבות החרפת הסיכסוך עם מר... כז קופ"ח ההסתדרות, כפי שנמסר אתמול, הישקל האפשרות של הכ... רזה שביתה כללית של רופאי קופ"ח ובין החזרת סנקטי ההסתדרות ואף התפטרות קולקטיבית של רופאי ה... בוצה.

בינתיים נודע, כי עם כניסת מר אשר ידלין לתפקידו כיו"ר מרכז קופ"ח ב-1 בנובמבר (ביום ד' ה... בא), ייצא מר סכינון גראיק, ש... כיהן כבו"ם הז"ר, לחופשה. לפיכך יעביר ניהול כל המאבק עם הרו... פאים לידין, אם כי מקור הסיכסוך עם הרופאים נובע ממינויו לתפקיד יו"ר הנהלה.

פניית כה"ע חיפה

סופר "הארץ" בחיפה מוסיף: כר... כיר כ"פ חיפה, מר אליעזר מולק, הוזהיר אתמול את רופאי קופ"ח ב... חיפה מפני הגובות נוקמות של פר... עלים, שהמוכיר הושש מפניהן אם ישבתו הרופאים ליקוט מסנקציות.

בישיבה שהוזנה של מפ"ח אמש הביע מזכיר המועצה כרופאי חיפה שלא יימצאו להוראות אירגונם ויחזרו מייד לעבודה תקינה. המאבק של אירגון הרופאים הוא לשילטון ולא להנאים, — טיין.

מר מולק אמר, כי הסנקציות ש... נוקטים בהן רופאי קופת חולים הן בעצירויה וכי הפגיעה שבפגיעה הד... בית הרופא ניתקה לטווח ארוך אולי ...

(הסוף בעמ' 2, טור 1)

אחר חצות

...דקי: בריה"מ ...יחה סיוע צבאי ...סגרת יכולתה"

...25 (יופי"ע וצ"צ). ראש ...מרים, עזיז סידקי, הכריז ...שב מכונתך של הפרלמנט ...עדר הערבי של האיחוד ...סטי הערבי, כי בריה"מ ...התוסיף לבריאים סיוע צבאי ...יכולתה".

...אמר, כי הבטחות אלה ני... ...ני ראש ממשלת בריה"מ, ...קוסיגין, בעת ביקורו ב... ...קוסיגין אמר לו, כי בריה"מ ...כבצעה תמבצע את כל ...חייה להבן עציון המאבק... ...ל.

...רוצה להדגיש, כי נבקשים ...נשים בבצרה זה", — הור... ...ק, כן ציין, כי בהלחה צב... ...עית הבקר בבוסקבה בין ...ה-15 בנובמבר, כדי לדון ב... ...סוביטי למצרים.

...הוסיף שקוסיגין אמר, כי ...לשמונה כבריה"מ הגיעה ...עם ארה"ב על הבכון ה... ...ערבי. ארה"ב לא הצמיד ל... ...הסדר צודק בכיוון שהיא הכ... ...וקבעה הישראלית, — אמר ...לדברי סידקי.

...מר סידקי, כי ביקורו הצ... ...ביא להסברה ביחסים בין ...ובריה"מ, ויחסים אלה יהיו ...והאלים.

...תשעה סורים ...ושו מקולומביה ...ייד עם הגיעם

...25 (צ' פי'). הטצה אז... ...ורים נידכו אתמול מכף... ...כייד לאחר הגיעם בפאריס, ...ע ראש המשטרה התמאלה... ...מבצה. הוא אמר, כי נבקשו ...ביחון ביהודים בעקבות ...כאוכסיפ'ל על הכנית של ...לחטוף שגריר גרמני בבדיגה ...ה האזטיית בבן-ערובה ל... ...לירית המבחתבים ביצה.

...אי ספטמבר השחור ...על מסריטי סרט

...25 (אי. פי.). 19 סוכני ... ...פרויב נכבדו כדי לבטור ...בה הסרטים האמריקאית ההל... ...והבקובים אחרים המסתהפים ...הסריט סרט, בעקבות איום ...אפי ספטמבר השחור לנבוס ...אותם בסעצנת ובידיות.

...אחד מראשי פתח ...שולח האלג'יר

...25 (עי"ר ועי"צ). אחד מ... ...פתח, אבו-יוסף אל-קאיד, ...יוב בביירות בדרכו לאלג'י... ...הוא עשוה בתובכה. ...ש לסגר את קאיד לאלג'יריה ...התבצעה כמדינות בין שני ...זה, שאירעה ב-11 באוקטובר ...בעמה, בקרבת גבול סוריה, ...נהרגו 9 מחבלים. ...בזבה פתח, סי"ע שגריר אל... ...מוחמד יאהיה, בהוקול הסיב... ...יין בני הפלגים, ההולם ל... ...ריבא לאלג'יריה.

חקירה מקיפה בפרשת המעטפות הממולכדות לניכסון, רוג'רס ולייירד

בודקים אפשרות שהמעטפות הובאו לקרית-שמונה ע"י מחבלים שבאו מגבול הצפון או מן השטחים

מאת נחמן פביאן סופר "הארץ"

שלוש המעטפות שנמצאו ב-בית-הדואר בקרית-שמונה ושהיו מיועדות לנשיא ארה"ב, מר ריצ'ארד ניכסון, לשר-החוץ, מר ויליאם רוג'רס ולשר-ההגנה, מר מלווין ליירד, נתגלו כממולכדות "בנוסח אמסטרדאם".

המעטפות נבדקו אתמול בת"א במעבדות שירותי הביטחון, לאחר שעוררו את חשדם של מנהל בית-הדואר קרית-שמונה, מר דב הור-בין והדוור מר דוד מלכה.

צוות חוקרים עושה בקרית-שמו... נה בחקירה מקיפה וכפי שנודע, לא היו בעצרים עד שעת מסירת ה-ידיעה. בין היתר נחקרת האפשרות, כי המעטפות שולשלו לתיבות הדו... אר ע"י גורמים שבאו מעבר לגבול הצפון, או מן השטחים המוחזקים. *החקירה העלתה, כי שתיים מן ה...*

מעטפות שולשלו לתיבת דואר בחד... נה אגד בקרית-שמונה ואילו השליר...

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

ארה"ב תסייע במימון ניקוי תעלת סואץ

אם מצרים וישראל יסכימו לפתיחתה

וואשינגטון, 25 (אי-פי). ארה"ב הסכימה לסייע במימון ניקוי תעלת סואץ כאשר מצרים וישראל יסכימו על פתיחתה, — מסרו היום פקידים אמריקאיים.

הפקידים הגיבו על ידיעות מבי... רוה לפיהן אמר נשיא סודאן ג'עפר נומיירי, כי ארה"ב הציעה למצרים 100 מיליון דולאר לניקוי התעלה. הפקידים ציינו, כי התחייבות עקרו... נית בעניין זה ניתנה לפני זמן רב, כאשר הציעה וואשינגטון הסדר-בי... ניים לפתיחת התעלה, אך לדבריהם לא נקבע סכום כלשהו. ארה"ב לא חזרה בה מן ההצעה והיא מוכנה עדיין לסייע באירגון שיחות קירבה בין ישראל ומצרים, אם הן מסכימות לכך, — הוסיפו הפקידים.

השלום בווייטנאם מרחף באוויר

"ההסדר עשוי לבוא עוד לפני הבחירות"

מאת צ'ארלס קנפוראן? סופר "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 25 (מיוחד ל"הארץ"). השלום בדרום-מזרח אסיה ממשמש...

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

הווייטקונג: אם יסולק תיו — תיפסק האש מיד

שמועות על הפסקת ההפצצות בצפון וייטנאם

פאריס, 25 (י. פי. אי. פי. צ"ר וע"צ). הווייטקונג דרש ה... יום, כי ארה"ב תיטוש את נשיא דרום-וייטנאם, נגויאן ואן-תיו, כדי להוכיח שהיא מעוניינת ב... אמת ובתמים בשלום והוציא מ... כלל אפשרות הפסקת-אש כל עוד שולט תיו בסייגון.

את הדברים אמר ואן-סאו, דובר המשלחת של הממשלה הזמנית של הווייטקונג בשיחות השלום בפא... ריס. הוא הוסיף, שאם ארה"ב המ... לא אחר הדרישה, אפשר יהיה ל... הכריז על הפסקת-אש תוך שעות. כשקיפים בסייגון מציינים, כי מ...

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

אשה בעיר נאשורי באיי פיני נושאת את ילדה למקום מיבט... חיה, ברחוב מוצף מי שיטפונות שהתחוללו כאשר פקדה את ה... מקום סופת הוריקאן. במופה זו נהרגו לפחות 10 אנשים ו-88 נפ... געו.

(צילום ראדיו של אי.פי.)

פעילי עליה במוסקבה סבורים:

לא יינתנו היתרי עליה רבים לפני הבחירות בארה"ב

"יינתן פטור מן הכופר כל עוד תזדקק רוסיה לאישור הסכם הסחר עם ארה"ב"

מיוחד ל"הארץ" ב"ניו יורק טיימס"

מוסקבה, 25 (מיוחד ל"ה-ארץ"). בריה"מ מוסיפה לעורר אי-וודאות לגבי מעמדו של כופר ההשכלה שהטילה, אף-על-פי ש-כ-200 משפחות יהודיות אשר קי... בלו היתרי-יציאה בשבוע שעבר שוחררו מתשלום.

פעילי עלייה יהודיים ודיפלומטים במוסקבה סבורים, שמוסקבה לא ת... בטל את הכופר ותעניק פטור רק כל עוד יהיה צורך "לפתות" את הקונ... גרס האמריקאי לאשר את הסכם ה... סחר החדש. בהכרזותיה לימדה מוס... קבה סניגוריה על הכופר, בעוד ש... בנבעה העניקה פטור לעשרות יהו... דים. כמעט בכל מקרה טרחו הפקי... דים הסובייטיים להבהיר, כי המ... דובר בפטור חד-פעמי. במקרים ר... בים הורו למבקשי העלייה להגיש בקשתם לפטור בר-בבקום, לפני ש... הוענק. מדיניות זו של קיום הכו... פר בעיקרון, תוך התעלמות ממנו לפרקים, הולידה סתירות.

במשפחה יהודית במינסק פטרו את הבעל מחובת הכופר, אך לא את אשתו. בוילנה הוענק פטור לקומץ אנשים שהשלימו את חוק לימודיהם לפני 1940, אך צעירים מהם נתבעו לשלמו. לפחות 6 משפחות במוסקבה חוייבו בתשלום הכופר, בעוד ש-90 היו פטורות.

מקורות יהודיים במוסקבה מסרו... כיב, כי בשבוע האחרון קיבלו היתר...

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

קהיר רוצה להקים גשר יבשתי בין הים-התיכון וים-סוף

מאת סופר "הארץ" בחיפה

הממשלה המצרית מגייסת המימון להקמת גשר יבשתי בין הים-התי... כון לים-סוף. מערך עדמי ההובלה לאורך 330 הק"מ מאלכסנדריה ל... פורט סואץ יהיו כ-10 דולר לטונה. סכום זה כולל את הוצאות הטיפול בשני הנמלים. הממשלה המצרית מקווה שהכנית זו תעניין משלחים וחברות ספנות הפועלים בים-סוף, בחוף המזרחי של אפריקה, המפרץ הפרסי והים הערבי.

פרטים אלה נמסרו בידיעון המכון הישראלי לחקר הספנות.

מזג האויר

מעונן חלקית, לפרקים מעונן עם גשם מקומי, בעיקר בצפון ובמרכז הארץ.

הטמפרטורות החזויות להיום: ירו... שלים 17 עד 21 מעלות; ת"א 20 עד 26, חיפה 21 עד 26, באר-שבע 20 עד 28, אילת 23 עד 35, כפרץ שלמה 24 עד 34, רמת-הגולן 16 עד 20 מעלות.

הלחות היחסית תעלה. הסקיר סי... נופטי: שקע קר במערב קפריסין נע מזרחה.

סאדאת סקר בכנס סגור המשך היחסים עם בריה"מ

ידיעות סותרות על בואו של קוסיגין לקהיר עוד השבוע

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

הנשיא סאדאת עמד לסכם ה-לילה בכנס סגור של חברי ה-וועדה המרכזית של מפלגת ה-שילטון וחברי מועצת-העם, את צעדיה הבאים של מצרים כלפי בריה"מ לאור תוצאות ביקורו האחרון של ראש הממשלה, ד"ר עזיז סידקי, במוסקבה.

כן מסר סאדאת סקירה על המצב המדיני והצבאי באיזור ועל הפעי... לות המצרית בעתיד הקרוב.

מקהיר הגיעו אמש ידיעות סות... רות על בורל הפיסגה הסובייטית־ מצרית שקיומה העקרוני נתאפשר עם היענות ראשי הקרמלין להזמנת הנשיא סאדאת לבקר בקהיר. כתב רויטר מסר מפי מקורות יודעי דבר בקהיר, כי יש לצפות לביקור של ראש ממשלת בריה"מ, אלכסיי קו... סיגין בקהיר, במשך היומיים הקרו... בים וכי שגריר בריה"מ בקהיר, ו' לדימיר וינוגרדוב, שהגיע אתמול ל... יום אתמול למקום כהונתו, מסר ל... מצרים על כוונת קוסיגין לקיים את הביקור עוד השבוע.

לעומת זאת מסר כתב סי"ע מ... קהיר, כי האחראים המצריים רוב...

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

4 נהרגו בתאונה בצומת מגידו

ההרוגים — תושבי הכפר יפיע שליד נצרת

(ע). ארבעה אנשים נהרגו ו-5 נפצעו, בתאונת דרכים משולשת, שאירעה אמש בצומת מגידו שבע... כק. בין הפצועים קשה — שלושה ילדים.

התאונה אירעה סמוך לשעה 5...

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

מחר ב"הארץ" ובמוסף השבועי

הציפיות הגדולות
מאת יואל מרקוס
שליחו המיוחד של "הארץ" בארה"ב

★ ★ ★

הגנה עצמית קודמת
מאת א. שוייצר

★ ★ ★

דיין בשנת הבחירות
מאת דן מרגלית

★ ★ ★

פרטים חדשים על ספטמבר השחור
מאת עודד זראי

★ ★ ★

במחנה הפליטים שאטי
מאת עמוס הדר

★ ★ ★

המשטרה: מה הלאה
מאת יאיר קוטלר

★ ★ ★

המשבר המרובע של ברז'נייב
מאת אליהו סלפטר

★ ★ ★

המרוץ לראשות עיריית תל אביב
מאת יהודית וינקלר

★ ★ ★

נגד הורם לפרס נובל
מאת מיכאל אוהד

★ ★ ★

מה קורה במיצפה רמון
מאת מרדכי ארציאלי

★ ★ ★

פרק נוסף מרומן המתח

פרידריך פורסיית
תיק אודסה

★ ★ ★

העין הציבורית מאת תמר מרוז ✶ יצחק אוהב (בהו"ר) מאת יעקב רוטבליט ✶ על כל פנים מאת זאב ✶ מתיק המכתבים של רוה הל-צור ✶ מדריך "הארץ" לבידור ✶ מסעדה מאת איבנים ✶

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 50 אגורות

דחף

משכנתא כפולה עד 40,000 ל"י ב-9% לשנה ללא הצמדה לתקופה עד 18 שנה, רק בתכנית "יתרון דירה".

אם ברצונך לקבל עלון הסברה לביתך, מלא, נא תלוש זה ושלחו בדואר

לכבוד ת.ד. 456 תל-אביב.
א.נ.
אבקש לשלוח אלי בדואר עלון הסברה על התכנית יתרון דירה
שם..........
כתובת..........

תוכל גם להתקשר, לאחר שעות העבודה, ל"דיסקונטופון".
הודעתך תוקלט ותיענה למחרת בבוקר.
חייג: תל-אביב- 54572; ירושלים - 532650;
חיפה - 521285.

פרטים על ההטבות והיתרונות הנוספים - בכל אחד מ-182 סניפי

בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

בבד BDB

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

יו"ר העצרת סירב לפסוק שישראל לא זכאית לדבר בשם היהודים

נציג דרום-תימן ערער, היו"ר הפולני השיב לו

מרכז האו"ם, 25 (ע"ר). יו"ר העצרת, נציג פולין, סטניסלב טרפצ'ינסקי, סירב אתמול לפסוק, על סמך הצעת נציג ערבי, כי נציגים ישראליים ייחשבו כחורגים ממסגרת הסדר, אם יטענו שלהם הזכות לדבר בשם העם היהודי כולו.

העניין הועלה ע"י נציג דרום-תימן, עבדול מאלק איסמעיל, בעת נאום נציג ישראל, עובדיה סופר, בעצרת. מר סופר, אשר נאם במיסגרת הדיון על צעדים לחיסול הקולוניאליזם, טוען קווי הקבלה בין העם היהודי והציונות לבין מאבקם של עמי אפריקה למען שיחרור לאומי.

הנציג הדרום-תימני ששיסע אותו, שאל אם רשאי נציג ישראל לדבר בשמה של דת. יו"ר העצרת אמר, כי מר סופר מדבר כנציג של מדינת-ישראל.

בשלב מאוחר יותר, חזר הנציג הדרום-תימני ושאל אם יש להבין, כי בעתיד, כל-אימת שנציג ישראלי ידבר בשם היהודים, „תורחק התייחסות ליהודים מנוסח ההודעה", והשם „ישראלי", יוכנס במקום „היהודים".

הנציג הערבי אמר: „כל-אימת שפקיד ישראלי מדבר כאן באו"ם הוא מזכיר שהוא נציג העם היהודי, הרי אין זה צודק, אין זה נכון, והדבר נוגד את מגילת האו"ם".

היו"ר אמר, שכל הנציגים יסכימו לדעתו, כי כל נציג באו"ם מדבר כנציגה של מדינה.

כתב „פיגארו" מביירות:

לישראל שאיפות לגבי דרום-לבנון

מאת א. מאייסי
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 25 (מיוחד ל„הארץ"). שר-החוץ הלבנוני, חליל אבו-חמד, גינה בראיון עתונאי את ישראל על שתקפה את לבנון „ולא טרחה אפילו למצוא אמתלה לכך".

בדברים שאמר אבו-חמד לסופר „פיגארו", השיב שר-החוץ מר אבא אבן, שאמר (כפי שנמסר בראיון לרדיו הצרפתי) שאינו אחראי למתרחש מחוץ לגבולות ישראל ומתוך להתלסות ריבוניות ישראליות. שר-החוץ הלבנוני, טען, שישראל אינה מכירה בכך שלבנון אף היא אינה אחראית למתרחש מחוץ לגבולה, ואף מנחיתה עליה מהלומה מאסיבית צבאית.

כתב „פיגארו" מוסר מביירות, שלדעת חוגים דיפלומטיים יש לישראל שאיפות דיפלומטיות לגבי דרום-לבנון. לבנון השיגה לדבריו את הקפאת פעולות אירגוני המחבלים כדי לשלול תואנות מישראל להתקפה נוספת עליה.

שר-הבריאות ייפגש

(סוף מעמוד 1)

יותר חמור מן הפגיעה שהם פוגעים כעת בחברי הקופה. הוא שלל בתוקף התערבות שר-הבריאות בסיכסוך רופאי קופ"ח.

„לא שביתה אלא בריונות"

סופר „הארץ" בירושלים מוסר: „שביתת רופאי קופ"ח אינה שביתה, כי אם בריונות. ציבור הרופאים צריך להתבייש בהתבטאויות המנוסבות של יו"ר אירגון רופאי קופ"ח, ד"ר רם ישי, נגד ההסתדרות", — אמר אמש יו"ר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, ח"כ משה ברעם, בדיון שקיימה לשכת עבודה בירושלים.

נודע שחברי הלשכה הציעו לקיים הפגנות פועלים נגד הרופאים. הלשכה החליטה לקיים כנס מחאה נגד פעולות הרופאים וקראה לדעת הקהל להתקומם נגד השיבושים הנגרמים ע"י הרופאים במרפאות.

בן-אהרון תוקף את הרופאים

(ע). מזכיר ההסתדרות מתח אמש ביקורת חריפה על רופאי קופ"ח. בהופיעו בסמינר הסתדרות האקדמאים במדעי החברה, שנפתח בבית אהרון ליד נתניה, האשים את הרופאים, כי הם משתמשים בחולים כבני-ערובה חטופים, ולא תהיה ברירה, אלא לפנות בעניין זה לבית-המשפט. „אם ניכנע לדרישת הרופאים, נגיע לתוהו ובוהו, כי בשיטה שהם בחרו, יכולים הרופאים לדרוש לעצמם גם ראש ממשלה משלהם ו-40 מהנדסים עשויים להפסיק את אספקת המים לאוכלוסיה, עד שלא יקבלו סך פיתוח משלהם..."

סיסקו: הקלה ניכרת במשבר במזרח התיכון

נגד כפיית הסדר

שיקאגו, 25 (עסטי"א). מר ג'וזף סיסקו, עוזר שר-החוץ האמריקאי לענייני המזה"ת, הכריז כאן היום, כי חלה „הקלה ניכרת" במשבר במזה"ת כתוצאה מ-3 גורמים — „התוצאה החיובית" של שיחות הפיסגה בין המעצמות; הפסקת-האש הנמשכת זה יותר משנתיים והמדיניות האמריקאית של הבטחת מאזן הכוח באיזור.

מר סיסקו ושני דוברים אחרים של ממשלת ניכסון השתתפו בשורה של תדריכי-רקע שנערכו כאן למען מועצת הרבנים של שיקגו. שני האחרים היו דונלד ראמספלד, יועץ הנשיא ניכסון, ולורנס זילברמן, תת שר-העבודה.

מר סיסקו אמר לרבנים, כי מדיניות ארה"ב במזה"ת היא להביא לתהליך של מו"מ כדי למצוא פיתרון בדרכי שלום. כן חזר והצהיר, כי מדיניות ארה"ב אינה לכפות הסדר שלום, כי אם למלא תפקיד מריץ ולסייע לשני הצדדים לשאת ולתת ביניהם על גבולות ובעיות אחרות.

תביעה בארה"ב לבטל הפטור ממסים על תרומות לישראל

וואשינגטון, 25 (ע"ר). קבוצת אזרחים אמריקאים הגישה היום תביעה לבית-המשפט המחוזי בוואשינגטון במטרה לבטל את הפטור ממסים על תרומות למוסדות צדקה יהודים השולחים כספים לישראל.

בתביעה נאמר, כי המגבית היהודית המאוחדת והמגבית הישראלית המאוחדת תומכות בגורמים פוליטיים ומנהלות תעמולה למטרות אידיאולוגיות. עבריין באבצרת, מדרשים, פרקליט התובעים, אמר במסיבת עתונאים, כי הכספים הנאספים למען אירגונים אלה מנוצלים למעשה לצרכים פוליטיים והעמלותיים בישראל ובארה"ב. הוא טען, כי שתי המגביות אינן מוסיפות לפקח על הכספים המגיעים לישראל ולכן אין הן ממלאות אחר הדרישות לפטור ממסים בהתאם לחוקי מס-הכנסה האמריקאיים.

אחד התובעים, נורמן דייסי, שאמר, כי הוא יו"ר ועדת פלשתין האמריקאית, טען, כי ההפסדים הנגרמים לאוצר האמריקאי מפטור מיסים של שתי המגביות מגיעים ל-250 מיליון דולר לשנה זו בלבד.

אלעזר: יש ליזום מלחמה מתמדת בטרור

(צ). „עלינו להתייחס אל מלחמת הטרור במהדורה החדשה כמו לכל מלחמה, ואם ברצוננו לנצח בה, יש ליזום מלחמה התקפית ומתמדת", — אמר אמש הרמטכ"ל, רב-אלוף דוד אלעזר, בכנס אנשי של משקי חבל אשכול.

הרמטכ"ל הטעים שהמלחמה במחבלים צריכה להתנהל לא כמלחמה פראית, לא בכל מקום ולא בלי הבחנה. עלינו להכות בהם בעיקר במרכזים כיום כ-80 אחוז מבין כ-15 אלף אנשי האירגונים לסוגיהם. הרמטכ"ל אמר, שהוא אינו סבור שיש להפעיל על סוריה ולבנון לחץ צבאי שיביא לשבירת הפסקת-האש, אולם יש בכוונו להביא שתי מדינות אלו למצב שבו יגבילו את פעילות המחבלים לאדמותיהם.

פרס ספרדי לשידורי ישראל

ברצלונה, 25 (עי"צ). שידורי ישראל זכו בפרס בינלאומי „אונדאס" של הרדיו והטלוויזיה הספרדית. הפרס הוענק לשידורי ישראל במדור תוכניות התרבות כאות הערכה לשידור, „מקץ 500 שנה" שהיה מוקדש לתרבות היהודית-ספרדית.

ראשי לשכות אש"פ נפצעו

(סוף מעמוד 1)

לובים המסייעים בדרכים שונות למחבלים בבירות העולם.

מטריפולי נמסר אמש, כי אבו זיד קיבל הודעה לבוא לבניין הדואר המרכזי כדי לקבל חבילה שנשלחה על שמו. אבו זיד הלך אתמול בבוקר לשם ביחד עם שני אנשים, האחד אורח לובי והשני פלשתיני (כנראה שייך ללשכת אש"פ בטריפולי) וקיבל את החבילה. הוא יצא ביחד עם שני חבריו אל מחוץ לבניין ובהיותו על המדרגות, פתח את החבילה, שהתפוצצה בידו. אבו זיד נפצע קשה ואילו שני חבריו נפצעו קל יותר.

לא נמסר מהיכן נשלחה החבילה ונראה ששלטונות הביטחון הלוביים ממשיכים בחקירתם כדי לגלות את מקורה.

לעומת זאת מסר רדיו המחבלים בקהיר, כי החבילה התפוצצה אתמול בבוקר בידיו של אחד העובדים בלשכת אש"פ בטריפולי (בלי לנקוב בשמו) ופצעה אותו באורח בינוני. כן ציין הרדיו, כי שני אנשים שהיו לידו, האחד לובי והשני פלשתיני, נפצעו קל.

נפצע באלג'יר

אור ליום אתמול התפוצץ מכתב בידיו של ראש לשכת אש"פ באלג'יר, אבו חליל. האיש, שגם הוא ידוע בפעילותו הענפה כמתאם הסיוע האלג'ירי בנשק, באימונים ובסיוע אחר לפעילות החבלנית בחו"ל, נפצע והובא לביה"ח.

רדיו המחבלים מסר אמש, כי המכתב שנשלח לאבו חליל הוא מכתב רגיל שהגיע מבלגרד ועליו בולים ותותמות של בית-הדואר ביוגוסלביה. המכתב לא עורר את חשדו של אבו חליל. לשכת אש"פ באלג'יריה ביקשה אתמול מן השלטונות „הידידותיים" ביוגוסלביה לגלות את שולחי המכתב ולהענישם.

בביירות התפוצצה אתמול בבוקר חבילה ממולכדת במשרדי חברת היבוא הבין-לאומית. מזכירת החברה נפצעה וכן אחד הפועלים בחברה. המזכירה נפצעה קשה בפניה ובידיה ואילו הפועל נפצע קל יותר. אוזה"ע התפוצצה חבילה ממולכדת אחרת בבית הדואר המרכזי של ביירות כאשר אחד מעובדי הדואר מיין את החבילות מחו"ל. הממיין נפצע ועובד אחר נפצע קל. רדיו המחבלים ציין, כי גם חבילות אלה הגיעו מבלגרד.

אור ליום אתמול גילו שלטונות הביטחון המצריים חבילה ממולכדת שנשלחה מבלגרד לחבר הוועדה המרכזית של אש"פ ונציגה בקהיר, פארוק אל-קדומי. החבילה פורקה לפני שהגיעה למענה.

„ציונים שעברו דרך בלגראד"

דובר אש"פ בבלגרד אמר, כי טרוריסטים ציונים שבסיסם מחוץ ליוגוסלביה ואשר עברו דרך בלגרד, הם ששלחו את מעטפות הנפץ. הוא הוסיף שמכיוון שאין אירגונים ציוניים ביוגוסלביה, יהיה קשה מאד לגלות את עיקבות שולחי המעטפות.

פקידים יוגוסלביים אמרו, כי מתנהלת חקירה כדי לקבוע כיצד אפשר היה לשלוח מכתבים ממולכדים באמצעות הדואר ביוגוסלביה, הנתון לפיקוח חמור.

שר-הדואר הלבנוני, ג'אמיל כאבה, דיווח היום לנשיא לבנון ולראש הממשלה על התפוצצות המעטפות והחבילה בביירות. נמסר, כי החבילה הממולכדת שהתפוצצה בידי מזכירת החברה נועדה למעשה לראפיק שאקר אל-נאטשה, שהוא הפלשתיני של ניהול עזם, בעל החברה. לאל-נאטשה יש קשר הדוק עם פתח. כדי למנוע התפוצצויות נוספות, הוחלט להפקיד זמנית את מיון הדואר בסניף הדואר המרכזי של ביירות בידי הצבא הלבנוני.

הפרופסורים ג'ון היקס (בשמאל) מאוקספורד וקנת ארו מקיימבריג', שבמסצ'וסטס, אשר זכו במשותף בפרס נובל לכלכלה.
(צילום רדיו של אי. פי.)

„ברוה"מ מקימה בסיס ימי בבאנגלה-דש"

פרנקפורט, 25 (עי"צ). בריה"מ מקימה עתה בסיס ימי בנמל צ'יטאגונג שבבאנגלה-דש, — מסר היום „פרנקפורטר אלגמיינה צייטונג", מפי כתבו בדאקה.

פרס נובל לכלכלה לאמריקאי ולבריטי

שטוקהולם, 25 (ע"ר). פרופסורים אמריקאי ובריטי קיבלו היום במשותף את פרס נובל למדעי הכלכלה 1972, על פעלם בהסברת הכוחות המעצבים את הכלכלה המודרנית.

קנת ארו (51) פרופ' באוניברסיטת הרווארד, ואמריקאי ה-8 הזוכה השנה בפרס נובל, וסיר ג'ון היקס, (68), פרופ' באוקספורד, יקבלו ביחד כ-410 אלף ל"י.

בשטוקהולם מסרו, כי התיאוריה של השניים מסבירה כיצד נקבעים מחירים ומתחלפים משאבים במדינה מודרנית.

גב' טרפר — למשפט בפאריס

החמיר מצב בעלה

מאת א. זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 25 (מיוחד ל„הארץ"). גב' טרפר קיבלה אתמול אשרת-כניסה לצרפת ויצאה לפאריס לקראת פתיחת משפט דיבה נגד דאן רושא, שהאשים את ליובה טרפר בשיתוף פעולה עם הנאצים.

הגב' טרפר אמרה לי, כי מצבו של בעלה — בן ה-69 — החמיר מאד. הוא סובל מהפרעות במחזור הדם וסירב לקבל טיפול מידי רופאים פולניים.

צעירי ל"ע נפגשו עם הרב גורן

ראשי מזכירות הדור הצעיר של ל"ע נפגשו אמש עם הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן, ודנו עמו בבקשתו שסיעת ל"ע תסיר את הצעת-החוק בדבר נשואים אזרחיים לפסולי חיתון.

צעירי ל"ע הודיעו לרב גורן באופן שאינו-משתמע-לשתי-פנים, כי הבעיות ההלכתיות והעיוותים האישיים שנוצרו כתוצאה מכך חייבים למצוא את פיתרונם במיסגרת חקיקה ממלכתית. כן הודיעו לו צעירי ל"ע שאין טעם בדחיות נוספות ואין הם סבורים שיש לסבול מצב שבו חוסר גמישות ע"פ ההלכה יצרו מצבים עגומים כגון בעיית הממזרים, כהן גרושה, וכיו"ב.

צעירי ל"ע לא שוכנעו מנימוקי הרב, כי תרופת הפלא הינה הזמן. לדעתם היה על המימסד הרבני להתמודד עם הבעיות במשך 25 שנות קיום המדינה והגשת הצעת החוק הנוכחית בכנסת היא רק תוצאה ישירה של ההזנחה והתעלמות מבעיות פסולי החיתון.

שגריר ישראל

(סוף מעמוד 1)

כי האלג'ירי המריא אמש במטוס לופטהאנזה לריו דה-ז'אנרו.

ארבעה חברי פרלמנט הולנדיים הגישו היום שאילתות בכתב לשר-המשפטים ולשר-החוץ, בהן נאמר „עמדת משרד-המשפטים ההולנדי, שלא פתח בהליכים משפטיים כלשהם נגד הדיפלומט, נראית כמוזרה בהקשר למאבק נגד הטרור וחטיפת המטוסים". הם גם ביקשו משני השרים לברר את מוצאם של כלי הנשק שנתפסו ואת מטרת נסיעת הדיפלומט. כן ביקשו לדעת אם לא היתה אפשרות לאסור את צאתו של הדיפלומט מהולנד.

סאדאת סקר

(סוף מעמוד 1)

זים על שראשי הקרמלין לא קבעו עד כה מועד מוגדר לביקורם וכי הם הכשילו את ביקורו של סידקי וסירבו לדון עימו בבעיות הקשורות בשיתוף הפעולה בין שתי המדינות בטענה שנושאים אלה יידונו בפיסגה בקהיר, כאשר תתקיים.

כתב העתון הביירותי „אל-נהאר" תקף בעתונו את המימשל המצרי המעלים מידע מן הציבור וכי בגלל שיטה זו קיימת בציבור המצרי הרגשה של אי-אימון לפירסומים הרשמיים כמו הפצת שמועות ותקריות פעוטות מאידך. הכתב מגלה, כי באחרונה הכיל צעיר פלשתיני פצצה ברובע אל-זמאלק בקהיר וגרמו נזקים לבניינים באיזור. הכתב מציין, כי עד היום לא פורסם דבר על המקרה ולא ידוע מה אירע עם הצעיר.

(עי"צ). סידקי אמר בכנס, שקיבל הבטחות מבריה"מ כי זו „תמלא אחר התחייבויותיה, בגבולות יכולתה, בתחום אספקת ציוד צבאי למצרים".

בתשובה לשאלה אמר סידקי, כי אין הוא יכול לגלות פרטים על הסיוע הצבאי הסובייטי.

השלום בוייטנאם

(סוף מעמוד 1)

ובא. זוהי הרצה בקרב כמה מן הגורמים שבמשקיפים המדיניים כאן וזוהי התרגשה ברחוב. השלום — ולפחות הפסקת-האש או הסכמה על הפסקת-אש — מרחף באויר. שום פקיד בר-סמכא לא יאשר או יכחיש זאת. מעטים בלבד יביעו התנגדות לכך. הלך-הרוח האופטימי אינו נובע אך ורק מהתרוצצות היועץ הנרי קיסינג'ר בין ואשינגטון לפאריס וסייגון. דומה שחשובה יותר העובדה, שפקידי ממשלת ארה"ב, לרבות הבכירים שבהם, נוכחים להסכים לסיום המערכה, להשלים עם הקמת ממשלה קואליציה בסייגון ולהביא את דעתו של תיאו בשידול ושיחוד: „אילו אנו האמריקאים היינו פועלים בדקיים, היינו נותנים לו 10 מיליון דולר וכרטיס-טיסה לשווייץ" — אמר לא מכבר באנחה דיפלומט אמריקאי ותיק. „אילו רק היה לוייטנאם בקרבתה אי בדומה לטאיוואן", אמר מומחה לענייני אסיה בממשלת ארה"ב.

הבלחהה לא תוכל להימשך עוד זמן רב, — אומרים כאן הכל, יהיו אשר יהיו תוצאות הבחירות. ארה"ב חייבת לחלץ עצמה מוייטנאם עוד מרים. ההסדר הוא בלתי נמנע ועשוי לבוא עוד לפני 7 בנובמבר, מועד הבחירות לבית-הלבן.

וואשינגטון, 25 (עי"צ). סירחאן בישארה סירחאן, רוצחו של הסנאטור רוברט קנדי ביוני 1968, עירער היום בוואשינגטון נגד עונש המוות שהוטל עליו באפריל 1969.

נומיירי מתאונן על סאדאת: לא נועץ בנו בעניינים גורליים

„אם מכריע סאדאת על שלום או מלחמה — עליו להודיע לנו על החלטתו מראש"

ביירות, 25 (ע"ר). נשיא סודן, ג'עפר נומיירי, התאונן על נשיא מצרים, שלא נועץ בו בעניינים גורליים לסודאן.

בראיון שפורסם היום ב„אל-נהאר", ציטט נומיירי את סאדאת, שאמר לו, כי הסכים להצעה אמריקאית בדבר התחלת טיהור תעלת סואץ. לדברי המנהיג הסודאני אמר לו סאדאת, כי הוא עומד להגיע להסכמה עם ארה"ב, שבמסגרתה יקבל 100 מיליון דולר, כדי שיוכל להתחיל בטיהור התעלה.

„אנו מניחים שהננו זכאים שיוועצו עמנו במיוחד אם ההחלטות נוגעות לאינטרסים של מצרים וסודאן", — אמר נומיירי.

עוד מציין המנהיג הסודאני, כי הודעת סאדאת ששנת 1971 תהיה „שנת ההכרעה", באה לו כהפתעה מוחלטת. הוא ציין, שאם החליט סאדאת על מלחמה, הרי במלחמה כזו חייבים להשתתף גם החיילים הסודאניים בחזית סואץ ואם מדובר בהכרעה בדרך של שלום, „ילכו הכוחות הסודאניים בעיקבות הכרזת המצרים". בשני המקרים גם יותר היתה מוטלת החובה על נשיא מצרים להודיע על החלטתו למי שקשור עימו בחזית טריפולי.

בהקשר זה מצביע נומיירי על העובדה שכוחות מצריים עברו אימונים על אדמת סודאן, שם הוקמו מקומות מיסתור למטוסים מצריים ועמדות למשחתות וצוללות מצריות. „אם תפרוץ מלחמה, עלינו לשאת בתוצאות ואם לא, הרי עלינו לשאת בנטל המוסרי של הנוכחות המצרית בסודאן", — הוסיף נומיירי.

[illegible] חזר בו מהחלטתו הקודמת: בעניין „שנת ההכרעה", לא הודיע על כך לסודן ואף לא נועץ במנהיגים הסודאניים. „סאדאת אינו מתייעץ איתנו בשום נושא — הוא מעודד את אלה המפיצים האשמות נגדנו", — אמר.

בהמשך הראיון האשים המנהיג הסודאני את הנשיא סאדאת „שאינו מגלה את האמת" לסודאן.

הנשיא נומיירי ציין, כי הוא יקדם בברכה עריכת כנס של ראשי מדינות ומלכים ערביים בחרטום, כדי לחזור ולהודיע על הדביקות לשלושת הלאווים שאושרו בפיסגת חרטום ב-1967, לאחר מלחמת ששת הימים. כזכור, הוחלט אז שמדינות ערב לא יחתמו על שלום עם ישראל, לא יכירו בה ולא יתפשרו בעניין זכויות העם הפלשתיני.

אלון: ניסו להעליל עלי אך ידעתי שגולדה תגיד דברה

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

סגן ראש הממשלה, מר יגאל אלון, מסר אתמול, כי הוא האיש שהציע לממשלה את תכנית ההתיישבות ברמת-הגולן, בקעת הירדן, פיתחת רפיח ושארם א-שייח'.

מר אלון השיב אמש לשאלות בפגישתו בירושלים עם הנהלת חוג לשילוב במפלגת-העבודה.

מר אלון מסר, כי הגיש את תכניתו המוכרת בשם תכנית אלון כבר ביולי 1967 כהצעת-החלטה לממשלה. לאחר שהממשלה סיכמה שלא להחליט בדבר המפה, לא היה מקום להשאיר את ההצעה בסדר-היום מטעמי יוקרה בלבד. אז הציע מר אלון, לדבריו, תכנית ההתיישבות בתכנית ביניים.

מר אלון מסר, כי בדק את עניין האוכלוסיה הערבית בשטחים הכלולים בתכניתו ובדה הגיע למסקנה, שזוהי אוכלוסיה מינימאלית — כ-50-60 אלף בלבד.

פרשת מינכן

בהקשר לפרשת הרצח במינכן טען מר אלון, כי „נעשה נסיון מכוער להעליל עלי עלילות נוראות". הטענה שהושמעה נגדו כאילו הוא היה אחראי מבחינה אופרטיבית לשירות ביטחון כללי ולמוסד, היתה „מוצאה מן האצבע". „שתיקתי היתה מובנת מעצמה", — אמר. „ידעתי שיבוא יום וגולדה תגיד את דברה והיא אמרה אותם בצורה אצילית מאד. לא הכחשתי, הואיל והכחשה מצדי פירושה לגלגל את האשמה על מישהו אחר".

מר אלון אמר, כי בניגוד לפירסומים, ראש הממשלה המנוח מר לוי אשכול לא מסר לו את הטיפול בש.ב., „כי לא רציתי בכך ולא קיבלתי את זה".

מר אלון מסר, כי הוא מתנגד לשילוב כלכלי של ערביי השטחים.

גופת זועיתר הוטסה ללוב

רומא, 25 (עי"צ). גופת עאדל ואיל זועיתר, הפקיד הפלשתיני בשגרירות לוב ברומא, שנרצח ליד ביתו ב-16 באוקטובר והנחשב כמנהיג פתח באיטליה — הוטסה הערב מרומא ללוב.

4 נהרגו

(סוף מעמוד 1)

כאשר משאית מסוג סקניה ואביס שבאה מג'נין, התנגשה במונית מרצדס שנסעה מכיוון עפולה. כתוצאה מן ההתנגשות נפגע גם אוטובוס אגד, שהסיע פועלים מג'נין, ואשר בא מכיוון משמר-העמק ועמד לפני היציאה לכביש היוצא לג'נין.

מעצמת ההתנגשות נהרגו במקום 4 מנוסעי המונית: הנהג, גבר ושתי נשים שנסעו בה. 3 ילדים שהיו במונית נפצעו קשה. כן נפצע קשה נהג האוטובוס ונוסע אחד נפצע קל יותר.

הפצועים הועברו לביה"ח המרכזי בעפולה ומשטרת נפת יזרעאל עוסקת עתה בחקירת נסיבות התאונה.

ההרוגים הם נהג המונית, אדוארד אבו-זאתום, בן 35, אחמד שחאדה כילאני (37) אשתו פריזה יוסף כילאני (38) ואמו מסעדי כילאני (56). — כולם מן הכפר יפיע שליד נצרת.

דמשק, 25 (עי"צ). שר-החוץ המזרח גרמני, אוטו ויבצר, הגיע אחר הצהריים לדמשק.

חקירה מקיפה בפרשת המכתבים

(סוף מעמוד 1)

שית לתיבת דואר חיצונית שבבניין בית-הדואר שבמרכז המסחרי.

המעטפות נראות כמעטפות רגילות של דואר אויר ונשאו בולים בערך של 25 אגורות וגם תווית תכלת המסמנת את המישלוח בדואר אויר. הן לא נשאו את שם וכתובת המוען. כל המעטפות נשאו ליד שם הנמען את הכתובת באנגלית: הבית-הלבן, ואשינגטון ארה"ב. כתובות אלה הודפסו במכונת כתיבה רגילה ללא טעויות.

מנהל בית-הדואר, דב הורביץ, סיפר לחוקרים, כי חלקים בולטים של מתכת עוררו את חשדו וכן שמות הנמענים הבלתי-מקובלים לגבי מישלוח דברי דואר באיזור קרית-שמונה. הוא הודיע על כך למשטרה וזו פתחה בחקירה.

אנשי המשטרה ציינו לשבח את התנהגותו של מר הורביץ וכן של עובד הדואר דוד מלכה שגילה את שתיים מהמעטפות הממולכדות.

סופר „הארץ" מציין, כי מילכוד המעטפות היה ע"י מנגנון משוכלל בדומה לזה שנתגלה במעטפות שנשלחו מאמסטרדאם. מעטפה כזו הרגה את הדיפלומט הישראלי עמי שחורי בלונדון. מעטפות דומות נשלחו מחו"ל לשר שמעון פרס, למנכ"ל משרד-הסעד מ. קורץ ולגבר תמר מר-לב, למר אריה פינקוס, למר י. ארצי וכן לנציגויות דיפלומטיות ישראליות בחו"ל.

החוקרים אינם מניחים, כי בארץ יש בתי מלאכה המסוגלים לעבד מנגנוני מילכוד מן הסוג שנמצא במעטפות. אולם, עדיין אין כל כיוון מסויים לחקירה והיא מתעצמת מרגע לרגע ומקיפה איזורי גבול, כפרים ערביים וריכוזי מיעוטים בתחומי הקו הירוק ומחוצה לו.

פרשת המעטפות בקרית-שמונה נחשבת לחידוש בפעולות המחבלים. בעיקבות מעשה זה הוצאו ע"י משרד-הדואר הוראות לבתי-הדואר ברחבי הארץ, בהן נאמר, כי אין למעטפות סימנים חיצוניים מיוחדים ועל כן יש לנהוג בעירנות. מעטפות חשודות ואפילו במקרה של בליטה קטנה ביותר, צריך למסרה לבדיקה. הבליטה מציינת בדרך כלל מנגנון פיצוץ משוכלל המופעל כאשר פותחים את המעטפה. כן מציינות ההוראות, כי הכתובות בדרך כלל נלקחות מפירסומים רשמיים.

גורמי הביטחון מניחים, כי המגמה של מישלוח המעטפות הממולכדות מקרית-שמונה לבית-הלבן היתה להבאיש את ריחה של המדינה בעיני המימשל האמריקאי.

(ע). כפי שנמסר, קיימות שלוש אפשרויות, לדעת החוקרים: האחת — שהמעטפות נשלחו ע"י מסתננים מיהודה ושומרון, המגיעים כמוסג מדי-יום לקרית-שמונה ושוהים בה בדרכם לצפון.

האפשרות השניה — שהמעטפות נשלחו ע"י דרוזים, תושבי רמת הגולן המרבים לבקר בעיירה לצרכי קניות.

האפשרות השלישית היא, שהמעטפות הוכנו בלבנון והועברו ארצה ע"י מחבלים, שהגיעו לקרית שמונה אך ורק לשם שיגור המעטפות ואח"כ חזרו אל מעבר לגבול. אפשרות זו מבוססת על העובדה שהעיירה איננה רחוקה מגבול לבנון.

ישנה גם אפשרות קלושה שמטיילים מן הגדה, העוברים דרך קרית שמונה, הם ששיגרו את המעטפות.

וואשינגטון, 25 (יופ"י). הבית-הלבן סירב היום להגיב על הידיעות מישראל בדבר גילוי מעטפות-נפץ שעמדו להישלח לנשיא ניכסון ולעוזריו.

דובר הבית-הלבן גם סירב לומר אם אי-פעם נתגלו מעטפות-נפץ שנועדו לנשיא.

ג'נבה, 25 (עי"צ). מועצת גאט"ט החליטה היום להקים ועדת מומחים כדי לדון בתלונה ישראלית נגד בריטניה, לגבי הגבלות שהטילה בריטניה על יבוא בדי כותנה מישראל.

מפ"ם מציעה דחיית החוק לבחירות ישירות לראשי ערים — לשנת 77

הצעת מפ"ם — כנראה בהשראת מפא"י ואחה"ע לשעבר

מאת מתי גולן
סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

ח"כ ראובן ארזי, מסיעת מפ"ם במערך, הציע אתמול לוועדת החוקה בכנסת, שלא להחיל את חוק הבחירות הישירות לראשי עיריות בבחירות הקרובות, אלא רק באלה שיתקיימו ב-1977.

החוק נדון עתה בוועדת החוקה לקראת הקריאה השניה והשלישית במליאת הכנסת. מר ארזי נימק את הצעתו בכך שמדובר בחוק חשוב, אולם נסיוני ולכן אין להחדרו בפעם אחת. כן הביע את הדעה האלטרנטיבית, שיש לשקול את תחולת החוק בבחירות הקרובות רק בכמה מועצות מקומיות קטנות, כדי ללמוד אח"כ מן הנסיון. בפי מר ארזי היה גם נימוק טכני, לפיו לא יספיק משרד-הפנים להכין את הבחירות לפי החוק המוצע כבר ב-1973.

יצויין שאנשי משרד-הפנים פטרו נימוק זה והודיעו, כי אם יאושר החוק המוצע עד סוף השנה, יוכל משרד-הפנים להכינו כבר לבחירות הקרובות.

ח"כ חיים צדוק אמר שבאורח אישי היה רוצה שהחוק יופעל בהקדם האפשרי, אך מכיוון שהועלתה הצעה אחרת, הוא יביאנה להכרעת מפלגתו.

בחוגי הוועדה נוצר עם זאת הרושם, כי למעשה מעוניינים אנשי מפא"י ואחה"ע לשעבר במפלגת-העבודה בדחיית תחולת החוק מתוך חשש שראש עיריית ת"א, מר יהושע רבינוביץ, לא יוכל להיבחר על פיו. אולם, בגלל תמיכתם המוצהרת של אנשי רפ"י לשעבר וההתחייבות כלפיהם, אין מפלגת העבודה יכולה להציע זאת בעצמה. לכן סבורים בחוגי הוועדה, כי הצעת מפ"ם הובאה בהשראת ראשי מפא"י ואחה"ע לשעבר.

ח"כ תנם קלינגהופר מגח"ל הביע תמיכה מסויימת בהצעת ארזי, תוך הדגשה שבכך הוא מבטא את דעתו האישית ולא את דעת סיעתו. גח"ל מתנגדת למעשה לחוק המוצע, בגלל סעיף 8 הקובע, שדי ברוב של 40 אחוז, כדי להיבחר לראש עיריה, ואם איש מן המועמדים אינו משיג רוב זה, מתעברת ההכרעה למועצת העיריה. גח"ל דורש שראש העיריה ייבחר ברוב של יותר מ-50 אחוז. אם שום מועמד אינו משיג רוב זה, ייערך לפי הצעת גח"ל סיבוב בחירות שני בין שני המועמדים שזכו במספר הקולות הרב ביותר. מכיוון שגח"ל הוא במיעוט בעניין זה, סבור קלינגהופר, כי הצעת מפ"ם היא בבחינת הרע במיעוטו וכי דחיית תחולת החוק תאפשר אולי שינוי סעיף זה. עם זאת ברור, שאם תתקבל במליאת הכנסת הצעת גח"ל, הרי שהיא תעמוד על החלת החוק כבר בבחירות הקרובות.

סופר „הארץ" מציין, כי ההצעה בגילגוליה השונים נדונה בכנסת זה יותר מ-6 שנים. למעשה סיימה כבר הוועדה את דיוניה על החוק המוצע והעניין היחיד המעכב הבאתו למליאה הוא הצעת מפ"ם לדחיית תחולתו. יש להניח שההכרעה בעניין זה תיפול בשבועות הקרובים.

הווייטקונג

(המשך מעמוד 1)

בנאום הנשיא תיו אמש מסתבר שהוא הסכים להפסקת-אש. הנאום נתקבל בסייגון ברגשות מעורבים.

בחוגים צבאיים בסייגון נפוצו שמועות, כי הנשיא ניכסון הורה לחיל-האוויר להפסיק את ההפצצות מצפון לקו-הרוחב ה-20. זו לראשונה מאז חידוש ההפצצות על צפון וייטנאם ב-16 באפריל לא הופצצה אתמול שום עיר מצפון לקו זה. דובר אמריקאי סירב להגיב על הידיעה. הוא הוסיף, כי הגיחות בחלקה הדרומי של צפון-וייטנאם נמשכו גם היום.

נמסר גם, כי ארה"ב החישה את קצב אספקת המטוסים והמסוקים לדרום-וייטנאם. באחרונה סופקו 300 כלי-טיס מסוגים שונים. נראה, כי צעד זה נועד לאפשר לסייגון להבטיח סיוע אווירי לצבא היבשה גם לאחר צאת האמריקאים. בידי חיל-האוויר הדרומי נמצאים עתה יותר מ-1600 מטוסים.

הסנאטור ג'ורג' מקגאוורן האשים אתמול את הנשיא ניכסון בכך שהוא מרשה לנשיא ואן תיו להכתיב את מדיניות ארה"ב בוייטנאם. תנאי הפסקת-האש כפי שפורסמו, אינם מתקבלים על הדעת, — אמר. הוא טען שבארבע השנים האחרונות התאמץ ניכסון להחזיק את תיו בשילטון יותר מאשר להחזיר את הצבא האמריקאי ואת שבויי המלחמה מוייטנאם.

מפציץ קרב אמריקאי התרסק על סיפון נושאת-המטוסים של הצי השביעי „מידוויי" בדרום ים סין, לאחר שמיתקן הנחיתה שלו נשבר. 4 מלחים נהרגו ו-22 נפצעו, אחד נעדר. בתאונה ניזוקו כמה מטוסים אחרים, אך לאניה לא נגרם נזק חמור.

ניכסון וקיסינג'ר דנו בחילוקי-הדעות עם סייגון

וואשינגטון, 25 (ע"ר ויופ"י). הנשיא ניכסון וד"ר הנרי קיסינג'ר ביתחו היום את חילוקי-הדעות עם דרום-וייטנאם על התנאים להפסקת-אש. הבית-הלבן הזהיר פקידי רשות אמריקאים מפני אופטימיות יתרה לגבי הסיכויים להשגת הסכם בעתיד הקרוב.

משקיפים דיפלומטיים אמרו, כי הביקורת שמתח אמש הנשיא תיו על הפסקת-אש ועל התוכניות להקמת קואליציה משולשת, מצביעה על כך שדרושות שיחות נוספות.

ראש הממשלה הנייטרליסטי של לאוס, הנסיך סובאנה פומה, המריא היום מפריס לארה"ב לשיחות עם הנרי קיסינג'ר.

בי"ח לחולי נפש יוקם ליד מכר

במקום ביה"ח בעכו

(ע). משרד הבריאות מוסיף עתה כ-5000 מיטות בבתי חולים. בשנים הקרובות יוקמו בגליל המערבי מספר בתי-חולים, האחד מהם בשעכו — מסר אתמול סגן שר הבריאות, מר עבדול עזיז זועבי, בביקור בבית החולים לחולי נפש בעכו.

כן נמסר שבכוונת המשרד להקים בשנים הקרובות בית חולים לחולי נפש, בן 400 מיטות, מזרחית לעכו ליד הכפר מכר, שיבוא במקום בית החולים במצודה של עכו.

מלון יוקם ברחוב כורש בירושלים

במקום מלון פאסט

מאת סופר „הארץ" בירושלים

ועדת המשנה לתכנון ולבניה בירושלים אישרה אתמול את התכנית להקמת בית מלון על השטח בו עומד היום מלון פאסט, ברחוב כורש.

על פי התכנית, שהגישו בעלי מלון צבורה, יוקם לגובה שבע קומות. התכנית הועברה לאישורה של הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה.

שר-החוץ היפאני:

רוסיה רוצה בחוזה שלום עם יפאן

טוקיו, 25 (עי"צ). „התרשמותי היא, שבריה"מ רוצה לחתום על חוזה שלום עם יפאן, במגמה לנורמליזציה ביחסי שתי המדינות" — הצהיר שר-החוץ היפאני, מסיוסי אוהירה, בשובו ממוסקבה.

במסיבת עתונאים הדגיש השר במיוחד את חילוקי-הדעות הטריטוריאליים בין שתי המדינות ואמר, כי בעניין זה מגלים הסובייטים נוקשות ואינם מוכנים להחזיר אלא שניים מבין ארבעת האיים הקורילים, אשר יפאן תובעת ריבונות עליהם.

אוהירה הוסיף, כי יפאן לא תחתום על חוזה שלום עם בריה"מ כל עוד לא הוסדרה הבעייה הטריטוריאלית.

ספיר: היוקר יגבר אם יעלה השכר

(צ.). כל זמן שהעובדים במשק יתבעו העלאות שכר, לא תיפסק עליית המחירים, — אמר אמש שר-האוצר, מר פנחס ספיר, בפגישת חברי מפלגת-העבודה באשדוד.

בתשובה לשאלה אמר השר, כי הממשלה עושה מאמצים כדי לאפשר לנשים נשואות לצאת לעבודה. כיום נמצאים בתהליך בנייה 400 מעונות-יום בכל הארץ ותוך שנתיים תסתיים בניית המעונות האחרונים. נוסף לכך, בונים עתה כ-2000 גנונים.

לא יינתנו

(סוף מעמוד 1)

עלייה כ-100 משפחות במוסקבה, 50 באודיסה, 16 בלנינגרד וכ-5 משפחות בכל אחת מהערים קיאב קישינוב, מינסק, ריגה ווילנה.

פעילי עלייה יהודיים רואים סימנים לכך שגל היתרי העלייה החדש שוכך. חוזים, כי לא יינתנו היתרים רבים נוספים לפני הבחירות לנשיאות ארה"ב ב-7 בנובמבר.

(אי. פי. ועסטי"א). עוד 27 משפחות יהודיות ממוסקבה קיבלו אתמול פטור מן הכופר. עתה מגיע מספר המשפחות ששוחררו מתשלום ל-202.

מקגאוורן מאשים

הסנאטור ג'ורג' מקגאוורן אמר בוואשינגטון, שהכופר מוכיח, כי הקרמלין מתעלם בקשיחות מזכויות היסוד של האדם. הטלת הכופר על אנשים המבקשים להגר, פוגעת בכל אדם שוחר חירות, — אמר. מר מקגאוורן האשים את הנשיא ניכסון שאינו מרים קולו למען יהודי ברית המועצות הנאבקים למען חירותם. הוא ציין, כי היהודים היו קרבן לרדיפות כרגיות בתקופתנו, מאחר שהעולם הנוצרי גוכח תעלולי משטרים טוטליטריים.

השגרירות הרוסית בוואשינגטון: עניין לא חשוב

מזכיר השגרירות של השגרירות הסובייטית בוואשינגטון אמר אתמול כי לשגרירות לא ידוע דבר על שיחרור משפחות יהודיות מן הכופר. הוא טען, כי בעיית הכופר היא כה בלתי-חשובה בעיני מוסקבה, עד שאין טורחים להודיע על המתרחש בנושא זה לשגרירות.

אזהרות השמרנים בקנדה

מנהיג מפלגת האופוזיציה השמרנית בקנדה, מר רוברט סטנפילד, אמר בנאום בויניפג, כי אם מפלגתו תעלה לשלטון, לא תוכל קנדה לקיים יחסים לבביים ומלאים עם ברית המועצות, אם זו תמשיך להגביל את זכות ההגירה של היהודים.

בפרלמנט בלונדון אמר מר ג'וזף גודבר, שר-המדינה במשרד-החוץ הבריטי, כי בריטניה הסבה את תשומת לבו של פקיד סובייטי בכיר לעובדה שכופר התעודה עורר רגשות התנגדות חזקים בבריטניה.

פנו לשולוחוב

מקורות יהודיים בבריה"מ מסרו, שקבוצה של יהודים מקייב שלחה מכתב לסופר הסובייטי הנודע מיכאיל שולוחוב, שהוא סגן ציר בסובייט העליון, ובו מחאה נגד הכופר. העתק המכתב נשלח לתובע הכללי של בריה"מ, רומאן רודנקו.

„תחזור בעוד 5 שנים"

השלטונות הסובייטיים שוב סירבו להעניק לפרופ' אלכסנדר וורונל היתר עליה. הפעם נאמר לו במשרד הפנים ובמשרד אוביר „לשוב בעוד חמש שנים".

קוסיגין נוזף בר"מ איטליה

מוסקבה, 25 (אי.פי.). ראש ממשלת בריה"מ, אלכסיי קוסיגין, נזף בראש ממשלת איטליה, ג'וליו אנדריאוטי, המבקר במוסקבה, על החלטת איטליה לתת לצי האמריקאי השישי נמל-בית בסרדיניה.

תקרית זו שהתחוללה אתמול בשיחות בין שני ראשי הממשלה, מעיבה על מאמצי אנדריאוטי לשפר את היחסים עם מוסקבה, כפי שנמסר אמר קוסיגין לאנדריאוטי בעניין מתן הנמל לצי השישי: „יוזמות מסוג זה אינן תורמות לשלום ולשקט ביחסים ההדדיים".

עתונאי לבנוני זוכה מאשמת מסירת „מידע צבאי לאויב"

ביירות, 25 (יופ"י). עתונאי לבנוני, סוהייל חישמה, הכתב של שירות הידיעות האמריקאי [illegible] זוכה מאשמת העברת מידע צבאי למדינה אויבת, — אמרו בבית-המשפט כאן.

הישמה, שהועמד לדין בבית-משפט צבאי, נעצר ב-12 ביולי, שברשותו נמצאו תצלומים „בעלי אופי צבאי".

עם זאת גזר בית הדין עליו מעצר של חודש, באשמת החזקת [illegible] בביתו ללא רשיון.

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

צבי הירש רוזן

יליד לודז'
שנפטר בשיבה טובה.

ההלויה תצא היום, יום חמישי, י"ח בחשון תשל"ג (26.10.72) בשעה 2.30 אחר הצהרים, מבית ההלויות העירוני רח' דפנה, תל-אביב, לבית העלמין בקרית שאול.

רעיתו חנה רוזן
מנדל ומלכה שרף לבית רוזן
צבי ומרים צימרמן לבית רוזן
רבקה רוזן לבית סוכובולסקי
והנכדים

בצער וביגון רב הננו מודיעים על פטירת אחינו ודודנו היקר

שלמה ב"ר יואל משה ארונשטם

משבלי — ליטא

ההלויה תתקיים ביום ו' י"ט בחשון תשל"ג (27.10.72) מבית החולים רמב"ם בחיפה.
על מועד ההלויה במודעות.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על מותו הפתאומי של יקירנו

דוד שטרן (זולטן) ז"ל

ההלויה תתקיים בבאר-שבע. פרטים במודעות.

המשפחה האבלה

אקים
אגודה לקימום מפגרים
אבלה על מות ידידה

ד. לו הריס ז"ל

מטורונטו
נשיא כבוד „ידידי אקים קנדה"
ומביעה את תנחומיה למשפחה
זכרו יונצח בקרבנו

אקים — ישראל

המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח
משתתפת בצערו של
פרופ' מרדכי אברון
על מות
אמו

משטרת ישראל / המטה הארצי
אגף החקירות / יעוץ משפטי
משתתפים בצערו של
ניצב משנה יהושע בן-ארי
במות עליו
אחותו ז"ל

לידידנו ולחברנו
אלחנן בולקינד
משתתפים בצערך במות עליך
אביך ז"ל
דיירי בית משה שרת 60 ת"א

למשפחת מנספלד
אתכם באבלכם על מות
אוסקר
משפחת אדמתי

אוניברסיטת תל אביב
החוג לסטטיסטיקה
משתתף באבלה של
רחל שיינפלד
על מות
אמה

אורחינו וידידינו,
שהתכונו לבקרנו בסוף שבוע זה,
מתבקשים לדחות בואם למועד אחר,
משום שהקבוצים וחבריהם מארחים את מאות הצעירים של מועצת הקבוץ הארצי, המתכנסת באזורנו בימים שישי, שבת, ראשון (27—29.10).
הקבוצים
דליה, עין-השופט, רמת-השופט

הארץ

יום חמישי, י"ח בחשון תשל"ג
26 באוקטובר 1972

בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

...ים: רח' החבצלת 2, 224245-6, ת. ד. 273
...: רחוב עירוני 20, 661166-8, ת. ד. 5259

...: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
...מערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מתחייבת לפרסמן.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 6...

תנאים לשיחות

...ה יש סתירה בין נטייתה של הגב' מאיר לדון על הסדר ...ים גם אם סאדאת אינו מגלה נכונות לוויתורים, ויחד עם ...ב לשאת ולתת עם חוסיין בגלל הוסר פשרנותו? נדמה שאפ... ...סב סתירה זו בהתחשב בשני הבדלי יסוד בין מצרים וירדן: ...ן שוחחו במישרין וידועה לנו לא רק עמדת המיקוח ההתח... ...לה. יתר על כן, בירדן יש נכונות לדבר, בלי יכולת לסכם ...מתחשב במציאות; מצרים עשויה להתגלות כבעלת מעמד ... כדי שתוכל להרשות לעצמה הסדר ריאליסטי.

...יותה ובסארה ההערכה בירושלים (אגב, וואשינגטון שותפה ...זו). מכאן הפניות החוזרות ונישנות של הגב' מאיר ומר ...היה. ישראל מוסיפה לראות במצרים את המפתח לסיום ...; והשאלה היא אם מוכנה מצרים לכך.

...ור לגמרי שלא יהיה הסדר אם מצרים תעמוד על שיבתה של ...לגבולות 1967, או אם תתנה ניהול משא ומתן להסדר חלקי ...בת ישראלית מעין זו. מלחמת ששת הימים ואחריתה גילו ...חות מסויים במזרח התיכון; על פי מאזן זה יש הכרח בצירוה ...של המפה. מצרים יכולה שלא לרצות לעסוק במפה בשעת ...; לכך אפשר להסכים — ועובדה היא שישראל הביעה ...ערוך הסדר שאיננו סופי ופורמאלי.

...ד כזה כרוך בחלוקה-בפועל של סיני שתהיה בתוקף עד ...היה מצרים מוכנה למשא ומתן על חוזה שלום פורמאלי ...יחסים נורמאליים בין שתי ארצות שכנות. זו הצעה סבירה ...קות כי גם קהיר תגיע לכלל דעה כי היא הטובה ביותר ...להשגה בנסיבות הקיימות. אם וכאשר יושג הסדר כזה עם ...תהיה הצעה כשרה להסדר גם בגבולנו המזרחי, לא רק ...ה של ישראל, אלא גם מזו של ירדן. עד אז אפשר יהיה ...ות השלום דה-פאקטו השורר בין ישראל וירדן: אף אחד ...ם אינו זקוק לפורמאליזאציה דחופה של היחסים ביניהם.

עתיקות ועתיקות

...מקום לומר כמה דברי הבהרה על המושג „עתיקות" המופיע ...אחרונים הרבה בידיעות על מכירת „עתיקות" מאוסף של ...ן על-ידי קרן ישראל—אמריקה.

...עשה מקיף המושג „עתיקות" חפצים בעלי ערך ללא שעור ...צים מאד בלתי חשובים. האבן שעליה חקוק הסיפור של ...נהרה בין מעיין השילוח לבין העיר העתיקה (שלצערנו ...נמצאת בישראל כי אם באיסטנבול) היא עתיקה, וגם נר ...פני 2000 שנה שייך לתחום העתיקות. אך אבן השילוח הוא ... יחיד במינו מאשר מצבה שמסופר עליו בתנ"ך, ונרות ...כים בני אלפיים שנה או יותר פזורים באדמת ארץ-ישראל ...הם, וכל המוזיאונים, אלה הקיימים ואלה אשר עוד ייבנו, ...ולים ולא יהיו מעוניינים לקלוט את כולם, כי בגלל ריבויים ...א נודע להם ערך סגולי.

שנקרא בישראל „עתיקות" ברוב הגדול של המקרים אינו ...בוקי טכפו ופנסי כיס כלפני 2000—3000 שנה. גם להם יש ...איים, כאחר שהם מעוררים אסוציאציות עם ההיסטוריה ...הימים של ארצנו. כמובן הם צריכים להיות מיוצגים באוספים ...מוזיאונים הארכיאולוגים, אך, כאמור, לשם כך מספיקה ...אלפית של מספר החפצים שהתגלו עד כה או שעוד יתגלו. ...ך מסחרי יש לחפצים האלה אך ורק משום שבעשרים השנים ...ות התפתחה בשכבה הולכת וגדלה של אזרחי ישראל וגם של ... בחו"ל האופנה לאסוף מוצגים אלה. אופנה זאת קיבלה ...במידה רבה על-ידי כך שמספר אנשים ידועי שם, ובראשם ...יין, היו גם הם לאספנים. בית הסוב בסביל משה דיין, הוא ...סביל, אוסף האוצר הלאומי המצוי וגם התייר היהודי ...קונה נר שמן או צלוחית זכוכית שלפני 15–30 שנה, לא היה ...חב בבמבט אחד, אך כבר לפני 30 שנה אסף ולטר מוזס ז"ל, ...מוזיאון הארץ בתל-אביב, כלי זכוכית וכלי חרס. אולם ...מוזס לא היה אדם ידוע מחוץ לחוג מצומצם, ומשום כך ...זה אז לקנות דברים אלה במחירים הנראים היום כמגוחכים. ...ין לעובדה זאת הוא איש מפורסם, ואין ספק שהידיעה שהוא ...תיקות העלתה במידה לא מבוטלת את מחיריהם של חפצים ...ן לא נחשבו כבעלי ערך. אם יהיה משה דיין בוחר לאסוף ...ן של אבני השהם, הקוורץ ואבן החול של סיני, גם חפצים ...יפכו במשך זמן לא רב לסחורה עוברת לסוחר.

...ת כמובן השאלה החוקית. החוק אינו מבדיל בין עתיקה ...ן, ואבן השילוח נחשבת בעיניו כנר השמן פחות הערך ביותר. ...אורח לקטוב, גם כאשר הם מתגלים על-ידי דחפור במגרש ...ואסור לייצא אותם. מותר לשאול אם אין מקום לשנות את ...להנהיג ליבראליזציה בלקיחת עתיקות ובמסחר בהן במידה ...בדברים שאין להם ערך סגולי מיוחד. כי הרי דבר חיובי ...הודי בסן פרנסיסקו או בבוסטון מעוניין להחזיק בביתו כמה ...המזכירים לו את תולדות עמו ואת מוצאו. ואם הוא מעדיף ...לית מתנוססת התיכונה של משה דיין, נסלח לו על חולשה ...שית זאת.

...דור כיס להקפיד על החוק, אך לפעמים הקפדה זאת ...להתבטא גם בהתאמת החוק למציאות. לפני מאה שנה, כאשר ...הגולה ראו את יהודי ארץ-ישראל עם הקבצנים ליד הכותל ...ה, לא היו מוכנים לתת פרוטה בעד כל עתיק או נר שמן. ...אשר קיימת מדינת ישראל תוססת, וגולדה מאיר, משה דיין ...נשים דגולים ומפורסמים עומדים בראשה, כתמלא לבו של ...הגלותי גאווה והוא מוכן לשלם מחירים נכבדים בעד סמלים ...המקשרים את ביתו בניכר עם מולדת עמו. זוהי תופעה ... היא איננה עילה לסקנדל. היא צריכה להיות עילה ליצירת ...חוקית שתאפשר לתופעה זו להתקיים בלי לעורר בעיות ...ת.

מימון מפלגות מכספי ציבור

...הצעה המתגבשת בכנסת למימון את הוצאות המפלגות, לבחי... ...צרכים שוטפים, מכספי הציבור יש לה יתרונות רבים. בפועל ...עד כה המפלגות מכספים שזורמו בהסתר ובדרך-לא-דרך ...יהן. ההצעה החדשה נועדה להבהיר את מימון המפלגות ...יס גלוי, להטיל עליהן את ביקורת המדינה ולמנוע ניצול כוחן ...ד של המפלגות לשם גביית „תרומות" בדומות.

...ד גם אם העיקרון הוא חיובי, יש בו כמה פגמים. המפלגה היש... ...אינה יצור פוליטי רגיל. לרוב המפלגות יש מפעלים כלכליים ...באמצעותם יכולה המפלגה לקבל טובות הנאה מהמדינה ולחלק ...הנאה לאוהדיה ולתומכיה. מימון ממלכתי של מפלגות לא ...זיקה זו שבין המפלגה למפעליה ולא יחסל את אפשרות הפורד... ...גיום זה, „התרבה" הכרוכה בפעולתם של אלה.

...חשוב יותר הוא ענין הזיקה שבין מימון המפלגה לדרך פעו... ...מימון ציבורי הניתן למפלגה פירושו הקונסטיטוציוני הוא כי ...כמייב זו הופכת להיות לגוף של המדינה. כך הוא המצב ... ברפובליקה הפדראלית הגרמנית. שם איבד בית המשפט ... לחוקה את חוקתיותו של מימון מפלגות מכספי ציבור רק ...שהובהר הבהיר, כי „החוקה מבטיחה כלא התיינה התפת... ...בלתי דמוקראטיות בתוך המפלגות המתחרות". כדי למנוע ...ספק בענין זה, קיבל הבונדסטאג ב-24 ביולי 1967 את חוק ...גות הקובע את שוויון הזכויות של כל חברי המפלגה בינם ...לעצמם ובטיחה כי מועמדי המפלגה ייבחרו בהצבעה חשאית.

...המפלגה הישראלית, בניגוד לכך, אינה כפופה לחוק ...יב אותה לקיים דמוקראטיה פנימית. ואכן רוב המפלגות אינן ...בות כלל בחירות לוועידות נבחרות וכאשר מתקיימות בחירות ...הרי הפכות הן לפיקציה בכל כך שרשימות של מיוחסים ... עומדות כלל להצבעה. בחירת מועמדי מפלגה באמצעות הצבעה ...ית של כל חברי המפלגה איננה מוכרת כלל בארצנו. הכנסת ...באה לבנות מצב זה, המקובל בדמוקראטיה הישראלית. המערך ...רוצים רק בדבבה של מימון ציבורי ובהתעלמות מעוקצו. ...בהסדר ערבויות חוקתיות, יכולה הכנסת לצוות ככל הנראה ...יהיה. אך אם יסלקו המפלגות הגדולות את מימון צרכיהן על ... מסלמי הכבים ולא יעכו דבר לביעין קיום הדמוקראטיה בתוכן, ...פעם נוספת קהות חושים ואטימות לעקרונות בסיסיים של ...ציבורי. יוקרת הכנסת ומפלגותיה לא תעלה עקב כך.

עקשנותו של תיא

מאת ס. ל. סולצברגר
מיוחד ל"הארץ"
מניו-יורק טיימס

אינו מסכים לנוסחת האנוי בדבר קואליציה משולשת

סאנט-מקסאם, צרפת

שיחות השלום על וייטנאם נכנסו עתה לשלב המכריע, כשהמכשול ה- מיידי בדרך אל ההסכם הוא סייגון. שני הצדדים כאחד, דרום-וייטנאם כצפון-וייטנאם, מודעים לעובדה כי שיקולי הפוליטיקה הפנימית של ארצות הברית משפיעים במידה רבה מאד על מדיניות התוך. זוהי האמת הנוקבת ובפרט בשבועות האחרונים שלפני הבחירות לנשיאות.

במארס 1971 אמר לי הנשיא ניכסון: „אלה המאמינים כי וייטנאם תהווה בעיה פוליטית חשובה בשנה הבאה, טועים טעות חמורה. אינני מפעיל את המדיניות שלנו כלפי וייטנאם מתוך שיקולים פוליטיים פנימיים אלא מתוך שיקולי הבטחון הלאומי. אלה הצופים כי וייטנאם תהיה בעיה פוליטית בשנה הבאה, יגלו כי השטיח נשמט לפתע מתחת לרגליהם".

עתה ישנם סימנים לרוב המעי- דים כי וייטנאם לא תהיה עוד ה- בעיה המכרעת, בין שניכסון ייבחר בשנית בין לאו. תכניתו של הנשיא להוציא את כוחות הקרקע האמריק- אים מהדרום-מזרח כבר הצליחה להר- ריד את הבעיה ממקומה החשוב בין הבעיות המעוררות התרגשות כללית.

במערכות הבחירות התוך מאמינים כי קהל הבוחרים באמריקה סומך את ידיו על גילוי דעתו של הנשיא ניכסון כאשר אמר: „הייתי רוצה לראות שנסיים את מלחמת וייטנאם לא בדרך טפשית ונמצא את עצמנו בודדים בעולם..." האנוי וכן סייגון מוכנות לשחק את משחק הפוקר בקור-רוח ולהעמיד פנים שאין הן מושפעות מקרבת מועד הבחירות ל- נשיאות ארצות הברית. אין סימנים רבים אשר יעידו כי צפון וייטנאם מוכנה לוותר הרבה למען השגת פשרה לפני ה-7 בנובמבר, כדי שלא תצטרך לשאת ולתת נוכח עמדה אמריקאית נוקשה יותר כאשר ניכ- סון ייבחר בשנית. אין גם סימן ש- יעיד כי הנשיא תיו מוכן לוויתו- רים מתוך ציפיה כי צעדו ישמיטו את השטיח מתחת לרגלי מישהו.

מעמד צבאי איתן

עד כה עמד הנשיא תיו איתן מול הסוללה האמריקאית רמת הדרג ש- בראשות קיסינג'ר והגנרל אברמס. אין הוא מגלה נכונות להיכנע לנוס- חה הידועה של האנוי בדבר הקמת ממשלה שתישען על קואליציה משו- לשת, דהיינו המורכבת מהלאומנים, הנייטרליסטים והקומוניסטים.

הנשיא תיו עומד בתוקף בהתנג- דותו לכל פתרון שאינו כולל הו- צאת הכוחות הצפוניים ממשלטיהם בדרום.

עקשנותו של הנשיא תיו גורמת מבוכה לבית הלבן, המעוניין בפתרון בדרך פשרה המעדיף כי ההסכם ייחתם תוך 12 הימים שנותרו עד לבחירות לנשיאות באמריקה.

יתר על כן, ברור שבידי הנשיא תיו קלפים חזקים. ובפרט לצורך ה- ימים הקרובים. מעמדו הצבאי איתן למדי, וזאת לא רק לעומת הכוחות האמריקאיים אלא לעומת הכוחות הקומוניסטיים שסבלו אבידות כב- דות במתקפת האביב האחרונה.

הנשיא תיו סבור כי לאחר שניכ- סון ייבחר שנית, יחזק גם מעמדו דווקא אם יוסיף לעמוד בעקשנות על דרישותיו ולא יוותר. האנוי כ- נראה מאמינה שכאשר תשיג ויתור אמריקאי כלשהו לפני יום הבחירות, רק תרוויח. אולם אין סימן ברור שאמנם הולכת ונרקמת עסקה כזאת.

אף אחד מהצדדים למשא ומתן לא גילה סימנים שהוא סומך ברצי- נות על נצחונו של מקגאוורן. אולם ברקע אפשר להבחין שגם שיקול זה לא נעלם לחלוטין מעיני האנוי או סייגון.

והנה, כאילו להוסיף על המבוכה במצב העדין, באה הידיעה על מות הנציג הצרפתי, פייר מוסיני, כתו- צאה מהפצעים שנפצע בעת שנפגע בניין הצירות הצרפתית בהאנוי ב- הפצצה אמריקאית. הידיעה עוררה מרירות כאן, דווקא בעת שהדיפלו- מטיה הצרפתית השקטה יכלה לסייע הרבה לקירוב השלום.

הכה וראה

המצב החדש הוא שעקב כשלון המיתקפה האחרונה של האנוי ועל אף הצמצום המתמיד של הכוחות האמריקאיים, נחזק מעמדו הצבאי והפוליטי של הנשיא ואן תיו עד כדי כך שהוא נהנה עתה מעמדת מיקוח חזקה יותר הן כלפי האנוי הן כלפי וואשינגטון.

הבחירות לנשיאות בארצות הברית, הממשמשות ובאות, נותנות את אותותיהן בדיונים על שלום וייטנאם, בין אם הנשיא ניכסון רוצה בכך בין לא. האפשרות שניכסון יוצא בבחי- רות בטרם שישיג את השלום בוויית- נאם מחלישה את עמדת המיקוח של האנוי. וזה בדיוק הדבר לו מייחלת סייגון.

הנשיא ואן תיו נוקט איפוא ב- שיטה הידועה של הכה וראה. זוהי השיטה הישנה-נושנה אליה הורגלו שליטי אסיה עד לפני גילויה של אמריקה.

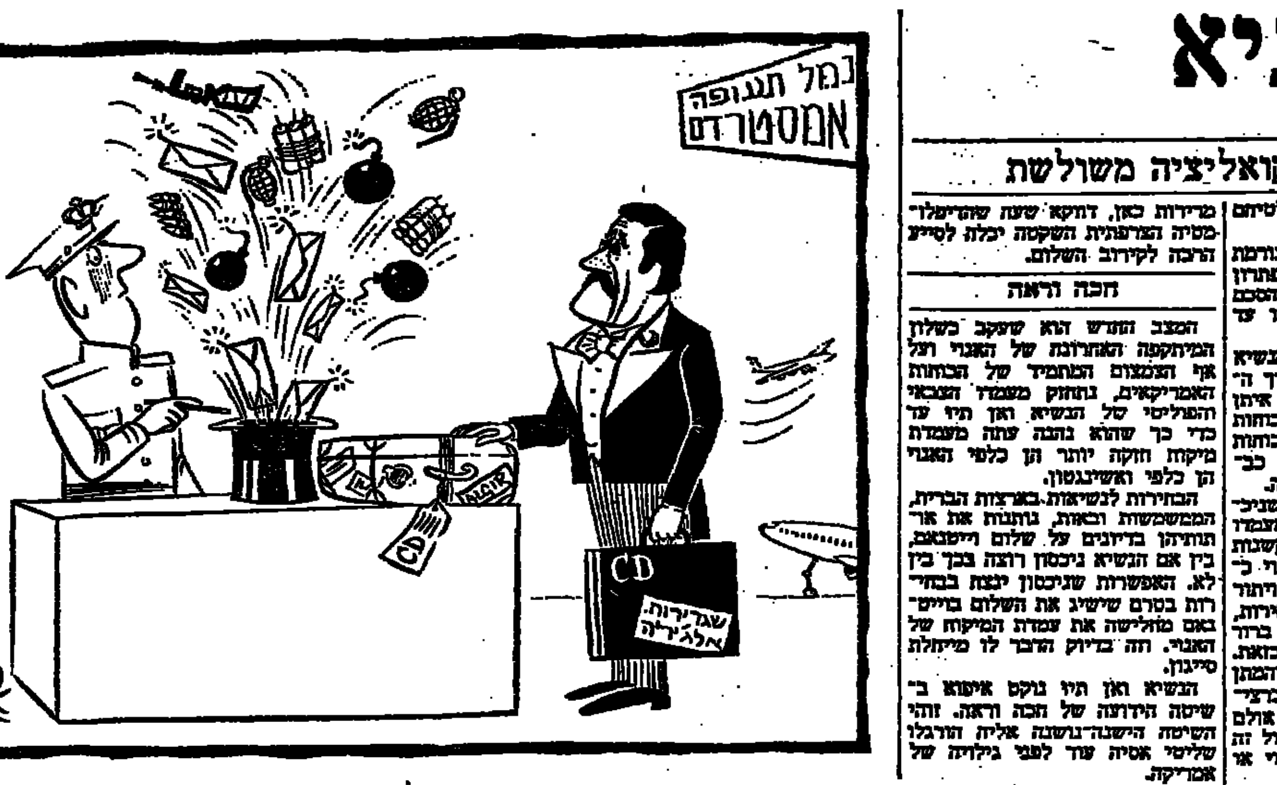

המנופפים בדחליל

מאת אהרון כהן

ראש הממשלה מפרשת בקיצוניות את עמדתו של סאדאת

בסקירה על הופעתה של ראש- הממשלה במועדון בית-ברבר בתל- אביב ב-13 באוקטובר קראנו: „יש כאלה המתעלמים מדבריו של סא- דאת על החזרת הזכויות לפלשתי- נאים, וכשהוא מדבר על כך הוא מתכוון שיוחזרו לערבים לא רק עזה, הגדה או הגולן, אלא ישראל כולה. אנחנו החוצה והם פנימה".

כאשר משמיע דברים כאלה איזה דמאגוג קטן אי-שם בפוליטיקה, אפשר רק לתמוה ולהרהר על מידת אחריותם ורציניותם של „מסבירים", הבאים להאיר את עיני הציבור ב- מבוך המדיני אשר סביבנו. אך כשדברים כאלה מושמעים מפי ראש- הממשלה ומובאים בשמה (במרכאות כפולות) בעתון כ„דבר" — לא נעים להגדיר את משמעותם כהווייתם.

האמנם יש יסוד כלשהו לפרש כך את עמדתה של ממשלת מצרים? לפי מיסמכי משרד-החוץ הישראלי (הד- ייך מחלקת ההסברה מ-16.1.72) אין כל יסוד לכך. קברניטי המדיניות ה- ישראלית טענו לא-אחת, כי כאשר תודיע ממשלת מצרים במפורש על נכונותה להסכם-שלום עם ישראל (ההדגשה שלי — א.כ.), יהי- יה בדבר משום מיפנה של ממש לחיוב, שיאפשר לממשלת ישראל לצעוד את צעדה היא בהתאם. אג- שר שסברו, כי ממשלת מצרים, בשל שיקולי יוקרה-מבית ו/או חישובים טאקטיים לגבי יריבים בעולם הע- רבי, לא תוכל להצהיר מפורשות הצהרה מעין זו.

אך מיסמך משרד-החוץ הישרא- לי מאשר, כי על שאלתו של ד"ר גונאר יארינג, בתזכירו המפורסם מ-8 בפברואר 1971, בדבר נכונותה של מצרים להתחייב „להיכנס להס- כם שלום עם ישראל" — היתה התש- ובה של ממשלת מצרים חיובית.

על השאלה בתזכירו של יארינג בדבר נכונותה של ישראל להתחייב „להוציא את כוחותיה מן השטח ה- כבוש של מצרים אל הגבול הבינ- לאומי שבין מצרים לבין שטח ה- מאנדאט הבריטי על ארץ-ישראל" — לא השיבה ממשלת ישראל תשובה חד-משמעית ברורה. התשובה, כי „ישראל לא תיסוג לקווים שלפני 5 ביוני 1967" היתה תשובה על ש- אלה שלא נשאלה. קווי 5 ביוני 67 כללו את רצועת-עזה בתחומי של- טון מצרים, בעוד שהגבול הבינל- אומי הישן, שבין מצרים וא"י המנ- דטורית, הוא דרומית לאיזור שנוד- ע לימים כ„רצועת עזה". שאלתו של יארינג לא במקרה נוסחה באופן המטעים ברורות, כי אין כוונה ש- רצועת-עזה תחזור לשלטון מצרי, אם כי אין גם כוונה להציע סיפוחה לישראל. עתידה המדיני של הרצו- עה הושאר פתוח למשא ומתן.

מצרים לא חזרה בה

תשובתה של ממשלת ישראל (26 בפברואר 71) לתזכירו הנ"ל של יא- רינג, כתשובתה של ממשלת מצרים (מ-15 בפברואר 71), הכילה לא רק תשובה לשאלה המהותית שנשאלה כל אחת מהן כנ"ל. מצרים פירטה את כל ההתחייבויות שהיא נכונה לקבל על עצמה, כניסוחו של יא- רינג, בהתאם להחלטת מועצת הבי- טחון מנובמבר 1967, בתנאי שישראל תתחייב מצדה היא לקבל על עצמה את אשר מטילה עליה אותה החל- טה. בתנאים שהתנתה מצרים ראו- תה ממשלת ישראל „ריקון תשוב- תה החיובית (של מצרים) מתוכנה". ואילו את סירובה היא לענות בחיוב על שאלתו העיקרית של יארינג, נימקה ממשלת ישראל בכך, ש„תבי- עתו זו של יארינג התעלמה מעמדת ישראל בנושא הגבולות ועל-ידי ה- צגת תביעתו האמורה השמיט את הקרקע מתחת למשא ומתן חופשי ו- הזדהה עם תביעתו של צד אחד (מצרים).

מצרים לא חזרה בה מן התשובה שהשיבה לתזכירו של יארינג. שר- החוץ המצרי אמנם הודיע, כי אם יבוטל תזכירו של יארינג, תבוטל גם תשובתה החיובית של מצרים ל- שאלה העיקרית אשר בו כנ"ל. ברם, עד כה לא ביטל יארינג את תזכי- רו, מצרים לא ביטלה את תשובתה והאופציה של הסדר-שלום בין יש- ראל ומצרים, כפתיחה להסדרי-שלום עם שכנותינו כולן — בעינה עומ- דת.

ירדן התוסיפית מאותתת ברורות על נכונותה לכך. לבנון, אם לא תהיה שניה בתור — תהיה שלישית. גם ממשלת סוריה, תחת לחץ בריה- המועצות וארצות אחרות מהגוש הסובייטי, הודיעה ב-9 במארס 1972 בפי נשיאה חאפז אסאד, כי „אם החלטת מועצת-הבטחון מנובמבר 67 יש בה כדי להחזיר לערבים את הש- טחים ללא מלחמה ולהבטיח את זכויות העם הפלסטיני — הרי סוריה תומכת בה".

איש לא יטען, כי החלטת 242 יש בה רמז או אחיזה כלשהי לכך ש„יוחזרו לערבים לא רק עזה, הג- דה או הגולן אלא ישראל כולה". אין בר-דעת שלא יודה, כי כל- אימת שמדובר באותה החלטה על גבולות בטוחים ומוכרים בין ישר- אל ושכנותיה — מדובר בישראל שבגבולות 5 ביוני 67. השבועון ה- פוליטי המוסקבאי „זמנים חדשים" — „נובויה ורמיה" (5.2.10) הב- היר דבר זה הבהר היטב: „בהתאם לעיקרון זה (של גבולות בטוחים ומוכרים) מציעה בריה"מ לקבוע את קווי ה-5 ביוני כגבולות קבועים ומוכרים בין ישראל והארצות ה- ערביות השכנות שהשתתפו בסכסוך יוני. להצעה זאת מסכימות גם הא- רצות הערביות. אם כי פתרון זה פירושו ויתור מסויים מצדן לטובת ישראל. שהרי ידוע כי קווי ה-5 ביוני טובים יותר לישראל מאשר הגבולות שנקבעו ב-1947 על-פי הח- לטת או"ם".

כדי הסכמת פתח

ידוע לכל, כי בריה"מ, רומניה, יוגוסלאביה לוחצות על ה„תנועה לשיחרור פלסטין" (פתח), כי תתיי- צב אף היא על בסיס החלטת מוע- צת הבטחון מנובמבר 67, שעד כה היא מוסיפה לשלול אותה. בוויכו- חים הפנימיים שבארגוני הפלסטי- נים, נימוק חזק נגד היענות ללחצים אלה היא קשיחות עמדתה של ממ- שלת ישראל, שאם כי לכאורה נת- נה את הסכמתה להחלטת 242, מה- לכיה המדיניים מכוונים למנוע את ביצועה ככתבה וכרוחה.

אפשר להתנגד להסדר-שלום, שב- לי ספק יחייב את ישראל לשלם תמורתו מחיר. מה שברור לחלוטין הוא, כי השלום שאליו שאפה יש- ראל מאז קיומה וצד גבור קרבות ששת-הימים, הוא כזה — כבר בהי- שג-היד. המפתח להסדר-שלום הוא זה כמה שנים בידי ישראל ומדי- ניותה — היא היא הסמה אותו לאל. אפשר להצדיק מדיניות זו בנימוקים, שבדרך כלל אין חוגים רשמיים ב- ישראל מעלים אותם גלויה ובבי- הירות. חובה היא להעלות נימוקים אלה בפני העם ברצינות הראויה ולאפשר דיון ציבורי דמוקראטי ב- הם. בכל מקום, הצבת דחליל של תביעה „להחזיר לערבים את ארץ- ישראל כולה", של „אנחנו החוצה והם פנימה" החולים וכיוצא בזה, איננה הולמת שום אדם רציני וא- חראי, ועל אחת כמה וכמה לא את ראש-הממשלה.

חידוש מעמד העבודה

מאת אליעזר ליבנה

נסיגה תערער את העבודה העברית

הסתלקות יהודי הארץ מתחומי ה- עבודה הגופנית, היא תופעה חמורה. זו אינה תוצאה אוטומטית מהתפת- חותו של המשק המודרני — כהגבת בעלי הקבלות „אוניברסליות" — אלא פרי התפרצות מושגים ערכיים זרים לחברתנו, לבנטיניים ומערביים- דגנרטיביים.

הסברה, שתוך סילוק ליבה של הארץ — יהודה ושומרון — נגיע לריבוי יהודים במדורי העבודה ה- גופנית, היא בריחה מהבעיה. יתר- על-כן: בדרך זו תימנע מראש ה- אפשרות הקונסטרוקטיבית להרפות לחצם של שכירים ערבים על המשק הישראלי. הצעת הנסיגה כרפואה ל- בעיית העבודה העברית היא בגדר איוולת מושלמת.

אפילו יניחו ש„שלום" מלווה בנסי- גה פירושו חידוש המחיצות הכלכ- ליות בין ישראל-השרידה והמדינות השכנות, כולל איסור תנועת עובדים (דוגמת „השלום" 1949—1967), לא יושג דבר מבחינת ריבוי העבודה ה- עברית במשק הישראלי.

לפי סולם-הערכים, המשתרר ב- חוגים ישראליים נרחבים, יצעדו ה- חברה והכלכלה הישראלית בעיקבות המערב האירופי, המשמש אצלנו דוגמה לרבים. רבדי העבודה הפיסית הבלתי מקצועית יימלאו על ידי טורקים ואיראנים, יוונים וקפרי- סאים, יוגוסלאבים ואיטלקים, ספרדים ופורטוגלים. בדרגה כלשהי תתעורר, כמובן, הבעיה: מדוע מעדיפים טור- קים על פני שכנים? היכן הצדק ו- יחסי השכנות? ועוד לפני שתופרח התמיהה-תביעה בפי מטיפים מוסר- ניים, תחדור העבודה הערבית מעבר לגבול הנסוג של העבודה הנוחה מ- עבר לקווים.

✶

נעמוד איפוא בפני שתי בעיות של עבודה לא-יהודית. והמצב לא ידמה לקיים עתה במשק היהודי בו מהווים שכירים ערבים כ-70% מ- כוח העבודה, ומלאי העובדים הש- ביים מוצא עוד תוס. המצב יהא או דומה למקובל בספנות הישראלית, בה מגיעים העובדים הזרים למתכונת ה- שכירים, ומלאי-העבודה הבין-לאומי בלתי מוגבל, למעשה. מישהו יתנ- חם, אולי, שהמדובר אינו בערבים... אכן, ההסתייגות מערבים מהווה דחף רב בתשוקת הנסיגה. העבודה העב- רית לא תיבנה מכך.

חידוש מעמדה של העבודה הגו- פנית — שאינה זהה עם עבודה בלתי מקצועית! — הוא מיבצע יהודי- לאומי רב-פנים. כלולים בכך: הע- לאת כבודה של העבודה וגילוי בדי- אותה הפסיכופיזית והמוסרית; הכ- וונת הטכנולוגיה המודרנית למיזוג הפעילות הפיסית והאינטלקטואלית, והעדפת ענפים — מהמתקדמים ביו- תר! — המחייבים מיזוג זה.

החינוך לעבודה עשוי להתיישם ב- חוגים חילוניים תוך הבהרת הכרוז- יותה האנתרופולוגית והאסתטית, וב- חוגים מסורתיים תוך הדגשתה כחלק מהותי מהיהדות הנאמנה. מצוות ה- שבת אינה קיימת מחוץ למצוות ה- עבודה בששת הימים: הראשונה צמודה לשניה (שמות כ"ג, י"ב; ל"ד, ב'; ויקרא כ"ג, ד'; דברים ה', י"ג). והעבודה פירושה „בשתי ידיך".

עם זאת, מצויה תלות בין ריבויה של העבודה העברית בארצנו ולבין שלמותה של הארץ. התלות אינה רק עקרונית, אלא פרגמטית, אקטואלית, מיידית. לא בלבד שהכללת יהודה, שומרון ועזה במדינתנו מסייעת ל- ריבוי העבודה היהודית, אלא כל ה- סוס לגבי הכללתן פוגע בה לאלתר. הבה נבדוק את הדברים.

זרימת עובדים, מבחינה טריטוריא- לית ומקצועית, היא חלק מהתיכנון משקי כולל (או מהיעדרו). הממשל- תנו ראתה זמן רב ביהודה, בשומ- רון ובעזה מעין „תחום מושב" ערבי, בלתי-כלול במדינה הישראלית על מאמצי התרובה, הפיתוח והקליטה שלה. המסקנה היתה, שאין לעודד השקעות ישראליות, בפרט תעשי- תיות, בחבלים אלה, ואפילו ראוי לעכבן כאשר יזמים ישראליים הת- עוררו לכך. מדיניות זו הביאה, ב- דרך הטבע, להקפאת ביקוש העבו- דה ביהודה-שומרון-עזה ולזרימת כוח העבודה שלהן לחבליה הישנים של ישראל, בהן הושקעו אמצעי-פיתוח גרובים.

לולא הוטלה מדיניות-הקפאה אי- וולית זו על השטחים המשוחררים, כולל ... היה חלק ... מכוח העבודה שלהם — המוגבל בכמותו — בתעו- שיה מקומית, לרבות השירותים ה- קשורים בה והתשתית הדרושה ל- מענה. עבודה תעשייתית מצריכה כוח מאומן והופכת שכירים נעדרי מקצוע לבעלי-מקצוע. בדרך זו היה נחלש לחץ כוח-העבודה הערבי על המשק היהודי בשתי דרכים: מספר השכירים הערבים הזורמים למפע- לים יהודיים היה מצטמצם, ושכרם היה עולה — שני גורמים המחשבים מסייעים לריבויה של עבודה עברית וביסוסה; הם רצויים מבחינה סו- ציאלית.

הנימוק למניעת השקעות ישרא- ליות ניכרות בשטחים החדשים היה החשש המכרסם-לב ומבלבל-מוח, שמא „יחזירו את חלקם אי-פעם". עקב סברת-כרס שחידגית זו נגרמו לא-מעט צרות, ביניהן נזקים חמו- רים למעמדה של העבודה היהודית. אכן, הרהורי עבירה קשים מעבירה.

✶

האמור בפיתוח התעשיה, יפה ל- גבי התכנון החקלאי. המימשל הצב- אי עשה רבות לקידום החקלאות ב- יהודה-שומרון-עזה. אולם עקב ה- מנעות הממשלה מתכנון ארצי מ- קיף, הכולל את השטחים הישנים והחדשים, נעצרה ההתקדמות בנקו- דות מכריעות. במיוחד פגע הדבר במעמדה של העבודה העברית. תכ- נון ארצי תכליתי מכוון היה את ה- כפריים הערבים ביהודה-שומרון- עזה לפיתוח ענפים מכניסים המר- בים בעבודות ידיים, ואילו את החק- לאים היהודיים מפנה היה לגידולים הניתנים לעיבוד מיכני או כושים ידע אגרוטכני.

למשל, ייצור ירקות לשוק הפנימי מתרכז היה בכפרים ערביים; ו- אילו המשקים היהודיים מעבירים שטחי ירקות לגידולי תעשיה ויצוא. חלוקת עבודה מעין-זו (הניתנת ל- שינויים מזמן לזמן) והנהגה את שני הצדדים. הנהנה העיקרי יהיה העבו- דה העברית.

נמנעים היינו מהתופעה המדאיבה של אלפי ערבים, לרוב נשים, נע- רים ונערות, המעבדים את חלקות- הם של איכרים יהודיים בתנאים ירודים: כחות עבודה אלה לא היו מופיעים כלל במשק היהודי, אלא בגלעים במשק הערבי — חק- לאי-אינטנסיבי ותעשייתי-מודרני. צרה זו עוללנו במו-ידינו ובדלות- ראייתנו. אי-ראיית הארץ בשלמותה הבשילה אותה: הריסוק הארצי גרם לפגע סוציאלי.

✶

„העבודה העצמית" ו„התיישבות העובדים" היו פעלה הגדול של תנו- עת העבודה, ובעקבותיהם הגיעה ב- שעתו להנהגת הישוב. ברי, שהיקף ההתנחלות ... „שיווה המקום"... של העבודה העברית ולשרשיותה. ההגבלות שהוטלו על ממוי ההת- נחלות בשטחים החדשים (בשטחים הישנים איננה מצויה כמעט) היוו גורם רב-משקל לצמצום העבודה ה- עברית.

צעירים ועולים, מהם נמנעה ה- התנחלות ברמת הגולן ובבקעת היר- דן, ביהודה ובשומרון ובמרחבי סי- ני, נדחפו למקצועות מקידוחיים, תיווכיים ובאילו-אינטלקטואליים ב- שטחים הישנים והדחוסים. הם תור- מים שלא-מרצונם לריקון ענפי ה- עבודה הפיסית מיהודים ולאי-החש- בתה בעיני החברה הישראלית.

✶

שלמותה של ארץ ישראל המער- בית אינה רק ציווי ציוני ותוך אקטואלי למיליוני יהודים השבים לארצם. השלמות המדינית ארוגה בשלמות כלכלית והשלמה סוציא- לית. ואילו ריסוק הארץ וחלוקתה מחדש מבשילים ניוון לאומי, חול- שה כלכלית וניגודים סוציאליים. ה- פגיעה בעבודה עברית נמנית עמ- הם.

אווירת בחירות ביפן

מאת ד"ר אהוד הררי

כותב המאמר, מומחה לפו- ליטיקה יפנית בחוג למדע ה- מדינה באוניברסיטת תל-אביב, חזר בימים אלה מיפן. ספרו על הפוליטיקה היפנית עומד ל- התפרסם בקרוב באנגלית ב- הוצאת אוניברסיטת קליפורניה.

סגנונו הנמרץ של ראש ממשלת יפן טאנאקה קאקואי וביחוד הצל- חה כמעט לסין העממית הצלו את יוקרתו בציבור. טבעי שראש ממ- שלה במצבו ישקול פיזור בית ה- נבחרים ועריכת בחירות חדשות, לא כל שכן במקרהו של טאנאקה ה- מכהן כראש ממשלה בתוקף היבח- רו לפני חודשים מספר לנשיא מפלגת השלטון, בעוד הבחירות ה- אחרונות לבית התחתון נערכו לפני זמן רב יחסית לגבי יפן, בדצמבר 1969.

אולם היו אלה מנהיגי האופוזי- ציה שתבעו בחירות חדשות בעוד טאנאקה מתנגד. מטעם: מלחמת בחירות כיום תמנע ליבון עניני של מדיניות כפוכות ועילה נוכח אנגורים רציניים אשר הושגו ביוז- מה הוא האופנטיבה, בהנהגת ארה"ב, על כדיכות סחר החוץ היפנית.

ביפן מקובלת האמירה שאין מכ- ריזים מראש לא על שינוי שער המטבע ולא על בחירות. לכן, בנושא הבחירות הכרזה לחוד ומעשים ל- חוד. שני סימנים מובהקים מעידים, כי הבחירות תערכנה בקרוב, ואפי- לו לפני בואת השנה האזרחית: א. התכונה במרכזי המפלגות, וב. הער- רם של חברי פרלמנט ומועמדים אחרים מטוקיו.

מנהיגי האופוזיציה הם אלה ה- תובעים בחירות חדשות לא רק מחד בת התיזאתם, כי אמנם הבחירות בוא יבואו, אלא גם בגלל אמונתם שלמרות הצלחות הדיפלומטיות של ממשלת טאנאקה הולך ומתגבר כעמד במפלגת השלטון. מאז איחוד המפלגות השמרניות ב-1955 שלטת המפלגה הליברלית-דמוקרטית: הוא המפלגה היחידה המרכיבה ממש- לה. אולם מסתמכת מגמת ירידה בתמיכת הבוחרים. בחירות דצמבר 1969 באו בעקבות נצחון דיפלומטי של ראש הממשלה הקודם, סאטו אי- סאקו, בדמות הבטחת ניכסון להחזיר את אוקינאוה ליפן. מספר מקומות לו זכתה המפלגה עלה אמנם — מ- 277 ל-288 — אולם במנין הקולות ירדה מ-48.8% ל-47.6%. והפרש בין מספר המקומות ובין האחוז ב- מנין הקולות הוא פרי שיטת הבחי- רות. ירידת המפלגה בולטת יותר במישור המקומי. הישגי האופוזי- ציה המרשימים ביותר הם בחירת מושלים וראשי ערים במרכזים ה- עירוניים הגדולים — טוקיו, קיוטו ואוסאקה — כתוצאה מחזית משות- פת של הסוציאליסטים והקומוניס- טים.

סיכויי האופוזיציה

זה שנים מדובר על איחוד מפל- גות האופוזיציה במגמה להביס את מפלגת השלטון. אם כי היו מקרי שיתוף-פעולה בבחירות מקומיות, לא מכש האיחוד. האופוזיציה הפרל- מנטרית מורכבת מקשת של מפל- גות — קומוניסטים, סוציאליסטים, דמוקרטים סוציאליסטים, הקומיטו (מיסוד תנועה בודהיסטית, הסוקה גאקאי). המפלגות אף הן אינן עשו- יות מקשה אחת, אלא מפולגות ל- חטיבות ומיעות. בקונסטלציה הנו- כחית יהיו איחודים אפשריים כרו- כים בפילוגים. אפשרות אחת ה- מודגשת באחרונה היא הקמת מפלגת מרכז בהרכב החטיבה הימנית וה- מרכזית של המפלגה הסוציאליסטית, מפלגה הדמוקרטית—סוציאליסטית (ידידתה היחידה של ישראל). הקר- קינו, ואולי הסיעת ה„ימין החדש" הפרוגרסיבית מקרב מפלגת השלטון. אפשרות שאינה עומדת בסתירה ל- קודמת היא איחוד החטיבה השמא- לית של הסוציאליסטים עם המפלגה הקומוניסטית. אחוד זה אפילו מע- רך „מקיר אל קיר" של הגורמים לעיל אינו בגדר אפשרות סבירה.

במערכת הבחירות „הבלתי מוכר- זת" מתוקפת הממשלה בשלושה שט- חי מדיניות עיקריים: א. חוזה ה- הגנה עם ארצות הברית, אשר ל- טענת האופוזיציה איבד את הטעם לקיומו עם חידוש היחסים עם סין ושיפור היחסים עם בריה"מ. ב. איכות הסביבה — הצפיפות, זיהום האויר והמים והשחתת הטבע עם התיעוש המואץ. ג. עליית המחירים התלולה.

לשאלות של מדיניות חוץ מקום משני בלבד במערכת שיקולי הבוחר היפני. לכן, ספק אם ההישגים ב- פקינג מחד והבקורת על חוזה ה- הגנה מאידך ימצאו ביטוי בתו- צאות הבחירות. יותר משמעותיים לגבי הבוחר הם שני השטחים האח- רים.

סבלנותו של הציבור היפני נוכח השחתת הסביבה הולכת ופוקעת. כמו כן מודע הציבור לקשר ההדוק בין מפלגת השלטון וחוגי התעשיה. אולם שני גורמים אלה רגישים עתה ל- ביקורת. השמרנים מנסים לשוות ל- עצמם תדמית של מפלגה המתנערת מתלות באילי ההון. גם תכניתו ה- גרנדיוזית של טאנאקה לפיזור התע- שיה מכוונת על רקע זה. חוגי התע- שיה, השרויים בתחושת נסיגה ל- אחר מספר פסקי דין מרשיעים בנו- שא איכות הסביבה, נוקטים בקו חדש: יתכן והתעשיה נפתחה ה- רעה אך גם בחוגי התעשיה תבוא הישועה, ולא מחוגי האופוזיציה, ה- שוגה בחלומות אוטופיים. הישועה תבוא בדמות החידושים טכנולוגיים ומי אם לא חוגי התעשיה מוכנים ויכולים להשקיע בפיתוח חידושים אלה?

גם בשטח הכלכלי מוצאת הממ- שלה ביתעמים. האינדיקטורים הכל- כליים מצביעים על הבראה לאחר תקופת האטה, בעוד שפתיחות יפן בפני מוצרים סיניים רבים יותר ב- בעבר עשויה להביא כבר בעתיד הקרוב לצפיה, לפחות זמנית, ב- עליית המחירים.

הרבים ביפן קובעים עדיין שיקולים אחרים מאשר שיקולי מדיניות — חוץ ופנים כאחד. לגביהם הגורם המכריע הוא הנאמנות למועמד — הן ישירות הן בעקיפין על-ידי הש- תייכות לארגונים שונים. אפשר, לכן, לדבר על מגמות כלליות ועור- מי מדיניות אלה או אחרים, אך סמוך להתנבא.

חסכון
לפי מידה
נתאים לך
את תוכנית החסכון
הטובה ביותר
לפי צרכיך
ולפי יכולתך

כל תוכניות החסכון של בנק לאומי שומרות על ערך כספך בהיותן צמודות למדד יוקר המחיה. אך בכל אחת מהן יתרונות מיוחדים:

כח בבקשתך
הכנסה גבוהה+אפשרות קבלת הריבית בהכנסה שוטפת

כח לצעיר
בטוח חיים של אחד ההורים (ללא תשלום נוסף)+מענק האוצר

כח+100
קבלת הריבית בהכנסה שוטפת+בטוח חיים ללא תשלום נוסף

חמד בדירה*
(חסכון לדירה) הלוואה בלתי צמודה בריבית של 9% בלבד או מענק מיוחד במקום הלוואה זו

(בקרוב תכנית חסכון נוספת לשיכון)

בכל תוכניות החסכון ההכנסה פטורה ממס ובכולן תוכלי להוציא כספך בכל עת (תוך מתן הודעה מראש של 30 יום).

האם יש לך שאלות נוספות? בכל אחד מ-248 סניפי קבוצת בנק לאומי נשמח להשיב ולהבהיר

בנק לאומי
לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

* תכנית החסכון של בנק אפותיקאי כללי בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הרשלנות הגדולה ב„ורד"

מבקר המדינה: ההפסד הכולל מסתכם ב־84 מיל' לירות

מאת איתן ליפשיץ

* אף כי ורד פעלה בהרבה ארצות לא נקבעו בכתב נהלים ו־קריטריונים לצרכי פעולותיה.

* עד סוף 1969 לא גיבשה ה־חברה לשם ביסוס החלטותיה על קב־לת עבודות בחוץ־לארץ קריטריונים לגישה למכרזים נהלים להכנת הצ־עות, חישובים ותכניות של כוח־אדם וציוד.

* ורד נכנסה לביצוע הפרויק־טים לרוב בלא שקדמו לכך הכנות לפעולות ארגון מתאימות ומספיקות.

* הדיונים שקיימו במהלך ה־ביצוע של עבודות שונות בחוץ־לארץ ניזונו לרוב ממידע כללי ש־לא ניתן תמיד בכתב.

* לא נמצא שעובד משרד־החוץ שהיה חבר במועצת המנהלים הע־לה שיקולים של יחסי־חוץ כמכרי־עים בשאלת קבלת העבודה. משרד־החוץ הודיע לביקורת, שהנחיית ש־יקוליה של ורד היו בראש ובראש־ונה עסקיים.

אלה הם מקצת ממצאי דו"ח מב־קר המדינה על הביקורת שערך ב־חברת ורד. על פי דו"ח זה מגיע ההפסד הכולל של ורד ליום 30.9.72 לפחות ל־84 מיליון ל"י. בעבר נאמ־רו סכומי הפסדים גבוהים יותר ואף מבקר המדינה מסתייג מן האומדן שהכין בהסברים הבאים:

א) שליש מהיקף הנכסים של 22 מיליון דולר — היינו 7.5 מיליונים דולר — היה הערכה ורד בדבר סיכויי המימוש של תביעותיה שהוג־שו למזמינים בגין עבודות. המבקר כותב במפורש כי על אף שהוגשו לגורמים שונים חשבונות על 7.5 מיליונים דולר לא קיבלה החברה ב־משך 18 חודש מאז תאריך המאזן שום תשלום. מבקר המדינה כותב כי אין גורמה שלפיה יוכל להעריך מה ימומש וניתן רק לומר את אי־הוד־אות שבגביית הסכום.

ב) מרכיב נוסף בנכסי החברה הוא 2.3 מיליונים דולר המייצגים תובות של מזמינים על פי חשבונות שהוגשו ואושרו.

ג) עוד נכסים של 5—9 מיליונים דולר מייצגים חובות אחרים של מז־מינים על פי חשבונות מאושרים.

מהסברים אלה עולה כי נוסף ל־הפסד בסך של 84 מיליון ל"י, קיי־מת אי־ודאות בדרגות שונות לגבי סכומים נוספים המגיעים יחד ל־65.9 מיליון ל"י.

ישנו עוד סכום של 5.6 מיליונים דולר המופיע בין הנכסים המייצג תובות מזמינים המתנהלים בשטרות שהגבותם של אנשי ורד ביחס ל־סיכויי מימושם נראים סבירים לאנ־שי הביקורת.

לכל אורכו של הדו"ח (שבעים עמוד בלתית נספחים) ניגלה כי ורד שהוקמה ב־1958 נוהלה ברשלנות ללא כל הכנת תקציבים רב־שנתיים ללא סקרי דיווח ובקרה. קבלת עבו־דות נעשתה על סמך אינפורמציה חלקית כשהחלקים החסרים באינ־פורמציה היו אלה שגרמו להפסדי ענק של עשרות מיליונים לירות.

בפרק על דרכי קבלת עבודות מסביר המבקר בלשון מתונה כי ב־עריכת תחשיב לפעולה הנדסית בגד־לה, כגון סלילת כביש או הקמת סכר, יש להתחשב בגורמים טכנו־לוגיים וביצועיים רבים, ויש מידה גדולה של אי־וודאות באומדנים ה־נוגעים למספר ימי העבודה של עוב־דים וציוד מכני ולתפוקה הממשית של גורמי הייצור למיניהם.

אחת הדרכים האפשריות למניעת סיכון גדול היא לקבוע את המחיר ליחידת תפוקה והתשלום נעשה לפי מספר היחידות בפועל. הסיכון מת־חלק גם על ידי התבאת תנאי הצ־מדה, כאשר המזמין מתחייב לפצות את המבצע על עליית מחירי תשומות שאינה תלויה במבצע.

ברוב החוזים של ורד — כותב המבקר — נקבע התשלום לפי מ־חיר קבוע של יחידת תפוקה, אולם ללא הצמדה. התמורה נקבעה על פי מדידת כמויות והסיכון הנובע מכך היה מוטל כולו על ורד.

בשנים 1966 ו־1967 אף הוסיפה הנהלת ורד סיכון בכך שנכנסה זה אחר זה לביצוע עבודות סלילה של כבישים בקניה, בפרו ובאוגנדה ב־היקף חוזי של 16 מיליון דולר, כש־ההחלטות על קבלת עבודות אלו נפלו תוך פחות משנה. והפרש הזמן בין החלטה להחלטה היה בין שלושה ל־שישה חדשים. באותה תקופה קיבלה עליה החברה אחריות נוספת לביצוע פרויקטים בניגריה ובחוף־השנהב ב־8 מיליונים דולר, ועבודה הגדולה של סכר דריוש באיראן בהיקף של 14 מיליון דולר.

ורד לא גיבשה עמדה ברורה בענין המרווח הדרוש. התחשיב לסלילת כביש בפרו אמור היה להותיר רווח של 12 אחוז (ההפסד 3.5 מיליונים דולר) באוגנדה נכלל בתחשיב רווח של 18 אחוז (הפסד 850 אלף דולר) בתחשיב לביצוע הסכר באיראן הובא בחשבון רווח של 8—9 אחוזים (ההפ־סד בינתיים 6 מיליונים דולר) בתח־שיב לסלילת הכבישים בקניה הגיע הרווח ל־9—10 אחוזים (ההפסד בי־נתיים 2.8 מיליונים דולר).

במקום אחר בדו"ח קובעת הבי־קורת כי ההתחייבויות שנטלה ורד על עצמה בשנים 1966—1967 היו מעבר ליכולת הניהול והארגון שלה ומעל למשאבים בהון ובכוח־אדם. המעבר הקיצוני בתקופת קצרה יח־סית לסדר גודל חדש בעסקי החברה והפריסה הרחבה של פעולותיה היו מחייבים התארגנות יסודית ופעו־לות הכנה הדרושות לכך. אולם ורד המשיכה בפעילותה בלא שנוי מהו־תי של צרכי ניהול ובלא שיחוד מ־ערכות כספיות. לדעת הביקורת היה מחדל זה אחד הגורמים העיקריים לתוצאות השליליות.

במקום אחר קובע המבקר כי בדיקת ההתקשרויות עם השותפים העלתה, שורד נכנסה לכמה מהשו־תפויות בלא שבדקה מקודם במידה מספקת את היכולת הכספית של ה־שותף ואת כושר הביצוע שלו. יש אשר ורד החליטה שתיכנס לשות־פות, אף כשכבר היה לה מידע בלתי מעודד על יכולתו וכושרו של השו־תף. גם תנאי ההתקשרות עם השו־תפים, כפי שנקבעו מראש, לא היו נוחים לורד, כיוון שבמידה רבה לק־חה על עצמה את נטל המימון וה־אחריות כלפי המזמין.

באחת הארצות התגמה החברה על חוזה עם שותף מקומי לביצוע עבו־דה, שלמעשה הטיל על ורד את כל האחריות הכספית על ההשקעות ב־ציוד, על ההון החוזר ועל הערבו־יות, פרט להשקעה ראשונית קטנה של השותף בצורת מכונות וציוד מ־שומשים.

האספקטים השונים של כניסה ל־שותפויות, השיקולים העסקיים וה־כלליים, הסיכויים והסיכונים, שהיו כרוכים בהתקשרויות אלה, לא נדונו לפרטיהם במועצת המנהלים של ורד. במקרה אחד הובאה ההתקשרות עם שותף לדיון במועצה רק לאחר ש־חוזה השותפות כבר נחתם.

על הבעלים להתחלק בהפסדים

מדו"ח המבקר עולה כי ועדת השרים לעניני כלכלה החליטה שהריבית על הפסדי ורד ליום 31.3.71 בהיקף של 11.2 מיליון דולר, תכוסה מתקציב המדינה. כן הוחלט להעניק הלוואה בת־נאים נוחים לבעלי המניות של ורד בסך של 3 מיליון דולר, ל־כיסוי הריבית על כל חובות ה־חברה בשנת 1971/2. החובות הסתכמו בכ־37 מיליון דולר. עקב החלטה זו כיסה החשב הכללי עד סוף אוגוסט 1972 סך של 16.2 מיליון ל"י.

מלבד זה הוחלט שההלוואות שהריבית עליהן גבוהה, יוחלפו בהלוואות בריבית בשיעורים נמוכים ביותר. המבקר קובע כי פעולה זו נעשתה עד כה בהיקף מצומצם מאוד. המבקר קובע (אם כי אינו מפרט כיצד) באופן שאינו משתמע לשתי פנים, ש־על הבעלים לחלק ביניהם את ההפסדים לפי חלקו של כל אחד בבעלות. הדבר מתחייב מעצם שיתוף הפעולה בין גורמים צי־בוריים במסגרת של חברה ממ־שלתית ציבורית כאשר לא נעשו ביניהם הסדרים אחרים מראש.

בקביעה זו מסיים למעשה ה־מבקר את הוויכוח אם צריכות ההסתדרות והסוכנות היהודית — הן בעלי מניות בחברת מקורות, שהיא בעלת 70 אחוז ממניות ורד — להתחלק עם הממשלה בהפסדים.

לא להזניח את הזקנים

היועץ הרפואי של הג'וינט על הדרכים לטיפול בקשישים

מאת חביב כנען

פרופ' מרטין צירקסקי (61), מנהל בית החולים מונטפיורי בניו־יורק (1,100 מטות) ויו"ר הועדה הרפואית המייעצת של הג'וינט, בא לישראל בראש משלחת של שישה (מבין 11 חברי הועדה) לשיחות עם גורמים

אורח במדינה

ישראליים על עתיד הפעולות כאן של הג'וינט עם העברת אחריותו ה־מוסדות שהקים וניהל מאז הקמת המדינה, לרשות מוסדות ישראליים.

פרופסור מרטין צירקסקי גבה קומה ושב שיער, הוא בנו של שוחט מעיר צירקס, באוקראינה שהיגר לארצות הברית ב־1905 אחרי גל הפוגרומים שפקדו את ערי רוסיה. הוא מספר: כאשר התחלנו בפעו־לותינו בישראל היותה דאגתנו נתונה לעולים שנהרו בהמוניהם למדינה היהודית. בין השאר הקמנו בתי אבות בהם שוכנו עולים זקנים וגל־מודים. בהמרצת השנים התעמעמה ה־אוכלוסיה הקשישה של העולים, וה־זיקנה קפצה על דור ישראלי שלם. בעיות הזיקנה הפכו לבעיותיהם של הישראלים.

לפני שלוש שנים החל איפוא ג'וי־נט לטפל בישראלים קשישים. יחד עם משרד הבריאות הקמנו אגודה לפיתוח שרותים קהילתיים למזדקנים מתוך כוונה להכשיר צוו־תות בעיקר לטיפול בזקנים בבתיהם במקום לשלחם למוסדות. ב־1969 הוקצבו למטרה זאת 35 מיליון ל"י שחציים ניתנו על ידי ממשלת יש־ראל וחציים על ידי ג'וינט", אומר האורח.

תורת השרותים הקהילתיים לזקן היא לא להוציא את הקשיש מביתו וממסביבתו אליה הורגל. דבר זה מונע ממנו את הזעזוע שפוקד קשי־שים המוכנסים לבתי־אבות. הק־שיש נמצא בביתו בפיקוח מתמיד של צוותות מאומנים: מבקרות אצ־לו אחיות, הוא נבדק בידי רופאים, עוזרות־בית מטפלות במשק ביתו ואפילו ארוחות חמות מובאות לדי־רתו. לדברי האורח הטיפול הקהי־לתי לא רק בעל יתרונות פסיכולו־גיים עצומים לטובת הזקן, אלא הוא גם זול בהרבה מהחזקת אדם בבית חולים או בבית אבות בהם מורגש מחסור מתמיד במיטות.

השרות הקהילתי הזה בישראל ה־נמצא עדיין בחיתוליו. יורחב החל מאפריל 1973, בהתאם להסכם שנח־תם לאחרונה בין שר האוצר מר פנ־חס ספיר ומנהל ג'וינט מר אדוארד גינסבורג, יועברו אז המוסדות ה־אחרונים של ג'וינט כאן לרשות ה־אגודה המשותפת (בתי האבות בנ־הריה, פרדס חנה, ראשון לציון, ובית החולים למחלות כרוניות בפר־דס כ"ץ). גם במסגרת החדשה ימ־שיכו מומחי ג'וינט להעניק שרותי־הם לאגודה ומוסדותיה, הם ידא־גו ליעילותם ורמתם.

סדר העדיפויות

פרופ' צ'רקסקי: התחייבנו לסייע לישראל בניהול המוסדות והשרותים הקהילתיים בשמונה השנים הבאות

אנו רואים עצמנו שותפים בתחום זה. אך מעתה תצטרך ישראל לק־בוע בעצמה את עדיפויותיה בתחומי הסעד.

לשמוע מגורמים ישראלים את ד־

מרטין צירקסקי

עתם על עדיפויות אלה, היא אחת ה־מטרות של ביקור המשלחת הרפו־אית של ג'וינט כאן. בארבעת ימי שהותם בישראל קיימו שבעה הרופ־אים האמריקאיים פגישות עם ראשי חמישה משרדי ממשלה, עם זקנים של שלושה בתי־ספר לרפואה, עם ראשי המשרד לביטוח לאומי, עם 12 עובדים בכירים של משרד הס־עד ו־18 עובדים של משרד הבריאות.

אין פרופ' צירקסקי מוכן להביע דע־תו על העדיפויות שנדונו כאן. הוא יביא את רעיונות הישראלים בענ־יני מליאת הועדה המייעצת הרפואית של ג'וינט, שתתכנס בניו־יורק ותו ת־גיש אותם למועצת המנהלים של הארגון. אולם נראה לו כי התחומים שבהם יתמוך בעתיד ג'וינט ביש־ראל יקיפו מחלות כרוניות, הכשרת כוח־אדם לקראת התפתחות רשת אישפוז העתידה בארץ (6,000 מטות שיצריכו אלפי אחיות, ותכנאים), מ־חלות רוח, טיפול בליקויי השמיעה של ילדים, שילוב שכבות נחשלות בתוך האוכלוסיה הכללית, מציאת תעסוקה לזקנים, עזרה לנכים, טי־פול בנוער הנוטש את בית הספר ועוד.

ד"ר צירקסקי המשמש פרופסור ב־רפואה סוציאלית בבית הספר לרפו־אה על שם איינשטיין ושהיה פרו־פסור במינהל רפואי באוניברסיטת קולומביה, ייל וניו־יורק, עונה בל־שון נמרצת מזויקת. הוא בא ל־עמוד בראש אחד מארבעה בתי החו־לים הגדולים בעיר הגדולה בעולם, ושלמרות היותו במקורו בית־חולים יהודי שנוסד ב־1884 ביום ה־הולדת המאה של משה מונטפיורי, מונה כיום 50% לא־יהודים בין חו־ליו. „מונטפיורי" הוא בית חולים אוניברסיטאי בו מתמחים בוגרי בית הספר לרפואה על שם איינשטיין; עובדים בו כ־7,000 רופאים, אחיות, טכנאים ואנשי מינהל; תקציבו 117 מיליון דולר. מרבית התקציב מתכסה מתשלומים של חולים (ישירות או באמצעות מוסדות סעד) והשאר ני־תן על ידי הפדראציה של ארגוני סעד יהודיים. בבית החולים 17 בנ־ינים.

הפרופסור העסוק מעל ראשו בתפ־קידי ניהול והוראה, מוצא סיפוק מיוחד בפעילותו בזירה היהודית ו־ביחוד במסגרת ג'וינט. אנו פועלים למען יהודים הנתונים בצרה בכל אזור ואזור, מדרום אמריקה עד צפון אפריקה. אנו עומדים על משמר מת־מיד אבל גאוותנו המיוחדת נעוצה בעובדה ש־40% מהתקציב של ג'וי־נט מחוזים לצרכיה של ישראל, אומר האורח.

מרכז למחקר היהודי הוקם באוכספורד

מאת עטאללה מנצור

אוכספורד

הקולג'ים של אוניברסיטת אוכ־ספורד מהווים אבני־דרך בהיסטוריה הבריטית. אחד מהם נוסד על־ידי הנרי השמיני, אחד על־ידי קרומוואל ואחד בימי המלכה ויקטוריה, אבל הקולג' החדיש ביותר הוקם מכספי תרומה של קרנות פורד־וולפסון ב־1966 ונושא את שם התורם השני.

גם קודם לכן לא נעדרו יהודים ויהדות ממוסד רב־יוקרה זה. הקתד־רה ללימודים יהודיים ועברית נוס־דה עוד בימי המלך הנרי השמיני ובספריית בודליאן של אוניברסיטת אוכספורד נמצא אחד מחמשת אוס־פי הספרות הגדולים בעולם בנושא היהדות.

בכל הקולג'ים של אוכספורד תמ־צא סטודנטים ומרצים יהודים ויש־ראלים (וגם שני מרצים ממוצא ער־בי — לבנוני ומצרי).

אבל החידוש האחרון בנושא זה החל בפעולתו רק בימים אלה ושמו „המרכז ללימודים עבריים בגבוהים". מטרת המרכז ברורה היא לאפשר מחקרים רציניים באוצרות העבריים שבספריה למחזיקי תואר דוקטור, בסביבה אקדמית מובהקת. כן מת־עהד המרכז לרכז חומר נוסף. הד"ר דוד פטרסון, מיוזמי המרכז וחבר הועד המנהל אומר, כי המרכז ישת־דל להקיף את ההיסטוריה היהודית שלאחר תקופת המקרא ועד לתקופה המודרנית.

למרכז ניתנה חסות האוניברסי־טה, אבל יוזמיו קיבלו על עצמם לשאת בנטל הכספי. בדעתם להגיע לבנין עצמאי שיהיה שיכון לחוק־רים, אבל לעת עתה שכרו מספר חדרים במרכז העיר ושם יוכלו ל־עבוד שני החוקרים הראשונים של המרכז. אחד מהם, הד"ר ג'ורג' מנ־דל (שהוא גם בעל הכשרה בהפעלת מחשב) החל כבר באיסוף וסיווג כתבי־העת העבריים שיצאו לאור במזרח אירופה בין המהפכה הצר־פתית ומלחמת־העולם הראשונה. כתבי־עת אלה, שמספרם מגיע ל־מאות, יקבלו טיפול יסודי וממוכן. כל האינפורמציה הכלולה בהם תיר־שם בכרטיסיות ותימסר למחשב וה־חוקר בנושא זה יוכל בלחיצת כפ־תור לקבל את מבוקשו.

הד"ר פטרסון אומר, כי ידוע להם שהמוסד „גנזים" בתל־אביב עוסק במפעל דומה, אבל אנשי „גנזים" עוסקים בהיסטוריה מתרבית יותר. אנשי אוכספורד מודעים לשאלת ה־כפילות המיותרת בפעילות המוסדות האקדמיים ושואפים למנוע חיכוכים. הוא מבטיח, כי אחד המפעלים ה־ראשונים של המרכז יהיה הדפסת אוספים של כתבי העת ושיקומם, כדי לאפשר לחוקרים ולמוסדות ל־רכוש אוספים נדירים. ובכלל, אין המרכז האוכספורדי מתעתד למלא את כל שמונה המשרות בחוקרים קבועים. בדעתם להזמין חוקרים אורחים ממרכזים דומים ומארצות שונות.

תרגומים מעודכנים

הד"ר פטרסון אומר, כי המרכז יעסוק גם בתרגום, בהוצאה לאור ובלימודים לסטודנטים של אוניבר־סיטת אוכספורד, נוסף על המחקר. התרגומים מאנגלית בספרות העב־רית עומדים על רמה גבוהה, לדעתו, בעיקר תרגומי לאה גולדברג ונתן אלתרמן. אבל התרגומים מעברית לאנגלית אינם משביעים את רצונו לעתים קרובות. כאן יכול המרכז להרים את תרומתו. העובדה, כי מרבית המתרגמים לעברית ומעברית יושבים בישראל פוגמת במיטב עבו־דת התרגום לאנגלית, כי „גם כאשר האנגלית היא שפת אמו של המתר־גם היושב בישראל, הרי הוא עצמו יכול היה לעשות את מלאכתו טוב יותר אילו ישב באנגליה" — הוא מסביר ומוסיף: „יהדות אנגליה היא הקהילה הגדולה והעשירה ביותר של יהודים באירופה ומחובתה לנסות ולתרום את חלקה בנושא זה, במיו־חד לאחר חורבנם של מוסדות יהו־דיים כה רבים באירופה".

אוניברסיטת אוכספורד מינתה חמשה מרצים בכירים לועד המנהל של המרכז, ועד זה הזמין ששה אנשים נוספים להצטרף לשורותיו והצליח הקרן לגייס למעלה ממח־צית תקציבו למשך חמש השנים הקרובות. הד"ר פטרסון אומר, כי כיום נמצאים למעלה מעשרים סטו־דנטים הלומדים לתואר דוקטור ב־מדעי היהדות באוניברסיטת אוכ־ספורד, וזה בודאי מספר מרשים, אבל עם כינון המרכז והתפתחותו תיהפך אוכספורד לאחד המרכזים הגדולים בעולם לנושא זה.

"תנועת השיחרור הקרואטית" פועלת באוסטרליה

מאת איתן שני
סופר „הארץ" באוסטרליה

סידני

דווקא באוסטראליה הרחוקה קיבלה פעילותה של תנועת השחרור הקרו־אטית אוסטאשה מימדים ניכרים. ב־חודש שעבר הובלו שתי סוכנויות הנסיעות היוגוסלאביות בסידני וה־משטרה האוסטראלית ערה לפעולו־תיה של התנועה.

אוסטראליה מודעת לפעילותם של לאומנים קרואטים זה כשמונה שנים. בשנים אלו ארעו בה כ־16 מקרי־חבלה בנציגויות רשמיות של יו־גוסלאביה, במועדוני־חברה של ה־מהגרים היוגוסלאביים ואף בבתי מגוריהם. הקונסוליה בסידני חובלה פעמיים, ב־1967 וב־1969; הקונ־סוליה במלבורן — ב־1970; בשגרי־רות יוגוסלאביה בקאנברה ארעה התפוצצות ב־1969. ב־1965 הוטלה פצצה בנשף־ריקודים שנערך מטעם התאחדות המהגרים מיוגוסלאביה ב־גילונג, שבויקטוריה. בקבוק־מולו־טוב הושלך באפריל 1967 לביתו של מועמד מטעם מפלגת־העבודה של אוסטראליה, במלבורן. האיש נהג לפרסם מאמרים בעתון יוגוסלאבי מקומי. באותו חודש הרסה פצצה את דירתם של זוג יוגוסלאבים בסידני, בשנתם. רק במקרה הם ניצלו מ־מות. מכוניתו של מהגר יוגוסלאבי נהרסה לחלוטין בהתפוצצות, שאר־עה במלבורן בנובמבר 1968.

באוסטראליה מתרכזים הקרואטים בעיקר בערים סידני ומלבורן. יש להם אירגונים ומועדונים משלהם ומוציאים לאור שלושה בטאונים. ל־התאחדות הקרואטים יש ועדת־תי־אום, שבה מיוצגים אגודת־הקאתולי־ם „ספיפנאץ'" ואגודת־הכמורה (ה־קאתולית) של הקרואטים. גוף זה עוסק בתעמולה פאשיסטית גסה ו־פרועה.

לציבור באוסטראליה נודע לראש־ונה על קיומה של „תנועת־השיח־רור הקרואטית" בארצו ב־1963. היה זה לאחר שכוחות־הבטחון של יו־גוסלאביה הודיעו על לכידתה של קבוצה בת 9 טרוריסטים קרואטים, שחדרו למדינה למטרות חתירה ו־חבלה. אחד מהם הודה, כי נשלחו מאוסטראליה וכי אימוניהם למשי־מתם התקיימו באוסטראליה, במתק־ני המיליציה ומאמניהם היו קצינים בצבא אוסטראליה.

בלגראד מוחה

שם אוסטראליה נשתרבב שנית לפעולות חבלה נגד יוגוסלאביה ב־סופו של חודש יוני השנה. היה זה לאחר ששלטונות הביטחון של יו־גוסלאביה הרגו, במערב־בוסניה, 18 צעירים מחבלים קרואטים. מקורות־המודיעין של יוגוסלאביה גרסו, כי המחבלים באו ממלבורן שבאוסטרא־ליה. בלגראד הגישה מחאה חריפה באמצעות שגרירה בקאנברה.

דובר מטעם „תנועת־השיחרור ה־קרואטית" באוסטראליה, סרב ל הכחיש קיום קשר בין המ שנהרגו בבוסניה ובין אוסטר אולם שגריר אוסטראליה בב הביע את התנצלותה של ק ואת צערו, על השימוש ש קרואטים קיצוניים ביבשת ראליה לחתירה תחת בטחו לאביה.

בחודש אוגוסט פשטה מש אוסטראליה על בתיהם של מ הקרואטים בסידני ובמלבורן, רה היתה לגלות מסמכים קיומה של „אוסטאשה" ב ראליה. נאספו מסמכים רבים, לא נעצרו חשודים.

יום לאחר ההתפוצצויות ב יות־הנסיעות בסידני הורא יוגוסלאביה באוסטראליה, וידוביטש, צ מיניסטר החוץ באוסטרליה בקאנברה ומסר לו איגרת פה מטעם ממשלת יוגוסלאביה.

בעקבות המידע שמסר הז הורה משטרת אוסטראליה ת על בתיהם של מנהיגי־הקה בסידני ובמלבורן, ועל מוע היא החרימה מסמכים רבים, נים, דגלונים קרואטיים, ות פאשיסטית ועוד.

מחפשים צעירה

החשודה במעשי החבלה

החיפושים בבתים פרטיים לגלות את עקבותיה של אש גוסלאבית צעירה, חומת־שיער, ותאורה ידועים למשטרה. הי החשודה העיקרית בחבלות סידני לם השוטרים לא גילוה.

חברים שונים בסיעת־העבודה אופוזיציה בפרלמנט) מאשימים התובע הכללי (שר המשפטים אחרים מחבריו בממשלה במ פנים לקרואטים, באהדה ל וגדעתם הלאומנית ובהעלמת־ע פעולות־הטרור והאלימות ש מנהיג האופוזיציה, ג'ף וויטלם, שים את הממשלה ברכות יתר יחס אליהם.

ניתן להניח, כי הרכות המס שבה נוהגת קאנברה נובעת מ נות, בעטיים של שני גורמים:

* אופיים הלאומי, האנטי־מוניסטי, של הקיצונים הקרואט שאלימותם הופנתה נגד יוגוסלא או נגד בני־ארצם, הסרבים;

* כובד־משקלו של גורם ה ב„תנועת השיחרור הקרואטי־קרי": השתייכותם למחנה הקאת לים. קולם של הקאתולים באוס ראליה חזק הוא ורציני.

הססנות זאת של קאנברה ת ידה לשרש את הטרורים הקר באוסטראליה מתגלית בעמידת שה. זאת יודעים לנצל ההלכה קיצונים הקרואטים. תקדים מ זה עלול לסבך את אוסטראליה עתיד, בעשותו אותה נוחה לחדי של אירגוני־טרור, ופשע מסוכ יותר.

ראה המשך בעמודים הבאי

תעשיית הטקסטיל בישראל

ציון לשבח לחליפות המושלמות
שנתפרו מצמר נקי סלקתא

מודל: מר שקלארק
מודל: מר גרושואסר

כתצוגת אופנה שנערכה במסגרת קונגרס החייטים הבינלאומי בעיר ויסבאדן שבגרמניה, זכו בציון לשבח שתי חליפות מישראל שהובאו לתצוגה ע"י מר צבי שיין, יו"ר ארגון החייטים בישראל.

החליפות נתפרו מאריג צמר נקי סלקתא*, עוצבו ע"י ועדה מקצועית של ארגון החייטים המעולים בישראל ובוצעו ע"י מר שקלארק ומר נתן גרושואסר.

סלקתא בע"מ, מרכז שיווק אריגי צמר.
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 37, טלפון 625581.

*סלקתא — אריגי אופנה מובחרים באיכות מעלה.

סלקתא
SELECTA
ENGLISH POLYWOOL

פרסום גולניק

טיפני'ס

לנערה.
הבגדה העולמית של האופנה הצעירה, עונה את אופנת 'טיפני'ס' של מפעלי 'לנה־דקו'.
אריגי 'דקו' תוצרת מפעלי 'לנה' לפי צו האופנה, האותן מתוספים טבעיים באיכות יוצא

deco

צמר מקורי טהור

טקסטיל — אף על פי כן!

לקראת שינוי מבנה בענף

מאת בנימין תורן
הל חטיבת טקסטיל ועוד
משרד המסחר והתעשיה

: כשליש ארבע שנים שומעים סטגנה בבנות הפתוח של ענף טיל בישראל ולצהים אף ב־ עצם קיומו. הגיעה העת ש־ חשבון. לא יכול להיות ויכוח דיון זה. צודקים הטוענים ש־ תקופה ושיש לברר היטב את התפתחות הרצוי עם דמדומיה קופה חדשה.

...צת דרך בשנות השישים

נות השישים ראתה התעשיה ישר־ קפיצת דרך בתחום הטקסטיל. זה, כפעלו הגדול של פנחס שנתייב אהרי שנתמנה שר התעשייה. הוא שקף בהת־ את תעשייני הענף, הביאם ה הוולכת ונבנית השבעים תעשיני לבנות ענף טקסטיל הפתח החדשות של ישראל. גדולה זו הוכתרה בהצלחה. , אפקים, קרית-גת, קרית , בית שאן, נצרת עלית וכן אחרות חייבות ליזמה זו של את מרבית קיומן היצרני. בין ל־1970 עלתה התעסוקה בענ־ קסטיל וההלבשה מ־24 אלף אלף עובדים, קצב שעלה על כלל התעשייה במידה שמשקל , אלו עלה כ־15 אחוז ל־19 בכלל התעסוקה בתעשייה. פתוה ההצלחה שהושגה גם הייצוא. ענפי הטקסטיל וה־ ה (כולל הלבשה מצור ומפר־ הגדילו ייצואם בתקופה זו כ־ לין ל־95 מיליון דולר או הכ־ נים ויותר. שוב עלה משקל טיל וההלבשה בכלל הייצוא יתי (למעט יהלומים) כ־20 אחוז. עם הגידול בייצוא, ב־ המקומית ובהחלפת הייבוא, במובן גם התפוקה בקצב מהיר. 19 ל־1965 למשל גדלה תפו־ של ענפי הטקסטיל וההלבשה גדול שנתי של 15 אחוז ל־ ממוצע לכלל התעשייה של 13 לבד.

מחירו של הפיתוח

רו של פיתוח מזורז זה היה תמוך כאחת. במידה לפי ה־ ת המחיר היה גבוה. היזמים ו להשקיע כי נאמר להם „השי־ ונעזור לכם". הייצוא גדל בפני קעות יצרו במכון עודף כו־ פוקה שלא היה לו שוק מקו־ העודפים בשלהו לייצוא אך קיבל כדי כסוי הוצאותיו כ־ מיסים עקיפים וכעידוד לצרי־ ח. איש איש לפי צרכיו, פתוח תר. גם החלפת הייבוא היתה בהשקעות כבדות היצרנים הגנה ההרכתית שאיפשרה להם רווחי. גם כשבוטלה ההגנה מיניסטרטיבית שאלו לכעשה את ים כמה הגנה דרושה להם. נר־ מחיר זה ששולם לתעשיינים יותם, הפקידה הממשלה סכו־ ניכרים שניתנו לרובים שהב־ אמנם גם אז נשארו לעתים עלים בידי כונסי נכסים שהב־ למכור אותם ולהבריאם, אך או הפסידה המדינה כסף רב. קיר גבוה זה הוא נמוך יחסית, האה למה שהיבנים אלו היו לבקש במסגרת תמיכות אי־ אליות. לולא שאלנו את היצרן הגנה דרושה לך" ובמקום זה קובעים בתחילת התהליך ה־ שער חליפין כללי כדרוש ל־ לים שבהם, היינו עומדים היום ל״י לדולר כשער חליפין אי־ ולי (שער חליפין כה גבוה ל־ פיצויים אישיים (למשל) לא לו הצוקה. יצואן שקיבל לדולר עם מסף פורח, מחיר מעל 10 ל״י, גרם לבזבוז. ילו נקבע בתקופה זו שער חלי־ כללי ליצוא בגובה 10 ל״י לדו־ היו הפרדסנים מקבלים אותו יתבת פרדסיהם לא היתה רצויה. ואני שנים תותבות כשהביקוש רוה היה מוגבל; או יצואני שהיינו יעילות מרשימה מעשר נמוך יותר, ובהתניכה כסו־ של הצרכן המקומי.

התנאים השתנו

קה זו שהצדיקה עצמה במידה בתקופת ההמראה של הפיתוח אבדה מיעילותה ברגע הצרנים גדל. בעיקר חולה או לפעול כשאין אפשרות לכ־ את גמישויות ההיצע ביחס ל־ בה של היצרנים השונים. לא למשל בכמה יגדל ייצואו של יצרן אם האוצר יוסיף 0.5 ל״י התמורה לדולר המוסף ב־ א. ין שטען בעבר שדרושה לו ל״י נוספת לשם איזון, בייצוא ידע כבן מסוים הבכמלה כלסות ב־ ל. כיום עלול הוא לבוא יחד עם יין בענף להבטיח את הלידה גם כל סיכוי לנצל הוספת זו להג־ הייצוא. במצב חדש זה כל יה מגוונת ויצרנים רבים הפכה הקודמה לרועץ. שת נכון יותר להציג שער אחיד א החלפת ייבוא היצרן האנו־ שתנאין כאפשרים לו לצבור אים כלליים אלו ברווח — הוא יב יצוא וייצואו והאחר ייב־ מקו. יתרונה העיקרי של השיטה בכך שהיא היחידה האפשרית. כל סיכוי שפקיד ממשלתי ידע ור בין 600 יצואנים ולקבוע לכ־ שער ייצוא של 5 ל״י, לכי 7 , ולכי 10 ל״י. תרון נוסף בשיטה זו בכך שהיא לה, אם יש מספיק יצרנים שיס־ להגדיל הייצוא ע״י תוספת של ל״י לדולר נוסף בייצוא. אז יהיה בבנת לעודד יצואנים ב־10 ל״י לר. ואם החצי לירה לא הספיק לתקן את הכבר ולהוסיף 0.70 שוב יעלו בחכה אלו שיתרמו הדולרים היעילים ביותר (ב־ יד הדולר הנוסף העבור ביותר). גורם נוסף בבבב התעסוקה. ב־ קור של אבטלה שהיה קיים בעי־ הטקסטיל לא היתה בעבר הש־ גדולה להכיר הדולר הנוסף. יתור על הדולר בייצוא בדימונה ו דוקא איפכר קבלה דולר נוסף ער בעפולה. בדימונה שילכו עבור תוזה הזק כאשר לא שילכו החזר מים עקיפים בייצוא. היום המצב ונה במידה רבה, כי הביקוש בתע־ קה מלאה. אין אפשרות להגדיל כל המועסקים בתעשייה ע״י גדלה ההכרכה לייצוא בדימונה. על נוסף בענף ייצוא העובד ב־ ל״י עלול באגה להיות הכר בענף צא בבכבר של 8.9 או אף 5.50 י לדולר.

המעבר חייב להיות מודרג

בשלב זה יבואו מתנגדי הטקסטיל בצדק ישאלו: אם אתה בעד הנה־ ת שער אחיד (בהחזר מיסים עקי־ פים) בייצוא, ובעד שער הגנה אחיד מפני ייבוא מתחרה, אז למה אינך מנהיג אותם? ! אמת שהצורך ב־ שנוי ברור לנו מזה כמה שנים ו־ הוא בתהליך בצוע. אבל בצוע זה הנו מודרג, זהיר ואטי. בצוע פת־ אומי כדי היה הורס במקום להבר־ יא.

כדי לראות זאת יש לזכור את אר־ פי השפעתם של שינויי המדיניות על הענף. שינוי פתאומי ומרחיק לכת יגרום לזעזוע קשה בענף. הוא יהפוך את הקלקולציות ויגרום לחי־ סול המוני של מפעלים — גם אלו התלויים בייצוא וגם אלו המחליפים ייבוא. ביצוע מודרג וזהיר של אותו שינוי יאפשר ליצרנים להתאים עצ־ מם ולהתכונן לתנאים החדשים ב־ אופן שיתחייב שינויים טכנולוגיים, שינויים בקוי ייצור, אך לאו דווקא חיסול. ביצוע מודרג של שינויי מדי־ ניות חשוב, במיוחד בענף הטקסטיל הסובל מירידה קוניונקטוראלית (ד־ נהנה מעליית קוניונקטוראלית). ענ־ פים הסובלים משפל עלולים להת־ מוטט במחי יד אחת בעת הרעת תנ־ איהם הכלכליים בגד הקשיים הנגר־ מים עם שינויי האופנה.

תיתכן כמובן גם עמדה קיצונית שתראה בהרס הענף ברכה למשק. חיסול סיטוני של מפעלי הטקסטיל יזרוק לשוק העבודה עובדים העשר־ יים להיקלט בענפים שבאפנה, כגון אלקטרוניקה וענפים עתירי מדע. ני־ תן להוכיח ששיטה מסוג זה תגרום לבזבוז במקורות כלכליים, שבינהם יש להזכיר במיוחד את היזמות של תעשייני ענף הטקסטיל, את הידע המקצועי הספציפי של כח האדם ב־ ענף זה, המוניטין בתחומים השונים ועוד. תהליך הפיתוח בישראל לימד אותנו כמה קשה ויקר יותר להקים מפעל וענף חדשים — יש מאין, מול הקושי להנהיג שינויים בענף ובמפעל קיימים.

יש גם ספק רב אם קיימת אפש־ רות ציבורית־פוליטית להרס ענף תע־ שייתי. אגף הטקסטיל בהתאחדות ה־ תעשיינים והזהירה לפועלי טקסטיל הלבשה בבחלקה לאיגוד המקצועי הם בעלי השפעה העולה בהרבה על זו של עמיתיהם המטפלים באלקטרו־ ניקה או בכימיקלים עדינים. לא יפ־ לא, לכן, אם התאחדות התעשיינים והאיגוד המקצועי לא יושיטו צווא־ רם לטבח אם תנסה הממשלה ליצור תנאים כלכליים שיביאו לחיסול המו־ ני של המפעלים. או בניסוח כללי יותר — ככל שהצלחנו בהקמתו של ענף יקשה עלינו בשלב שני להנהיג מדיניות שתהרוס אותו.

אני מרחיק לכת עוד יותר ושואל את עצמי, גם אם פוליטית הדבר ני־ תן, אם מדיניות שתהרוס ענף היא מדיניות הוגנת וצודקת ? חוקי ה־ מדינה אמנם מאפשרים לנו (במידה שהכנסת תאשר זאת) להוריד במכה אחת את מכסי המגן על מוצרי ה־ טקסטיל. אך באותה מידה שזה ייע־ שה יתוך הרס מפעלי טקסטיל רבים, האם זה הוגן כלפי התעשיינים בענף שלא נתנו להם הזדמנות וזמן מעבר להציל ולהבריא את מפעליהם ? האם זה הוגן כלפי תושבי בית־שאן ש־ לא הספיקו עדיין למשוך אל העיר מפעלים בענפים אחרים ? האם זה הוגן כלפי הורים ששלחו את ילדם ללמוד טקסטיל במכללה לטכנולו־ גיה של אפנה וטקסטיל ע״ש שנקר ; או במגמות טקסטיל בבתי ספר מק־ צועיים ?

מדיניות הבראה וכיסום

השאלה, לכן, איננה אם עדיף שי־ נוי מודרג על שינוי פתאומי במדי־ ניות. השאלה היא אם שינוי מודרג יצליח במשימת ההבראה ? שמא גם הוא לא יצליח להציל את הענף ? ועובדה היא שמבין היצרנים בענף יש הטוענים שלא ייתכן המשך פי־ תוח אפילו אם רק בענף הגדול את הענף לתנאים המקובלים בכלל ה־ תעשייה. לאלו רצוי להזכיר את נסיון 3 השנים האחרונות. על תהליך הת־ אמתם של החזר מסי העקיפין בייצוא של ענף הטקסטיל הודיע השר זאב שרף באוגוסט 1968 וההורדה החלה להתבצע מאפריל 1969. למרות זאת עלה הייצוא של ענפי הטקסטיל וה־ הלבשה מ־64 מיליון דולר ב־1968 ל־119 מיליון דולר ב־1971. זהו קצב גידול מרשים של 23 אחוז בממוצע שנתי. גם בתחום הייבוא אין המצב שונה בהרבה. החשיפה ההדרגתית של הייבוא לייבוא מתחרה לא גרמה עד כה לעליות ניכרות בייבוא.

לאור נסיון מעודד זה בעבר הוכ־ נה טיוטא של תכנית פיתוח לענף הצופה כותני התפתחות דומים בעו־ קרם בעתיד. טיוטת תכנית הפיתוח לענף זה מניחה המשך העלייה ב־ ייצוא בין 1972 ל־1976 בקצב של 15—16 אחוזים לשנה (עד ל־245 מיליון דולר ב־1976). העליה בתפו־ קה צפויה בקצב של 12—11 אחוז לשנה. השגת יעדים אלו תלויה ב־ מספר לא קטן של תנאים, אשר ב־ חיכם אינם מהווים בעייה קלה. בענף ההלבשה קשה המשימה עוד יותר בגלל העלייה הניכרת הצפויה במחירו של ענף זה עם הנהגת שכר המינימום, בהסכם העבודה לשנים 1973—1972.

ניתן לכן לראות את בעיית הענף כבעייה של העלאה מהירה מאד של כושר התחרות. דבר זה חייב יהיה לבוא כתוצאה ממספר אלמנטים ב־ תכנית הפיתוח.

א. העלאה רמת מחירי התחרות ע״י שיפורים באיכות, באפנה, בשי־ טות שיווק, הנהגת מוצרים חדשים וכדומה.

ב. השקעות חייבות במידה גוברת ההולכת לדאוג לטכנולוגיות מתקד־ מות ולשיטות ייצור יעילות יותר.

ג. העלאה פריון העבודה והייצור בקצב מהיר יותר מן המקובל בענפי תעשייה אחרים.

ד. חינוך הכשרה מקצועיים שיע־ לו את רמתו של כח האדם בכל ה־ דרגים לפי צרכי הענף.

ה. מחקר שימושי מתקדם שיאפ־ שר חידושים במוצרים ובשיטות ייצור.

מדיניות פיתוח כעין זו תביא ב־ הדרגה לשינוי מבני בהספכי בענף. אם התחלנו בייצורים של מוצרי טקס־ טיל סטנדרטיים זולים, כדוגמת ה־ מדינות המתפתחות במזרח הרחוק, הרי השכר הגבוה והתנאי ה־ התחרות הגוברים הכריחו את הענף להעלות את רמתו ולהדמות לתעשיית הטקסטיל של מערב אירופה. המוצ־ רים הסטנדרטיים נעלמו כמובן מרשי־ מת הייצוא וההגירה יחליף הייבוא גם חלק מן הייצור עבור השוק המקו־ מי. ייבארו ויתחזקו מוצרי האיכות והאפנה בהם התבוו ארצות אירופה דוגמת צרפת, שוויץ וצפון איטליה כיאפשרו שכר ריאלי גבוה וכושר התחרות בייצוא.

במקום חיסול הענף העברת ה־ עובדים לענפים עתירי מדע, בוצעת מדיניות פיתוח שתהפוך את ענף ה־ טקסטיל עצמו לענף עתיר מדע, עתיר אמנות, ועתיר יכולת ההתאמה לתנאים הכלכליים המשתנים.

לקראת תעשייה מודרנית ומתוחכמת

בקרוב יוקם מרכז הטקסטיל

ראיון עם מר **ישראל פולק**, יו״ר ענף הטקסטיל בהתאחדות בעלי התעשיה

תעשיית הטקסטיל היא אחת האומנויות הקדומות בתולדות ה־ מין האנושי. אדם וחוה ייצרו, ל־ לא ספק, את הלבוש הראשון. אומנות הטקסטיל מוזכרת בכת־ בים עתיקים דוגמת קובץ החוקים של חמורבי, שנכתב כ־2000 שנה לפני הספירה, ופסלים שנוצרו 4000 שנה לפני הספירה מעידים כי כבר אז לבשו בני האדם בגדי צמר. מקורה של אומנות האריג גה בארם־נהרים (מסופוטמיה) ומשם התפשט עיבוד הצמר, ה־ פשתן, המשי, הכותנה והקנבוס על פני כל העולם הקדום: כנען, יוון, אשור, פרס וארצות אחרות.

ניתן לקבוע כי שני הגורמים החשובים ביותר בחיי האדם היו מאז ומעולם מזון ולבוש. במקו־ רות היהודיים היה משקלה של אומנות הטקסטיל נכבד במערך האומנויות והעיסוקים של בני ישראל. המשנה, שחוברה במאה השניה לספירה, מפרטת לא פחות משלוש עשרה פעולות הקשורות בתעשיית הטקסטיל: „...הגוזז את הצמר, המלבנו, והמנפצו, והצו־ בעו. והטווה, והמיסך, והעושה שני בתי נירין, והאורג שני חו־ טין, והפוצע שני חוטין, הקושר והמתיר והתופר שתי תפירות, ה־ קורע על מנת לתפור שתי תפי־ רות"... אין תימה, איפוא, שיהו־ דים גילו מאז ומעולם ענין באו־ מנות זו והתפתחותה הגדולה של תעשיית הטקסטיל בישראל היא המשך טבעי למסורת של דורות.

על מנת לשמוע פרטים על תע־ שיה זו כיום, על היקפה ודרכי פעולתה ועל התפתחותה בעתיד — שוחחנו עם מר ישראל פולק, יו״ר ענף הטקסטיל בהתאחדות בעלי התעשייה ותעשיין טקסטיל ותיק בזכות עצמו. להלן עיקרי הדברים.

שאלה: מה משקלה של תע־ שיית הטקסטיל בישראל כיום ומה מאפיין אותה ?

מר פולק: את תעשיית הטק־ סטיל בישראל מאפיינת התפת־ חותה הגדולה בפרק זמן קצר יח־ סית ומשקלה הגדול ביצירת מקו־ רות תעסוקה לעשרות אלפי עוב־ דים. לתעשיה זו שורשים עמוקים בישראל. כבר בתקופת החלוצים הראשונים הונחו יסודותיה. שני מפעלי טקסטיל — שהיו אז מפ־ עלי התעשיה החשובים בארץ — היו „לודזיה" של א. שנקר המ־ נוח ו„אתא" של הנס מולר ז״ל. כאשר החל בשנות השישים ב־ תכנית פיזור האוכלוסיה בישראל הוקמו באזורי פיתוח רבים מפע־ לי טקסטיל בהשראתו של מר פנ־ חס ספיר. מפעלים אלו התפתחו בתנופה גדולה ומעסיקים כיום קרוב ל־55 אלף עובדים, שהם כמחצית מכלל העובדים בכל אזורי הפיתוח בארץ. היקף היי־ צור הגיע למיליארד ומאתיים אלף ל״י, מזה כ־30% יצוא. זהו קצב התפתחות העולה על זה של כלל התעשיה בישראל בשנים ה־ אחרונות, ועוד היד נטויה. הגי־ דול המרשים ביותר חל בהיקף העסקת העובדים. ב־1960, כאשר החל בתכנית ההתבססות באיזו־ רי הפיתוח, היו במפעלים שהוקמו בערים החדשות 24,000 עובדים. ב־1970 הגיע מספר העובדים ל־ 52,950, ב־1971 ל־53,700 וה־ שנה, כאמור, הגענו ל־55,000.

שאלה: העבודה במפעל טק־ סטיל מצריכה ידע מקצועי רב. מנין נמצא כוח האדם המאומן ב־ היקף כזה ?

מר פולק: אנו הכשרנו במפ־ עלים את כח האדם המקצועי. ידוע שאחוז ניכר מקרב תושבי עיירות הפיתוח היו חסרי השכלה מקצו־ עית ומסורת בתעשית טקסטיל מודרנית. רוב האוכלוסיה עלה, כידוע, מארצות נחשלות. המשבר כל תעשיית הטקסטיל בשנים ה־ ראשונות — היה בין היתר, — עקב הצורך להכשיר עוב־ דים ומומחים — אומנים, מהנד־ סים ובה בשעה גם לייצר ולהת־ פתח וגם לייצא. מרבית העובדים במפעלי הטקסטיל כיום למדו את מקצועם במפעלים, שהעניקו להם גם חינוך אזרחי. לאור הנסיון הרב שנרכש הוקמה מכללה לטקסטיל ברמ״ג ע״ש אריה שנקר, מחלוצי תעשיית הטקסטיל בישראל, מייס־ דה ונשיאה כל חייו. המחזור ה־ ראשון בן 200 סטודנטים כבר סיים את לימודיו חלק מהם יצא להשתלמות בחו״ל. את המכללה מממנת אגרת חינוך של משרד המסחר והתעשיה בשיתוף עם ת־ עשיית הטקסטיל, שהקימה קרן ל־ הכשרת כח אדם. כיו״ר הקרן אני יכול לקבוע שנעשתה עבודה ח־ שובה והיא תמשך גם בעתיד, עם הקמת בית־ספר בתוך מפעלי ה־ טקסטיל.

ברצוני להדגיש כי נושא זה של כח אדם מקצועי לענף בוצע בת־ עשיית הטקסטיל בצורה מעוררת גאווה והתפעלות. ניתן לומר כי הענף נבנה ממש מן המסד עד הטפחות בפרק זמן של שנים ספו־ רות והישגיו הם מעבר לכל דמיון. כיום כבר מורגש מחסור מ־ סוים בכח אדם ובכמה מקרים יש למחסור זה השלכות חמורות למ־ די, ואנו עושים למניעתן.

שאלה: מה מייצרים מפעלי ה־ טקסטיל בישראל ?

מר פולק: תעשיית הטקסטיל היא תעשיה מסועפת למדי. חמרי הגלם הם טבעיים ומלאכותיים, ויש מיגוון רב של מוצרים ומוצרי ביניים. ניתן לקבוע כי התשתית ההכרחית — החוט והבד — קיי־ מת אם גם יש עוד לשפרה. יש להעמיק את ייצור המוצר המוג־ מר בהלבשה, בסריגה ואפילו ב־ צור. קיימת דרישה גדולה בארץ ובעולם למוצרי טקסטיל יותר אפ־ נתיים ובטיב מעולה. הבעיות ב־ יצוא הן להיות מסוגלים לפעול במהירות, להגיב על שינויים ולע־ מוד בהזמנות תוך תחרות עם אר־ צות מתועשות ותתיקות בהרבה מ־ ישראל. עלי לציין כי קיימת יכולת גבוהה בענף וקיימים קשרים ב־ אמצעות ועדות טקסטיל, ירידים וכיוצא באלו. יש גם בעלי הון ותעשיינים יהודים רבים בענף, ובעיקר — המוניטין של תעשיית הטקסטיל הישראלית עלה במידה ניכרת בשנים האחרונות וקל יותר כיום להכין תכניות להתרחבות ולהגדיל את היקף היצוא. יש בע־ נף משברים, שאינם מקומיים בל־ בד כי אם עולמיים, אך מפעלים המנוהלים כהלכה מצוידים להת־ מודדות אתם וכל מפעל רציני ח־ ייב לעמוד על המשמר ולעקוב אחר כל הנעשה בענף.

על מנת לצמצם את המרחק בין היצרן לבין המשווקים ולאפשר עריכת תצוגות וקשרי יצוא טובים יותר — הוחלט על הקמת מרכז טקסטיל במגשיה שייצג את הענף כולו תחת גג אחד. על פי התכ־ ניות ייבנו כ־25.000 מ״ר על מג־ רש בן 3.5 דונם שנרכש כבר. כ־ אשר יוקם מרכז הטקסטיל — ני־ תן יהיה באמצעותו ליצור קשרים עם מרכזים דומים בעולם ולהקל על תהליכי היצוא של התעשיה הישראלית. גם ועדת הטקסטיל העולמית, שתתכנס במאי הקרוב לרגל מלאת 25 שנה למדינה תראה אתגר להשקיע בהקמת ה־ מרכז, על בסיס מסחרי.

שאלה: אמרת כי הדגש ביצוא עבר למוצר המוגמר. האם אין פירוש הדבר שהתעשיה הישרא־ לית תיאלץ לעמוד בתחרות עם יצרנים ותיקים ובעלי מוניטין רב בעולם ?

מר פולק: התחרות קשה — אך לא בלתי אפשרית. המוצר הישר־ ראלי, לדוגמא, אינו נופל בטיבו מכל מוצר טקסטיל בחו״ל, ומפ־ עלים ישראלים רבים מודרניים יותר ממפעלים בעולם הידועים במוניטין שלהם. אין אנו צריכים להתבטל בפני התעשיה העולמית שכן מוניטין ניתן לרכוש במשך הזמן. למטרה זו עלינו להיות מו־ דרניים ומתוחכמים ככל האפשר, גמישים בתגובתנו לדרישות השוק ומסוגלים לעבור מקו־ייצור אחד למשנהו במהירות, לעדכן את ה־ ציוד במפעלים, להמשיך בהכש־ רת כח אדם ולגלות יוזמה ומקו־ ריות. כל התכונות הללו כבר מסתמנות כיום בענף ויש לקוות שההתפתחות המתוכננת לשנים הבאות תקדם את המוניטין שלנו בשוקי העולם. עובדה היא שאין אנו שוקטים על שמרינו.

שאלה: האם יש מקום בענף גם למפעלים קטנים ?

מר פולק: יש מקום בענף גם למפעלים קטנים המסוגלים להת־ אים עצמם לתנודות בצד מפעלים גדולים העובדים בסדרות־ייצור גדולות. כללית אפשר לקבוע כי תעשיית הטקסטיל נעשתה לתע־ שייה מדעית ומתוחכמת. התובעת ידע באלקטרוניקה, פיסיקה, כי־ מיה ומקצועות מדעיים אחרים וכ־ תוצאה מכך אנו מגיעים כיום ל־ 75% ערך נוסף במוצר המוגמר. אין להסיק, כמובן, מכל האמור עד כאן כי תעשיית הטקסטיל נמ־ צאת כבר על מי־מנוחות ואינה צפויה למשברים, אך אם תדע להתאים עצמה לדרישות המיוח־ דות כיום מותר להניח כי משקלה במשק הישראלי יגדל בהתמדה והיא תוסיף לספק תעסוקה לעש־ רות אלפי משפחות ורבבות מליו־ נים במטבע זר לאוצר המדינה.

תעשיית הטקסטיל בישראל

חשון תשל״ג • אוקטובר 1972

תעשיית הטקסטיל בישראל ניצבת על פרשת דרכים

דרוש מעקב מתמיד אחר הנעשה בתעשיית הטקסטיל בעולם

מאת רפאל בן-שושן

אין לחלוק שתעשיית הטקסטיל וההלבשה תופסות היום מקום מר־ כזי בסטרוקטורה התעשייתית של המשק הישראלי. בענפים אלה מוע־ סקים היום כ־20% מכלל כח ה־ אדם המועסק בתעשיה בכללה. חל־ קה של אותם שני הענפים בכלל ייצור התעשייתי מהווה כ־15%. ואי־ לו חלקו של הייצוא של מוצרי ה־ טקסטיל וההלבשה בסך הכל הייצור התעשייתי הגיע ב־1971 לכ־20% בשנה השוטפת לפי כל הסימנים תרד ב־2% עד 3%. חלקן של ההשקעות באותם הענפים היה, יח־ סית, גדול יותר מחלקן בייצור ובייצוא ומסתכם בממוצע ב־12 ה־ שנים 1960—1970 בכ־15.3% מסך הכל ההשקעה בתעשיה. אם נחשוב שלפחות במחצית התקופה הזאת היה אחוז הייצור והייצוא גדול בהרבה מהממוצע הזה ברור שאותם הענ־ פים ספגו יחסית חלק גדול מאוד של ההשקעות.

ההתפתחות המהירה של תעשיית הטקסטיל וההלבשה אופשרה על־ ידי שני גורמים: הראשון הגישה ה־ אקספנזיונאלית של שר המסחר והתע־ שיה במחצית השניה של שנות ה־ 50 והתחלת שנות ה־60 — מר פנחס ספיר לענפים אלה. הוא יצר לו תאוריה שמכיוון שתעשיית הטקסטיל וההלבשה היו „תעשיות יהודיות" בהרבה מארצות התפוצה (פולניה, חלק מארצות מערב אירופה וארצות הברית בעיקר), אין כל סיבה שאי אפשר לפתח אותם הענפים גם בארץ. הגורם השני שבאותם הענפים ניתן קל יותר יחסית לקלוט המוני העו־ לים החדשים מבתעשיות הכבדות או הכבדות למחצה. היה בנימוקים אלה מן האמת ברם, הביצוע של פיתוח תעשיית הטקסטיל וההלבשה נעשה באותן השנים ללא ידע. יהודיה השגיאות שנעשו בתכ־ נון מטוויות הכותנה בארץ. נבנה כושר תפוקה יותר לחוטי כותנה ר־ זאת גם בלי להבחין מראש איזה חוטים יש לייצר — חוטים עבים או חוטים דקים, חוטים משובחים יותר או חוטים סטנדרטיים. ידוע שב־ אותן השנים נוצרה תאוריה ע״י אחד המומחים במשרד מסחר ותעשיה ש־ לפיה יש כדאיות גדולה יותר לייצר חוטים גסים מבחינת הרווח בערך מוסף. תאוריה אבסורדית שדוחה אר־ צות כל העולם המתקדם בארצות ה־ מפותחות.

תאוריה זאת ושגיאות בסטרוקטו־ רת המטוויות שלנו גרמו בסופו של דבר למצב עוד יותר אבסורדי. אר־ תם מוסדות התכנון של משרד מס־ חר ותעשיה החליטו שיש צורך ל־ השמיד רבבות פלכים במטוויות קיימות וזאת בלי הבחנה אם הפל־ כים האלה הם חדשים יחסית או מבין הישנים ביותר שהיו או ב־ ענף. ויתר על כן: הממשלה שילמה סכומים ניכרים יחסית עבור השמ־ דת אותם רבבות פלכים בכדי ש־ נגיע כעבור שנים מעטות מאוד ל־ מצב הקיים היום בשוק החוטים — מחסור חמור וצורך של ייבואם מ־ חו״ל.

כל זה נעשה בשטח הטויה של חוטי הכותנה עם הגושפנקה המלאה של המוסדות הממשלתיים ובמסגרת „התכנון" שלהם.

ואם לא התמוטט ענף משנה זה של תעשיה הטקסטיל וגם ענפים אח־ רים יש להסביר את הדבר ש־ אותם המוסדות הממשלתיים הזרימו סכומים ניכרים ביותר למפעלים כושלים. תעשית הטקסטיל היתה כ־ אז היוחסה הענף המועדף ביותר בין כל ענפי התעשיה. הוא נהנה מהגנה מופרזת בפני יבוא מתחרה וגם מתמריצי יצוא — הגדולים בהתמריצים שניתנו לענפי תעשיה אחרים. ההגנה המופרזת הבטיחה ל־ תעשיה במשך שנים רבות מונופול בשוק המקומי ואילו התמריצים ה־ גדולים יותר יחסית סייעו להגברה מלאכותית של הייצוא.

תוכנית פיתוח על הנייר

באיזו מידה הטעות לתכנן ב־ ימינו אנו פיתוח תעשית הטקסטיל לטווח ארוך יש לראות בגישה של המוסדות הממשלתיים הנוגעים ב־ דבר לגבי הקמתו של מפעל הענק „ניליט" (לפי מימדים ישראליים) לייצור סיבי חוטי ניילון במגדל ה־ עמק. מפעל זה היה פרובלמטי מיום הראשון שתוכנן וכעת הוא יותר מ־ תמיד נטול בסיס חיים. אין צורך לחזור ולהסביר על הנימוקים הרבים שפוסלים אותו. די רק להזכיר ש־ תחשיבי הכדאיות של המפעל מבוס־ סים על יסוד השקעה של 100 מיליון לירות. היום מדברים שה־ מפעל יעלה יותר מ־160 מיליון לי־ רות. האם איזה מהמרכיבים של תחשיבי הכדאיות בעולם גדלו ב־3 השנים האחרונות ב־160%? להיפך מחירי המוצרים המוגמרים של ה־ מפעלים ירדו בכל העולם. רוב ה־ מפעלים השולטים בענף בעולם ביצעו כבר חלק גדול מהמודרניזציה של הציוד היקר. בעולם קיים היום עודף כושר תפוקה של אותם המו־ צרים שעתיד לייצר „ניליט" ביו־ תר מ־30% וכמעט כל המנהלים של המפעלים הבין־לאומיים בעולם תמי־ מי דעים שהמשבר שתוקף את הענף בשנה האחרונה ימשיך עוד כמה שנים. ולאחר זה מי יכול לערוב שאותם חוטי הניילון שייצר „ניליט" לא יהיו כבר סחורה עוברת לסוחר כתוצאה מהתיישנות לאור ההמצאות הרבות בשטח החומרים הכימיים.

ועוד נימוק השולל את תכ־ נונו וביצועו של המפעל „ניליט": לפי היחס בין מספר העובדים שיע־ סיק המפעל וההשקעה הכוללת מס־ תכם לכל מועסק בכ־370,000 ל״י. הריבית רק על השקעה זאת והיה לפי תנאים סבירים בשוק ה־ הון שלנו בארץ (ממוצע כ־12%, כולל סיכון הפחתת ערך הכסף) כ־ 44,000 ל״י להיינו, הרבה יותר מ־ השכר השנתי של אותו עובד שמצא מקום תעסוקה במפעל זה. במילים אחרות: כל עובד יצטרך לעבוד רק עבור תשלום הריבית על ההון ה־ מושקע וגם זה לא יספיק. האם אנחנו כל כך עשירים שיכולים לה־ קים מפעל כה יקר? כאשר השוק הפנימי הוא מוגבל ולהתחרות בשו־ קי הייצוא בקונצרנים הבין־לאומיים הענקיים באותו הענף בוודאי מעל כוחותינו בתנאים סבירים. כמובן ש־ אין זה דבר בלתי אפשרי אם יופעל המפעל בחסות של שוק פנימי מוגן בכל מחיר וייצא בעזרת תמריצים לא סבירים או גם יצירה זאת של תכנון הטקסטיל הישראלי תוכל „ל־ עמוד במבחן".

נקודות התורפה של תעשיית הטקסטיל וההלבשה שלנו

במוסף זה מתפרסם מאמר עיוני על ידי מנהל חטיבת הטקסטיל וה־ הלבשה של משרד מסחר ותעשיה. במאמר זה מגלה מר בנימין תורן (שעומד בקרוב לפרוש מתפקידו) כמה פרטים על טיוטא של תוכנית להתפתחות תעשיית הטקסטיל וההל־ בשה ב־10 השנים הבאות (1972—1981). במאמר זה בולטות שתי נקו־ דות. הראשונה: הוא מתפלמס עם הרעיון שיש לחסל את תעשיית ה־ טקסטיל וההלבשה. פולמוס זה לא מובן מכיוון שאין איש בכלכלת יש־ ראל העלול לטעון שיש לחסל את הענפים האלה. לא קיימת מדינה מתקדמת בעולם (והיום כבר גם מדינה מתפתחת) שאין בהן תעשיית טקסטיל והלבשה; ענפים אלה פי כמה חייבי המציאות בשנים האחרו־ נות כאשר נתגלה שאנחנו יכולים לגדל אחד החומרים הבסיסיים לתע־ שיות אלה — הכותנה בטיב וגם במחירים סבירים. מה שנוגע לחו־ מר הבסיסי האחר לתעשיית ה־ טקסטיל — הצמר הגלמי, יש לציין שכמעט שלא קיימת כיום ארץ עם תעשיית צמר שיש לה חומר גולמי די הצורך. מעטות מאוד הארצות בעולם המספקות את כל הצרי־ כה בצמר מתוצרת עצמית. ומ־ מה שנוגע לחומרי היסוד המלאכו־ תיים לתעשיית הטקסטיל וההלבשה כגון סיבים כימיים צלולוזה וכדומה, הרי ייצור חומרים אלה מרוכז כיום בעיקר בידי קונצרנים בין־ לאומיים מונופוליסטיים הם מספקים אותם לתעשיות הטקסטיל בארצות שלא מייצרות אותם מכיון שלא כדאי להם הדבר.

לכן העובדה שאין לנו כל חומרי הגלם הדרושים לתעשית הטקסטיל וההלבשה איננה נימוק לצמצומה ובוודאי לא נימוק לחיסולה.

גם העובדה שאין לנו שוק למוצ־ רי טקסטיל והלבשה פנימי נרחב, אין לראות בה סיבה לשלילת אותם הענפים. דווקא ארצות יחסית מפותחות מאוד אבל קטנות הן בע־ לות תעשיות טקסטיל והלבשה משג־ שגות מאוד. אוסטריה שלה אוכלו־ סיה של למעלה מ־7.5 מיליון תושבים ושוויץ עם אוכלוסיה של יותר מ־5 מיליון תושבים ובלגיה עם 8 מיליון תושבים — בארצות אלו תעשיות טקסטיל והלבשה שמספקות רוב הצריכה בארצם וגם מייצאות חלק יחסי גדול. זאת לא אומרת שארצות אלו לא מיבאות מוצרי טקסטיל ו־ הלבשה מוגמרים אשר מחירם ו־ טיבם עולה על אלה שעשויה לייצר תעשייתם.

גם הנימוק שהמרחק הגיאוגרפי שלנו משוקי חוץ הוא גדול אינו יותר גורם מכריע בסחר הבינלאומי בשטח הטקסטיל וההלבשה. כמו־ בן שאם מדובר על יצוא של חוטים פשוטים שמשקלם כבד ומ־ חירם זול הוצאות התובלה בעיה. אבל אם מייצאים דברי טקס־ טיל או הלבשה עם ערך מוסף גבוה מאוד, שוב בהם אין בעית דמי ה־ הובלה האווירית הגבוהה מכשול כה גדול בתחשיב מחירי המכירה.

על מנת להתגבר על אותם הגור־ מים השליליים כגון: אי אספקה עצ־ מית של חומרי גלם והמרחק הגיאוגרפי מהשווקים יש לחקור ול־ דעת באיזה ענפי משנה של תעשיית הטקסטיל יש הסכויים הטובים ב־ יותר להתחרות עם היבוא ובשוקי הייצוא. הזדמנתי באחרו־ נה לאירופה וביקרתי בכמה מפעלי טקסטיל והלבשה וכן ארגוני תע־ שיות הטקסטיל וההלבשה בכמה אר־ צות. מה שהתברר לי תוך שיחות עם אנשי מפתח בארגונים אלה ועם אנשי מקצוע במפעלים שבקרתי בהן עלול לשמש לקח רב ערך עבור מתכנני עתיד תעשיית הטקסטיל וה־ הלבשה בארץ: והנה כמה מהתרש־ מויותי:

✶ באוסטריה ובשוויץ רוב ענ־ פי הטקסטיל וההלבשה הם יציבים ולא ניתנים בשנים האחרונות ל־ משברים. מתוך דו״חות מעמיקים ל־ מצבם ב־1971 מתברר שהודות לשי־ נויים סטרוקטוראליים שבוצעו בתע־ שיות אלה אין הן ניתנות לזעזו־ עים.

✶ אין כל ערך לתכנון בענ־ פים אלה לטווח ארוך כי הנסיבות בהן מתפתחות תעשיות הטקסטיל וההלבשה משתנות במהירות גדו־ לה. שכל תכנון לטווח ארוך עלול לגרום להשקעות ניכרות ב־ יותר אצל המפעלים שאין להם רזר־ בות הון משנים קודמות „שמנות".

✶ יש לפתח ענפי משנה אלה העונים לקוי ההתפתחות הכללית בעולם הטקסטיל הרחב. פרוש ה־ דבר: אם קו ההתפתחות היום הוא שארצות מתפתחות ובעלות חומרי גלם ורמת שכר יחסית נמוכה אין לפתוח בהן ענפים אלה כל זמן שאפשר להשיג מצרים מוגמרים ל־ מחצה בטיב ובמחירים זולים יותר. ומאידך, יש לפתח ענפי משנה ש־ ארצות המתפתחות לא היום ולא ב־ עוד מספר שנים יוכלו להכנס בהם.

ברצוני להמחיש מסקנות אלה ב־ כמה עדויות של אנשי מעשה ב־ תעשיות הטקסטיל וההלבשה באר־ צות המתפתחות: בקרתי במפעל ה־ מייצר בדי כותנה ובדים מעור־ בים עם חומרים סנטטיים בסנט־ גלן שבשוויץ מפעל לא גדול לפי מימדים אירופיים. מועסקים בו כ־ 300 עובדים מזה רק כ־25% עוס־ קים ישירות בייצור הבדים. יותר מ־30% מהמועסקים במפעל הם מ־ עצבי הדגמים של האריגים (עבו־ דה מקצועית מעולה) ובעלי מקצוע מעולים בשטח הטקסטיל. כ־25% מהעוסקים הם באדמיניסטרציה וב־ מחלקות המכירות במפעל (כולל במחלקת הייצוא שלהם — סוכנים קבועים וסוכנים בודדים). כ־15% מ־ המועסקים עוסקים בשירותים השו־ נים (כולל שרותים טכניים) וכ־5% בהנהלה הפקידות המנהלתית ובכבי־ רה. הדבר שהפתיע אותי הוא, קוי ה־ ייצור של המפעל. הוא מייצר בדים באיכות גבוהה ביותר בדגמים נפל־ אים. תכולת חומרי הגלם בבדים אלה היא לא יותר מ־10% עד 15% ממחיר הקרן של המפעל. הוצאות השכר הבלתי ישירות: מעצבי הדג־ מים המומחים, אדמיניסטרציה, שירו־ תים הוצאות פרסומת — כ־30%. הוצאות בלאי של הציוד — כ־20% וכ־15% הוצאות מימון. יוצא אי־ פוא שהערך המוסף מסתכם בביותר משני שליש ממחיר הקרן זאת בלי הרווח של המפעל שאף הוא כולו ערך נוסף.

נתקלתי בבגמות דומות במפעל גדול לאשפרה והדפסת בדים שהת־ קשרתי אתו בקשרים עסקיים לפני הרבה שנים. בשיחה עם מנהלו שאלתיו: איזה חלק מהמחזור מהווה אצלכם הייצוא הוא השיב: 15% — 17%. הופתעתי כי בשנים קודמות — לפני מלחמת העולם השניה ידע־ תי שאחוז הייצוא של אותו המפעל היווה כ־35% — 40% מהתפוקה ואמרתי לו: נסיגה כה גדולה בייצוא? הוא הסביר לי: אתה זוכר מה שהיה בזמנים ההם ואתה יודע איזה בדים אז הצענו. כאשר תראה עוד מעט בחדר הדוג־ מאות מה אנחנו מייצרים ה־ יום ומה אנו מייצאים תיווכח אינו נסיגה. ובאמת כאשר ביקר־ תי בחדר הדוגמאות התברר לי שאין כל דמיון בין מוצרי הייצוא של אותו המפעל בזמנים ההם והיום ועוד הוא הסביר לי ה־15% — 17% מה־ ייצוא הכמותי של היום מהווים יותר כ־40% מהערך הכספי.

שאלתיו עוד: מדוע כך. הוא הס־ ביר לי שלא עולה על דעתנו להתח־ רות היום בייצוא של אריגים ה־ מייצרים אותם בהונג־קונג, קוריאה, הודו. אין לנו כל אפשרות להת־ חרות עם ארצות אלה. יותר על כן אנחנו מזמינים בארצות אלה חלק מהבדים הגולמיים הדרושים לנו. אנו מבצעים פה את האשפרה ואת ההדפסה ומוציאים אותם לשוק כבד מוגמר מטיב מעולה ובדגמים שעוד שנים רבות לא יוכלו לייצר באר־ צות של שכר עבודה נמוך. והוא סיים את הסבריו: כמה שיותר מהר הסתגלנו לשינויים הגדולים ההול־ כים ומתפתחים בעולם הטקסטיל. ו־ משנים את הסטרוקטורה של מפע־ לנו כך בטוחים אנו שלא נהיה נתונים למשברים גדולים.

שינויים סטרוקטוראליים דחופים

תעשיית הטקסטיל וההלבשה נתו־ נות כיום מטבע הדברים ל־ שינויים סטרוקטוראליים דחופים. לפני מספר שנים חשבו שמתקרב הקץ לארג הארוג להל־ בשת גברים עליונה ושמקומו הולך ותופס הארג הסרוג לאותן המטרות. והנה מהר מאוד נתבדו ציפיות אלה. היום כבר יודעים שאף פעם הבד הסרוג אינו בא בחשבון כתחליף לבד הארוג. מצדדי הקו של הבד הסרוג בנו על זה שבאופנת ה־ גברות רכשו המכנסיים יותר ויותר את מקומן של השמלות ודווקא ה־ מכנסיים עשויים מארג סרוג. כבר השנה ברור שגם אופנת המכנסיים — לכל (מלבוש ביתי עד לבוש ערב אלגנטי) נמצאת בנסיגה מהירה. כל הקולקציות של מעצבי האופנה העילית כמעט שנטשו את המכנ־ סיים ומביאים אותם רק לצורכי ל־ בוש ספורטיבי או לבוש לימי פגרא. תמורות אלה מחייבות שינויים סטרוקטוראליים דחופים בקוי הייצור של תעשיית הטקסטיל וההלבשה. אין טעם בתכנון ל־10 שנים, כאשר איש לא יכול לנבא מה יהיו קוי הייצור והאופנה בעוד 3 או 4 שנים. אין זאת אומרת שיש לנטוש כל מעשה ולהשאיר את התפתחות תעשיית הטקסטיל וההלבשה למק־ ריות גרידא. איזה טעם יש היום לשרטט תוכניות כמה חוטים וכמה בדים ואיזה מוצרי הלבשה נוכל ל־ ייצא תוך 10 השנים הבאות, באיזו כמויות ואף לאיזה ארצות כאשר איש לא יכול לערוב מה יקרה בעוד 4 או 5 שנים. איזה שינויים טכנולו־ גיים יבואו ואיזה חומרים אחרים ימצאו. מה שיש לעשות, זהו להקים מסגרת בענף הטקסטיל וה־ הלבשה למומחים של ייצור ושי־ ווק שתפקידם העיקרי יהיה לע־ קוב אחרי מה שנעשה בעולם לנתח את המגמות לטווח קצר יח־ סית, להעביר ידע בדוק לאנשי ה־ ענף בארץ ולסייע להם בעצה על מנת שהם יוכלו להחליט על הכוון קצר והמציאותי. מה שחסר לתעשיית הטקסטיל שלנו, זהו מוסד כגון: מכון הטקסטיל וההלבשה שיעבדו בו בעלי מקצוע שלא מעוניינים יש־ רות בענף זה או אחר ולא כבו־ לים בדעות ועמדות תיאורטיות ל־ גבי התפתחות זו או אחרת. וכמובן המכון הזה צריך לקבל עזרה על ידי חילופי מומחים בענפים השו־ נים על מנת שתהיה לו תבונה ברו־ רה ורחבה ככל האפשר על הנעשה בארצות המפותחות והתפתחויות ה־ תופסות מקום חשוב במפה הטקסטיל העולמית.

לוא היה מוקדש תכנון הטקסטיל וההלבשה אצלנו יותר על הכוס ופחות על הרצון על פיתוח בכל מחיר היינו יכולים לחסוך לנו הרבה שגיאות הרבה השקעות סרק והקמ־ תם הרבה של מפעלים מיותרים.

במדור זה משתתפים המפעלים הבאים:

✶ תשלובת פולגת
✶ גיבור
✶ רוזן
✶ תעשיות צמר אוסטרליות
✶ סיבי דימונה
✶ פרסטון
✶ אריגי רפופורט
✶ אדרת
✶ הריס
✶ אלד
✶ דוד ודש
✶ מפעלי ריקמה
✶ איריס — הלבנקה
✶ לנה
✶ סלקטא

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מפעלי פולגת

עובדות ומספרים:

✱ בתשלובת פולגת 4 מפעלים:

פולגת פולגת — מפעל לייצור בד, מחומר הגלם דרך הטוויה, האריגה, הצביעה והאשפרה — עד לבד המוגמר.

חברות־בת:

בגיר בגיר — מפעל לייצור בגדי גברים, חליפות ומכנסיים, בין היתר על פי דגמים מקוריים של האופנאי פייר קארדין מפאריס.

אומן אומן — מפעל לסריגה, מייצר סריגים לגברים ול־נשים.

ליגת ליגת — מפעל חדש לייצור בגדי ספורט וג'ינס עפ"י זיכיון בלעדי של חברת „לי" מקנזס סיטי, ארה"ב.

✱ במפעלי התשלובת פולגת מועסקים 2000 עובדים — גברים, נשים ותניכים — תושבי קרית גת והסביבה.

✱ מחזור מפעלי פולגת השנה — 70 מיליון ל"י. עם ליגת המפעל החדש יגיע המחזור השנתי ל־100,000,000 ל"י.

✱ תפוקת בגיר: 70,000 חליפות ו־250,000 זוגות מכנסים לשנה. המפעל נמצא בשלב בניה במטרה להכפיל את התפוקה.

✱ תפוקת אומן: 750,000 סריגים לגברים ולנשים בשנה.

✱ תפוקת פולגת: 1,000,000 קילו חוטים, 15,000,000 מטר בד צמר סרוק.

✱ השטח הבנוי של מפעלי תשלובת פולגת בקרית גת: 77,000 מ"ר.

✱ 70% מתוצרת מפעלי פולגת מיועדת ליצוא. הלקוחות המפורסמים: אנגליה — מרכס אנד ספנסר, גרייט יוניברסל סטורס. גרמניה — להנהבר .C-J.A. ארה"ב — מייסי'ס, גמבל'ס, אברהם שטראוס.

✱ המשרד המרכזי של הנהלת התשלובת בראשותו של מר ישראל פולק נמצא בתל־אביב. הנהלת החשבונות המרכזית של התשלובת, הפיקוח הכללי והדיווח המרכזי מבוצעים בקרית־גת באמצעות מחשב אלקטרוני משוכלל מתוצרת י.ב.מ.

פולגת

מחומר הגלם עד לבד המוגמר

מר ישראל פולק
יו"ר מועצת המנהלים
של מפעלי „פולגת"

פולגת הינו אחד ממפעלי ה־טקסטיל הגדולים והמתקדמים ב־ישראל. זהו מפעל האם בתשלו־בת־ענק המייצרת ומשווקת ב־ארץ ובחו"ל בדים, חליפות, מכ־נסים, בגדי ספורט, סריגים וחו־טים. השנה ימלאו עשר שנים לשלב הראשון של המטוויה ב־קרית גת. בפולגת מייצרים חו־טים לסריגת יד וחוטים לאריגה וכן בדים. מצמר סרוק לחליפות. חומר הגלם, המיובא בחלקו מ־

מר דב פולק
מנהל מפעלי „פולגת" ו„ליגת"

חו"ל — מורכב משני סוגים: חוטי צמר וחוטים סינתטיים. מ־תוך 2000 עובדי התשלובת — 850 העובדים בחברת האם מייצ־רים מחזור שנתי בן 45 מיליון ל"י מתוך 75 מיליון ל"י לשנה שהם מחזור התשלובת ו־70% מן התפוקה מיוצאת לחו"ל.

על מנת לעמוד על הנעשה מ־אחורי הקלעים של מפעל גדול זה, ערכנו בו סיור מקיף ושוחחנו עם מנהלו, מר דב פולק, שהינו גם מנהל מפעל ליגת.

שאלה: מה היקף הייצור של פולגת?

דב פולק: אנו טווים קרוב ל־מיליון קילו חוט בשנה. כ־65% לתצרוכת עצמית והיתר לחברות הבת וללקוחות אחרים. בדי פולגת ידועים בטיבם ובאופנתיותם בארץ. חוטי הסריגה של פולגת מוכרים לכל אשה העוסקת בסריגת יד ונושאים את הסמל המסחרי של המפעל ואת המחיר לצרכן.

מעניין לציין כי אחד הלקוחות הגדולים בארה"ב הקונה את תו־צרתנו החליט לחקות את הרעיון ומוכר את תוצרתנו עם סמל ה־פרסומת של פולגת.

שאלה: מהו תהליך הייצור ב־מפעל?

דב פולק: חומר הגלם מגיע אלינו ב„טופסים", גלילי חוטים גלמיים שיש לעבדם. הצמר ש־נועד לסריקה מוכנס למכונה ה־מאחדת כמה טופסים לאחד ומ־שם הוא מועבר לסריקה ולטוויה. צמר צבוע נסרק פעם נוספת כדי לנקותו מפגמים הנוצרים בו ב־תהליך הצביעה. הצמר הסרוק מו־עבר דרך שלוש עד ארבע מכו־נות שתפקידן ליישר את הסיבים ולהגדיל את אחידותו למידה ה־מכסימלית. לכל חוט תקנים מת־אימים לפיהם נקבע טיבו, והם מחושבים בהתאם לדרישות טכ־נולוגיות וכלכליות. פירוש הדבר שכל החוטים מעובדים בתהליכים שונים, נבדקים וחוזרים ונבדקים עד שהם מגיעים לטיב הדרוש. השלב הבא הוא הטוויה, הנעשית בציוד משוכלל מתוצרת אירו־פאית. יש מטוויה נפרדת לחוטים שנועדו לסריגת יד ולחוטים ש־נועדו לאריגה ולסריגת מכונה. חוטי סריגת היד הם מסוגים שו־נים — יחידים, כפולים, מעורבים וכדומה. החוטים לאריגה ולסרי־גת מכונה נשזרים לגלילים גדו־לים, נבדקים, ממוינים ומאוח־סנים אם לשימוש עצמי ואם ל־שיווק. בכל שנה אנו מחליפים את הצבעים לפי דרישות האופנה ומביאים גם דגמים חדשים.

שאלה: האם קיימת ביקורת טיב בתהליך הייצור?

דב פולק: קיימת בפולגת מע־בדה גדולה בראשותו של טכנאי ייצור ובה ציוד משוכלל המאפ־שר בדיקות רבות ושונות, בהת־אם לצורך. הבדיקה הראשונה נעשית עם קבלת חומר הגלם; נבדקת הלחות, אחוז השמן, אור־ך הסיב ועדינותו ועוד. חומר גלם שאינו עומד בתקנים שלנו — מוחזר ואינו מגיע לאולם ה־ייצור. גם חומר שנבדק ונמצא מתאים — עומד בבדיקה לאורך קו הייצור מדי יום ביומו. מדי פעם בפעם נוטלים עובדי המעב־דה דוגמאות המועברות במכונות המעבדה ובהתאם לממצאים נק־בע אם להמשיך בייצור או ל־הפסיקו ולאתר את הפגמים. כן נבדקות המכונות עצמן — נק־יונן ופעילות כל המערכות. נוסף לבדיקות המעבדה מורכב על חלק מן הציוד מתקן בדיקה אלקטרוני, ולבסוף — נערכת גם בדיקה של צוותי עובדים מאומ־נים הבוחנים את המוצר המוגמר ופוסלים כל פריט פגום. אחד ה־אמצעים לשמירה על טיב המו־צר היא שיטת שכר עידוד הנ־הוגה בפולגת. עובד שתוצרתו טובה נהנה משכר נוסף ואילו עו־בד שנמצאו פגמים במוצרים ש־נעשו בהשגחתו — מנוכה הפחת משכרו בשיטה שאושרה על ידי ההסתדרות.

שאלה: מה מידת הכשרתם ה־מקצועית של העובדים?

דב פולק: מרבית העובדים כאן הגיעו ללא הכשרה מקצועית בטקסטיל ויכולתם הגבוהה נרכ־שה על ידם תוך כדי העבודה ה־מעשית. על מנת להכשירם הוקם במפעל לפני כשלוש שנים בית ספר תעשייתי שאני רואה בו הי־שג חשוב. הוא הספיק כבר להכ־שיר מנהלי עבודה מוסמכים. נו־ער מקומי לומד בו בשיטת החי־ניכות, הווה אומר — לימוד עיו־ני ועבודה מעשית במפעל. קרוב ל־150.000 ל"י בשנה מושקעות בקורסים שונים, בין היתר בהכ־שרת מנהלי עבודה בשיתוף עם המכון לפריון העבודה והייצור. כן נשלחים עובדים לחו"ל בהד־רכות שונות, לצורך השתלמות נוספת.

שאלה: מהו תהליך ייצור ה־בדים במפעל?

דב פולק: החוטים שנועדו ל־אריגה עברו, כאמור לעיל, בדי־קה, סריקה, טוויה ושזירה. לאחר האריגה — מועבר הבד לאשפרה רטובה [illegible] מגלחת אותו מסיבים. לאורך ה־תהליכים הללו נערכות בדיקות טיב ובד פגום מסולק מקו היי־צור. לאחר הגילוח עובר הבד תהליך דקטיזציה — גיהוץ בלחץ וקיטור, ומכאן הוא נשלח לשיווק או לתפירה.

שאלה: האם שוררים בפולגת יחסי עבודה טובים בין ההנהלה לעובדים?

דב פולק: אנו גאים במיוחד ב־יחסים אלה. הקשרים בין ההנהלה לעובדים מבוססים על הבנה הד־דית ועל הידברות חופשית, בלתי פורמלית המאפשרת פתרון בעי־ות ללא סיבוכים מיותרים. שני הצדדים מכירים זה בזכויותיו וב־דרישותיו של זה, והעובדה היא ש־עד כה לא פרצו סכסוכי עבודה במקום. אני מאמין בשיטת הדלת הפתוחה והטיפול המיידי. דלת פתוחה פירושה שאין צורך לק־בוע פגישות או לנהל התכתבות — כל עובד הנתקל בבעיה יכול להיפגש לשיחה עם הנהלת המפ־על ללא עיכובים מיותרים ומבלי שיצטברו רגשות רעים. טיפול מיידי פירושו עומס ניכר על ההנ־הלה, אך בחשבון ארוך מוטב מא־מץ הנעשה בזמן מאשר טיפול ממושך ומסורבל שפירותיו מפוק־פקים.

שאלה: מה נעשה כדי להגביר את פריון העבודה במפעל?

דב פולק: אנו נוקטים, כאמור לעיל, בשיטת נורמות ושכר עי־דוד. נוסף לכך יש מענקים שונים [illegible] — מענק אי־היעדרות, למשל, מעודד עובדים שלא להפסיד ימי עבודה וכמות החיסורים אצלנו גם נמוכה יחסית. במקביל לעידוד הי[illegible] עושה ההנהלה כמיטב יכולתה [illegible] לסייע לעובדים בבעיות שונות. מר ישראל פולק מנכ"ל התשלובת, הקים קרן מיוחדת לעזרה [illegible] חינוך למעוטי יכולת, קיימת [illegible] למענק קליטה המסייעת לעובד [illegible] השתכר בתקופה הראשונה לעבודתו ועוד. בפולגת יש עובדת סוציאלית במשרה מלאה, המסייעת לעובדים בכל בעיה ולבסוף מתקיימים אירועים חברתיים שונים, כגון מסיבות או טיולים וכדומה. כל אלו תורמים ליצירת: הרגשה שהנהלת המפעל מעוניינת בטובתו של כל עובד ומוכנה [illegible] להקדיש זמן וממון לצרכיו גם אם אין להם קשר ישיר לעבודה במפעל. אני מאמין שגישה זו היא אחת הסיבות הישירות לא רק ליחסי העבודה הטובים בפולגת [illegible] אם גם לפריון העבודה הגבוה.

שאלה: חלק מתוצרת פולגת מגיע לשוק הישראלי. האם יש תלונות על מוצרי המפעל?

דב פולק: למרות הציוד החדיש שוכלל החדיש ומערכות הבדיקה הקפדנית — אין למנוע תלונה במפעל המייצר בהיקף גדול כל כך. אני מטפל אישית בכל תלונה ומשיב לכל מתלונן ללא דיחוי. אנו עושים כמיטב יכולתנו לשפר את טיב התוצרת ללא הרף והעובדה היא שבשנים האחרונות הגיעו תלונות בודדות [illegible] מאמינים בפתגם התנ"כי [illegible] טוב שם טוב משמן טוב.

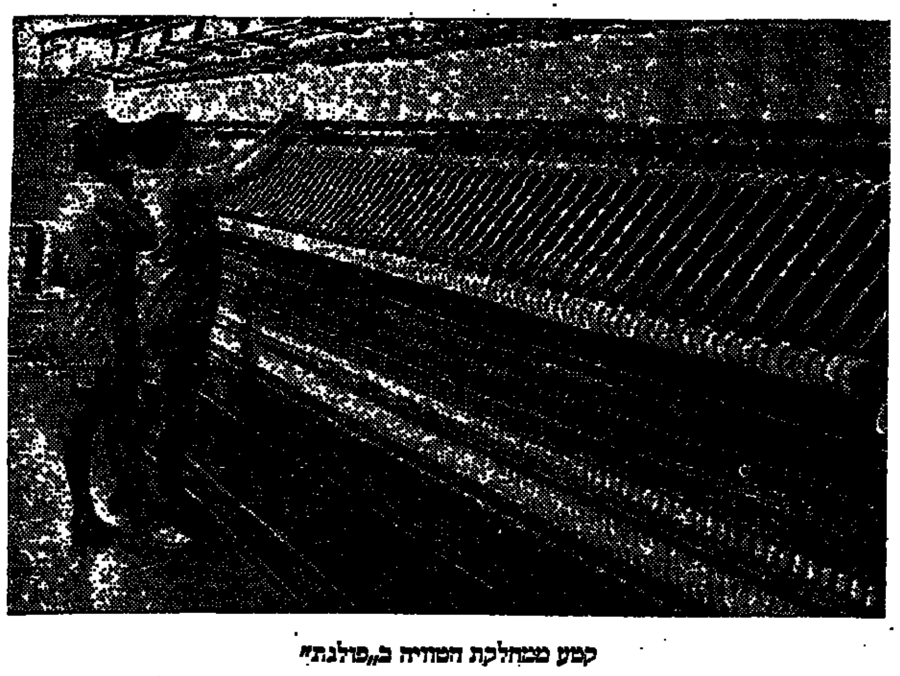

קטע ממחלקת הטוויה ב„פולגת"

מכונת „זולצר" מנולי האריגה של „פולגת"

מראה כללי של תשלובת מפעלי „פולגת" בקרית גת

פינה במעבדת מפעלי „פולגת"

מעון־יום לילדי עובדות תשלובת „פולגת"

ליגת: זיכיון בלעדי לייצור ג'ינס של Lee, Kansas City

מפעל ליגת הוא הבן הצעיר בתשלובת מפעלי פולגת. לא מ־כבר נולד — וכבר מנבאים לו עתיד גדול. אין תימה בכך, ש־כן זהו המפעל היחיד בארץ ה־מייצר בגדי ספורט וג'ינס, על פי הסכם ידע בלעדי עם החברה האמריקאית הגדולה Lee כן מ־ייצרים כאן בדי ג'רסי, בגדי ספורט, ומכנסים.

המבקר בליגת כיום הוא חוו־יה מעניינת במיוחד, הודות לכך שהמפעל עומד בשלבי בניה וט־רם החל בהפעלתו המלאה. ניתן לראות כאן את קרביו של מפעל מודרני, המצויד בציוד משוכלל ומתוכנן ביעילות רבה. כ־15 מיליון ל"י הושקעו בציוד חדיש ומשוכלל, וכן במערכת תאורה, ומיזוג אויר במגמה לאפשר לעו־בדים תנאי־עבודה טובים ונוחים ככל האפשר ולייעל את הייצור.

המבקר בליגת יופתע לגלות כי תהליכי הבניה והייצור מתנה־לים במקביל, לעתים בתוך אותו אולם עצמו: בפינה אחת משלי־מים עדיין את עבודות התשתית או הצנרת ובפינה אחרת כבר הוצב חלק מן הציוד ומופעל על ידי צוות קטן של עובדים הרוכש נסיון ועתיד להדריך את יתר ה־עובדים עם השלמת הבניה. היי־צור נעשה בהיקף קטן יחסית ברוב המחלקות, אך כבר עתה ניתן לשווק את התוצרת ואפילו מומחים יתקשו להאמין כי ה־מפעל אינו פועל עדיין...

✱ הסכם־ידע עם חברת LEE, KANSAS CITY
✱ מעון-יום לילדי העובדים בתשלובת פולגת.
✱ ייצור חוטים, בדי ג'רסי, מכנסים וחליפות

בעוד כשנה יהיו כאן כ־500 עובדים והמפעל ישתרע על שטח בנוי של 17.000 מ"ר. כאשר יו־פעלו שלושת קוי הייצור — תי־ראה התמונה בערך כך:

בגדי ספורט וג'ינס

מחלקת הג'ינס תעסוק בתפירה ובשיווק של בגדי ספורט וג'ינס. הבד יגיע לכאן ממפעלי Lee ב־קנזס סיטי, דבר שיבטיח מוצר מקורי בטיב מעולה. התפירה תי־עשה על פי הגזרות המקוריות של המפעל האמריקאי, ואזרחי ישראל יוכלו בקרוב ליהנות מ־מכנסי הג'ינס המפורסמים כפי שנהנים מהם מיליוני גברים ונ־שים בכל רחבי העולם.

הציוד במחלקה זו יקר ומשוכ־לל, וכמה מן המכונות הן המלה האחרונה בעולם בשטחן. במכו־נות אלו ייצרו, על פי תחזית רא־שונה — כ־3000 זוגות מכנסיים ליום, מג'ינס ומג'רסי כאחד.

הסריגה נעשית על פי דוגמאות מקוריות של פולגת וכן בהתאם לדוגמאות של המזמין. קיימת מחלקה מיוחדת לעיצוב, העוס־קת בהרסוס והכנת מיטבעים ממתכת המהווים מעין קוד לייצור הדוגמא. מיטבעים אלו מו־כנסים למכונה ומפעילים אותה בהתאם לדוגמא, וניתן גם לאח־סנם לשימוש חוזר — עובדה ה־מעניקה למפעל את היכולת ל־ייצר כל דוגמא בהתאם לצרכי ולדרישות השוק.

הבד המיוצר כאן ישווק בעיקר בחו"ל וחלק ישמש לייצור מכ־נסים ובגדי ספורט.

מעון־יום לילדי העובדים

הנהלת ליגת גאה במיוחד ב־עובדה שהמפעל נבחר לארח את מעון הילדים של תשלובת פול־גת. למטרה זו נבחר אולם מרווח בקומת הקרקע, במקום מרוחק מאולמי הייצור, ובו יכולים הי־לדים לאכול, לשחק ולישון ב־השגחת מטפלות מטעם ארגון אמהות עובדות והאחראי להפעלה השוטפת של המעון. שיטה טובה ונאה שכדאי לכל מפעל לאמץ ל־עצמו ולהועלתו ולתועלת העוב־דים כאחד. על פי הסכם עם משרד העבודה — יחולקו הוצ־אות האחזקה של הילדים במעון בין פולגת, משרד העבודה וההו־רים. כך ייהנו ההורים מן ההר־גשה שילדיהם זוכים לטיפול ב־אות ולארוחות בשעות העבודה והדבר יקל על הנשים העובדות ויגביר את משיכתן לעבודה ב־תעשייה.

✱

מפעל ליגת עודנו בראשית ה־דרך — אך ניכר כי הושקעה מ־חשבה רבה בתכנונו ובבניינו ב־דרך שנעשתה כבר למסורת ב־מפעלי פולגת, והוא עתיד להיות לאחד ממפעלי התעשיה המו־דרניים והמתקדמים ביותר ב־ישראל.

מכונות סריגה עגולות במפעל „ליגת"

ההסכם בין Lee Kansas City לבין „ליגת". מימין לשמאל: מר מר פישר מחברת „לי" הבינ־לאומית, מר ישראל פולק, נשיא תשלובת מפעלי פולגת, מר דינלגר הופס נשיא חברת „לי" ארה"ב, מר הילו אופנפלד מבעלי „ליגת", מר ישראל באום מ„ליגת".

מחלקת התפירה של „ליגת"

מחלקת הטקסטורייזציה ב„ליגת"

החומר בעמוד זה מוגש על־ידי מפעלי פולגת, ליגת

מפעלי פולגת

בגיר תפירה עילית בייצור המוני

חליפת עסקים של בגיר

בגדי הגברים של בגיר מוצגים בחלונות הראווה של החנויות המפורסמות בעולם המערבי.

התפירה והחייטות היו מאז ומתמיד מקצוע יהודי מובהק. החייטים היהודיים באירופה תפרו את בגדיהם של בני משפחות המלוכה והאצולה. בסוף המאה ה־19 עברה החייטות היהודית לארה"ב עם ההגירה הגדולה ונהגתה שם כתקופה של שגשוג וזוהר, אך ההתפתחות הטכנולוגית שאיפשרה למפעלי הקונפקציה לייצר סידרות גדולות של בגדים מוכנים דחקה את החייט המסוגל לייצר רק כמה חליפות בחודש. ישראל פיגרה בהתפתחות זו ועד להקמת בגיר, לא היה בארץ מפעל המסוגל לייצר חליפה בשיטה תעשייתית מו־

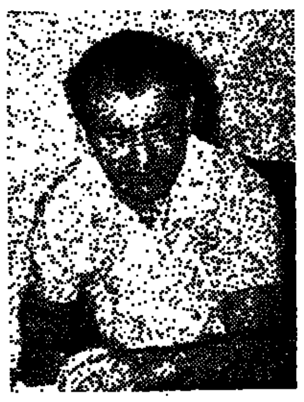

מר משה צימרמן מנכ"ל מפעל „בגיר"

דרגית ובאיכות גבוהה. מר חיים פולק, מנהל בגיר, רואה בהתפתחות זו ציון דרך לתקופה שחלפה מן העולם. קו מחשבה זה הוא שעשה את בגיר למפעל הראשון מסוגו בארץ. מהר — הנ־

בגדי הגברים של בגיר מוצגים בחלונות הראווה של כל הערים הגדולות בעולם

מפעל תעשייתי מודרני, יעיל ובעל כושר ייצור מרהיב, ושאיפתו — כל פריט מתוצרתו נראה כאילו תוכנן ובוצע בידי אדם, ידי חייט כאומנות. אין ויתורים בטיב המוצר.

בשנת 1970, כאשר הופעל בגיר בקרית גת — החל בייצור של 80,000 זוגות מכנסיים ו־20,000 ז'קטים בשנה. לדברי מר חיים פולק — כבר מן הרגע הראשון היה ברור להנהלת המפעל כי לא יהיו פשרות בטיב המוצר, אך חסר עדיין ידע מספיק. ההתחלה היתה, איפוא, צנועה והתוצרת ששווקה לשוק המקומי השתפרה בהתמדה. כיום מייצר המפעל 700,000 זוגות מכנסיים ו־70,000 חליפות בשנה, ומועסקים בו 350 עובדים.

אחד הגורמים שסייעו בהתפתחות בגיר הינו הסכם הידע שנחתם עם פייר קארדין, אופנאי הצמרת הבינלאומי בפאריס, הידוע באופנת הגברים המוצלחת שלו. בגיר מייצר מעילים, חליפות ומכנסיים מהבדים הטובים ביותר של פולגת על פי הגזרות המגיעות מפאריס ומוצריו נושאים את שמו של פייר קארדין ממש כאילו יוצרו על־ידי חייט עילית באירופה.

ייצור מורכב והתפתחות גדולה

כיצד מייצרים בגדי גברים? נראה שזהו אחד הנושאים המורכבים בתעשיית הטקסטיל. כל זוג מכנסיים מורכב מ־56 פריטים וכל ז'קט מ־80 פריטים. יש לייצר את כל החלקים הללו בסדר מסויים ובהתאמה גמורה ולחברם בדייקנות, ודי בטעות אחת לאורך הדרך כדי לפגוע בכל תהליך הייצור. מסיבה זו מקפיד בגיר על העסקת כח אדם מקצועי במיוחד — גברים ונשים — שכל אחד מהם מסוגל להתחרות במכונות המפעל במהירות ובדייקנות הביצוע. כן מועסקים במפעל טכנאים מחו"ל, הנושאים בתפקידי מפתח ומאמנים מחליפים ישראלים.

התפתחות היצוא של בגיר מרשימה במיוחד. בשנת 1970 הגיע ל־200,000 דולר, וב־1971 עלה ל־550,000 דולר. השנה מקווה הנהלת בגיר להגיע ל־1.5 מיליון דולר ולהכפיל סכום זה עד 1974. קרוב ל־80% מן הייצור נועד ליצוא ויש בכך כדי להעיד על איכות מוצרי בגיר גם בקנה־מידה בינלאומיים.

התפתחות כזו תובעת מן העובדים יכולת גבוהה, ואכן, לדברי מר חיים פולק — המפעל נהנה מעובדים טובים, מסורים ובעלי יוזמה למרות הקשיים המתעוררים פה ושם. העבודה נעשית בשיטת נורמות ובכר עידוד, ופועלים מצטיינים עשויים לזכות, נוסף לשכר — גם בתואר „פועל/ת מצטיין/ת". זוהי תכנית העומדת מפני הפעלה בקרוב, ובהתאם לה יזכו פועלים מצטיינים שיקבלו את התואר שנתיים ברציפות — בנסיעת־סיור לחו"ל, למפעלי טקסטיל דומים. יש במפעל מספר של עולים ובני מיעוטים והם משתלבים היטב. העולים מבריה"מ נקלטו בהצלחה והם פועלים טובים. (מר חיים פולק, אחיו של מר ישראל פולק, הוא מהנדס טכסטיל שעלה לארץ מבריה"מ לפני כשנתיים ויש לו שפה משותפת עם העולים החדשים).

ידע מקצועי וביקורת טיב

ראינו עד כאן כיצד מייצרים בגדי גברים בשיטות תעשייתיות מלאות, אך מה עושים כדי שבגדים אלו יגיעו לטיב המעולה שבגיר מצטיין בו? זהו תהליך המורכב משלבים רבים. ראשית — מפעילים ידע מקצועי רב בכל שלב לאורך קו הייצור, מקפידים על ציוד חדיש ומשוכלל ועל אימון עובדים ועורכים ביקורת מתמדת באמצעים מעבדתיים ואחרים. כל ז'קט, לדוגמא, נלבש על־ידי הבודק חמש פעמים (!) לפני שהוא זוכה להיות של בגיר ופייר קארדין. לובשים אותו לפני תפירת השרוולים ולאחריהם, לפני הגיהוץ ופעם נוספת לביקורת סופית. בודקים כל חלק — שרוולים וכיסים, גזרת החלק הקדמי והגב ואפילו כפתורים. אין משאירים דבר למקרה. יש ז'קטים המיוצרים מבד בעל דוגמא, וכאן יש להקפיד על כך שהדוגמא תתחבר כראוי בשעת חיבור כל החלקים והכל יראה כאילו נתפר על פיסת אריג אחת. זהו הישג שחייט עילית יכול להתפאר בו ומי שלבש פעם חליפה או מכנסיים מתוצרת בגיר, יודע שהבגד כאילו נתפר במיוחד למענו.

✶

תכנית ההרחבה של בגיר לתקופה הקרובה כוללת קליטת 150 עולים חדשים עד סוף השנה והכפלת התפוקה.

חליפת החתן של „בגיר" בעיצוב פייר קארדין זכתה להצלחה רבה

פועלת ממכוני התפירה של מפעל הקונפקציה „בגיר"

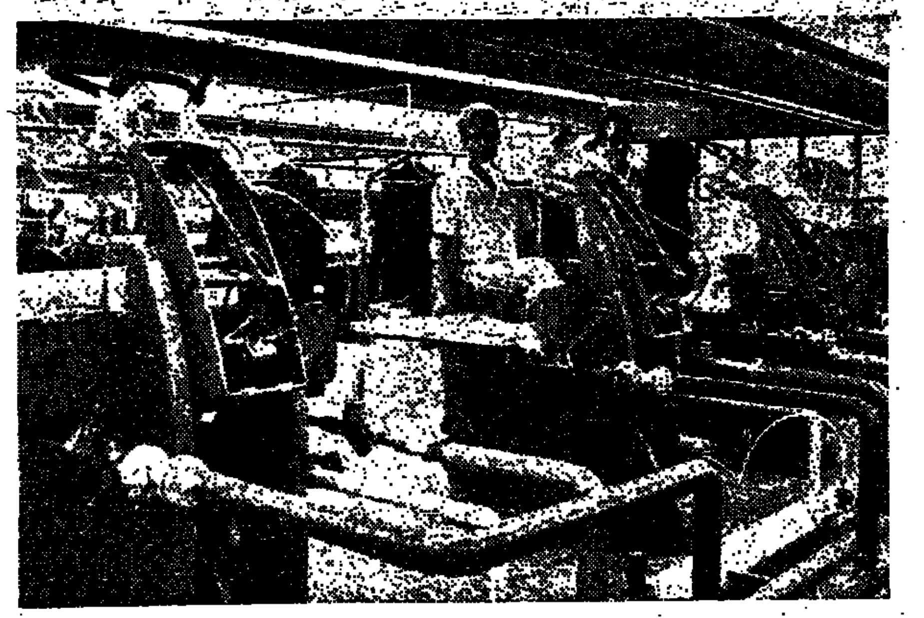

קטע ממחלקת הגיהוץ של „בגיר"

אומן מן היצרן לצרכן

סריגים לגברים ולנשים בטיב מעולה ✶ רשת חנויות לשיווק מוצרי תשלובת פולגת

מפעל הסריגה של אומן, נוסד בשנת 1965, הינו הבכור במפעלי תשלובת פולגת. כאן מייצרים מחוטי פולגת סריגים לגברים ולנשים, ורשת החנויות של המפעל משווקת במישרין לצרכן את כל מוצרי התשלובת: סריגי אומן, בדים וחוטים של פולגת, מכנסים

מר י. צימרמן מנהל „אומן"

וחליפות של בגיר ובגדי ספורט של לינת.

530 עובדי אומן מייצרים קרוב ל־750,000 סריגים בשנה. מרבית התוצרת מיועדת ליצוא לארה"ב, לאירופה ולארצות אחרות. השנה נערכה עיסקה ראשונה עם יפן, במסגרת שבוע ישראל בארץ זו. היקף העיסקה צנוע למדי — 100.000 דולר, אך אין זה אלא הצעד הראשון. הנהלת אומן מקווה להגיע השנה ליצוא כולל של 2 מיליון דולר. ב־4 השנים האחרונות גדלה התפוקה פי שלוש הודות להכנסת ציוד חדיש שאיפשר ייצור מיגוון גדול יותר של מוצרים ובעתיד הקרוב יורחב גם המפעל על מנת לעמוד בדרישות השוק המקומי והעולמי.

ביקורת טיב והכשרה מקצועית

הייצור באומן נעשה תחת פיקוח של מחלקת ביקורת טיב, העוקבת אחר כל שלבי העבודה, נוטלת מידגמים ומבצעת בדיקות שונות החל בקבלת החוטים, דרך הסריגה וכלה בתפירה. פיקוח יעיל זה מבטיח איכות גבוהה לסריגי אומן, בהתאם לתקנים הגבוהים של המפעל. הייצור עצמו מתועש לכל ארכו. מחלקת עיצוב מכינה את הדוגמאות ובמקביל מקבל אומן גם דגמים של פייר קארדין. הדגמים מיוצרים במכונות הסריגה במלואם, על כל החלקים המרכיבים אותם, וגם התפירה נעשית בציוד משוכלל. כך ניתן להבטיח לא רק איכות גבוהה — כי אם גם שמירה על כל הישג ללא תנודות ברמה.

רוב עובדי אומן קיבלו במפעל את הכשרתם המקצועית. התפוקה היומית של כל עובד נבדקת על פי חישובי נורמות ועובדים מצטיינים זוכים לפרמיות. במקביל לכך — עובדים שתוצרתם אינה עומדת בדרישות נתבעים לשפר את עבודתם, וכך יכול המפעל לשמור על המוניטין שרכש לו בתקופת קיומו הקצרה.

★ ★ ★

כאמור מתוכננת הרחבה נוספת של המפעל. כיום הוא משתרע על שטח בנוי של 5000 מ"ר ועומדים להוסיף לו עוד 4000 מ"ר. לכשתושלם הבניה — תגדל התפוקה והעובדים ייהנו מתנאים נוחים יותר. אין ספק שגם התפתחות זו תשתקף בכל אחד מסריגי אומן — סוודרים, חולצות ושמלות ויגדיל המבחר המוצע לציבור ברשת החנויות של המפעל ברחבי הארץ.

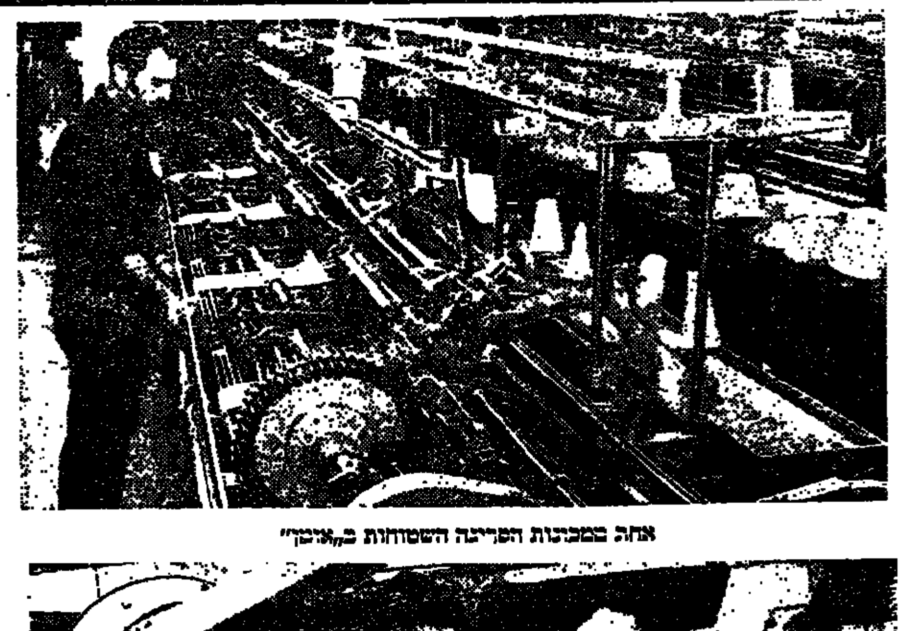

אחת ממכונות הסריגה השטוחות ב„אומן"

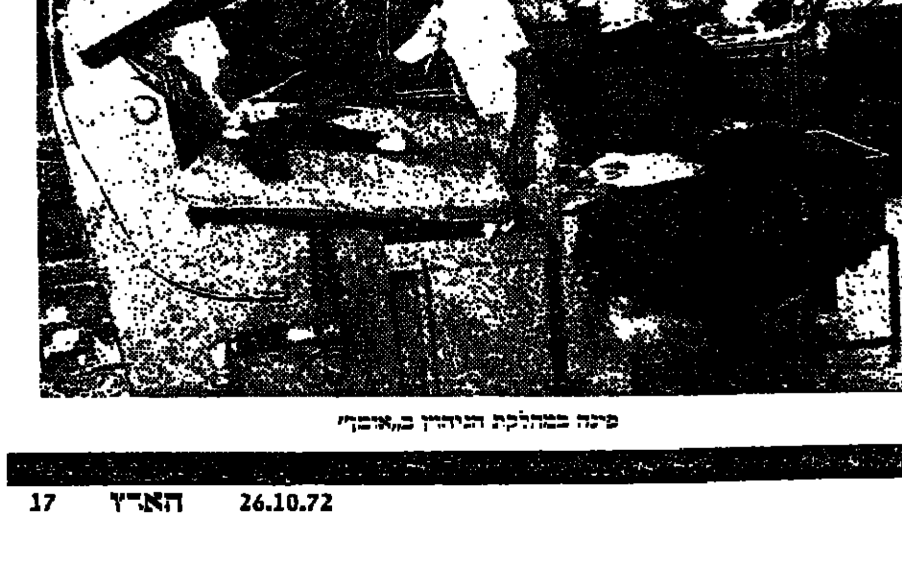

פינה במחלקת הגיהוץ ב„אומן"

חיבור חלקי הבגד ב„אומן" מפעלי סריגה

חומר בעמוד זה מוגש ע"י מפעלי בגיר, אומן.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

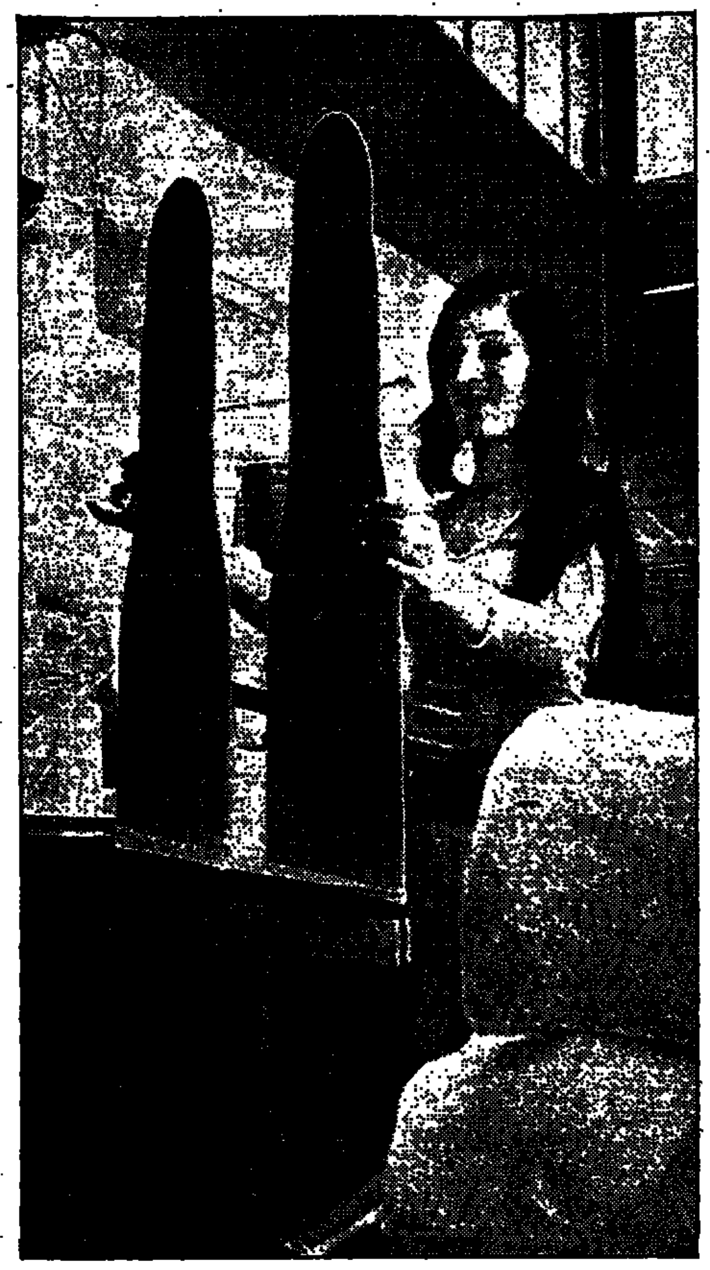

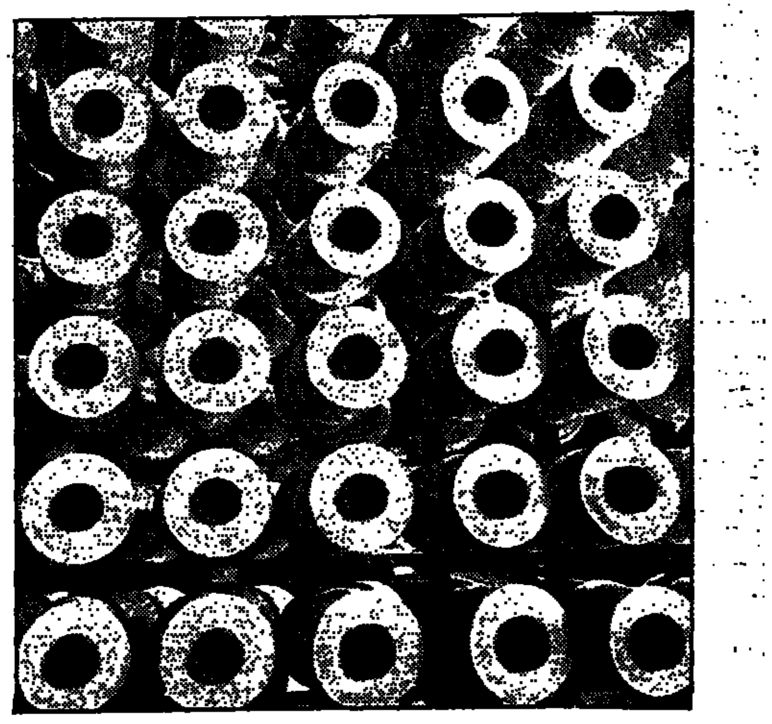

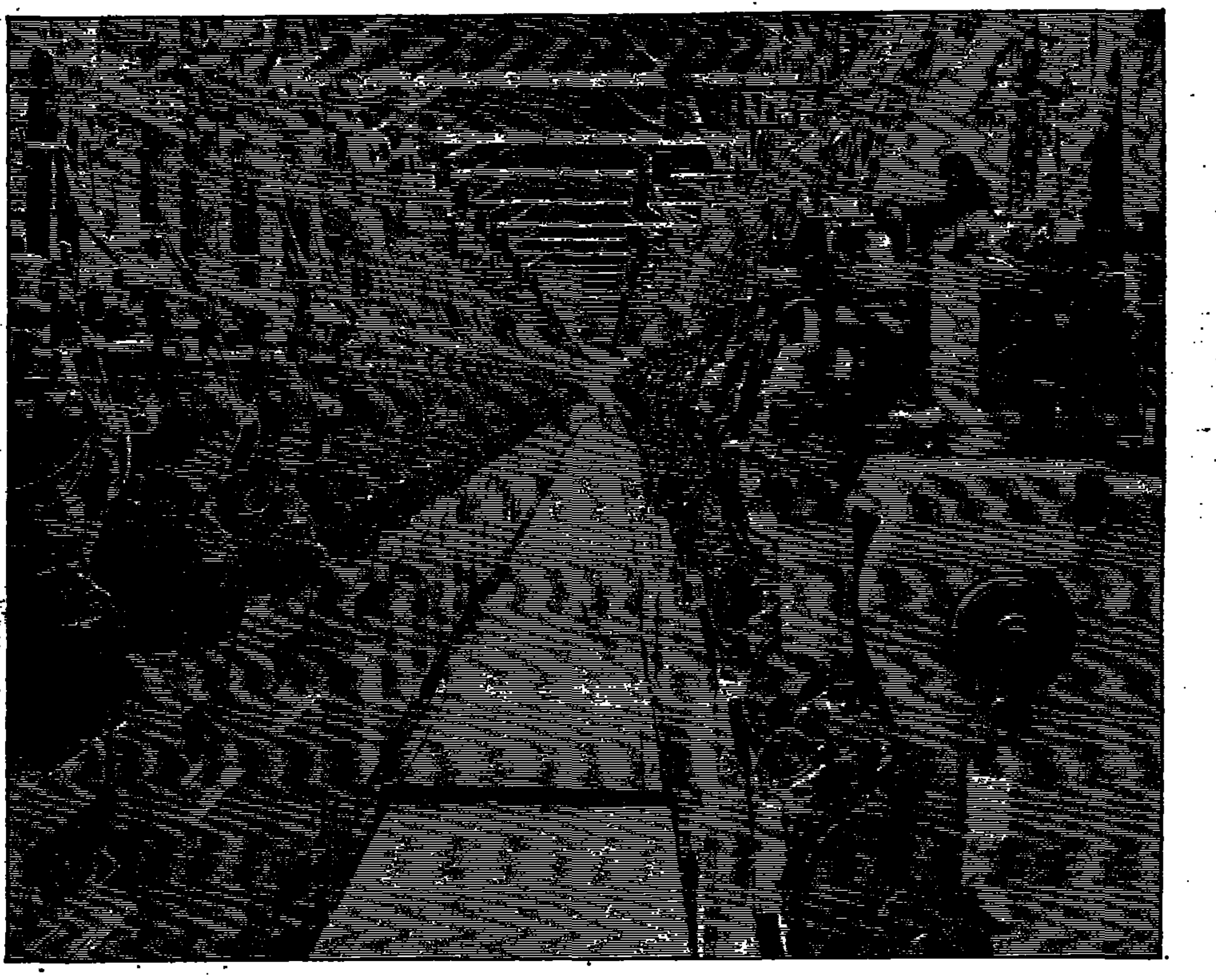

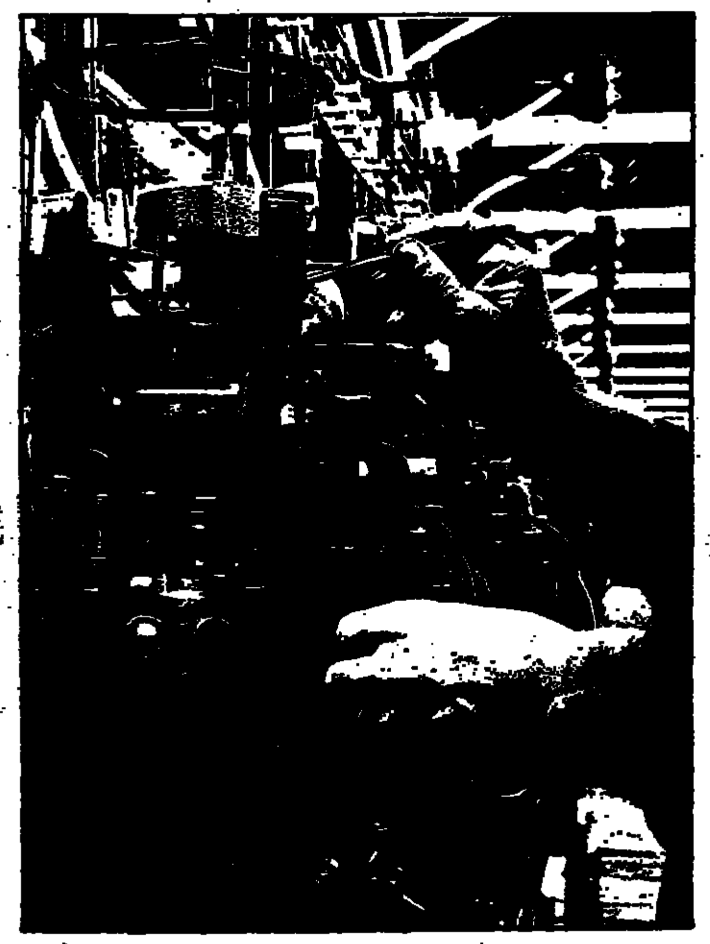

תשלובת מפעלי גבור לאחר חמש שנים

חמש שנים אינן נחשבות לתקופה ארוכה. לכאורה אין הסיפרה 5 נחשבת למרשימה ללא סיפרה נוספת לפניה או אחריה. אולם, כידוע, לא הזמן החולף הוא הקובע, אלא מה שנעשה בו. לגבי מפעלי גבור, אפשר לומר ללא צל של פקפוק: דרך ארוכה והישגים מרשימים בתקופת זמן קצרה. משני מפעלים בתחילת הדרך, לרשת מפעלים ענפה בכל חלקי הארץ, וקונצרן בינלאומי המעסיק כ-3000 עובדים. מיצוא של מליון דולר בשנת 1967 ליצוא של כ-24,000,000 דולר בשנה האחרונה ובסה"כ בכ-65,000,000 דולר מהקמת המפעלים עד היום.

ימים מספר לפני מלחמת ששת הימים הוקמה חברת גבור. החברה הוקמה ביוזמתו של מר ביברשטיין מנהל מפעל בדי, מפעל ייצור הגרביים הגדול ביותר בצרפת והשני בגודלו בעולם, בשיתוף עם קבוצת מר רזווב שהיא גם בעלת מפעלי „סברינה". המטרה לשמה הוקמה החברה — ייצור ויצוא גרבי מכנס.

בתחילת חודש יולי 1967 אמור היה להיפתח המפעל הראשון ב„מעלות", עיירת עולים שסבלה מחוסר תעסוקה ומבעיות קליטה. ואכן בתאריך המיועד נפתח המפעל ועד סוף שנת 1967, כלומר 6 חודשים לאחר פתיחתו הגיע המפעל לייצוא של קרוב למיליון דולר. ההתחלה ב„מעלות" לא היתה קלה. הבעיה המרכזית היתה כח אדם הן מבחינה כמותית והן מבחינה איכותית. הפעלתו של מפעל תעשיתי מודרני, שדרישתו הראשונית היתה 120—150 פועלות, באיזור שאוכלוסיתו אינה רגילה בעבודה תעשיתית היתה הבעיה המרכזית. מיד עם הקמת חברת גבור ולפני פתיחת המפעל ב„מעלות" נשלחה קבוצת מדריכות מהמקום לצרפת להכשרה בייצור גרבי מכנס, ללימוד התהליך ולהוות לאחר מכן את צוות היסוד של המפעל אשר ידריך את העובדות עם פתיחת המפעל. במשך הזמן נשלחים מכל מפעל חדש המוקם בארץ, צוותי יסוד להכשרה ב„מעלות" והמפעל הראשון הופך להיות, בנוסף למפעל מייצר, גם בית אולפנה למפעלי גבור.

קרית שמונה — המפעל המרכזי

מיד לאחר הקמת המפעל במעלות הוחל בתכנון המפעל המרכזי ב„קרית שמונה" גם היא עיירת עולים לשעבר שחסרה בסיס כלכלי מוצק.

המפעל בקרית שמונה, אמור היה לפטור את החברה מליבא גרבים חצי מוגמרים שהושלמו עד כה במעלות.

המטרה היתה להקים מפעל שייצר את הכל — מהחוט ועד המוצר המוגמר.

מחודש יוני 1969 החל המפעל בקרית שמונה לעבוד במלוא התפוקה, ייצר 320 אלף תריסרי גרביים בחודש והיה לאחד המפעלים הגדולים מסוגו בעולם.

כל כמות הייצור ביחידות הסטרץ' של מפעל גבור בקרית שמונה הוא אך ורק לתצרוכת עצמית של מפעלי גבור בארץ.

כמו כן רוכזו בתחילה במפעל זה כל מכונות הסריגה של החברה (לאחר מכן הוקם מפעל סריגה של גבור גם בכפר סבא). כל המכונות מייצרות גרבי מכנס, אך הן מסוגלות לעבור במהירות גם לייצור גרביים רגילים.

מכונות הסריגה הן מן המשוכללות בעולם הן מבחינת איכותן והן מבחינת התפוקה (תפוקה יומית יכולה להגיע לייצור של 40,000 תריסרי גרבי מכנס בשלוש משמרות ביממה).

כמו בכל מפעל ממפעלי גבור בחלקי הארץ השונים קיימת גם בקרית שמונה מחלקה לתפירה ואריזה.

מפעלי גבור בכל חלקי הארץ

כאמור מעסיקים כיום מפעלי גבור כ־3000 עובדים במפעלים ברחבי הארץ. כ־2000 מתוך 3000 העובדים הן נשים וכ־1000 מיעוטים. המגמה הכללית כיום היא לקיים רק מפעלים של מעל 200 עובדים. במקומות שכח האדם אינו מספיק מועבר ומצורף המפעל ובדרך כלל המדובר במתפרות, למפעל הקרוב לו. כך עברה מתפרת הרצליה על עובדיה לכפר סבא ומתפרת קרית ים הועברה על עובדיה לעכו. דוגמה מעניינת היא התפתחות המתפרות בכפרי המיעוטים. מתפרה ראשונה מסוג זה הוקמה בדלית אל־כרמל בשנת 1969 על טהרת אנשי הכפר. קשה היה לדעת בהתחלה כיצד יתפתח המפעל שצריך להיות מבוסס על נשים עובדות בכפר דרוזי.

אולם כבר ב־1970 הוחלט להגדיל ולהרחיב את המפעל בדלית אל־כרמל שיוכל להעסיק בסופו של דבר למעלה מ־300 עובדים. כיום נוכל למצוא שתי מתפרות נוספות בכפרי המיעוטים.

ואלו הם המפעלים שהוקמו ב־1972 בגוש חלב ובירקה.

תשלובת מפעלי גבור שלובה בכלכלת הארץ

בראיון עם שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב שהתפרסם לפני כחודש בעתון „הארץ" אמר השר כי גבור היא חברה רצינית ברמה טכנולוגית מתקדמת מאד, ביזמת שווק רצינית אשר הכניסה למדינה בחמש שנות קיומה, יותר דולרים מכמות הלירות שהושקעו בה. כשעוקבים אחר התפתחות הייצור ליצוא מתקבלת עקומה עולה במשך כל 5 השנים.

ב־1967 (חצי שנה)	— 2.5	מיליון זוגות ליצוא
1968	— 12	" " "
1969	— 33.5	" " "
1970	— 66	" " "
1971	— 112	" " "

מספרים אלה מורים על חיפוש וכיבוש שווקים חדשים מדי שנה ועל ביקוש גובר והולך בשווקים קיימים בגלל טיב התוצרת. בתחילת 1969 נחתם הסכם לאחת מעיסקות היצוא הגדולות ביותר שבוצעו אי פעם בישראל, ההסכם נחתם בין חברת „גבור" לחברת „היינס" האמריקנית, שהיא החברה השניה בגדלה בארה"ב לייצור גרביים.

עד סוף שנת 1969 סיפקה חברת „גבור" ל„היינס" 17.5 מיליון זוגות גרביים בשווי של 6.5 מיליון דולר ובשנת 1970 — 30 מיליון גרבי מכנס בשווי של 11.5 מיליון דולר. כיום ארצות היצוא העיקריות הן: ארה"ב, קנדה, אנגליה, ארצות סקנדינביה, שוויצריה, גרמניה, דרום אפריקה ואוסטרליה, ומזה זמן חודרים הגרבונים של „גבור" חדירה עמוקה לשוק היפני. מן הראוי לציין כי למרות השפל בענף והתחרות הגדולה, לא ירד הייצור במפעל „גבור" והוא נמצא כל העת בשלבי עליה.

יש לזכור כי תוך שנתיים וחצי מיום הקמת החברה כלומר בשנת 1969 הפכה חברת „גבור" למייצא הגדול ביותר במדינה (כמפעל יחיד) הגיעה לשיא של למעלה מ־12 מיליון דולר יצוא באותה שנה. בשנת 1970 זכתה חברת גבור בתואר „יצואן מצטיין" והוענק לה פרס קפלן על השגים החורגים מגדר הרגיל בארגון, בהקמת מערכות ייצור ופיתוח מערכות שווק.

מזה שנה נמכרים בחנויות בישראל גרבי מכנס „קאן קאן" של גבור. גרבי „קאן קאן" נמכרים גם בקנדה ודרום מזרח אסיה בשם „קאן קאן", מכירות גרבי קאן קאן נמצאים בעליה מתמדת, וזאת משום האיכות והמידות התואמות שנקבעו לפי מחקרים וסטנדרטים בינלאומיים.

השתלבותם המהירה של מפעלי „גבור" בנוף הכלכלה הישראלית, תרומתם המידית לכלכלת הארץ הן ע"י יצוא והן ע"י הקמת מפעלים בישובים שהיו חסרים בסיס כלכלי מוצק, כבוש שווקים בינלאומיים בגלל ידע וטיב ללא מתחרים ובקנה מידה בינלאומי — הם כיום לאחר 5 שנים של פעילות — מעל ומעבר לכל ספק.

גבור
מפעלי טקסטיל בע"מ

החומר בעמוד זה מוגש על־ידי גבור מפעלי טכסטיל בע"מ

קבוצת „אדרת": מן החוט עד למוצר המוגמר

מפעל אפייני לתעשיית הטקסטיל הפרטית בישראל ✶ מחזור קבוצת „אדרת": 40 מיליון ל"י ✶ יצוא ישיר ועקיף: 12 מיליון ל"י

בהתפתחות המואצת של תעשית הטקסטיל בישראל שנות החמישים המאוחרות ושנות השישים המוקדמות, נכר הדחף לקראת המפעל הוורטיקלי — דהיינו מפעל אשר יעשה את הכל בעצמו מהחוט עד לבד ואם אפשר ד למוצר המוגמר או אפילו עד להפצה הקמעונאית.

רעיון די הגיוני כשנזכרים שבימים ההם הוקמו טויות כותנה וצמר שיצרו פי שלש או ארבע מכמות החוטים הדרושים לכל האורגים והסורגים בארץ.

מאז ראינו תמורות רבות על „במת הטקסטיל" שלנו. אחת ההתפתחויות החיוביות אך השקטות ביותר היתה הצמיחה של התעשיה הפרטית הקטנה אשר פעלותם של אנשי מקצוע בפרט בשטח הסריגה, אך בשטחים ספציפיים של אריגה. זאת היתה מאז ומתמיד תעשיה שידעה לחיות במסגרת אמצעיה, מבלי סמוך על היד הציבורית יתר על המידה, וכאשר היא גדלה, היא גדלה בצורה טבעית ובהתאם לצרכיה.

תעשיה זו לא היתה בנויה ורטיקליות. חוזקה היה והנהו התמחותה בשטח מסויים הדורש כל התמסרותו של התעשין, ירות לשינויי השוק ואופנתו, כש ציוד רק כאשר קליטתו כנית והמסחרית נראית לעין, ומחפש מקורות החומר גלם לפי קריטריונים של מחיר וסיב ולא על סמך קשר של ורטיקליות. כל אלה תרמו לבריאות הסקטור הזה.

רק על ידי עבודה מפרכת ו־פקחות וניצול כל האפשרויות משכילה תעשיה זו לא רק להמ־שיך אלא גם לגדול ולהתחזק.

מטרותיה של קבוצת „אדרת"

קבוצת אדרת שמה לעצמה, זה שנים אחדות, כמטרה לשרת את התעשיה העצמאית המתוארת לעיל.

מטרה זו משיגים שלשת ה־מפעלים של קבוצת אדרת במי־שורים שונים. ראשית ע"י שיתוף פעולה הדוק עם הספקים והלקו־חות בפיתוח מוצרים חדשים ד־„תפורים לפי מידה", דהיינו עשוים לפי צרכיו.

לכל אחד משלשת המפעלים יעוד משלו במסגרת המדיניות הנ"ל.

✶ סינטקס בע"מ — הנו מפ־על אשר הופך את הסיב הסינט־טי לסיב טקסטילי על ידי תיתוך וטיפול טרמופלסטי. „סרטי" ה־טויה המיוצרים ב„סינטקס" הם מחומרים כמו אקרילן, טרילין, ניילון ודומיהם. הסרטים האלה נמכרים למטויות ולא רק ל„אד־רת" ליצור חוטים.

המעבדות עומדות לרשות הל־קוח, מחלקת הפיתוח עובדת ב־צמיתות על תכנית של מוצרים חדשים, מערכת מכונות מיוחדות לעשית דוגמאות בלבד מאפשרת יצור דוגמאות מסובכות במהי־רות, שרות טכני ללקוחות מצ־טיין בנידותו ובמהירותו ב־חיפוש אחרי פתרונות כשיש צו־רך.

✶ חברת „אדרת" בע"מ — היא חברת האם של הקונצרן, נוסדה לפני למעלה מ־26 שנה כמטויית צמר סרוק ראשונה ב־ארץ. היום „אדרת" איננה משת־משת ביותר מאשר כ־20% צמר כבשים והיתר סיבים סינטטיים.

למרות היותה המטויה הותיקה ביותר היא מצוידת בציוד חדיש ומשוכלל ביותר שקיים בעולם בשטח זה.

כח האדם העומד לרשות „אד־רת" חונך ברובו המכריע במפעל עצמו והוא גאוות המפעל במסי־רותו והתמחותו.

השרותים הטכניים והמסחריים הניתנים על ידי „אדרת" משת־וים עם המטויות המתקדמות ב־ארצות הרווחה.

✶ בכל השרותים ואלה משת־לב המפעל השלישי והוא המצ־בעה — „אורנע" בע"מ.

כמו שני המפעלים הראשונים, מנוהל אורנע בצורה עצמאית. הלקוח יכול להזמין צביעה ע"י „אדרת" כאשר הוא קונה את החוט ב„אדרת", אך איננו מחויב לעשות כך. יחסיו עם המצבעה יכולים (והינם גם על פי רוב) בלתי אמצעיים, כפי שקיימים יח־סים ידידותיים ומסחריים גם בין „סינטקס" ומטויות אחרות ולא רק עם „אדרת".

שמירה קפדנית על האינטרס של הלקוח היא סיסמת המדיניות של המפעלים הללו.

40 מיליון ל"י מחזור מזה 30% יצוא

המחזור הכללי של שלשת ה־מפעלים יסתכם בסביבות 40 מי־ליון לירות לשנה. מזה יצוא ישיר ועקיף בכ־12 מיליון לירות.

מועסקים כיום בקבוצה זו כ־500 עובדות ועובדים.

המבנה הארגוני והציוד בשל־שת המפעלים מאפשרים נתינת שרות מירבי לתעשית הסריגה ו־האריגה הן מבחינת מספר המוצ־רים והחומרים והן מבחינת הידע והיעוץ בכל אשר נוגע לחוטים.

זהו היעוד של קבוצת מפעלי „אדרת" וכן הגשמתו הלכה למע־שה.

הנס פריץ (1892—1969), חלוץ תעשיית הטקסטיל בישראל ומייסד קונצרן „אדרת"

„אדרת" — המפעל הישן

הנהלת „אדרת" (מימין לשמאל): מ. פלס, ד"ר פ. הולפש, י. זהרה, י. א. הדק (שניהם יו"ר מועצת המנהלים ברוטציה) ד"ר א. וינוקור.

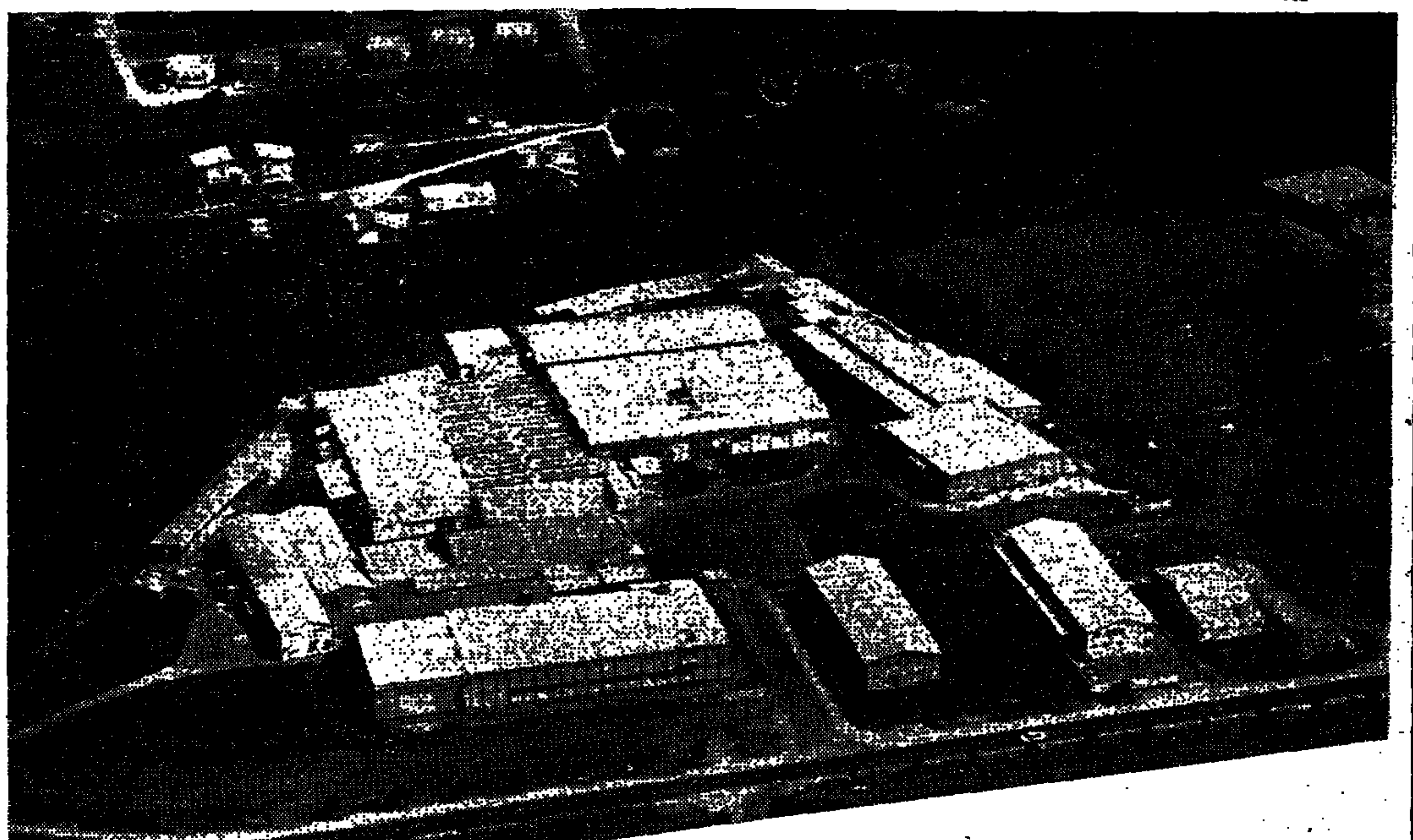

מפעלי אדרת בהרצליה פיתוח — מראה מן האויר

תעשיות צמר אוסטרליות באשדוד: מפעל יעיל ומשגשג

המחזור לשנת 1972/73: 40 מיליון ל"י ✶ היצוא: 4 מיליון דולר ✶ השנה ייצר המפעל 3500 טון צמר סרוק; מחצית הכמות למפעלי הטקסטיל בארץ והמחצית השניה ליצוא

מערבות אוסטרליה הרחוקות, י־הדשא של דרום־אפריקה וה„פמפאס" של אורוגואי מו־בלות אניות־סוחר את צמר ה־מרינו — המבוקש בסוגי הצמר עולם — אל המספנה הגדולים חברת „תעשיות צמר אוסטר־ליות" באשדוד. המטען מגיע ב־ים גדולים שכל אחד מהם יל את צמרן של 30 כבשים. מין, דחוס, מנופץ, נסוק, ער־שוה על תהליכי־עיבוד סו־פיים וארוז למשלוח נוסף. כמח־צית התוצרת תגיע אל מטויות הצמר ברחבי הארץ והמחצית ה־שניה תצא למסע נוסף לארצות אסיה ואירופה.

מדי שנה בשנה מעבדים כאן 3,5 טון צמר והמפעל עובד שלוש משמרות, 24 שעות ביממ־ה, למעט שבתות וחגים. לאורך המסדרונים במפעל ששטחו מגיע 13,000 מ"ר עוברים גושי הצ־מר הגדולים שבעת מדורי־גיה־נום — טובלים באלפי גלונים של מים, מתנפצים בזרועות־מתכת תליכות של מכונות־ענק מכוכל־לות, נסרקים במסרקות־ברזל ו־מופיעים — לבנים וטהורים כש־לג — בגלגליה של המכונה ה־אחרונה אותם לצמות ארוכות ור־כות כשערו של תינוק.

מבחוץ נראה המפעל כמבנה בהדרני נמוך וארוך, צבוע בצב־עים שקטים ומוקף בחולות הים הצהבהבים של אשדוד. בתוכו פנימה שואן עולם מוזר, שאוי־רו רווי הלמות מכונות, בצורת צמר דק מן הדק, שקשוק מים חמים בזבזי־ענק השוטפים על הלהות החיצונית לצמר העדין. למי שאינו מורגל בכך נראה הכל כמהומה רבה על לא דבר. מי שטורח לסייר במקום — מגלה עד מהרה כי זהו אחד המפעלים היעילים והמודרניים בישראל, שייצורו תובע ידע ומומחיות בל־תי־מקובלים, תוצרתו ידועה ב־סיבה המעולה בשוקי העולם ו־תהליכי הייצור בו מעוררים את התפעלותם של מומחים.

✶ ✶ ✶

● המפעל הוא פרי יוזמה של משקיעים יהודים באוסטרליה אשר רצו לתת ביטוי למעורבותם והתעניינותם האישית בכל הנע־שה בישראל על ידי התקשרות כלכלית אשר תביא ברכה הן לכלכלת המדינה והן לסחר בין אוסטרליה וישראל. בראש קבוצת המשקיעים עומד מר הנרי קרונ־פולד יו"ר מועצת המנהלים של החברה אשר חרץ מפעילותו השו־טפת מתמסר בתוקף תפקידו כ־יו"ר המגבית היהודית המאוחדת באוסטרליה להגברת חלקה של יהדות אוסטרליה בכל הקשור ב־הוצאות העליה ההולכת ומתג־ברת.

מנכ"ל המפעל מיום הוסדו הוא המהנדס יעקב פייגלין אשר דאג לא רק להתבססותו והתרחבותו של המפעל אלא גם להכנסת תה־ליכים מיוחדים בתוקף מקצועו כמהנדס כימאי. כך הוכנסה שי־טה חדשה לייצור מוצר לואי בשם „לנולין" המופק משמן הצ־מר המופרד בעת הרחיצה. מוצר זה משמש בסיס בתעשיות הקוס־מטיקה והפרמצבטיקה.

מסביר מר פייגלין: „תהליך הפקת הלנולין הינו רק אחד ה־גורמים העושים מפעל זה ליעיל ביותר. נוכל לעמוד על כך אם נעקוב אחר תהליך הייצור הר־גיל כאן: הצמר הגלמי, המגיע למחסנים — ממויין בידי מומ־חים ונשלח למכונת הרחיצה. מי הרחיצה, המכילים את שומן הצ־מר — מורחקים בכיוון הפוך ל־תנועת הצמר ומגיעים אל מער־כת זיקוק הלנולין. לאחר הפקת השומן — חוזרים המים המטוה־רים ומשמשים לרחיצה נוספת. בינתיים עובר הצמר את כל שלבי העיבוד ונארז בשקיות פר־ליאתילן. שקיות אלו מוכנסות לאותם השקים בהם הובא הצמר הגלמי — והמשלוח מוכן לצאת לדרכו למטויות הצמר בארץ ו־בחו"ל. אגב, נוסף לעיבוד צמר אנו מפעילים כאן גם תהליך עי־בוד סיבי פוליאסטר סינתטיים מסוג „טרוירה" המיועדים לעיר־בוב עם צמר נקי, בהתאם לדרי־שת הלקוחות".

✶ ✶ ✶

התפתחותו של המפעל דינא־מית לא פחות מקצב העבודה הר־גיל שלו. ב־1963, השנה בה החל לפעול — יוצרו כאן כ־650 טון צמר סרוק, ואילו השנה הגיעה הכמות ל־3500 טון(!). מרבית הציוד הוחלף במשך השנים, ו־תהליך ההחלפה מבוצע בצורה שאינה פוגעת בעבודה השוטפת: מכניסים את המכונה החדשה ל־מקום שנועד לה, מתקיימים אותה ומיד עם השלמת העבודה — מפ־עילים אותה ומפרקים את המכו־נה הישנה. ייעול זה הוא אחת הסיבות לקצב הגידול המפליא של המפעל, ולא בכדי זכו „מפע־לי צמר אוסטרליים" לפרס קפלן לייעול.

עצם קיומו של המפעל תרם תרומה ניכרת להגברת פוטנציאל הסחר בין ישראל לאוסטרליה. מאז הקמתו גבר שיתוף הפעולה בין שתי המדינות וגדלו הכנסו־תיה של ישראל במטבע זר: ב־שנת 1972/73 יגיע יצוא המפעל ל־4 מיליון דולר. בשנה זו יגיע המחזור הכללי של „תעשיות צמר אוסטרליות" ל־40 מיליון ל"י. גם נמל אילת נהנה מן ה־עובדה שחלק ניכר מהיבוא והיצוא מבוצע דרכו ומגביר את כדאיותו הכלכלית. ולבסוף — נהנים לקוחות המפעל, המקבלים צמר סרוק באיכות שאין לה מתחרים רבים בעולם.

תרומתו של המפעל לאשדוד ניכרת לא פחות: כ־200 מתושבי המקום, גברים ונשים, מועסקים בו בתנאים טובים — חלק מאו־למי־הייצור ממוזג, רמת הבטי־חות גבוהה ויחסים טובים שור־רים בין העובדים להנהלה הער־שה לשיפור תנאי עבודתם. כך, למשל, נחתם לא מכבר הסכם ל־אספקת ארוחות כשרות מוכנות לעובדים במחיר סמלי, בחצר ה־מפעל בשתלו פרחים וצמחי נוי ובמקום שוררת אוירה טובה כיאה למפעל בריא ויעיל.

✶ ✶ ✶

על תכניות לעתיד אין מר פייגלין מוכן להרחיב את הדיבור, אך לאור הישגי ההנהלה והעוב־דים מאז הקמת המפעל — מותר להניח כי גם בשנים הבאות תי־שמר יעילותו הגבוהה ו„תעשיות צמר אוסטרליות" יוסיפו להרים את תרומתם לאשדוד ולמשק ה־מדינה כאחד.

אולם הסריקה המצויד בציוד המשוכלל

פינה באולם הניפוי

מכונות גמר בפעולה

מכונות ציוד באחד מאולמות הייצור הגדולים של תעשיות צמר אוסטרליות

✶ החומר בעמוד זה מוגש על־ידי המפעלים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ישראל רוזן – מן המגבת ללהיטי האופנה

מה הופך מוצר ללהיט? ✱ 50 השנים המסתתרות מאחורי המגבת אינן דבר של מה בכך ✱ יצירת אופנה אינה דומה להליכה אחר האופנה ✱ מהו הסוד של שמירת אמונים למוצר?

תכנון אופנה היא מקצוע לבעלי עצבים חזקים בלבד. מתכנן או מפעל שהצליח — מתפרסם במהירות כבהירות, דגמיו נחטפים בלהיטות, ורבים וכולם מבקשים להקנות ולזכות בפירורים מהצלחתו. לרוע המזל ההצלחה בעולם האופנה אינה מאריכה ימים. לאחר חדשים ספורים, לעתים — שבועות בלבד, עולה באופק הצלחה חדשה ודגמי האתמול נזרקים לקרן זוית.

בסיבה זו הצלחת אופנת החוף של ישראל רוזן היא תופעה יוצאת דופן. היא נמשכת מזה שנים ומטביעה את חותמה הצבעוני והעליז על חופי הרחצה ומרכזי הנופש הקיים של ישראל — חמש יבשות העולם. כיום ניתן למצוא אותה באנגליה, בריביירה הצרפתית, באיטליה, בריביירה האיטלקית, בדרום אפריקה, בקניה, באוסטרליה, בסינגפור, בהונג־קונג, ביפן, בבלגיה, בארצות־הברית ובדרום־אמריקה. אפשר כמעט לומר כי בכל חוף רחצה בעולם ירגיש הישראלי את עצמו כמו בבית...

✱ ✱ ✱

לכאורה — אין קל מיצירת להיט אופנתי. למעשה — זהו אחד המבצעים הקשים ביותר שניתן להעלות על הדעת. מי שמתבונן בדגמים שנכשלו ובדגמים שהצליחו יתקשה לעתים קרובות להבין את הסיבות להצלחה או לכשלון. רעיונות מבריקים נכשלים לפעמים ורעיונות דלים ושיגרתיים זוכים לפופולריות מפתיעה. מזל? אין ספק, המזל הוא אורח רצוי, אך מפעל רציני אינו רואה בו שותף שווה־זכויות ועושה הכל כדי להגיע למטרה ללא עזרתו של גורם חמקמק כזה. כשרון? מקוריות? יוזמה? יכולת ביצוע? כושר ייצור ושיווק? מעקב מתמיד אחר חידושי האופנה העולמית? אלו הם מרכיבים חיוניים ונחבאים מאחורי כל דגם של מלתחת החוף של רוזן, אך כל עקרת בית יודעת שאפשר להכשל גם כאשר מבצעים את המתכון בדייקנות מלאה. יתכן שהסוד טמון ביכולתו של מפעל לארגן את כל המרכיבים הללו ואחרים לרצף נכון של פעולה, כאשר כל מרכיב מופיע ומשפיע בדיוק בזמן ובמקום הנכונים, בדומה לתזמורת מנוסה ומאומנת היטב. אך בכל אלו אין תועלת ללא מגעו המיוחד של מפעל המסוגל להפיח רוח־חיים באולם הייצור שלו. במפעלי ישראל רוזן, מכל מקום, אין איש תוהה על ההצלחה הבינלאומית. קרוב לודאי שכשלון היה מעורר הפתעה, שכן זהו עוד קו אפייני למפעל כזה — קל לו יותר להצליח מאשר להיכשל.

✱ ✱ ✱

מלתחת החוף של רוזן מצטיינת בנקודת־מבט נוספת. כמו כל אופנה שהצליחה נתחוללה כאן מהפיכת־זוטא, אך בניגוד להצלחות אחרות שערכן מצטמצם בתחום צר למדי יש בהופעת בגדי החוף של רוזן משמעות רחבה וחשובה: לפתע התברר כי חוף הרחצה אינו מקום לטבילה בים ולהשתזפות בלבד — כי אם חויה אסתטית ותרבותית. מלתחת החוף של רוזן, המיוצרת מאריג פרוטה קל ונעים — אינה מחממת, אינה מהודקת מדי ומרחיבה את אפשרויות הבילוי והנופש. אפשר ללכת בה עד בבית, מעל לבגד הרחצה, ולרדת בה לחוף בהרגשה נוחה, היא מתאימה לטיול של בנות, למסיבת קיץ עליזה, פוטרת את המתרחץ מן הצורך לטלטל אתו תיקים או ארנקים לשמירה על הבגדים הרגילים, מכניסה צבע רענן לנוף ומתאימה לכל מתרחץ ונופש: בעלי גוף נאה נראים בה נאים יותר, ומי שאינו שש לחשוף את גופו על החוף בבגד הרחצה הרגיל — יראה נאה אף הוא בבגד החוף המתאים. הרצון שעצם השהיה על החוף או במקום הקייט ואף ההליכה אליו מחייבת לבוש מיוחד גרם לשינוי ערכים בשנים האחרונות ועושה את מרכזי הנופש למקומות שנעים יותר לבלות בהם.

מראה פנים המפעל כיום

חמישים שנה

מפעלי רוזן לא נולדו אתמול, מר ישראל רוזן, היזם והמייסד, עלה ארצה בראשית המאה והחל את דרכו בארץ כיבואן וסיטונאי ביפו. בשנת 1923 פתח משרד מכירות בסיטונות, וב־1929 החל בייצור בדים גולמיים, בגדי עבודה וכיוצא באלה, באמצעות ציוד פרימיטיבי למדי. באותן שנים לא טרח איש לעקוב אחרי תהפוכות האופנה, אך גם לא העדיף הצרכן תוצרת טובה ואמינה. ההתפתחות היתה איטית, אך הנחת היסוד למוניטין של מפעלי רוזן כבר בראשית הדרך היא היא שאיפשרה את ההתקדמות הגדולה. בראשית שנות השלושים ייבא ישראל רוזן ציוד מכני מצ׳כוסלובקיה והיה הראשון בייצור בדי פרוטה למגבות, נוסף לבדי צמר וכותנה.

הותיקים זוכרים עדיין את המערכה הכבדה שהתחוללה בין התעשיינים הראשונים לבין הצרכנים על עצם קיומה של תוצרת הארץ. השוק היה רווי ביבוא מאירופה ומהארצות השכנות והתעשיה המקומית הדלה לא יכלה להתחרות במוניטין הבינלאומי של תעשיות ותיקות ומוכרות. גם הקימעונאים, בעלי החנויות, לא האמינו בסיכויי תוצרת הארץ, והיצרנים נאלצו להילחם בהם על כל מוצר ממש. אחת הדרכים לשיכנוע הקימעונאים היתה דומה יותר להימור: היצרנים נתנו להשאיר את תוצרתם בחנויות ולקוות שתימכר, בידיעה ברורה שהמוכרים לא ינקפו אצבע כדי לסייע בכך. קשייו של ישראל רוזן באותה תקופה משקפים את חבלי־הלידה של תוצרת הארץ, אך המערכה הוכתרה בהצלחה וכיום אין עוד איש המטיל ספק ביכולתם של תעשיינים להתחרות עם עמיתיהם בחו"ל בטיב, באיכות ובמחיר.

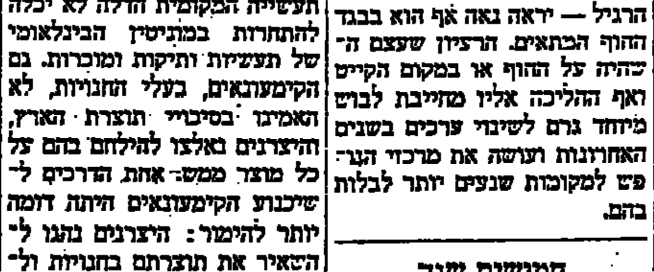

מראה המפעל בתחילת שנות ה־30

אחת הדרכים שהובילו להצלחה במפעלי רוזן היתה ההקפדה על סגנון ומקוריות. ניקנו דוגמאות רבות ומגוונות ויוצרו במפעלי רוזן באופן בלעדי והוחל במעקב אחר האופנה בעולם, שנתנה אותותיה בדגמים רבים. אחת הדוגמאות במגבות הצליחה במידה כזו שיוצרה במשך שלושים שנה רצופות! עם זאת הופיעו דגמים חדשים לעתים מזומנות והציבור נהנה — וקנה. במשך השנים התרחב המפעל ועבר מיפו לנחלת יצחק, נרכש ציוד חדיש, מספר העובדים הגיע ל־120 ועל קו הייצור מופיעים כיום כחצי מיליון! פריטים שונים: מגבות בכל הגדלים ולכל השימושים, החל במגבות לתינוקות דרך מגבות ידיים לאמבטיה ולמטבח וכלה במגבות חוף בדוגמאות אקזוטיות, מעילי רוחצה, תלבושות חוף לנשים, שיכמיות וסינרים לתינוקות ודברי אופנה רבים אחרים.

שם נרדף למגבות

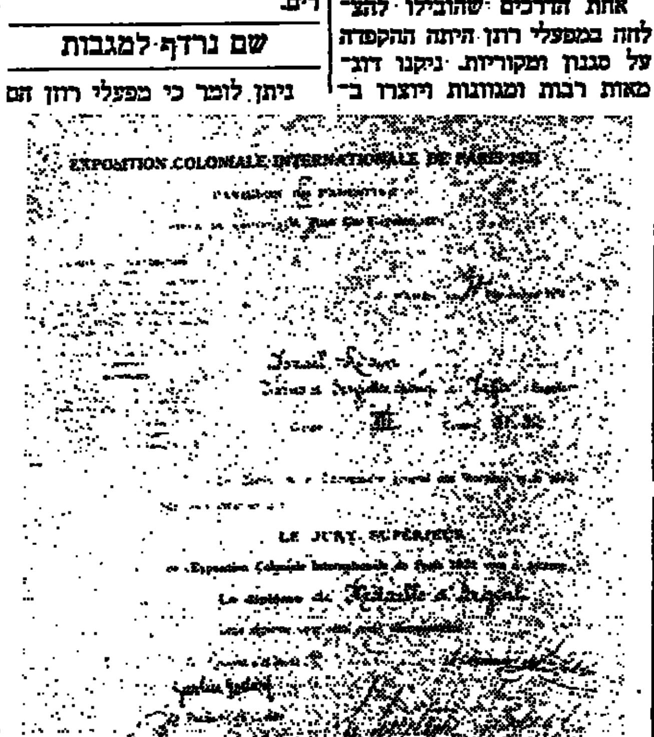

EXPOSITION COLONIALE INTERNATIONALE DE PARIS 1931

LE JURY SUPÉRIEUR

מגילת כסף למגבות רוזן בתערוכה הבינלאומית בפאריס בשנת 1931

ניתן לומר כי מפעלי רוזן הם שם נרדף למגבות. מזה קרוב ל־40 שנה מייצר המפעל כל מגבת שניתן להעלות על הדעת, בכל גודל, בכל דוגמא ולכל מטרה, וחוג לקוחותיו שומר לו אמונים ומתרחב ללא הרף. זוהי תופעה מעניינת אם נזכור כי כיום חדרה האופנה לכל פינה בחיינו והשינויים הכרוכים בה רודפים זה את זה במהירות רבה. ניתן לעמוד באתגר רק כאשר מקדימים את האופנה תמיד בצעד אחד — וזהו בדיוק מה שקורה במפעלי רוזן. המטבח, למשל, נעשה צבעוני ועליז יותר הודות לדוגמאות הססגוניות, ואפילו האמבטיה נהנית מתשומת לב מיוחדת. מומחי המפעל עמדו על העובדה שהנטיה לרצף את חדרי האמבטיה באריחים לבנים פינתה מקומה לסגנון צבעוני, ומגבות רוזן נעשו, בהתאם לכך — כהות יותר. תשומת לב זו לפרטים קטנים לכאורה היא אחת מסיבות ההצלחה של מגבות אלו.

במקביל לגיוון ולאופנתיות — יש למגבות רוזן עוד תכונה אחת, שחשיבותה גדולה בעיני כל עקרת בית: יציבות ואמינות. רמת־ייצור גבוהה מבטיחה שגווני המגבת לא ידהו או ישתנו במשך הזמן, התוטים לא יפרמו בטיפול נכון והמגבת לא תיעשה לסמרטוט חסר־צורה לאחר שימוש קצר. פירוש הדבר שקניית מגבת של רוזן היא השקעה בטוחה. כדאי, בהקשר זה, להביא כמה הנחיות לטיפול נכון במגבת:

מגבות חדשות רצוי לכבס בנפרד, לפני השימוש. הלולאות באריג המגבת נמשכות החוצה באופן טבעי אם הן נתפסות בגוף זר. לאחר הכביסה הראשונה — מתייצבת האריגה ונמנעת משיכת הלולאות נעלמת. עקרת בית שתנהג בהתאם לכך — תיהנה ממגבת נוחה ואופנתית ותקבל את מלוא התמורה לכספה.

טיפול אישי בכל תלונה

מה קורה אם בכל זאת יש פגם במגבת? הכרח לזכור כי מפעל המייצר בסידרות גדולות עשוי להוציא לשוק מספר זעום של פריטים לקויים. אם המגבת הפגומה שקנית היא מתוצרת רוזן — הרי מזלך הטוב, שכן הטיפול בתלונות הציבור הוא עניינו האישי של מנהל המפעל. האמת היא שטיפול אישי כזה מתאפשר כאשר יש רק תלונות בודדות בשנה, ואף על פי כן — גישה כזו היא אחד הגורמים למוניטין של רוזן. המפעל התקשר מרצונו עם מכון התקנים (כידוע התקשרות כזו אינה חוק ומפעלי רוזן אינם חייבים בפיקוח) ומומחי המכון בודקים את קו הייצור באופן סדיר, מפקחים על הטיב והעמידה בתקן הגבוה ומסייעים להנהלת המפעל לשמור על שמו הטוב. אגב, לפני כחמש שנים פורסם לראשונה תקן ישראלי למגבות פרוטה, במידה רבה הודות ליוזמתו של המפעל, והתקן מופיע על מגבות רוזן. אם בכל זאת נעלמת מגבת פגומה מעיני האחראים לבדיקה וממערכת הפיקוח המשוכללת במפעל — מגיעה התלונה במישרין אל שולחנו של המנכ"ל וממנו היא מועברת לבדיקה יסודית במפעל או במעבדות מכון התקנים והלקח נלמד. הלקוח אינו מקבל הסבר או תירוץ, כי אם פיצוי מלא לכספו, גם כאשר הפגם נעשה באשמתו.

✱ ✱ ✱

יחסי האנוש בענף הטכסטיל מגיעים לעתים קרובות לכותרות העתונים. מי שעוקב אחר הנעשה — אינו יכול שלא להבחין בעובדה כי מקומם של מפעלי רוזן נפקד בסכסוכי עבודה. מאז ייסוד המפעל עד היום נשמרו יחסים קרובים בין ההנהלה לעובדים, הוקמו מועצות ייצור המהוות אמצעי יעיל למגע שוטף בין הצדדים וכל בעיה מוצאת במהירות את פתרונה לתועלת הנוגעים בדבר. למצב זה יש השלכה ישירה על עקרת הבית הקונה את מגבות רוזן בחנות או הצעירים והמבוגרים הנהנים ממלתחת החוף, האם הצעירה המוחה את פי תינוקה במגבת רוזן וכל בני המשפחה הנהנים מן המגע המלטף של מגבת הרחצה לאחר האמבטיה. מפעל שאין בו סכסוכי עבודה — הוא מפעל יעיל שתוצרתו נמצאת בשוק בקביעות ועובדיו נהנים מעבודתם ומשקיעים מהנאתם בכל פריט ובכל מוצר. כל התכונות הללו — מקוריות ואופנתיות, יציבות ואמינות, יעילות ורמה גבוהה בייצור ובשיווק ומידה לא מבוטלת של הנאה ורצון טוב הם תוספת־חינם לכל מוצר של רוזן, החל במלתחת החוף וכלה במגבת המלטפת.

ישראל רוזן
Israel Rosen

החומר בעמוד זה מוגש על־ידי מפעלי ישראל רוזן

סיבי דימונה: קונצרן גדול ומתפתח

מפעלי הקונצרן מייצרים את מרבית סוגי החוטים בענף הטקסטיל: כותנה, צמר, חוטים סינתטיים ותערובות ✶ מקור תעסוקה חשוב לערי הפיתוח ✶ המחזור ב־1971: 120 מיליון ל"י

...צרן סיבי דימונה הוקם ב־1959 כאשר שר המסחר ו...זה דאז, השר פנחס ספיר ... לתעשייני הטקסטיל בהצעה ...ר מפעלים קיימים ולהקים ...ים חדשים בעיירות הפיתוח ...ות שהוקמו באותה תקו... עמידה באתגר זה חייבה הכ... אלפי עובדים, עולים שזה ...ב באו, ואשר לרובם היתה ...ישה ראשונה עם תעשיה ...ית כלשהי.

...רות הפיתוח אשר הוקמו ו...סו והמפעלים הכלכליים ה...ם בהן מהווים עדות חיה ל...ת הנסיון ולעמידה באתגר. ...צרן סיבי דימונה, אשר ב...הוא בין הראשונים שנענו ...ה נימנה כיום על החברות ...ות בישראל. הוא מעסיק ...ו עובדים כאשר התמחו...א בייצור חוטי פוליאסטר, ...: וצמר, תחליפיהם ותערו...ם, בדים סרוגים וצביעה. ...גרת הקונצרן מאוגדות ה־חברות הבאות:

✶ סיבי דימונה בע"מ — המפעילה מטוויה לחוטי כותנה צמר סיבים סינטטיים ותערובותיהם; מפעל לסריגה; מצבעה.

✶ ירוחם טקסטיל בע"מ — המפעילה מפעל ליצוב (טקסטורייזציה) של חוטי פוליאסטר וניילון.

✶ באר שבע טקסטיל בע"מ — המפעילה מטוויה לחוטי כותנה צמר סיבים סינטטיים ותערובותיהם; מצבעה.

המפעלים בדימונה מעסיקים כ־1000 עובדים ובבאר שבע כ־600 עובדים.

במיוחד רב משקלם הכלכלי של המפעלים הממוקמים בדימונה בהיותם מקור נכבד ביותר לתעסוקה יצרנית והכשרה מקצועית לתושבי דימונה וירוחם.

תעשית הטקסטיל מעצם מהותה חייבת להיות רב־גונית וזאת כדי שתהיה מסוגלת לענות על דרישות האופנה המשתנות בתדירויות.

קונצרן סיבי דימונה בנה תוך שנות קיומו מערכת אמצעים לייצור מרבית סוגי החוטים המבוקשים כיום בענף הטקסטיל: כותנה, צמר, חוטים סינטטיים ותערובות.

ייצור מגוון זה מאפשר לקונצרן עמידה בדרישות המשתנות של השוק ושלוב כושר הייצור והנסיון של המפעלים השונים הפועלים במסגרתו.

בשנת 1971 הגיע היקף המחזור לכ־120 מיליון ל"י מזה כ־12 מיליון דולר יצוא ברובו ישיר ומעוטו עקיף.

בסוף 1971 נעשו פעולות לארגון מחדש ויעול, פעולות שהחלו לתרום את תרומתן החיובית כבר במחצית השניה של שנת 1972, וסייעו להתגבר על המשבר העולמי שפקד את מוצרי הפוליאסטר.

להלן סקירה על המפעלים השונים:

מטוויה זו טווה חוטי כותנה וצמר. במטוויה מצויים כ־35,000 פלכים וכושר תפוקתה כ־2,400 טון חוטים לשנה. עיקר התמחותה הוא בייצור חוטים דקים, חוטים שיצורם מחייב רמת התמחות גבוהה והקפדה מירבית על טיב ואיכות המוצר, דרישות שהמטוויה עומדת בהן בהצלחה מרובה והביקוש לתוצרתה הנו רב, והיא תופסת מקום נכבד גם בין יצואני חוטי כותנה וצמר מעובדים לחו"ל.

בשנת 1972 העמיקה המטוויה את יצורה ע"י הגברת הייצור של חוטי כותנה עם תערובת חוט פוליאסטר, פעולה שהעלתה את רווחיותה, כמו כן עלה כלל הייצור של המטוויה וזאת כתוצאה מפעולות יעול, הרחקת צוארי בקבוק טכנולוגיים ומאמץ מוגבר של ציבור העובדים והמנהלים כאחד.

ראויה להדגשה העובדה שמטוויה זו הינה היחידה בישראל המיוצרת ומספקת את צורכי השוק המקומי בחוטי דיאולן כותנה.

בבאר שבע מפעילה החברה מטוויה ובה כ־24,000 פלכים לטוויית כותנה וצמר ומעסיקה כ־600 עובדים. כושר ייצור המטווים מגיע כאן לכ־2200 טון חוטי כותנה צמר ותחליפיהם לשנה. במקום מצוי גם ציוד לשזירה, השתיה, סריקה וכן מתקנים לעיבוד חוטי אקרילן. הגידול בייצור חוטי צמר ותחליפיו עלה בשנת 1972 בכ־9.5% ובחוטי כותנה בכ־11.5%, במקביל לגידול הרחב של המוצרים ע"י הוספת ייצורם של חוטי כותנה מסורקים שקודם לכן לא נוצרו במטוויה, כן הועמק הייצור ע"י הרחבת עבודיו של החוט המוצא ע"י שזירה השתיה צביעה וכיוצא באלה.

כ־10% מכלל חוטי הכותנה המיוצרים בישראל — מיוצרים במטווית באר שבע. באר שבע טקסטיל ידעה בעבר משברים קשים אשר הביאו גם לחלופי בעלות. מאידך מצטיינת מטוויה זו בצוות עובדים ומנהלים מסור ובעל כשר ותושיה היודע לקדם המפעל.

השינוי בביקוש למוצריו, מעלות הסכון ויעול שפרו את מצבו העסקי בשנת 1972 בצורה משמעותית.

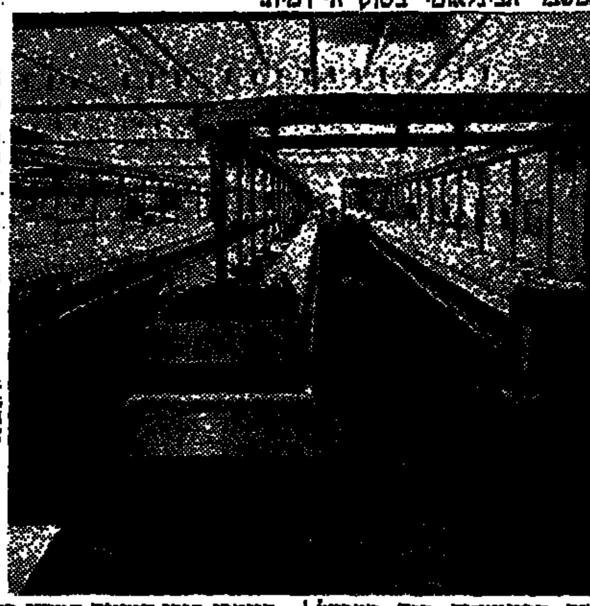

ציוד חדיש בסיבי דימונה. בתמונות — שלושה מאולמות הייצור במפעלי הקונצרן.

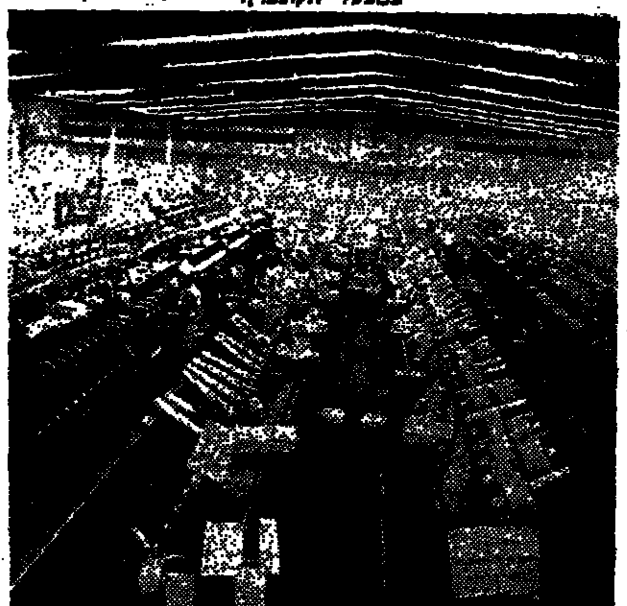

במסגרת קבוצת החברות מרפעלות שתי מצבעות, האחת בבאר שבע והשניה בדימונה. המצבעות צובעות 40% מכלל הייצור של החברה: חוטי כותנה, צמר וסיבים סינטטיים.

כושר הצביעה של שתי המצבעות מגיע לכ־8.5 טון ליום.

במפעל ירוחם טקסטיל מעבדים חוטים סינטטיים על ידי יצוב (טקסטוריזציה). כושר הייצור הטכנולוגי של המפעל הנו כ־3600 טון לשנה.

המשבר הבינלאומי בשוק החוטים הסינטטיים פגע במפעל והביא לצימצום המועסקים בו, התארגנות שונה; פעולות יעול אלה אפשרו את המשך קיומו אף כי כושר הייצור אמנם אינו מנוצל כיום במלואו. הודות למאמצי שווק השיגה החברה הזמנות רבות והיא מאמינה בכשרה לחזור לייצור רווחי.

במפעל מועסקים היום כ־200 עובדים.

במפעל הסריגה מצויות 42 מכונות סריגה עגולות משוכללות וחדישות המסוגלות לייצר כ־2.5 מיליון מטר בד לשנה. בעבר ערבדו בעיקר סיבים סינטטיים אך עקב דרישות האופנה בעולם ובישראל מייצר המפעל סריגים מתערובות אחרות בעיקר מחוטים המיוצרים במפעלי השלשלת, מרבית הייצור מופנית לייצוא.

מפעל הסריגה ער לדרישות השוק והוא מקיים מגע הדוק עם שווקי האופנה בעולם ומפתח מיוזמתו הוא בדים אופנתיים חדישים.

מפעל זה, הצעיר מבין מפעלי הקונצרן הגיע לרמת ייצור מגוון של איכות ברמה בינלאומית.

קונצרן סיבי דימונה המצוי בתהליך התייעלות והבראה החתר בהתמדה לשפור והעמקת הייצור והגברת הרווחיות.

בהיותו מעסיק של ציבור עובדים מסור ובעל רמה טכנולוגית שגודלו קשור בגודל המפעלים, בטוחים מנהליו ועובדיו כי בכוחם להשיג מטרות אלו בקרוב, כפי שאמנם מסתמן בחדשים האחרונים.

יחסיו ההדוקים עם דימונה ובאר שבע, הערים מוסדותיהם ואוכלוסיתם הפכוהו לחלק מהקהילה והחברה המתפתחת בהן.

החומר בעמוד זה מוגש על־ידי סיבי דימונה.

סיבי דימונה — מראה מן האויר.

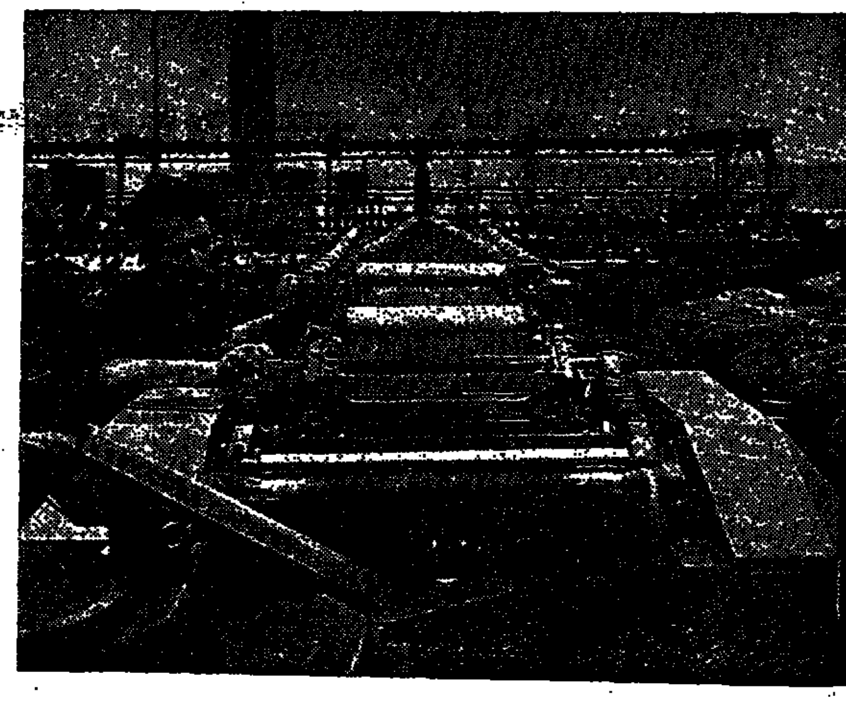

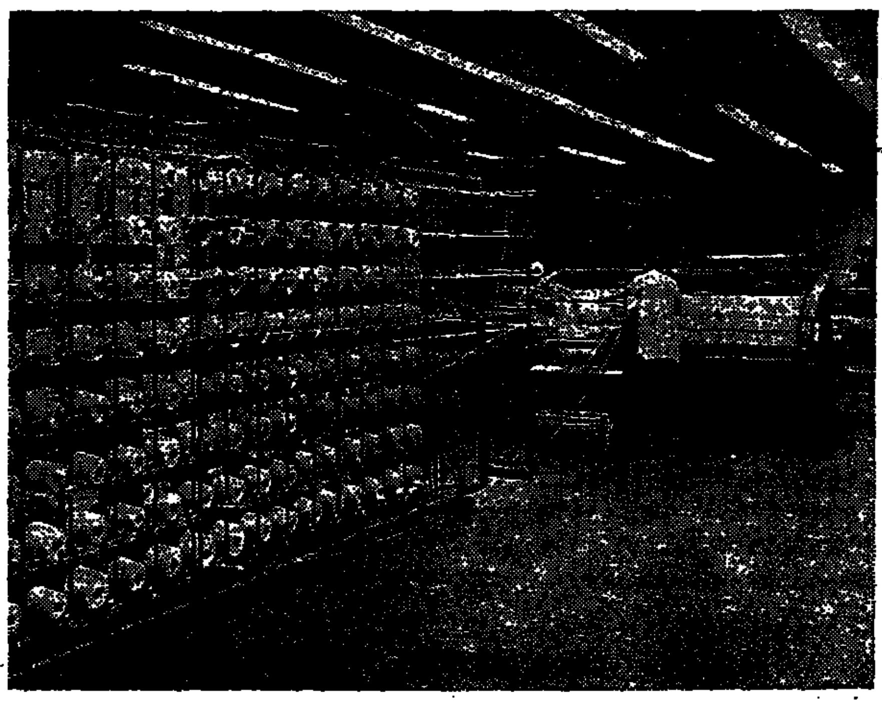

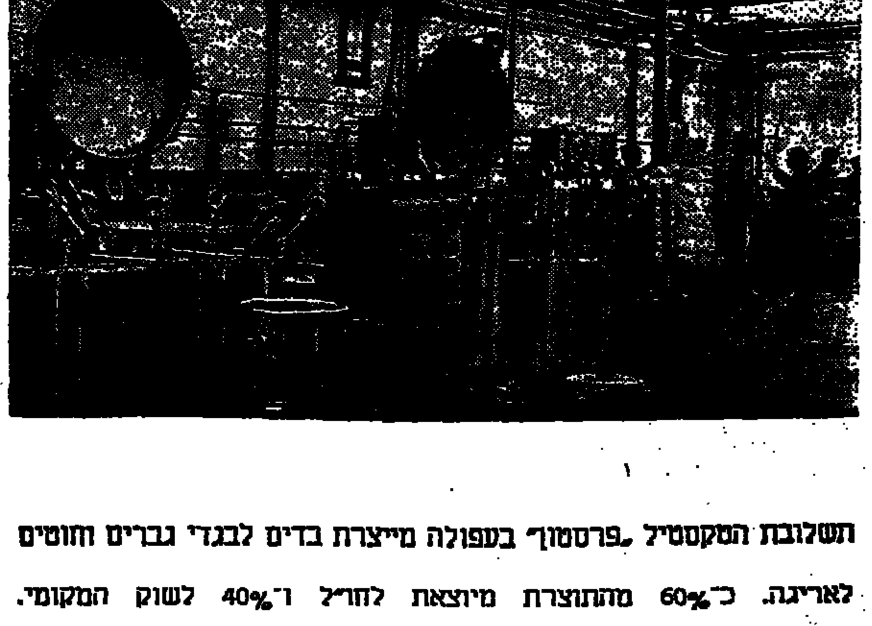

בד רינגטון

הבד עם הפיניש האנגלי
לגבר האלגנטי

פרסטון
תשלובת טקסטיל בע"מ
ת. ד. 225 עפולה
טלפון 065-22981

תשלובת הטקסטיל „פרסטון" בעפולה מייצרת בדים לבגדי גברים וחוטים לאריגה. כ־60% מהתוצרת מיוצאת לחו"ל ו־40% לשוק המקומי. במפעל מועסקים כ־500 עובדים, רובם תושבי עפולה והסביבה. מפעלי „פרסטון" הינם היצרנים הבלעדיים בישראל של הבד הידוע „רינגטון".

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

„אלד"* - סמל היוקרה והטיב

יצוא של 12 מיליון דולר בעשרים שנה * טיב אחיד למוצרים בשוק הישראלי ובחו"ל

מעט מאוד מן החברות בענף ההלבשה שהצליחו ליצור לעצמן תדמית ויוקרה בעלי שם בארץ ובחו"ל — כמו החברה „אלד". כי היום אין אשה בישראל העוקבת אחרי יצירת האופנה שאינה מכירה את השם „אלד", כמו שאין יבואן של מוצרי הלבשה מטיב מעולה בארצות הזרות שהיו במגע עם תעשיית ההלבשה הישראלית, שלא הכירו והוקירו אותו השם.

אולם מעטים הם הקונים הפוטנציאלים בארץ ומחוצה לה של מוצרי הלבשה עליונה לגברות שיודעים מאין נובע השם „אלד" הנהפך לסמל של יוקרה וטיב בענף ההלבשה הישראלית ההולך ומתפתח בשנים האחרונות בצעדים מהירים.

„אלד" — אלה הם ראשי ה־תיבות של שמו של מיסד חברה להלבשה עליונה לגברות בסוף המאה ה־19 בממלכה האוסטרו־הונגרית האדירה דאז: אלפרד אדלשטיין (אל־אד). הוא יסד את מפעלו ב־1898, לפני קרוב ל־75 שנים בחבל הצ'כי של ה־קיסרות האוסטרו־הונגרית דאז. ממלכה זאת לא היתה באותן ה־שנים רק מוסד פוליטי אלא גם ידוע כאחת הארצות המובהקות ביצירת האופנה בעולם כולו. מי לא זוכר את סיפורי סבתותינו על התדמית של האופנה הווינאית דאז. הממלכה האוסטרו־הונגרית נהפכה במרוץ 50 השנים האחרונות להיסטוריה. אחרי מלחמת העולם הראשונה היא נמחקה מ־המפה האירופית, ואחרי מלחמת העולם השניה גם צ'כוסלובקיה דהיום; איננה יותר כמעט כליל צ'כוסלובקית שהוקמה על הריסותיה של הממלכה האוסטרו־הונגרית ושקיימה מיטב התצר־גות היצרניות של הממלכה ה־אוסטרו־הונגרית באירופה.

שני עקרונות יסוד —

אבל „אלד" המשיכה לחיות הודות לזה שהדור השני של מיס־די המפעל הצליחו לעלות לפני פרוץ מלחמת העולם השניה ל־ארץ והם הביאו איתם לא רק מיטב הידע בענף ההלבשה העל־יונה לגברות שלמדו מקודמיהם, אלא גם שני עקרונות חיים מלאי נסיון וחכמה. הראשון: „סנדלר תשאר ליד האימום שלך". וה־שני: העקרון של „העסק המש־פחתי". והתפתחותו של המפעל „אלד" בארץ — ממפעל קטן ב־בני־ברק עם כמה עשרות מוע־סקים עד המפעל הגדול (לפי מעמדים ישראליים) וביצוני (לפי מעמדים אירופיים של היום) ב־אזור התעשיה בקרית אריה ליד פתח־תקוה מאשרת מעל לכל ספק שגם מפעל קטן יכול להת־פתח ולשגשג בלי תמיכת כספית רחבת יד ממשלתית או ציבורית אם למנהליו ברורים המטרות ש־הם הציבו לעצמם. ובזה כמוס הסוד של הצלחתו ולא פחות חשוב של יציבותו של המפעל שתרם רבות ליצירה. התדמית ה־ישראלית בענף ההלבשה העליו־נה לגברות בארץ.

ברם, המושג „מפעל משפחתי" אינו אומר רק שבעלי העסק שיי־כים למשפחת המיסדים. היום ב־„אלד" מועסקים בתפקידים מינ־הלתיים רב־גוניים לא פחות מ־8 אנשים מהדור השלישי של משפחת אלפרד אדלשטיין, אלה הם נכדים ונינים של אותה מש־פחה שקיבלו את הכשרתם המק־צועית בחו"ל והכשרתם המעשית במפעל בארץ ובהרמוניה מוש־למת מצליחים לנווט את המפעל עם העקרונות של מיסדיו בים של השינויים הטכנולוגיים האופ־נתיים והמינהליים החלים בענף שהם התמסרו לו.

במפעל החדש בקרית אריה הו־לך ומסתיים על שטח של 20 דונם המבנה המודרני המש־תרע על 400 מ"ר. הציוד בו הוא ברובו החדיש ביותר ב־ענף הסריגה. בקרוב ישלם גם בבנין מיזוג האויר המלא. היום מעסיק המפעל כבר כ־300 עוב־דים, הרוב המכריע עובדות.

יצוא גובר בעל ערך מוסף גבוה

ב־1971 הסתכם היצוא הישיר של „אלד" ב־354,680 דולר. ה־שנה הגיע היצוא עד סוף יולי לכ־320,000 דולר ולפי מצב טיב ההזמנות שלו העומדות לביצוע יש לקחת כאומדן סביר של ה־יצוא ב־1972 לכ־500,000 דולר. המדובר פה הוא רק ביצוא ה־ישיר של המפעל. ברם חלק גדול מהשיווק המקומי הוא ל־מעשה יצוא כי אלפים ורבבות הם התיירים שמבקרים בארץ ו־שרוכשים במטבע זר את מוצרי „אלד". לפני שנתיים הזדמנתי לארוחה שלאחר צום יום הכיפו־רים בבית יהודי במכסיקו. הבא־רות וגיסתה לבשו שמלות כהו־דרות. הכרתי אחד הדגמים. היתה זו שמלת „אלד". שאלתיה: איפה קנית השמלה הנפלאה. היא השיבה „בתל אביב זה תוצרת „אלד". וגם השמלה של גיסתי מאותה תוצרה. אנחנו מבקרות שנה שנה בארץ ורוב המלתחה שלנו היא תוצרת ישראל".

היצוא של „אלד" התחיל ב־תנופה רק בשנים שלאחר מלחמת השחרור. ב־20 השנים האחרונות הסתכם הצוא הישיר והעקיף של המפעל בכ־12 מיליון ל"י. יצוא זה מהווה יותר משליש מהמחזור הכללי שלו. עצם יחס זה בין ה־שיווק המקומי והיצוא הוא בריא ומבחינת המבנה של המפעל. זאת מכיוון שבמקרה של הנהרות לא רצויות בשוקי חוץ שעליהם אין כל שליטה למפעל אין הוא מסכן את קיומו. יחס כזה בהתפתחות מתבדת על המפעל היגו הסביר ביותר.

טיב מעולה — ערובה לכושר התחרות

מנהלי „אלד" הם שמרנים ב־מובן מסויים. הם עומדים בקנ־אות על הטיב של תוצרתם. קשה להגיד שקיימים הבדלי טיב בין התוצרת ש„אלד" מייצרת עבור השוק המקומי ועבור שוקי חוץ. וזהי גישה לא כל כך מקובלת בין היצרנים בארץ. למנהלי „אלד" זה העקרון הבליטי במג־מה אותם בהתפתחותו של המפ־על. הם יודעים את הסוד איך יוצרים תדמית ויוקרה למוצר: התדמית צריכה להיות אחידה ב־רחוב דיזנגוף בתל־אביב או ב־שדרה החמישית בניו־יורק, כמו בכל חנויות היוקרה ב־15 ארצות בהן מגיעה כיום התוצרת של „אלד". כך זה היה בימי הדור הראשון של המפעל באוסטרו־הונגריה, בימי הדור השני ברפו־בליקה הצ'כוסלובקית ובימי הדור השלישי בישראל בשמירה קפד־נית על עקרונותיו של המיסד ו־על קנאות של יורשיו בכה שנו־גע לטיב התוצרת מכשגע המפ־על על יסודות יציבים לטובתו ולטובת שמה הטוב של מוצרי ההלבשה הישראליים.

הסריגים האופנתיים של „איריס" הכניעו את הקימונו המסורתי ביפן

הצלחה רבתי נחלו סריגי האופנה של „איריס" בשבוע המכירה הישראלי שנערך לפני כחודש בטוקיו, יפן. היה זה נסיון החדירה הראשון של „איריס" לשוקי המזרח הרחוק, אולם אין זו ההצלחה הראשונה. סריגי „איריס" מיוצאים ומשווקים בבירות העולם הגדול מזה 10 שנים, ובהצלחה.

דגמי „איריס" מבגד „הלנקה"

את אופנת „איריס" ניתן למצוא בחנויות המפוארות של ארה"ב („מייסיס", גימבלס, גיין מרש), בארצות דרום אמריקה, גרמניה, שוויץ, הולנד, דרום אפריקה, זמ־ביה, קניה ואתיופיה.

תחילתו של המפעל היתה צנו־עה: עשרה עובדים בבנין שכור (חצי קומה) ברח' הרצל בת"א. אולם תודות ליזמתו הנפנה של מר בן־דב, בעל המפעל, התחילה „איריס" בשנת 1961 ליצא לחו"ל. היצוא הראשון הסתכם ב־10,000 דולר לשנה בלבד, הגיע בשנת 1971 ל־1,000,000 דולר. המפעל זכה מזה שנים מספר בתואר „יצואן מוסמך".

במפעל עובדים כיום 160 איש והוא מעסיק למעלה מ־10 מת־פרות־חוץ. בעקבות הדרישה ה־רבה לסריגים האופנתיים, מוקם היום מפעל נוסף בפרדס־חנה, שיעסיק 80 עובדים ומטרתו לספק את הדרישה ההולכת וגד־לה לשוק המקומי.

„איריס" הינו אחד המפעלים הבודדים העוסקים בכל שלבי עשית הבגד, החל מסריגת הבד, צביעתו, הדפסתו ועיצובו ועד ל־מוצר המוגמר — גזירה ותפירה של בגדי אופנה המעוצבים ומ־תוכננים ע"י מעצבי אופנה ידועים בפלורנץ ובארה"ב.

סריגי „איריס" מיועדים לשעות היום והערב. הם מעוצבים בקו ספורטיבי אלגנטי, כאשר הדגש מושם על ייצור דגמים מודרניים בקו צעיר לנשים מגילאי 25—45. בין מגוון הבגדים הרחב ניתן למצוא חליפות עד 4 חלקים הכו־ללים גם חצאית וגם מכנס כ"כ שמלות (עם או בלי ג'קטים), מעי־לים וחצאיות מקסי.

אופנת המשכנעות

אריגי רפפורט - יצרני בד הצמר הישראלי בעל היוקרה בארץ ובעולם

העובדה שבמשק הטקסטיל ה־מודרני יש מקום רק למפעלים רחבי מימדים עלולה להטעות הבורים. קיימים בארץ לא מעט מפעלים קטנים לטקסטיל בהם מועסקים רק כמה עשרות עוב־דים. המפעלים מייצרים את מו־צריהם בטיב מעולה שרכש לו מוניטין לא רק בין צרכני הארץ אלא גם אצל מספר לא קטן של צרכנים בחו"ל. אין ספק שבין המפעלים האלה תופס מקום ב־יחוד המפעל של החברה „אריגי רפפורט בע"מ" בבני ברק, ה־מיצר אריגים מצמר פרוק או מצמר מעורב בפוליליין.

אין זה מקרה שחברת אריגי רפפורט עוסקת רק בייצור של אריגי צמר. נראה שזה „בדמם" של בעלי ומנהלי המפעל. לבעלי המפעל „אריגי רפפורט בע"מ" יש מסורת של 5 דורות בענף ה־אריגה. הם התחילו בייצור בדים לאריגה בפולניה בעיר ביליץ (ביעלסקו).

לסחורות של המפעל רפפורט היה מוניטין בפולניה עקב ה־עובדה שרפפורט תמיד הקפידו על טיב החוטים באריגת הסחו־רות הגמורות עברו מספר בדי־קות. הקנאות לטיב נתגלתה ב־כל עשרות השנים כחוט השדרה של מפעלי רפפורט. בפולניה השם של אריגי רפפורט היה כה ידוע שלא רק יהודים אלא ב־עיקר הגויים, אפילו אנשי כפ־רים, הגיעו לחנויות ושאלתם ה־ראשונה היתה האם יש לכם בד של רפפורט. הדבר הביא לכך ש־התעשיות הגדולות היו חייבות לסחור בבדים אלו שהיו מסומנים בסמל של רפפורט.

אחרי מלחמת העולם השניה ניניהם של מייסדי הפירמה באו לארץ, הביאו אתם נולים והתחי־לו לייצר סחורות באיכות מעו־לה כמסורת אבותיהם. המפעל „אריגי רפפורט בע"מ" הצליח לייצר את הבדים הטובים ביותר בארץ ומקובל בארץ כי מי ש־רוצה לקנות בד מטיב מעולה עליו לקנות סחורה של רפפורט. גם היום גאה המפעל בטיב ב־דיו ומטביע את סמל החברה על הבדים, סימון לכל 3 מטר.

הנהלת המפעל מתארגנת ה־שנה להרחבת היצוא ולפי מצב תיק ההזמנות, בשנה הקרובה יגדל יצוא הבדים במידה ניכ־רת.

ציוד חדיש מגדיל התפוקה פי ארבע

בימים אלה רכש המפעל 8 נולים חדשים (למפעל אופציה ל־4 נולים נוספים) מתוצרת „דורניאר", ההשקעה בוצעה ב־תנאי מפעל מאושר. אלו נולים מהסוג החדיש ביותר והטוב ב־יותר בעולם. תפוקת נולים אלה (הפועלים בשיטה שונה מה־מקובל עד כה, בלי סירות) כפולה מתפוקת נולים רגי־לים. הציוד החדיש יתן למפ־על תנופה גדולה בייעול הייצור הגדלת פריון העבודה. בו בזמן שבנולים המקובלים כיום מפעיל אורג 6 נולים הרי שבנולי „דור־ניאר" יפעיל אורג אחד 12 נולים. מכאן, שהתפוקה של אורג ה־מפעיל את הנולים החדשים תהיה גדולה פי 4 מזו שליד הנולים ה־ישנים. עובדות אלו הן בעלי חשיבות ניכרת בימים אלה, לאור המחסור באורגים מנולים ועקב ההעלאות בשכר העבודה בענף.

הבדים המיוצרים בנולים אלה הם ללא פגמים ומטיב מעולה, ויגדילו את כושר התחרות של בדי המפעל בשווקים בארצות ה־מפותחות בהם הדרישות לטיב גבוהות.

בימים אלה מבוצעת הרצת ה־נולים החדשים. טיב הבדים ש־יוצרו, כבר בשלב ההרצה, מר־כיח כי המפעל יוכל לייצא סחו־רותיו לשוק העולמי, ובכך ל־השיג את מטרת ההשקעה.

מראה כללי של המפעל „אריגי רפפורט בע"מ" בבני־ברק

10000 ל

בדים יפים

מכירה בלעדית לסיטונאים ולקניינים

• ארכיטקטים
• חנויות רהיטים
• מעצבי פנים
• לפטורי מס

נא לפנות לחברות שיווק מוסמכות לעולים חדשים (מחלקה לריהוט ביתי).

דוד ודאש... מעצבי פנים בעלי אולמי התצוגה הנודעים בעולם... טכנולוגיית טכסטיל משולבת באומנות... תצוגת 10,000 דוגמאות של בדים, כיסויים, וילונות וציפויים.

D

דוד ודאש

מרכז איזורי לאירופה ואפריקה
רח' ירמיהו 46 תל־אביב, טל' 442754

פתוח מ־9 בבוקר עד 7 בערב

פרסום יובל טל

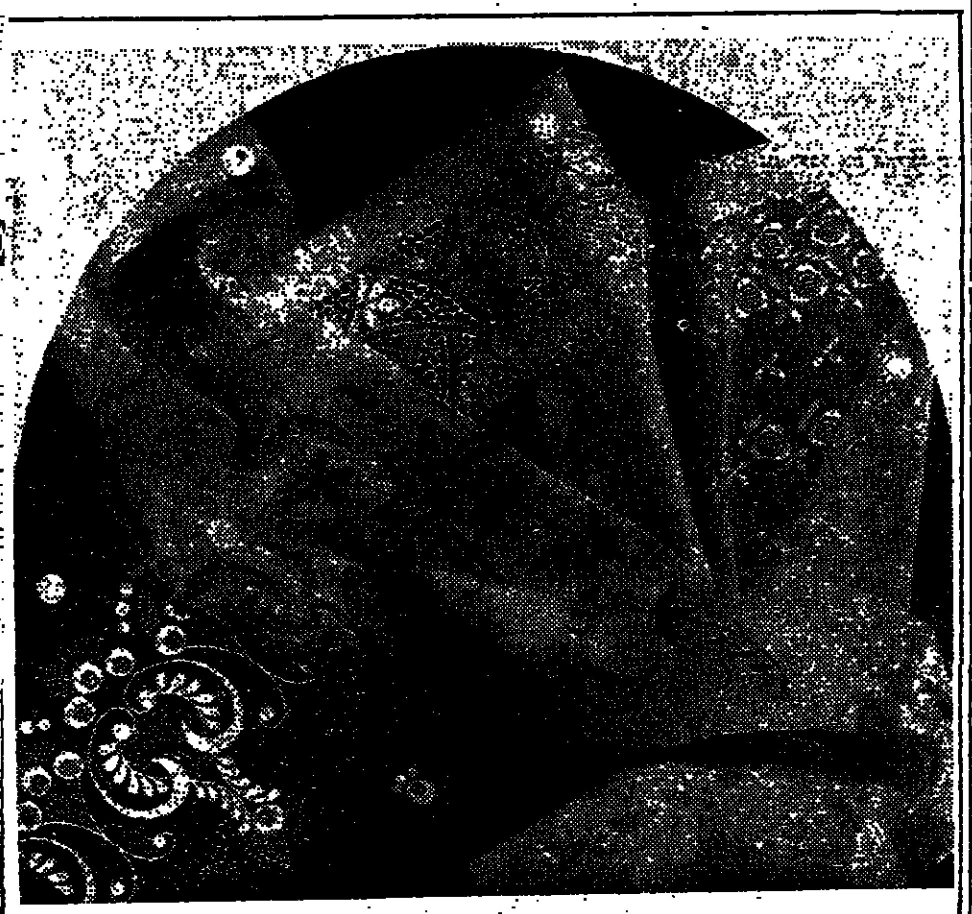

JERUSALEM LACE

מפעל לתחרים ורקמה ירושלים בע"מ

LACE AND EMBROIDERY WORKS JERUSALEM LTD.

ירושלים, גבעת שאול ב' ת.ד. 976 טל. 523672, 527360

JERUSALEM, GIVAT SHAUL B' P.O.B. 976 PHONE 523672, 527360

★ החומר בעמוד זה מוגש על־ידי המפעלים

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

מכוניות למכירה
• ...[illegible] בע"מ, שדרות ... היטה טלפון — ... מכוניות ... 60% ... בתשלומים ... החלפת ... 90 + אחריות ... 16 ... רדיו ... 68' ... [illegible]

אופנועים וקטנועים
• ... 60, ארגז לקטנוע ... 20.00 ... [illegible]
• ... חברת קבוצת ... ר.פ.י. ... מכירה ע"י משרד ... 727841 ... [illegible]
• ... 914425 ... [illegible]
• ... 1972 ... 52819 — 16.00 ... [illegible]
• ... 527000 ... [illegible]
• ... 815657 ... 7632 ... [illegible]
• ... 266100 ... [illegible]
• 500 1964 + מסמ בשעות 16.00—17.30 ... [illegible]
• ... 66' + פירה ... 16.00—7.00 ... [illegible]
• ... 1968 אוטומטי ... 915 ... [illegible]
• ... 350 ... 884116 ... [illegible]

הצעות עבודה
• דרושה פקידה מתחילה בגיל 16—18 לעבודה במשרד לפנות הנלוס להיברויה 5 ת"א.
• דרוש שליח מינימום לי חצי שנה — שנה שעות ה' עבודה 8—2 היוגיע לרכב על אופניים מורדלים, לינקולן 12 ת"א.
• לביה"ר להולצות ומכנסיים, דרוש סוכן + רכב. "ורטיקל" לוינסקי 88 — 826906.
• הלומים דרוש ברלנדיר למעלה ובעות למטה בכ' ליבנים בתנאים טובים. בני ברק 30 ת"א ניסם.
• דרושה בחורה/אשה לי ניהול משק בית ומטפל ב' ילדים לפנות טל' 725740 בשעות 3—1 בצהרים.
• דרושות מתלמדות לביה' מלאכה להנורות לפנות — סליכרבבקי שד' הרצל 108 בניין 2 ק"ד טל' 820001.

בתי"ס לנהיגה
• אם אתה בן 16 ? בביה"ס "אופיר" קורס רכיבה קט' נוע. מילון 130 ל"י. ... התחיה 22 ... 827000.

שרותים
• מכירה ושרות תיקונים למקררים ... ראשל"צ, רח' ירושלים 33.
• "באוניקלין" שרות נקוי ... ביהות ... 930045.
• ... כלפשים ומכרי קים ... 37621 — ...
• ... 04-861402.
• מקבל עבודות שיפוצים, הריסה, בניה ... 733009.
• "הסבריק" ... יסודי 242224.
• "הד" ליפוס והברקת ... 529757.
• אחים ... שיפוץ בנין כיוד וצבע, סיח ושפריץ ... 94170.

רהיטים
• בהזדמנות ספה X 2, 3 ... 825436 ... ה"א, אולאי יוכה.
• למכירה ... 745368 ... 16.30—18.30.

דודי שמש וחשמל
• "ארוהריכב" — "אמקור" לשרותך בעיר ובכפר ... 68 תל־אביב.
• "מירומית" — ... 441456, 441176 ... 234969 ...
• "כליס" — תיקוני דודים ... 34153 ... פתח תקוה 80.
• ... 806512 ... 16 ת"א.
• ... 113 ה"א.
• "גיל" תיקוני דודים ... 80 ה"א.
• "הבונה" הדוד ... 259750 ...
• ... 925910 ... [illegible]
• "בורות" תיקון והתקנת דודים ... 257980 ...

מקררים
• 827061 !!! קונה מקררים ... 827061.
• מחיר טוב !!! עבור ה' מקרר ... 824835.
• מקרר ומזרינה 2.80 ... [illegible]
• למכירה ... 826927 ...

טלויזיה
• מהיכואן !!! הדיראן — ... [illegible]
• ... [illegible]
• אבכביה אשאיל ... 03-?, 04-?...
• ... 206446 ...
• ... 04-641100 ... 02-524722 ...
• "באבא" ... 24300 ...
• ... 827401 ...

הלואות
• "אחסדי" הלוואות בתנאים נוחים ... 10 ה"א ... [illegible]
• אם אתה זקוק להלוואה ! ... 915 ...
• הלוואות לעובדי ציבור ... 25540 ...
• ... 446461 ...
• הלוואות ... 225503, 226671 ...

הובלות רכב
• ... 2550 ... [illegible]
• ... 51892 ... 28 ...
• ... 28 ... 8388 ... תל־אביב.

מקורות רכב
• ... 166 תל־אביב.

מציעים לקנות
• ... 874241 ...
• ... 874245 ...
• ... 864938 ...
• ... 43 ה"א.

רהיטים למכירה
• ... 023431 ... 037125 17.00 ... 30024 ... 18.00 ... [illegible]
• ... 240292 ... 223410 ... [illegible]

השקעות
• ... 770529 ... [illegible]

חוגים
• ... 15 ... [illegible]

צילומים
• ... 702248 ... [illegible]

שונות
• ... 19 ... [illegible]

חיות בית
• ... 896655 ... [illegible]

מכונות כתיבה
• ... 10 ... 30040 ...

תריסים
• ... 34254 ... 604661 ת"א 11 ... [illegible]

כלי נגינה
• "מוסיקה לעם", ברנזהירש 34 פתח־תקוה. החנות היחידה והמקצועית לכלי־נגינה. הגיעה משלוח חדש של גיטרות ומנדולינות — שירות אדיב.
• פסנתר גרמני במצב מצויין, טלפון 937228, מ־10.00 12.00, 17.00—19.00.
• למכירה ציור שירה בר נמון קומפלט טלפון 780625 30536.
• פסנתרים חדשים וגם יד רמנויות קניה, מכירה, החלפה, אשרי בתשלומים, "גד סטון" אלנבי 38 (מול מוגרבי), ת"א טל. 53682.
• פסנתרים חדשים ומשומשים, גיטרות ואורגנים, מבחר גדול, תנאים נוחים, סלניק, דיזנגוף 125 טלפון 220903.
• אקורדיון במצב מצויין לידי סקנדלי ששון שלמה טל. 37404 עד שעה 18.00.
• פסנתרן בשקרכת תופים עד 4 .546834 ,940515.

נופש
• מלון גז־המלך נתניה, טל' 053-28918. כשר. נושא הבר אה ויוה דבש בחדרים ספר ארים עם שרותים צמודים פנסיון מלא החל מ־85 ל"י.

חקלאות
• שירות תיפונים לרתבות ריזל וכלים חקלאיים. מנחי ראשל"צ, רח' ירושלים 53.

מכונות כביסה
• תהוד לכביסה בויריס — ריכסי מכונות כביסה מהדגם החדיש ביותר ב־50% ל"י לי חודש. טלפון 240299.

הודעות לציבור

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 87/72/11
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת:
שוקולד ממתקי חלב למריחה, קפה ירוק ושמורי כרוב.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 87/72/11 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי — 9.11.72 שעה 10.00 לפנה"צ.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 29.10.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 79/72/11
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת:
חומר נחושת ואביזרי חשמל, סיפנים ותותבים, גלגלית הרמה, חלקי חלוף, חמרי סרברבות.
כלים ומכשירים (ברסומים, מקדחים מברזים וכד') מסורי כרם, כבינום לעבוד שבבי, מברשות פלדה אבנים וחמרי השחזה.
פרזול והכודים, ברגים, מסמרים, מכעולים וצירים.
רצועות, אטמים וציוד אחר.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 79/72/11 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי — 9-11.72 שעה 10.00 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה, בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים לםובתם להירשם במשרדנו, עד יום — 1.11.72
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 29.10.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 84/72/11
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת:
בד ברזנט; הלבשה והנעלה, חוטי ניילון, וטקסטיל, לבד.
חביות ריקות, קופסאות פח, מכונות כתיבה וחשוב, תבל פרטיליזיליז, דוברות מתכת.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו ... [illegible] ... 10.00 ... 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 88/72/11
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת כלי רכב:
משאיות ונגררים "פורד", משאיות "קומר".
הצעות יש להגיש אך ורק על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את ההצעה יש לשים במעטפה סגורה ולהכניסה לארגז ההצעות של מכרז מס' 88/72/11 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות, הקריה רח' ג' מס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 9.11.72 שעה 10.00 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים לםובתם להירשם במשרדנו, עד יום 1.11.72.
אין יחידת המכירות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל ביום 29-10.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות — 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

דרושה
שרטטת בנין
בעלת נסיון של שלוש שנים
לפנות פרומאבבסס ת. ד. 38 עכו.

מדריך חברתי
דרוש לקבוצת נוער יהודי בגיל תיכון מדרום אמריקה
המשרה היא זמנית לחודשים נובמבר עד דצמבר 72.
לפנות כפר הנוער מאיר שפיה דואר מאיר שפיה

דרושים
קבוצות טפסנים
לעבודה בקבלנות (בלי ציוד)
לעבודה טפנדרפית באיזור רמת השרון
לפנות: רפאלי טביב קבלנים בע"מ, רח' חיים עוזר 6 פתח־תקוה, טל. 912945 או 908679

עיריית כפר סבא
מכרז בדבר משרות פנויות
עיריה כפר סבא מודיעה בזה על
משרה פנויה של שומר
בשטחי החקלאות בכפר סבא.
רצוי בעל רשיון לרכב, יוצא צבא ששרת במשטרה הצבאית או במשמר הגבול.
כמו כן דרוש פועל גינון לעבודת החזקת גנים במוסד חינוכי.
על המעונינים להגיש את מועמדותם בכתב למזכיר העיר לא יאוחר מיום 6.11.72 שעה 12.00 בצהרים.
זאב גלר, ראש העיריה

לשרותי השומרים
דרוש
מנהל סניף
אשדוד
1. תושב אשדוד
2. בעל רכב
3. בעל נסיון וכושר ניהול צוות עובדים
4. בעל טלפון.
נא לפנות בכתב בצרוף פרטי קורות חיים ונסיון קודם לשרותי השומרים, יהודה הלוי 131, תל־אביב, טלפון 225571.

דרוש
מהנדס בנין
בעל כושר ניהול צוות עובדים
המועמד חייב להיות בעל נסיון בתכנון ופיקוח
יוצעו תנאי שכר מיוחדים
נא לפנות בכתב לת. ד. 22140 עם פירוט הנסיון

לחברת בניה גדולה
בסביבת נתניה
דרושים מיד
1) מהנדס ייצור
בעל נסיון לביה"ר של ייצור בתים טרומיים, הבקיא גם בייצור חלקי נגרות ומסגרות. עדיפות תנתן למי שעסק קודם בייצור כזה.
2) הנדסאי־מכנאי ייצור
בעל נסיון לאלמנטים טרומיים.
לפנות לת. ד. 983 ת"א, „עבור מפעל" סודיות מובטחת

עירית נהריה
מכרז מספר 7/72
העיריה מכריזה על משרה פנויה של
תברואן או תברואנית
התכונות הדרושות: השכלה תיכונית או מקבילה מקצועית
הכישורים: תברואן מוסמך/ת, כושר ארגוני ומנהלי מגע עם צבור ועם צוות עובדים.
המעונינים יגישו הצעותיהם בכתב עד יום שלישי, 31.10.1972 בשעה 12.00, ללשכת ראש העיריה.
ג. מץ, ראש העיריה

דרושים
טפסנים מעולים
לעבודה בהרצליה פיתוח
— ✱ —
נא לטלפן בימים א, ב, ד, ה' בין השעות 5.00—6.00 אחה"צ טל. 937490

דרושה קורספונדנטית מעולה
לחברת יבוא מסחרית
הכישורים הדרושים: שליטה מלאה בשפה האנגלית (כולל הדפסה), הבנה בשפה הגרמנית התמצאות בהליכי יבוא
למעמדת המתאימה משכורת ותנאים טובים
נא לפנות בכתב לת. ד. 598 תל־אביב

דרושה כתבנית
עברית ואנגלית ליום עבודה רצוף מ־16—8. מדי תע"ש רח' יהודה הלוי 79, תל־אביב. טל. 621721

לשכת שרותי משרד
מקבלים עבודות הנהלת חשבונות — מיכון — שכר עבודה — טיפול בעניני מס הכנסה
לפנות טלפון: 30892 ת"א

עירית תל־אביב־יפו
מכרז מס' 451/72
תוספת קומה ד' בבי"ס תיכון ז' ביפו
עירית תל־אביב־יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ"ל.
רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודות נשוא המכרז בהתאם ל„חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות — תשכ"ט־1969" ותקנותיו.
את התכניות, הפרטים, תנאי המכרז וטפסי הצעות המחירים אפשר לקבל במינהל ההנדסה שד' קק"ל 68 קומה ד' חדר 403 תמורת תשלום של —.150 ל"י בקופת המינהל. תשלום זה אינו מוחזר.
קבלן הרשום כנ"ל המעונין להשתתף במכרז זה, יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, וישלח אותם בדואר רשום במעטפת ההצעה שהומצאה לו לפי הכתובת: עירית תל־אביב־יפו, מחלקת מזכיר העיר ככר מלכי ישראל, עד יום ה', 30.11.72.
על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.
ותשלום בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.
את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שנוי בהם עלול לגרום לבטולה.
הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או חלק הימנה.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהי.
י. רבינוביץ, ראש העיריה
י"ח חשון תשל"ג, 26.10.72

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף ההספקה והאחסנה
מכרז
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה כמפורט להלן:

מס' המכרז	שם המכרז	התשלום תמורת המכרז
72/א/2962	גלי הגנה, כונות וטבלאות למנתקי קו	ללא תשלום

לקבלת טפסי מכרזים ופרטים נוספים אפשר לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00, למדור הרכש חיפה, המשרד הראשי ליד תחנת הכח החדשה או במדור הרכש דרום, תל־אביב רח' החשמל 7. על ההצעות למכרז הנ"ל להגיע עד ליום 8.11.72 שעה 12.00 למשרדנו הראשי בחיפה. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

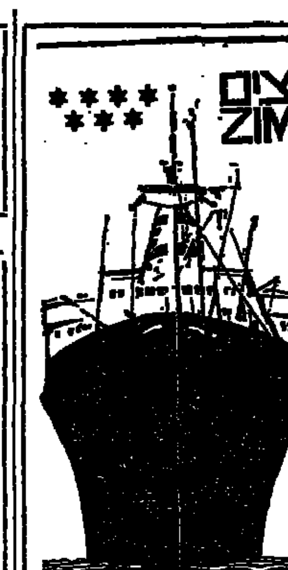

ZIM צים
אניות משא צפויות להגיע
לנמל חיפה

LEDA	26.10
T. GUILDEN	27.10
לאורה	30.10
TIBER	30.10
KATHARINA	31.10
רבקה	31.10
MINHO	31.10
AGATE	1.11

לנמל אשדוד

לאורה	27.10
שקמה	28.10
רבקה	29.10
AGATE	29.10
KATHARINA	30.10
TIBER	31.10
MINHO	1.11

לנמל אילת

SANDRINA	30.10
RUNO	31.10

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

בבית משפט השלום בפתח־תקוה
תיק אזרחי מס' 658/72
התובע: יהודה המאירי, מרחוב ארלוזורוב 35, תל־אביב. ע"י ב"כ חנן גפן, עו"ד מרח' אלנבי 94, תל־אביב.
— נגד —
הנתבע: גבריאל אדרעי, מענו בלתי ידוע.

הזמנה לדין
לגבריאל אדרעי, מענו בלתי ידוע.
הואיל והתובע הגיש לבית משפט השלום בפתח־תקוה תובענה נגדך לתשלום סך —5,050 ל"י כמפורט בכתב התביעה הנמצא בתיק בית־המשפט הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 10.12.72, שעה 08.30.
ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט בהזמנה להתייצב תבדול.
(—) משה לצרים
מזכיר ראשי
בית משפט השלום פ"ת

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע"מ
דרושות
לעבודה בתל־אביב
כתבניות עברית
יש לפנות לטלפון 283221, מר' כת אדם

דרוש
טכנאי שרות לטלויזיה
לאזור חיפה והצפון
הכישורים הדרושים:
✱ נסיון של שנתיים לפחות בשרות טלויזיה
✱ רשיון נהיגה של שנה לפחות.
נא לפנות: טלטיב בע"מ, רח' הנמל 48 חיפה

לחברת בניה ארצית
דרוש מנופאי
למנוף נייד (בכר)
לעבודה בדרום הארץ
לפנות טל' 446705 ת"א

טכנאי/שרטט
למשרד להנדסת מים דרוש טכנאי/שרטט,
תנאי שכר טובים בהתאם לכשורים
לפנות טלפון 623193, 623184 בין השעות 15—8.

תפארת המכונית בע"מ
למוסכנו בתל־אביב דרושים:
1. בחורה
✱ לאחר שרות צבאי
✱ לעבודות משרד
2. בחור
✱ לאחר שרות צבאי
✱ לשירותים ועבודות משרד
לפנות כל יום אחרי השעה 16.00 תפארת המכונית בע"מ, רח' יצחק שדה 36 ת"א, קומה א' חדר 114, טלפון 30523

עץ הזית
דרוש צבעי
לפנות בשעות העבודה לביח"ר „עץ הזית"
קרית אריה פ"ת, או טלפונית 917171

מדריך לרפת
דרוש
לבית ספר חקלאי במרכז הארץ
לפנות האגף לחינוך התיישבותי, משרד החינוך ת. ד. 7036 הקריה, תל־אביב

לחברת בנין מבוססת
דרושים
✱ טפסנים
✱ פועלי בנין
יוצאי צבא
לעבודה בסיני
המעונינים יפנו ל„חירום זאבי"
רח' דניאל פריש 4 ת"א
או יתקשרו
256098, 260390

דרושות
תופרות
לביח חרושת לקונפקציה
אפשרות לחצי יום
רח' הסדנא 10 ת"א
קומה ג'.

למשרד רואה חשבון
דרושים:
בוחנים מרכזים
סודיות מובטחת
ת.ד. 1234 ת"א
למספר ב/43536

דרוש
חוקר
לעבודה מענינת הקשורה להערכת נזקי ביטוח.
רצוי מוסמך למשפטים שנה א' או ב' בעל מכונית.
לפנות בכתב יד לת.ד. 2555 רמת־גן עבור חוקר.

דרוש
מפעיל
למכונת במוך וציוד בנין אחר באתר עבודה ברחובות
לפרטים לפנות לחברת אשדים טל' 446156 תל־אביב.

דרוש/ה עוזר/ת
להנהלת חשבונות
בעל נסיון
לפנות לת.ד. 2822 תל־אביב

דרושים
חשמלאים
ועוזרים
לפנות טלפון 942053
אחרי השעה 19.00
ראשון־לציון

ישיבת אחוות יעקב
אורט גן יבנה
דרוש
מורה־מדריך
למסגרות מכנית
(כולל ברכום והשחזה)
לכיתות י"א־י"ב (ל־10 שעות בשבוע)
שעות העבודה יכולות להיות אחה"צ
בדבר פרטים נא לפנות בטלפון 055־94328

נשות חיפה והסביבה
אם יש לך ענין בנושא כספים, השקעות לביטוח
יש לנו מה להציע לך
נכשיר אותך להיות יועצת לתכנון פיננסי כולל ייצוג של תכנית פופולרית בלעדית — יחידה מסוגה בארץ.
מובטחת לך הכנסה גבוהה בעיסוק שאינו קשור בשעות עבודה קבועות.
אם את רואה את עצמך מתאימה פני אלינו לטלפון 522266/7 חיפה ונקבע לך מועד לפגישה.

כור מתכת בע"מ
עבור מפעלינו בחולון דרושים:
1. **מהנדס מכירות למוצרי מתכת.** הכישורים: מהנדס מכונות עם נסיון תעשייתי ונסיון בחלקים תעופתיים של לפחות 10—5 שנים.
2. **מהנדס מכונות לריכוז משרד טכני.** הכישורים: מהנדס מכונות עם נסיון בתיכנון והכנת ייצור לעיבוד שבבי בכמכונות N.C. ידע בתיכנות בשפת A.P.T. עם נסיון של 5 שנים.
3. **מהנדס פיתוח במפעל מבנים.** הכישורים: מהנדס בנין או מכונות עם רקע של ידיעות בקונסטרוקציות.

המעונינים מתבקשים לפנות לרמ"ח כח אדם כור מתכת ת. ד. 1944 ת"א.

לעבודה קבועה בירושלים
דרוש תוכניתן
בעל נסיון של מספר שנים
בקובול ובאסמבלר.
ידיעה טובה ב־Dos, ובי־O.S. יתרון
הצעות נא לפנות לת.ד. 2160 ירושלים עבור מס' 40

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה
דרושים
לעונת החורף
פועלים
לעבודות סוארות
(פריקה וטעינה של מטענים)
מתקבלים מועמדים עד גיל 40 בעלי כושר גופני תקין העבודה במשמרות בקר וערב.
● המעונינים מתבקשים לפנות למשרד קבלת עובדים בכניסה לשער מס' 3 (ליד בית המכס), בין השעות 06.30 — 08.30 בבקר או 2 — 4 אחר הצהרים.

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
מודיעה על הרשמה
לבחינות קבלה לעתודה
של צוערים במשרד החוץ בירושלים
מכרז מספר מק/11/72
תיאור התפקיד: התמחות כללית בשטחי העבודה הנוגים במשרד החוץ בירושלים במשך שנתיים.
הדרגה: „ה" של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.
דרישות המשרה: א. השכלה אקדמאית (תואר ב.א.) באחד התחומים הבאים: כלכלה, יחסים בינלאומיים, מדעי המדינה, מדעי המזרח, היסטוריה, גיאוגרפיה, מדעי היהדות, משפטים. ב. כושר הבעה בכתב ובעל פה; שליטה טובה בשפה האנגלית או הצרפתית; רצויה גם ידיעת אחת השפות: ערבית, ספרדית, רוסית, גרמנית. ג. גיל עד 28; לאחר שירות חובה מלא בצה"ל; מצב בריאות תקין; בעל אזרחות ישראלית (כולל בת הזוג);
הערות: א. הצעירים הראויים לכך ישולבו בתום תקופת ההתמחות בשרות החוץ. עליהם להיות מוכנים למלא כל תפקיד בישראל או בחוץ לארץ, לרבות שרות בארצות קשות שרות. ב. רשאי להגיש את מועמדותו גם מי שאיננו בעל השכלה אקדמאית מושלמת אך הוא עומד לסיים בהצלחה תוך ששה חודשים את התואר ב.א. במקרה דיבור מועמד כנ"ל תובא מועמדותו בחשבון לאחר קבלת התואר. ג. הבחינות בכתב תתקיימנה במחצית חודש דצמבר 1972. המבחנים בעל פה יתקיימו במחצית השניה של חודש ינואר 1973. התחלת תקופת ההתמחות במשרד החוץ 1.3.1973 (משוער).
בקשות יש להפנות על גבי טופס מדף 1061 בצירוף תעודות השכלה, לנציבות שירות המדינה הקריה ירושלים, או באמות מלשכותיה המחוזיות: תל־אביב הקריה רח' ה' מס' 5, חיפה בבית הממשלה או בבאר שבע, משרד הפנים דרך העצמאות.
היום האחרון להגשת בקשות מי במכרז תשל"ג (15.11.72).

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

ראיתי שמעתי

מחקר על יורדים

יותר ממחצית היורדים הישראליים בארה"ב ובצרפת אינם מרוצים מבחינה חברתית וממצב החינוך של ילדיהם — מתברר מנתונים ראשונים ומוקדמים של מחקר על „עמדות של ישראלים החיים בחו"ל לגבי אפשרות שובם ארצה" שעושה ד"ר דב אליצור, מהמכון למחקר חברתי שימושי ואוניברסיטת בר אילן, לפי הזמנת המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות היהודית.

על ביצוע המחקר החליטה מחלקת העליה והקליטה לאחר שבשנת 1970 בוטלו ההקלות המיוחדות לתושבים חוזרים, על סמך הרושם שהן לא השיגו את המטרה. הוחלט כי יש לבדוק את הנושא באופן יסודי כדי שתהיה אפשרות להחליט על הבניית פעולה לעתיד.

הממצאים המוקדמים מראים כי יותר מ־80% מהיורדים מרוצים מעבודתם בחו"ל, מהרמה המקצועית של עבודתם ומתנאי הדיור. כמחצית מהנשאלים טוענים שלא היו מרוצים בארץ ממצבם הכלכלי ומעבודתם. מבחינה חברתית המצב הפוך. הרוב המכריע מדווחים כי היו מרוצים מבחינה חברתית בארץ ויותר ממחצית הנשאלים טוענים שאינם מרוצים מבחינה חברתית בחו"ל. רוב הנשאלים אינם מרוצים מחינוך הילדים בחו"ל.

ויכוח פומבי

ויכוח פומבי בין פרנק מנקביץ', מראשי מטה הבחירות של הסנאטור מקגאוורן, לבין ריטה האוזר, לשעבר נציגה אמריקאית באו"ם ומתומכות הנשיא ניכסון, נערך ביום א' לפני 600 איש במלון הילטון בניו־יורק מטעם הפדרציה הציונית בארה"ב.

ריטה האוזר ופרנק מנקביץ'

בתשובה לשאלות בקשר למדיניות ארה"ב במזרח התיכון אמר מר מנקביץ', כי תוכנית רוג'רס קוראת לנסיגה ישראלית לגבולות 1967 כתנאי ראשון למשא ומתן במזרח התיכון וכי מדיניות זו נשארה מדיניות ממשל הנשיא ניכסון ותישאר מדיניותו לאחר שייבחר. הסנאטור מקגאוורן מעולם לא תמך בתוכנית רוג'רס ואינו תומך בה עתה. מקגאוורן אמנם אמר שישראל צריכה לסגת משטחים רבים שכבשה במלחמת ששת הימים אולם רק לאחר מו"מ של פנים מול פנים עם הערבים ולאחר שישראל תהיה משוכנעת כי ביטחונה מובטח, אמר.

לעומת זאת אמרה הגב' האוזר כי תמיכתה של ארה"ב בישראל היא עניינית ואינה תלויה בשיקול של קולות יהודים בבחירות. היא הסבירה שתמיכתו הכוללת של מקגאוורן בישראל לא עלתה על פני השטח אלא כאשר מצא שהדבר דרוש למסע הבחירות שלו.

אשר לבעיית יהודי בריה"מ, אמרה הגב' האוזר כי אין זה אלא סילוף לטעון שמצבם של יהודי בריה"מ הדרדר מאז שיזמה הנשיא ניכסון במוסקבה. מדיניות הקרמלין כלפי היהודים נובעת מ„צרכים פנימיים", אמרה גב' האוזר.

רו"ן

מכתבים למערכת הארץ

ביטויים צורמים

חשתי מועקה בקוראי את הראיונות עם חברי קבוצה נמרוד („הארץ" 10.10 ו־22.10).

שוב נצה קבוצה של צעירים יורדים המביעים אהדה בזעם מתנחשים לעברם ומוכנים להגר לאלילים זרים, אם זה מאו בסין או קסטרו בקובה.

בטוחה אני שאינני היחידה שגרמו לה הביטויים כמו „מיתוס השואה והאנטישמיות", „תסביכים גלותיים" ועוד פנינים מסוג זה המובאים בראיונות.

אדונים צעירים אלה שאולי יוכלו פעם לקבוע את פני העתיד, צריכים לזכור את העובדה ההיסטורית שהמדינה הזאת קמה הודות לאותם „יהודים גלותיים", שחיבת ציון לא נשכחה מהם במשך הדורות.

איש אינו מתיימר להשתייך לגזע העליון, אך לשם הדיוק ההיסטורי יש בכל זאת להבין את הייחוד של העם היהודי שבלעדיו אין כל הסבר לקיומו.

קל אמנם להאשים את מערכת החינוך באחריות לתופעה ולתחושה „היברודיסטיות" אך אשמה לא פחות רובצת על כתפי ההורים של בני הדור הצעיר.

פלורנס בן־דב
תל־אביב

*

הידיעה על נסיונם של שני נערים ישראליים למצוא מקלט מדיני בשוודיה כדי להתחמק משירותם בצה"ל אינה מפתיעה. הדור של שני הצעירים הללו התחנך בתקופה שבה לא נעשה מאמץ כלשהו להחדיר לנוער אהבה מולדת. מוסדות החינוך ניסו לצאת ידי חובתם ע"י מאמץ להקנות לבני הנוער „תודעה יהודית", דבר שבתחילתו היה מושג מעורפל ושקיבל טיפול שטחי ומשפמם מהמורים.

מושגים של הדור הקודם, כגון הקרבה עצמית למען המולדת או העדפה גלויה של ערכים יהודיים לא זו בלבד שאינם נלמדים עוד, אלא הם נדחים על־ידי השמאלנים החדשים כ„שוביניזם" מכוער ו„גזענות" פסולה.

אם מספר המתחמקים מהשירות הלאומי עדיין קטן, הרי זה הודות למעט החינוך שהקנינו לילדינו בבית ולא למאמצים של משרד החינוך.

הרי קב.
תל־אביב

הרמן הסה הנשכח

קראתי בעניין את הידיעה על הענקת פרס נובל לספרות לסופר הגרמני היינריך בל. בתפזתו שכח הכתב את הסופר והמשורר הגרמני הרמן הסה (1877—1962) שמיטב ספריו — בייחוד „נרקיס וגולדמונד" — מוכרים לבני גילי יותר מאשר ספריו של היינריך בל. הרמן הסה, בדומה לנלי זקס, המיר אזרחותו (לשוויצית, בשנת 1923), אך לפי האקדמיה השוודית אשר העניקה לו פרס נובל לספרות ב־1946 — הוא סופר גרמני וכך אף נקבע ברישום הפרס.

מכאן נובעים אי־דיוקים לגבי היינריך בל. הוא השלישי ולא הראשון מאז מאן לזכות בפרס, וכן הגרמני השמיני ולא השביעי שזכה בפרס לספרות.

הייתי גם מסתייג מהקביעה שהיינריך בל הוא הסופר המערב־גרמני הידוע ביותר שלאחר המלחמה. דומני שגינטר גראס והאנס האבה אינם ידועים פחות.

ד"ר י. דנגי
רמת־אביב

פגיעה מיותרת בבבה

במאמרו „אנשים גבוהים בארץ קטנה" („הארץ" 17.10) מותח מר שבתאי טבת ביקורת על ה„יומרה הגבוהה" שבקריאת שמה של בבה אידלסון, מזכירת מועצת הפועלות על מוסד האמור לשמש מרכז עולמי.

בדרך כלל נהוג וזה שכל תורם המממן אפילו חלק מהיקף ההשקעה הכרוך בהקמת מיבנה למטרה ציבורית — זוכה או מכתיב שזה יקרא על שמו. מה פסול ראה טבת בעובדה שתנועת נשים חלוצות בארה"ב, שעמדה להקים מרכז עולמי לסניפים הרבים שלה ברחבי העולם, תבקש לקרוא לו ע"ש מי שהיא חפצה בו — אתמהה!

יותר על כן. מי שעסק בהתרמת כספים יודע שראוי לנצל נסיבות כמזדמנות, כדי להסתייע בפעולה זו. נראה שהיזומות ניצלו העובדה שנזדמנו שני ארועים — יובל 50 השנה לתנועתן והעובדה שלמזכירות מועצת הפועלות מלאו 75 שנה — כדי להסתייע בהקמת מפעלן. אם כוונת היזומות הצליחה בידן, הזכות היא שצדקו בבחירתן, שכן שמה של ב. אידלסון פעל פעולתו אצל התורמות הבודדות.

התוספת של המטבע הלשונית „עולמי" או „בינלאומי" משמשת כל אגודה, חברה כלכלית או תנועה שפעילותן מתפרסת על פני יותר מיבשת אחת. לכן אינני מבין על מה נזעק טבת. דומני ששעה שבא להתריע על חוסר חוש מידה, נמצא מאמרו לוקה באותו מום — וחבל, כי למי ששימשה נושא רשימתו, הוא עצמו חלק לה שבחים בגין פעלה, נגרם ודאי צער בלי הצדקה.

ח"כ עדיאל אמוראי
הכנסת, ירושלים

*

כיו"ר מועצת ארגוני נשים בישראל הוזמנתי ע"י ארגון נשים חלוצות בארה"ב להשתתף ולהופיע בחגיגות היובל של האירגון שהתקיימה בספטמבר 1971 בסט. לואיס, ארה"ב.

באותה ועידה הובאה הצעה להקים בתל־אביב את המרכז העולמי של פיוניר וימן (תנועה אחות למועצת הפועלות בישראל). בבה אידלסון התנגדה עקרונית להקמת המרכז המוצע בטענה כי בכספים אלה עדיף להרחיב את רשת המעונות והמרכזים הקהילתיים אשר בהם פועלת מועצת הפועלות בארץ. לא זו בלבד שבבה אידלסון לא חיפשה כבוד לעצמה, אלא שלאחר שנפלה ההכרעה להקים את המרכז, וזאת בניגוד לדעתה, הייתי עדה לבקשותיה החוזרות ונשנות שמרכז זה לא יישא את שמה.

רשאיות היו חברות הפיוניר וימן להחליט את שהחליטו לציון יובל ה־50 לתנועתן ולא כן הצדק הוא שרצונן הכן להביע את הוקרתן למנהיגתן במשך שנים כה רבות פורש בצורה כה מסולפת ע"י מר טבת.

תמר אשל
ירושלים

שיטת ההעלאות

ברצוני לתקן את הרושם העשוי להתקבל בשתי נקודות במאמר הראשי „הסכם שכר בשירות הציבורי" („הארץ" 8.10) בהתייחסות לשיטת ההעלאות האוטומטיות בדרגה, ולתשלום עבור שעות נוספות לעובדים בכירים.

נציבות שירות המדינה שללה ושוללה — הן במו"מ כעת והן בדיונים על הסכמי שכר קודמים — את שיטת ההעלאה האוטומטית בדרגה של עובדים. ואכן, ההסדר שסוכם עליו עם הסתדרות עובדי המדינה והסתדרות הפקידים אינו משנה את דרגות העובדים, אלא מעניק תוספת לעובד אשר צבר וותק של 3—4 שנים בדרגתו.

יצויין כי תוספת השכר בצורה של דרגה אישית אין בה כדי לשנות את המיבנה האירגוני של התקן ומשום כך אין ההסדר פוגע בעקרונות ניהול תקינים.

באשר לתשלום לעובדים בכירים עבור עבודתם בשעות נוספות אציין כי יש בכך משום אימוץ הסדר המקובל כבר בחלקים רבים של המשק. ההסדר שהוסכם עליו מבטיח פיצוי לאותם עובדים בכירים הנדרשים לעבוד שעות נוספות רבות ואשר עד כה לא קיבלו פיצוי עבור עבודתם זו בשירות הציבורי. ההסדר מתייחס רק לעובדים הנדרשים לעבוד שעות נוספות והתשלום יבוצע לפי רישום השעות שהם עבדו למעשה.

מרדכי ורטהיימר
יועץ לנציב שירות המדינה

הערת המערכת: הסכם השכר החדש משאיר בתוקפו את ההסדר של עליות אוטומטיות בדרגה, שנקבע בהסכם הקודם.

מקרה טלפון

ממש אותו מקרה שתואר בכתבה של אליהו סלפטר „טלפון שבור אל הצבי הצולע" („הארץ" 22.10) אירע לי. במשך 3 שבועות הייתי משולל קשר טלפוני. עברתי בדיוק את השלבים כמו מר סלפטר.

לבסוף כתבתי מכתב אישי לשר התיקשורת מר שמעון פרס. למחרת בא טכנאי. התיקון ארך שתי דקות בלבד. התברר כי החוט של עמוד הטלפון לפני הבית ניתק ממקומו. שני סיבובי מברג — התקלה תוקנה.

אגב, הטכנאי סיפר לי, כי חבריו החליטו על השבתה בלתי־רשמית. הם דורשים רכב צמוד.

פרץ בלסנר
תל־אביב

מצב חירום בדרכים

לאור העובדה שאין כל שיפור בבטיחות בכבישי הארץ אני מציע שהרשות המחוקקת תכריז על „מצב חירום בדרכים".

לפי חקיקה שתיקבע על־ידי מומחים יהיו בתקופה זו הגבלות חמורות על התנועה בכבישים: יוחמרו העונשים על מבצעי עבירות תנועה, יוגבל גיל הרשאים לשאת רשיון־נהיגה, יוגבלו שעות הנסיעה של משאיות לשעות הלילה, יוגבלו שעות הנסיעה של רכב פרטי וכן ייאסרו על סוגי רכב שונים נסיעות בימים מסויימים בשבוע.

רק באמצעות מלחמה ממשית בהרג היום־יומי המשתולל בכבישי הארץ אפשר להכריע את האויב הגדול ביותר של תקופתנו — תאונות הדרכים.

אורי שפירא
ירושלים

משחק בלי קהל

בידיעה תחת הכותרת „יפו ניצחה את באר־שבע במשחק „ללא קהל" באשדוד" („הארץ" 15.10) נאמר כי „היתה זו עוד דוגמא לחוסר היעילות של החלטות מוסדות ההתאחדות לכדורגל: עונש שהוטל על הפועל ב"ש ע"י ועדת משמעת ואושר על־ידי בית־הדין העליון, לא התבצע להלכה בעזרת ע"י השופט, השוטרים והסדרנים המקבלים את שכרם מן ההתאחדות".

ברצוני להבהיר, כי הקבוצה המארחת, במקרה זה הפועל באר־שבע, שהיא גם המפעילה את השוטרים והסדרנים, אחראית לכך שלא יכנס קהל במקרה שמטילים עונש של משחק בלי קהל. ההתאחדות עשתה את כל הדרוש להבטחת משחק בלי קהל ע"י חלוקת 40 אישורי כניסה מיוחדים בלבד. מבדיקה של אחד מחברי הנהלת ההתאחדות שנכח במקום מתברר כי אחד השערים נפרץ בכוח וקהל של כ־500 איש פרץ למגרש.

בישיבת הוועדה המקצועית הוחלט לערוך בירור לגבי המקרה ולבדוק אם הפועל ב"ש מלאה את חובותיה כקבוצה ביתית.

יעקב אראל
דובר ההתאחדות לכדורגל

כתב „מגרש הארץ" מעיר: גם ממכתבו של דובר ההתאחדות מתברר כי היה במקרה זה כזול. אילו היתה ההתאחדות לכדורגל ממהרת להעניש את האחראי לו היה קשה יותר להתקיפה, אבל מאחר שלא עשתה זאת עד עתה — על מה בעצם מתלונן הדובר?

נסיגה אקולוגית

קראתי את מאמרו של ח"כ יוסף תמיר „התקדמות בהגנת הסביבה בארה"ב" („הארץ" 12.10). לדעתי אין בישראל קיפאון בענייני הסביבה; המצב חמור יותר — אנו בנסיגה.

חשוב שבבחירות הבאות לכנסת ולעיריות יועלה הנושא הזה בכל חומרתו.

הנה שולמן
רמת־גן

אי דיוקים

ב־16.10 פורסם ב„הארץ" מאמרי: „מעמד הכנסת נחלש". לצערי נפלו בו אי־דיוקים בגירסת מידע באותו מאמר והנני מבקש לתקנם.

הוועדה לאיכות הסביבה בראשותו של ח"כ יוסף תמיר והוועדה לחוק האיגוד השיתופי בראשותו של ח"כ יוסף הררי אינן ועדות־משנה אלא ועדות מיוחדות בעלות מעמד דומה לוועדות הקבועות של הכנסת, פרט לעבודה שמן ותקפן לזמן כהונת הכנסת הנוכחית.

נמסר לי שהוועדה לאיכות הסביבה וועדת הכספים מלוות, דרך קבע, ע"י יועצים מקצועיים מהמוסדות פעולותן.

אין העובדות הכן משנות את העיקר שלחבר־הכנסת הבודד חסרים הכלים של מחקר־ייעוץ בעבודתו עם בעלי הידע המבוקש.

ח"כ אברהם כץ
הכנסת, ירושלים

רהיטי „ארדן"
arden

מבחר ענק של רהיטים ביתי מערכות סלוניות
פינות אוכל. מזנונים. חדרי שינה
בעיצוב סקנדינבי מודרני
ובביצוע המעולה של הארגז

תל־אביב — רח' דיזנגוף 214, טל. 247462
ירושלים — רח' הלני המלכה 9, טל. 222612
חיפה — רח' גורדון 4, טל. 662248

7

אתה תודיע

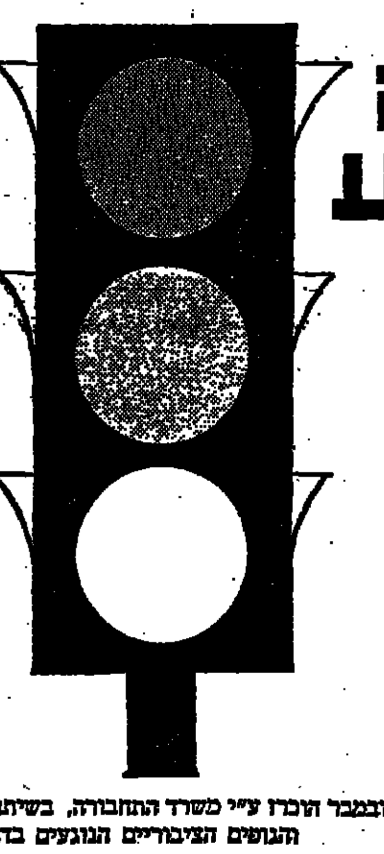

אנחנו נפעל!

חודש נובמבר הוכרז ע"י משרד התחבורה, בשיתוף משרדי הממשלה הגופים הציבוריים הנוגעים בדבר

כחודש הבטיחות בדרכים

אם אתה נתקל במפגעי בטיחות בדרכים, הודע עליהם לאחת מלשכות הקשר לאינפורמציה של משרד התחבורה

הדיווח שלך יועבר ללא דחיה לרשות האחראית, לשם תיקון המפגע או חיסולו

הנושאים שיטופלו בחודש הבטיחות הם:

1. תעלות ובורות בכבישים.
2. תמרורים ושלטים פגועים.
3. קלקולים ברשתות רמזורים קיימות.
4. קלקולים בתאורה בטיחותית.
5. גדרות ומעקות בטיחות הרוסים.
6. שמן או סולר על הכביש.

את ההודעה תוכל למסור בשעות 8.00 בבוקר — 8.00 בערב (ביום ו' עד 1.00) לאחת מלשכות הקשר והאינפורמציה של משרד התחבורה:

מחוזות ירושלים והדרום טל. 233305 — 02
מחוזות ת"א והמרכז טל. 54675 — 03 54379 — 03
מחוזות חיפה והצפון טל. 641761 — 04.

משרד התחבורה
מטה חודש הבטיחות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע הופקדה שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת מס' 1/160/03/5 — שיכון ציבורי (4/05/1) יעוד שטח לבתי מגורים בני קומה אחת בשכ' ה' — דרך שמשון". ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גושים 38069, 38021, 38020.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנון וכן מהנדס ועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו — רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כ"ו בתשרי תשל"ג (4.10.72)

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון מחוז הדרום

דרושה דירה

סלון + 2 חדרי שינה
בסביבת בי"ח איכילוב
רצוי בבתי נוה
בהצעות נא לפנות לת.ד. 1129
ת"א או טל. 911688
בשעות 2.00—10.00

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר
„רימון"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281685
שיטה עיוורת, פיקוח ממשלתי

צילום י. זילברגליט

אצ"ל ולח"י שוב גורמים סערה

החוברת על הפלמ"ח מקוממת רבים מהח"כים ★ בגין: עוול כזה עוד לא נעשה במדינה ★ רק מפא"י, אחה"ע ומפ"ם הצביעו עם הממשלה בעד הסרת הנושא מסדר היום

מאת יהושע טירה

סערת רוחות, שכמותה לא ידע הבית מאז השערוריות הגדולות בתקופת בן-גוריון וההתנצחויות בינו לסיעת חרות התחוללה אתמול בכנסת. גם אתמול היה גורם הסערה עניין ארגוני אצ"ל ולח"י כפי שהוצגו בדמות שליליות בחוברת על הפלמ"ח שיצאה בהוצאת משרד החינוך, דבר שעורר את חמתם של אנשי סיעת גח"ל, סיעת המרכז החפשי וסיעת ע"ם, אך אנשי הרשימה הממלכתית רגזו גם על משפט אחר באותה חוברת האומר כי פילוג הפלמ"ח עיכב את התפתחות צה"ל, משפט שיש בו, לדבריהם, משום פגיעה במר דוד בן-גוריון. נגד משפט זה יצאו גם כמה חברים מסיעת המערך, מיוצאי רפ"י ומר מרדכי זר, שלא נמנה בעבר על אנשי רפ"י. מורת-רוח על תוכן החוברת הביעו גם סיעות הקואליציה מפד"ל ולי"ע, שבעת ההצבעה נמנעו מהצבעה.

הדיון הסוער בעניין החוברת על הפלמ"ח שמחברו הוא מר אורי ברנר, הביא את הכנסת לנקודת רתיחה, כשהרבה מפצעי הצבר שגלדו, נפתחו מחדש.

פיצול הבית

הדיון גם הביא לידי פיצול הבית, דבר שהתבטא בהצבעה בסיום הדיון, כשבעד הסרת ההצעה מסדר היום הצביעו רק סיעת המערך — אנשי מפא"י, אחה"ע ומפ"ם ומק"י, בעוד שאנשי רפ"י לשעבר ומר מרדכי זר נמנעו יחד עם סיעות מפד"ל, לי"ע ואגודת ישראל. עימם הצטרפו גם להצעה להעביר את הנושא לדיון בוועדה.

העלה את ההצעה לסדר היום מר גדעון פת בשם סיעת גח"ל, שציטט מן החוברת: „ארגונים אלו — האצ"ל והלח"י — שפרשו מן ההגנה הכללית פעלו על דעת עצמם ונקטו שיטות פעולות אשר הישוב והתנועה הציונית ראו בהן סכנה נוראה מבחינה חברתית-פנימית ומדינית-חיצונית. עיקר שיטתם היתה הפעילות הטרוריסטית כלפי הבריטים וכלפי הערבים".

„ארגוני הפרישה עסקו באופן שיטתי בריגול אחר ההגנה ופעילותם הבדלנית סיכנה את פעולות המחתרת של ההגנה. מעשי הטרור כנגד הבריטים גברו, התערבו מעשי שוד וסחיטה כלפי יהודים, כדי להשיג מימון לפעולותיהם של הארגונים. כמו כן ארעו מעשי הרג כלפי יהודים שנחשדו על ידי הארגונים כפורשים וכלפי עוברי אורח מקריים או אנשים שהתנגדו למעשי השוד".

מר פת שאל „אם יש נימוק הגיוני וסביר שהיום, 25 שנים לאחר תקומת המדינה, שנים לאחר שהמדינה הכירה הכרה מוחלטת ומשלמת בחיילי האצ"ל והלח"י, בפעלים המהולל ובקרבנות היקרים שנפלו בשורות ארגונים אלה למען כינון ישראל, האם יש מקום לדברי הסתה כאלה אשר יסודם בשקר ד... ז"ו, וזאת כחומר קריאה ולימוד בבתי הספר כיום. מר פת הזכיר כי בכנסת מכהנים כיום חברים שעמדו בראש אצ"ל ו-שניים מהם אף כיהנו כשרים. מר פת הוסיף כי בקשת סיעתו לדון בחוברת זו היא גם כדי לדרוש את גניזתה של החוברת. מר פת ציטט גם את שנאמר בחוברת שפירוק הפלמ"ח גרם לעיכוב התפתחות צה"ל וטען כי גם משפט זה פסול ולא אמת. דברי מר פת, שנוסחו במתינות יחסית, נשמעו בדריכות אך בשקט. סימני הסערה הראשונים הופיעו כאשר שר החנוך, מר יגאל אלון, עלה לדוכן להשמיע דברי תשובה. עוד בהיותו בדרך לדוכן קרא לעברו מר חיים לנדאו מגח"ל: אני מציע לך לפתוח במלים: אני מתבייש.

תשובת אלון

מר אלון פתח בנאום ארוך, שלווה עם ההפרעות וקריאות הביניים, נמשך יותר משעתיים ושבו הזדהה במלואו עם הכתוב בחוברת, וטען כי כדי ללמד את הנוער פרקים מתולדות הישוב והציונות, אין להימנע מלגעת גם בפרקים טרגיים וכואבים בהיסטוריה זו ואי-אפשר לכתוב חוברת על הפלמ"ח בלי להסביר מדוע נאלץ הפלמ"ח לפעול נגד ארגוני האצ"ל והלח"י (תקופת הסיזון). כדי להסביר זאת מוכרחים היו לצטט בחוברת את החלטות המוסדות המוסמכים של הישוב בקשר לארגונים הפורשים, והציטטות מן החוברת שהביא מר פת הן למעשה החלטות של מוסדות אלה. גם הציור „כנופיה מהרסת" (על אצ"ל ולח"י שהובאו בחוברת ושימש עילה לקריאות ביניים סוערות) נלקח מהחלטה של המוסדות הלאומיים, אמר מר אלון.

נאומו שוסע בלי הרף, תחילה מספסלי גח"ל ובראשם מר בגין בעצמו, שהיה נרגש ונסער, ואחרי כן הצטרפו גם אנשי המרכז החפשי וע"ם, ומצד שני הגיבו בקריאות ביניים נגדיות מספסלי העבודה ומפ"ם. סערת הרוחות הגיעה כדי פעם לנקודת רתיחה. מר אלון לא יכול להמשיך בדבריו והנראה היה כי אי-אפשר יהיה להמשיך בישיבה. יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, הפעיל בלי הרף את פטישו ואת קולו להרגעת הרוחות ולהשתקת צועקי קריאות הביניים. בהגיע סערת הרוחות לשיאה, קרא מר ישעיהו מתקנון הכנסת את הסעיף המאפשר לו להוציא חבר כנסת מן הישיבה. דבריו היו מכוונים אל מר בגין ועוררו סערת רוחות.

גולדה מתערבת

כשנוצר מצב שנבצר ממר אלון מלהמשיך בדבריו, התערבה גם ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר (שישבה כל עת הדיון ליד שולחן הממשלה) בקריאות הביניים והיא סעה בעיקר נגד התופעה שאין מאפשרים למר אלון לדבר. באחת מקריאות הביניים אמרה שעל חברי גח"ל לדעת שגם לסיעת המערך יש אפשרות שלא לתת לדבר מעל דוכן הכנסת.

כאשר שאל מר אלון, בהמשך דבריו, אם יש להטיל צנזורה על ההיסטוריה הנלמדת בבתי הספר קרא מר בתושתן: האם סילוף זה יותר נכון? כשהסביר מר אלון שהחוברת יצאה לציון 30 שנות הפלמ"ח, קרא מר בגין: האם חג הפלמ"ח צריך להיות צער לאצ"ל וללח"י?

אלון לבגין: אני מחכה עד שתגמור.

בגין: אני לא אגמור. העניין לא יירד מסדר היום. פה יושבים אנשי הכנופיה הזאת, שהמדינה נתנה להם את עיטור לוחמי המדינה. איך לא תיבוש? עוול כזה עדיין לא נעשה במדינה.

שמואל תמיר לאלון: האם אתה מוכן לפרסם ספר על האצ"ל שבו ייאמר שמי שעשה את הסיזון היה משתף פעולה עם הבריטים?

עדה פיינברג-סירני (מערך): זו היתה החלטה של המוסדות המוסמכים.

אלון

בגין

חיים לנדאו: תשיב לי אם אני חבר כנופייה או לא?

בגין: אל תפיצו את החוברת הזאת.

אלון: שום צעקה היסטרית לא תרתיע אותי מלדבר בכנסת. פה לא יהיה חדשית. יש שאלה, יש תשובה. זו לא שיטה פרלמנטרית.

כשהצליח מר אלון לבטא מעט מן החוברת והזכיר פעילות טרוריסטית, קרא מר בגין: מה זה פעילות טירוריסטית?

אלון: הריגת אנגלי — זו פעולה טירוריסטית. זה לא בשדה הקרב.

חיים לנדאו: אתם לא עשיתם אותו דבר?

עדה פיינברג-סירני: היתה לנו מרות המוסדות הלאומיים.

בהתגבר קריאות הביניים והיה כוח על קריאות הביניים עם היו"ר, קרא השר גלילי: שר החינוך נואם נאום ביניים. הדבר עורר צחוק והרוחות נרגעו לכמה זמן. אך משניסה מר אלון להמשיך בנאומו, חודשו קריאות הביניים.

בשמעו קריאה: טוביאנסקי.

שוסטאק: מה יש שם על הירתוקים שלכם?

ש. תמיר: אתם צריכים להתבייש בתקופה זו.

מ. בגין: איפה חוית הברי ה-מאוחדת? איפה התגובה של גלילי וסנה? ישבנו עשרה חדשים ותכננו מלחמה. אתם יודעים זאת. איפה זה כתוב?

עדה פיינברג-סירני: בעמוד 34.

אלון לבגין: אפילו לא קראת את הספר ואתה צווח בלי לקרוא את הספר.

חיים לנדאו: ב„השעה השלישית" לא הכנסנו אף מלה על הסיזון. שלוש וחצי שעות בטלוויזיה — אף מלה על הסיזון.

„לא ראוי להיות מחנך"

אלון: אינני מסכים לשיטה כזאת של הכנסת. הקשיב. לא תשתיק אותי.

בגין: אתה מסלף ומשקר. אתה לא ראוי להיות מחנך בישראל.

אלון: פה כנסת, לא רחוב.

בגין: אתה מדבר כאיש רחוב.

משה כרמל: זו בריונות.

חיים לנדאו: אתם עושים בריונות.

משה כרמל: איזה פרלמנט זה? אתם היסטרים. אתם תוצאו מן האולם.

בר-ציון קשת: מה חשבתם שישתוק על זה?

כרמל: אדוני היו"ר, אני מציע להפסיק את הישיבה עד שתסתיים ההיסטריה של גח"ל.

אסתר רזיאל-נאור: מאימתי ההיסטוריה היא פרלמנטרית?

אולי הדפוק בפטיש לכיוון ההוא?

בצורה זאת נמשך הנאום של שר החינוך וכאשר הגיע להצדקת הפסוק בחוברת נגד בן-גוריון, החלו קריאות ביניים גם מצד חברי ע"ם, וגם מר מ. סורקיס ומרדכי זר התערבו בסערת הרוחות: פירוק הפלמ"ח היתה החלטת הממשלה.

לקריאות ביניים של מר איסר הראל השיב מר אלון: אתה שתקת כל הזמן, אם כי אתה יודע הרבה על אצ"ל ולח"י, ובעניין זה אתה כמעורה.

איסר הראל: אם אתה רוצה, אתה עוד תשמע ממני דברים על איזה תקופה של אצ"ל ולח"י.

הקטע היחיד בנאומו של מר אלון שנשמע בשקט היה קטע שבו מר אלון הגדיר אותו כהודעה אישית ובה אמר, כי לכבודו בעניין אצ"ל ולח"י, הרי הוא היה בין המתכוונים למסור את העלה לכל לוחמי אצ"ל ולח"י. כן היה בין תומכי החלטת אשכול להעלות עצמות ז'בוטינסקי לארץ. הוא תמך בהחלטות שהיו בקביעת ההנחה כי לוחמי אצ"ל ולח"י היו לוחמים בעד מדינת ישראל ודמם של הרכים אלה כדמם של לוחמי ההגנה. כן היה מר אלון חבר הממשלה הראשון שהניח זר פרחים על קברי עולי הגרדום בצפת לפני 11 שנים.

במסדרונות הכנסת הובעה דעה כי לו הסתפק מר אלון בנאומו רק בהודעה האישית שלו בצירוף ההנמקה כי יש ללמד את הנוער גם על התקופות כאובות בתולדות הישוב, היה מונע את סערת הרוחות ולא היה פוגע בתדמיתו, ביחוד כמי השואף להנהגת ראש הממשלה.

כשסיים מר אלון את נאומו הורגשה כבר עייפות בבית. מר ש. מיקוניס (מק"י) קרא קריאת ביניים: מציע להפסיק את הדיון ולהמשיך בו בישיבה אחרת. מר אלון הציע להסיר את ההצעה.

„התבייש לך, דברי הבל"

מר ז. שוכל (ע"ם) הציע להעביר את הנושא לדיון בוועדה, ובנמקו את הצעתו התעכב גם על הדברים שנאמרו בחוברת, למרות שהוא עצמו אין דעתו על ארגונים אלה כדעת בגין. ביחוד יצא נגד הפסוק הפוגע בדמותו של דוד בן-גוריון, וטען כי הפגיעות בו נמשכות גם כיום. על כך קראה ראש הממשלה בזעם: התבייש לך, דברי הבל.

בעד ההצעה להסיר את הענין מן הפרק הצביעו 33 קולות המערך, נגד 23 קולות גח"ל, המרכז החפשי, ע"ם. 11 נמנעו: אגודת-ישראל, מפד"ל, מר בן-פורת ומר סורקיס (אנשי רפ"י לשעבר), ומר מרדכי זר (מערך). כן נמנע אורי אבנרי. בעד ההצעה להעביר את הנושא לוועדה הצביעו 25 ונגדה 34. העניין הוסר, איפוא, מסדר היום.

בנמקם את ההימנעות אמרו מר י. גולדשמידט (מפד"ל) ו-י. גרוין (לי"ע), כי למרות העמדה הנפרדת שהיתה להם בשעתו על אצ"ל ולח"י, סבורות סיעותיהן כי אין משרד החנוך צריך לפרסם חומר ברוח זו על ארגונים אלה.

מחזור נוסף של קורס קציני שריון נסתיים אתמול במיסדר בהשתתפות הרמטכ"ל רב-אלוף דוד אלעזר ומפקד הגייסות, אלוף אברהם אדן. הרמטכ"ל הוסיף כאן דרגה לחניך המצטיין מיכאל ורדי. (צילום: קמרה 13)

בפשיטה המשוריינת למצרים

נהרגו 106 חיילים מצריים

הושמדו 84 כלי רכב

פרסום ראשון על ממדי האבידות והנזקים שנגרמו למצרים בפשיטה המשוריינת למערב מפרץ סואץ, בספטמבר 1969 מופיע השבוע בגליון „במחנה", בכתבה על השתתפותם של הטנקים הסובייטים בפשיטה זו.

נזקי המצרים באותו יום הם:

מכשירי מכ"ם במחנות ראס-אבו-דארג' וראס-זעפרנה — פוצצו, יותר מעשרים תחנות משמר (מאחלים, בתים, בונקרים) — הושמדו, 84 כלי רכב מצרים: משאיות, מיכליות, סדנאות ניידות, ג'יפים ומכוניות אזרחיות — יצאו מכלל שימוש, הלוחמים ספרו 106 הרוגים, הודיית ה-מצרי הודיע על 400 נעדרים.

„במחנה" מביא עוד ראיון עם קצין צה"ל, שהועמד בראש הצוות שהוקם כדי לשלב את טנקי השלל הסובייטים במערך השריון של צה"ל ולהביאם לתיפעול מיבצעי. „פיתחנו את הנושא בשלושה שלבים", מספר הקצין, „לימוד תיפעולו של הטנק, כתיבת חומר תורתי ותימושי בקר פרודוקציה עם מיפקדה קצין תימוש ראשי וסדנה גייסית והכנסת הטנקים למערך השריון על ידי הסבת צוותי טנקים קיימים לתיפעול הטי-54".

שילוב הטי-54 בשריון

„לא היה ברשותנו כל חומר כתוב על הטנק. לפיכך, הלימוד הראשוני של הטנק נערך על ידי מישוש, מ-היקש מהיותנו טנקיסטים. לאחר זמן רכשנו ספר כתוב צרפתית (המקור היה, דומני, מורה גרמני), ותרגמנו חלקים ממנו. אך הספר, מסתבר, היה בעיקרו טכני-תימושי (פירוט החלקים, בניית המיסבים, הרכב המערכות), בעוד אנו שאפנו לדעת את סוד תיפעולו. כל שלב מהשלבים של לימוד הטנק היה מלווה בניסויים מעשיים כמו נהיגה, מדידת תצרוכת דלק והוספתו לפי שעות — כאשר אנו מקיימים קשר הדוק עם סדנה גייסית חיל חימוש, אשר במקביל שיפץ את הטנקים הפגועים.

„השלב הבא היה השארת המערכות הקיימות בטנק, תוך כדי שינוי של הריהוט הפנימי במגמה לשפר את תנאיו האישיים של איש הצוות. החלפנו את המקלע הגוריונוב הרוסי במקלע 03, הוספנו מקלע דומה למפקד הטנק, ושינויים מיבניים שונים בו בן נפרסו לאורך שנה ארוכה. אז הגענו ליכולת כתיבת מערכי שיעור במקצועות ולאימון הצוות, שירסנו עורי אימון שונים והתחלנו בתירגול מעשי של צוותי שריון לתיפעולו המיבצעי של הטנק הסובייטי-מצרי-ישראלי. במאי 1968 יצאנו לתרגול מישוחים ירי בתנועה. התאמנו בנושאים שונים. לא ידענו אז, כי לאימונים אלה תהיה השלכה מעשית".

★ חבר מועצת עיריית ירושלים, מר גרשון סלומון (גח"ל), שלח אתמול מכתב אל ראש הממשלה גב' גולדה מאיר בו ביקש שהממשלה תחיל את חוקי המדינה על בית לחם ותצרפה לישראל.

שלושה חוקי בחירות הועברו לדיון בוועדה

את סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

...נסת דנה אתמול בשלושה הצ... בחירות, האחד קובע את מימון ... על ידי המדינה, החלי... ברוב קולות להעביר את הצעות ..., שהוגשו על-ידי כמה חברי-כנסת, לדיון מוקדם בוועדה.

...מאמר ראשי בעמוד 13)

מימון הבחירות המפלגות על-ידי חה"כ קרגמן, ברעם, רפאל, רוזן וגרוין.

...המוצע, כפי שהסביר מר ..., מבוסס על החוק הנסיוני בדבר מימון הבחירות של ה-... ועתה הכוונה להופכו לחוק ... תוך תיקונים הרחבה במימון המפלגות גם בתקופה ש... חירות לבחירות בנוסף למימון ... לפי המוצע יינתן המימון ... תוצאות הבחירות לכנסת ה- ולא היוצאת.

...מציע החוק כי ועדת הכספים ... את הסכום, לקבוע את ה-... שיוקצבו למימון הבחירות ... 150 אלף ל"י לכל חבר ... האחוז מסויים מזה (5 ... למימון המפלגות בתקופות ... בכל חודש. סכום זה יוצע ... הכדינה ויובא לאישור ה-... יוחלו מגבלות על ההוצאות ... מפלגות והן יהיו תחת פיקוח ... מבקר המדינה.

העברת החוק לוועדה לדיון ... מוקדם הצביעו 63 קולות, נגד ... 4.

...חוק אחרת הוגשה אף היא ... חברי כנסת מכפלגות אחרות, ... באדר, י. גולדשמידט וא... היא בתחיקה לשינויים בעלי ... לחוק הבחירות, כגון הל... בחירות לאזורי כ(י)שבה, ... מוכיר לוועדה קלפי ועוד. ... מציעה הגדלת סכום המופקד ... רשימה חדשה לבחירות מ-... ל"י ל-20 אלף. שמואל תמיר (המרכז החופשי) התנגד לחוק וטען כי כל חוקי הבחירות המוגשים עתה מגמתם לחסל הרשימות הקטנות.

בעד העברת החוק לוועדה לדיון מוקדם הצביעו 67 קולות נגד 7. הצעת החוק השלישית הוגשה על-ידי ... היה באדר ועופר. מגמתה להביא שינוי בחלוקת עודפי הקולות וחלוקתם בין הרשימות שיעברו את אחוז החסימה, כך שהסיעות הגדולות לא ייצאו מקופחות, כהנמקת מר עופר. בעד העברת החוק לדיון מוקדם לוועדה הצביעו 64 קולות ונגדה 23.

אבן מאשר:

ידיעות מדאיגות על מצב אסירי ציון בבריה"מ

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

בתום דיון בכנסת על הצעה לסדר היום של מר מנחם בגין (גח"ל) בדבר ידיעות מדאיגות על התעללות באסירי ציון בבריה"מ אמר יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו:

על דעת הכנסת והעם בישראל אני פונה מבמה זו לציבור הפרלמנטים בעולם בבקשה להתערב אצל שלטונות בריה"מ ולהדרוש מהם לקרוא דרור לאסירי ציון.

מר בגין גולל בדברי הנמקתו להצעה לסדר היום שלו את פרשת היסורים של אסירים אלה.

בדברי תשובתו אישר שר החוץ, מר אבא אבן, ידיעות על מצבם המדאיג של האסירים. הוא אמר, בין השאר, כי בבריה"מ מופצים לאחרונה כ-40 ספרי פלסתר ואלפי מאמרים המציגים את העם היהודי כחבורת ערפדים, את תרבותו, אמונתו וכתבי הקודש שלו — כתעודת מנוולת של גזענות, רמאות ושפיכת דמי גויים, ואת הציונות ומדינת ישראל כאידיאולוגיה נאצית. רק לפני שבוע, הפיצה סוכנות „נובוסטי" בעולם כתבה ששורשיה הרעיוניים נעוצים ב„פרוטוקולים של זקני ציון". אפילו עורכו של „דער שטירמר" הארור לא היה מתבייש לפרסם כתבה זו, אמר מר אבן.

כך אבן הציע להעביר את הנושא לדיון בוועדת חוץ ובטחון והצעתו אושרה ב-55 קולות. שני חברי רק"ח הצביעו נגד.

שביתת הזדהות למען סילבה זלמנסון

(ע) ארקדי וולושין ואליעזר פרבכנברג, עולים מבריה"מ, שעלו לאחר ששילמו כופר היו אסירים בבחינה פוטמה, קיימו אתמול שביתת רעב ליד הכותל להזדהות עם 34 אסירי ציון בבריה"מ, השובתים ביום זה בתביעה לשחרורה של אסירת ציון סילבה זלמנסון.

דחתה פניית עקורי בירעם

מאת יהודה ליטני
כתב „הארץ" בירושלים

עקורי בירעם פנו באחרונה לממשלה בבקשה לדון מחדש בעניינם, תוך הדגשה שהיא שונה מעניין עקורי איקרית.

...ך לעניינים ערביים, מר שמואל ..., השיב להם אתמול כי החלטת הממשלה בנדון, אין לדון מחדש בנושא זה, אך כל הצעדים הדרושים לשיקום עקורים אחרים.

(ע). בית המשפט המחוזי ... על ... החלטה ... בהצעת ה... של אוניברסיטת חיפה 15 ... המקומה ... לו במוצעה ... באהבה(?).

היום דיון בהעלאת תעריפי הנסיעה

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

ועדת שלושת השרים ספיר, פרס ושפירא, עומדת להתכנס הבוקר עם נציגי ההנהלה אגד ודן כדי לדון עמם על שעור העלאת תעריפי הנסיעה באוטובוסים, כפי שהטילה עליהם הממשלה בתחילת השבוע.

בינתיים נודע כי נוכח בקשת הנהלת דן להפריד בדיונים בינם לבין אגד, מאחר שאין לדן חברות-בת, ואף לא העלה את שכר חבריו כפי שעשה אגד, טוענים חוגים ממשלתיים כי גם דן מסוגל לספוג חלק מן ההתייקרויות.

ועדת הכספים תדון בדו"ח המבקר על ורד

מאת סופר „הארץ"

ועדת הכספים של הכנסת עומדת לדון בישיבתה ביום ג' הבא בדו"ח מבקר המדינה על חברת ורד שהתפרסם הבוקר (ראה עמ' 14). לישיבה הוזמנו מבקר המדינה, ד"ר נבנצאל ויו"ר מועצה המנהלים של חברת ורד ומנכ"ל חברת מקורות מר זאב קריב.

מר קריב נמנע אתמול מלהגיב על מימצאי המבקר על ורד. הוא אמר כי הדו"ח משתרע על תקופה של יותר מ-13 שנה, תקופה שאין הוא מכיר וחייב ללמוד אותה לפני שיגיב. כן אמר כי אחריותו לחברה החלה למעשה מראשית 1969, כשעזב מנכ"ל ורד הקודם.

העתונות נפרדת מיריב

(ע). במסיבה משותפת כטעם ועדת העורכים של העתונים היומיים ואגודת העורכים נפרדו אתמול העורכים והכתבים הצבאיים מהאלוף אהרן יריב שהיה ראש אמ"ן.

כלל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, קיבל אתמול את מר דוד הורוביץ, אשר הגיש לו את ספרו (באנגלית) על כלכלת ישראל „חירת הצמיחה הכלכלית". כן קיבל את גב' אבה שיבר, מארה"ב.

אסותא אלישע

נולדו ל:
סובה וצבי רנב — בן
קמילה ויוסי מורחי — בת

שרות חיתולים הביתה
למנות לבתי-חולים
'אסותא' 'אלישע'
חיפה תל-אביב
87414 245211

דירת 4 חדרים
פנת אוכל
חדר ארונות
מרפסת עבודה
מ-75,250 ל"י

במחיר שבו תוכל להשיג בתל-אביב רבתי
דירה של שני חדרים בלבד (ואולי גם זה לא)
"אזורים" מציע לך דירה חדישה ונאה
עם פינת-אוכל, חדר ארונות ומרפסת עבודה
בבתי קומות הניבנים במרכז הוד-השרון
עם אפשרות למשכנתא גדולה בתנאים נוחים.

הוד-השרון הוא אזור מגורים מתפתח, קרוב למרכזי העסקים והבידור של גוש-דן.

פרטים בטלפונים: 624291—2 ,622758

אזורים
חברה להשקעות בפתוח ובבנין בע"מ
רח' יהודה הלוי 62, ת"א. טל. 624291-2
חברת בת לקבוצת כלל

חדש
TOURING
הדגם המשפחתי של
BMW

טורינג, של מפעלי BMW, הינו כלי רכב אידיאלי למשפחה כולה. יש בה מקום נרחב ל-4 נוסעים (מלבד הנהג) אולם במחי-יד אחת אפשר להזיז את משענות המושבים האחוריים, ובכך להגדיל את שיטחה הפניכוי למכונית סטיישן מרווחת המתאימה ללינה או למקום אחסנה נייד בעל קיבולת מוגדלת.

★ הופעה ספורטיבית מהודרת
★ עם 3 דלתות
★ עם שפע אבזרי בטיחות
★ תאוצה פנטסטית
★ כושר תמרון מעולה

המפיצים הראשיים
רכב-ניר בע"מ רח' נירים 6 טל. 38777 תל-אביב
היבואנים: ש. בגלייבטר ובניו, ת"א
מפיץ לחיפה: רכב העצמאות, דרך יפו 130, טל. 526544 ● מפיץ לירושלים: הרכב א. ברקוביץ, רח' יפאי 3, טל. 225522 ● מפיץ לבאר-שבע: עמיגל בע"מ, רח' החלוץ 124, טל. 4533.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

האוניברסיטה העברית תקלוט השנה כ־5000 סטודנטים חדשים

גידול במספר הלומדים לתארים גבוהים
✶ הרמן מקווה שהלימודים ייפתחו במועד
✶ „מיעוטי יכולת לא ייפגעו מהעלאת שכר הלימוד"

(ע). גידול ניכר במספר תלמי־די האוניברסיטה העברית הלומ־דים לקראת התארים האקדמיים הגבוהים חל לקראת שנת הלי־מודים תשל"ג הנפתחת בקרוב.

מר אברהם הרמן, נשיא האוני־ברסיטה העברית, הביע את אמונתו כי הלימודים ייפתחו במועדם, נוכח המשא ומתן בין הנהלות האוניבר־סיטאות בארץ לבין ציבור הסטודנ־טים בשאלת העלאת שכר הלימוד.

התייקרות מכבית

מר הרמן מסר במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול בבית אגרון ב־ירושלים, כי בשנה החדשה ילמדו באוניברסיטה העברית כ־17,500 תלמידים, מהם כ־5550 תלמידים חד־שים, ואילו מספר התלמידים לתארים הגבוהים יגיע ל־550 לעומת 4800 אשתקד.

בתשובה לשאלות הסביר נשיא ה־אוניברסיטה העברית, כי העלאת שכר הלימוד אשר בה מדובר היא בשיעור ההתייקרות הטבעית שחלה במדד יוקר החיים, וכי המשא ומתן כיום בשאלה זו נועד להבטיח ש־סטודנטים מעוטי יכולת לא ייפגעו מן העלאה. מר הרמן חיווה את דעתו כי יש מקום להגיע להסדר אר־צי קבוע שיהיה קיים בשאלת רמת שכר הלימוד האקדמי תוך הבטחת מצבם של מעוטי יכולת ותוך הת־חשבות בגורם הציבורי — שהוא משלם המסים, הנדרש לתמוך בתק־ציבי מוסדות החינוך הגבוה. מר הרמן הטעים כי תקציבי מוסדות אלה צריכים להיות מאוזנים.

תיעוד יהדות בריה"מ

בסקרו את דרכה של האוניברסיטה העברית לקראת שנת הלימודים הב־אה, ציין מר הרמן את הגידול שחל בלימודים הקדם־אקדמיים בה ישתת־פו השנה אלף תלמידים, רובם ככולם מבני הארץ, משוחררי צה"ל ובני עדות המזרח שחינוכם התיכוני לא הושלם והם מבקשים להמשיך בלי־מודים אוניברסיטאיים.

בפקולטה למדעי הרוח יתחיל לפ־עול השנה המרכז לתיעוד יהדות ברית המועצות ומזרח אירופה, וכן יוקם המרכז לחקר יהדות זו. במסגרת המכון למדעי היהדות. בפקולטה ל־משפטים ילמדו השנה כ־900 סטודנ־טים מהם 100 לתואר שני. נמסר כי החל משנת הלימודים הנוכחית תד־רוש הפקולטה למשפטים מן הסטו־דנטים ממוצע משוקלל של 60 במע־רכת ציוניהם כתנאי מעבר מן השנה הראשונה לשנה השניה. אותו ממוצע יידרש בסיום הלימודים כדי לקבל תואר בוגר במשפטים.

550 לומדי רפואה

בפקולטה לרפואה יתחילו את לי־מודיהם 90 תלמידים חדשים, ובסך הכל ילמדו בפקולטה 550 תלמידים לתואר דוקטור ברפואה, ועוד 200 תלמידים לתואר „מוסמך במדעי ה־רפואה". נמסר כי בשנה שחלפה סיימו את לימודיהם 77 רופאים צעירים. במסגרת הלימודים בפקולטה לרפואה יתווסף השנה מסלול חדש למדעי העצב. ייערך קורס לרופאים למחלות עיניים, וכן יקיימו שני קורסים מקבילים של מוסמכים לבריאות ה־ציבור. קורס אחד בעברית, והאחר באנגלית שיהיה מיועד לתלמידים מ־ארצות מתפתחות.

260 תלמידים ילמדו בפקולטה ל־רפואת שיניים לעומת 230 אשתקד. בין התלמידים החדשים נקלטו כמה עולים מארצות מזרח־אירופה. נמסר כי בקונגרס הבינלאומי האחרון של סטודנטים לרפואת שיניים שהת־קיים בלונדון, הוחלט לקיים ביש־ראל את הקונגרס הבא, העתיד להת־קיים בשנת 1975.

סטודנטים מקרב המיעוטים

אשר למקומם של סטודנטים מבני המיעוטים באוניברסיטה, מסר מר הרמן כי בשנה שעברה למדו במס־גרות הלימודים השונות באוניבר־סיטה ובמכנו ללימודים קדם־אקד־מיים כ־250 מבני המיעוטים. כ־50 מהם למדו לתארים גבוהים. השנה ילמדו יותר מ־300 תלמידים — כ־100 מהם במרכז ללימודים קדם־אקדמיים.

אברהם הרמן

רוב התלמידים מגיעים מצפון ה־ארץ, חלק הם תושבי המשולש ו־מיעוטם מירושלים ומהדרום. בקרב המבקשים להתקבל לאוניברסיטה יש נטיה גוברת ללמוד במקצועות המקצועיים: מדעי הטבע, רפואת שיניים, משפטים ובית־הספר לרוק־חות.

חלק גדול מהתלמידים בני המיעו־טים מתגוררים במעונות הסטודנ־טים ואילו אחרים מצטיידים בדרך כלל לגור באכסניות של מנזרים. כ־90 אחוז מאלה שביקשו בשנה שעברה מילגות קיבלו אותן: פרס למילגות מטעם האוניברסיטה ער־מות לרשותם קרן מיוחדת, שמשתת־פים בה יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים, ההסתדרות הכללית והקד־דש המוסלמי (הווקף).

פעולות הבינוי נמשכות

מר הרמן מסר כי נמשכות פעולות הבינוי בקאמפוסים של האוניברסיטה אשר מתקניה, לרבות חדרי לימודים, עדיין מפוזרים ב־16 מקומות שונים בעיר, מחוץ להר הצופים ולגבעת רם. הוא אמר כי מצפים לסיום פע־לות הבינוי עד 1975, במגמה לרכז את מבני האוניברסיטה בתחומי ה־קאמפוסים.

במסגרת „מפעלי תרבות", מטעם האוניברסיטה העברית, תעמוד הש־נה האקדמית החדשה בסימן יובל המאה להולדת המשורר ח.נ. ביא־ליק. נקבעה תכנית תרבותית מיוחדת לציון הולדתו של המשורר, הכוללת מחזור של 24 הרצאות שיינתנו ע"י מורי האוניברסיטה וחוקריה על מש־נתו ומורשתו של המשורר.

הותיקים חוזרו להנהלת אגודת הסופרים

הצעירים שהתפטרו: נשבר לנו

מאת שלמה גרבר
סופר „הארץ"

בעקבות משבר שפרץ בין חברי הנהלת אגודת הסופרים, התפטרו השבוע שלושה מחברי ההנהלה ה־צעירים ונבחרה הנהלה חדשה ה־מורכבת ברובה מחברים ותיקים ב־ראשותו של מר עזריאל אוכמני.

הבחירות להנהלה, המונה חמישה חברים, נערכו בעקבות פרישתו של יו"ר האגודה הקודם, מר דוד שחר, שנסע לחו"ל לתקופה ארוכה. הנהלת האגודה החליטה על בחירת הנהלה־צוות במקום יו"ר. אולם בישיבת הועד המרכזי, כאשר ניגשו לבחי־רות, הציג מר עזריאל אוכמני את מועמדותו ליו"ר. ונבחר למרות ש־הסכים קודם לכן, בתוקף היותו חבר ההנהלה, לבחירת הנהלת־צוות. ה־דבר עורר התמרמרות בקרב יתר שלושת חברי ההנהלה — הגב' בת־שבע שריק, ה"ה משה דור ושלמה ניצן, שהודיעו על התפטרותם. ב־בחירות החדשות להנהלה נבחרו ב־מקומם ה"ה שלמה קרמר, שמאי גו־לן, משה בן־שאול ופרופ' הלל ברזל. נודע כי מר בן־שאול, אשר נבחר להנהלה בהעדרו, כבר הודיע על התפטרותו ממנה.

בשיחה עם סופר „הארץ" אמרו חברי ההנהלה הצעירים שהתפטרו כי „נשבר לנו" מן העסקנים הותי־קים. התעוררו חילוקי דעות שהח־ריפו ונעשו אישיים. הם גם ציינו כי אינם מאמינים כי ההנהלה החדשה, „הרחוקה מלבטא את הרכב הגי־לי והמגמות החדשות באגודה", ת־כהן זמן רב, כי בעוד כחודש צרי־כה להתכנס ועידת סופרים שלא מן המניין לדיונים בשינויים בתקנון, ו־יש להניח כי בועידה זו ייערכו ב־חירות חדשות לאגודת הסופרים.

כינוס רבנים לעידוד העליה, רא־שון מסוגו בבריטניה, נערך של־שום בלונדון בהשתתפות 50 רבנים מכל רחבי בריטניה, מוסר סופר „ה־ארץ".

בסיום ועידת נשי אורט בירושלים

אלמוגי: 100 מיליון ל"י ישקיע משרד העבודה בחינוך מקצועי

(ע). משרד העבודה ישקיע סכום של מאה מיליון לירות בחינוך ה־מקצועי — שיקיף 100 אלף תלמידים ברחבי המדינה בעוד חמש שנים. כיום לומדים במסגרות החינוך ה־מקצועי של משרד העבודה כ־40 אלף תלמידים ובמפעלים אלה מוש־קעים כ־40 מיליון לירות. זאת מסר שר העבודה מר יוסף אלמוגי, ב־ועידת נשי אורט מארה"ב, שנפתחה אתמול בבנייני האומה בירושלים.

בועידה השתתפו כאלף נשים מ־פעילות ארגון אורט באמריקה, והן מייצגות רבבות חברות הארגון ב־רחבי ארה"ב.

מר אלמוגי עמד על חשיבותו של החינוך המקצועי בהתפתחותה של המדינה, בציינו את הפער הקיים בין הגידול בתוצר הלאומי, המתבטא ב־9 אחוזים, לבין הגידול בכוח העבו־דה, המגיע ל־4 אחוזים בלבד.

הוא ציין כי מתוך כוח העבודה המונה 1,040,000 עובדים במשק ה־ישראלי, יש כשליש נשים. מדיניות העבודה בארץ מעודדת את עבודת הנשים, כיוון שעדיין קיים בדרך כלל מחסור בידים עובדות.

הכשרה מקצועית בשטחים

מספרם של ערביי השטחים המוע־סקים בעבר הישראלי של הקו הירוק מגיע לכ־50 אלף. אחת הסיבות ל־הגבלת מספרם של עובדי השטחים בישראל היא רצונה של הממשלה למנוע מחסור בעובדים בשטחים עצ־מם. לכן פעלה ממשלת ישראל ל־הכשרתם המקצועית של כ־10 אלפים ערבים מתושבי השטחים ב־4 השנים האחרונות, לטובת פיתוחם של השט־חים עצמם.

מר אלמוגי מסר לבאי הועידה, כי לעומת שיעור של 40 אחוזים של אקדמאים בקרב העליה אשתקד, ירד שיעורם של האקדמאים ל־25 אחוז מקרב העליה השנה, וזאת בעיקר בגלל הטלת הכופר בבריה"מ.

במסגרת ועידת נשי אורט, הת־קיים אתמול יום ספורט של הלומ־דים במוסדות החינוך של רשת אורט ב־ישראל, באיצטדיון האוניברסיטה ה־עברית בגבעת רם. השתתפו מאות רצים, אתלטים וספורטאים שונים.

שביתת אזהרה של עובדי תעופה אזרחית – ביום א'

בניגוד לעמדת המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות

(ע). — עובדי התעופה האזרחית יקיימו ביום א' שביתת אזהרה ש־תימשך 4 שעות, כנראה משעה 6 עד 10 בבוקר, אלא אם כן ייענה משרד התחבורה, ובעקבותיו משרד האוצר, לתביעות עובדי התעופה ה־אזרחית, לשלם לכל העובדים תוספת תעופתית.

באישור מועצת הפועלים

נודע כי שביתת האזהרה אושרה על ידי מועצת פועלי לוד, לאחר שועד העובדים הודיע על סכסוך העבודה לממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה וגם על קיום שבי־תת אזהרה ביום א'.

המחלקה לאיגוד מקצועי ב־ועד הפועל של ההסתדרות הת־ערבה ותבעה לבטל את החלטת מועצת פועלי לוד.

עוד נודע, כי ממלא מקום יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מר א. מויאל, פנה לעובדי התעו־פה האזרחית בבקשה שידחו את ה־שביתה שנקבעה ליום א' — אך ועד עובדי התעופה האזרחית אינו מוכן להיענות לפניה.

המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות הודיעה כי היא תקים ועדה מטעמה, אשר תבדוק אם אמנם יש בעיות ספציפיות בעבודת עובדי התעופה ה־אזרחית, המצדיקות תשלום תוספת תעופתית לכל העובדים.

תביעה תוך כדי משא ומתן

תביעת ועד עובדי התעופה האזר־חית לתשלום תוספת תעופתית באה תוך כדי משא ומתן עם משרד ה־תחבורה בעניין תביעת העובדים ל־השוות את תנאי עבודתם לאלה של עובדי אל־על והתעשיה האווירית.

נעצר חשוד נוסף בפרשת הרמאות במסחר הרהיטים

✶ (ע). — חשוד נוסף בכנופיית רמאי הרהיטים נעצר על־ידי מדור רמאויות במשטרת תל־אביב. הח־שוד בן 23 מתל־אביב נעצר בלילה בו העמיד חופה ונשא אשה.

סוחרים מעורבים

בפרשה זו, בה מעורבים כפי ש־חושבים, סוחרי רהיטים בתל־אביב, מדובר ברהיטים בשווי רבבות ל"י ו־לפי גירסה אחת שווי הסחורה הוא כ־100 אלף ל"י.

החשודים בפרשה נהגו לרכוש רהיטים תמורת שטרות חסרי ערך או שטרות מזויפים, ולאחר מכן מכרו את הרהיטים בכסף מזומן במחירים נמוכים מאד.

במהלך החקירה נעצר בסוף ה־שבוע שעבר חשוד אחד, וזהותו של השני נודעה לפני ימים אחדים, הוא אותר בליל נישואיו באולם החתונות בתל־אביב.

בלשים בחתונה

חוקרי המדור לרמאויות הגיעו עם הקרואים לאולם החתונות, שם זוהה החתן כחשוד המבוקש. החוקרים הצטרפו למברכי החתן והכלה, איפ־שרו לחתן להעמיד חופה ושחררו אותו בערבות עד בוקר יום המחרת. כאשר התייצב במשטרה, נחקר וביום ב' בערב הוחלט לעצרו.

החברה הקנדית מגדילה תדירות הטיסות לטורנטו

מאת אהד קיסרי,
סופר „הארץ" לענייני תעופה

חברת התעופה הקנדית קאנדיאן פאסיפיק איירליינס, תגדיל את ה־תדירות של טיסותיה הישירות מתל־אביב לטורנטו מ־2 ל־3 טיסות ב־שבוע, עם הנהגת לוח טיסות החורף, שייכנס לתוקפו ב־30 באוקטובר.

שלוש הטיסות השבועיות של ה־חברה ינחתו ברומא ובמונטריאול, בדרכם לטורנטו. החברה הקנדית היא היחידה המקיימת טיסות ישירות בין תל־אביב לטורנטו.

בלוח טיסות החורף של החברה חלו שינויים גם במועדי הטיסות, החל מה־30 באוקטובר יהיו הטיסות בלוד בימים שני, שלישי וחמישי. כל הטי־סות ימריאו מנמל התעופה בשעה 3.25 אחר הצהרים, מה שיאפשר ל־נוסעים להגיע מכל חלקי הארץ לנמל בשעה נוחה.

פרקש נידון למאסר־על־תנאי

בתי־משפט
משטרה

✶ (ע). — נחמן פרקש, הזאב המתבודד מראש פינה, נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בנצרת ל־8 חודשי מאסר־על־תנאי לתקופה של שנתיים, אשר בהן יהיה עליו להמצא תחת פיקוחו של קצין מבחן.

פרקש הובא לדין כחשוד בתקיפת מזכיר מושב עמירים ובגידול צמח הקנבוס, שממנו מפיקים חשיש.

שופט בית המשפט המחוזי, השו־פט י. מרגלית, נעתר לבקשת סני־גורו של פרקש לא להטיל על שולחו מאסר בפועל. השופט נתן את הס־כמתו זאת לאחר שאבי הצעירה, ש־עימה חי הנאשם ליד מערה בקרבת ראש פינה, והנמצאת בחודש האחרון להריונה, הודיע לבית־המשפט כי הוא מוכן לקבל את פרקש כבנו, ל־דאוג לו לעבודה ולהעמיד לרשות בני הזוג דירה.

לפני 10 ימים הסכים השופט ל־דחות את מתן גזר־הדין להיום, לבק־שת עורך־הדין צבי לידסקי, שעשה במזכו למען שחרורו של פרקש ו־טיפל בו תקופה ארוכה. מר לידסקי מסר אז, כי בני משפחת הצעירה ומספר דורשי טובתו של פרקש מכי־נים תוכנית לשיקומו.

תושב כפר קבול נעצר בבקשו לגבות שיק־גנוב

✶ (ע). — צעיר תושב כפר קבול נעצר על ידי משטרת חיפה כחשוד בגנבת פנקס חסכון וצ'יקים. הצעיר נעצר שעה שהתייצב באחד הבנקים בעיר וביקש לגבות שיק על סך 5000 ל"י.

מארב של המשטרה הביא למעצרו לאחר שקודם לכן נתקבלה תלונה מפקיד העובד בקופת מבטחים ב־חיפה, שהודיע כי פנקס מבטחים על שמו, וכן ארבעה שיקים בלנקו, נג־נבו ממנו. ברשותו של החשוד, ש־נעצר כשבידו שיק מזויף, נמצאו עוד שני שיקים על סך אלפי ל"י וכן פנקס מבטחים על שמו של ה־מתלונן השיק הרביעי, החשוד ש־עוד לא מולא.

ד"ר שני ייפגש בחו"ל עם ידידי המרכז על־שם שיבא

(ע). — מנהל המרכז הרפואי על־שם שיבא בתל־השומר ד"ר מרדכי שני יצא ביום ד' בבוקר במטוס אל־על בדרכו ללונדון וניו־יורק, שם ייפגש עם מדענים וחוקרים — ידי־די בית החולים — במגמה לפתוח כמה שטחים קליניים נוספים בבית החולים.

ד"ר שני אמר בלוד כי בפגישותיו יסכם עם עמיתי בית החולים בחו"ל דרכי טיפול ביחידות שונות, כגון מחלקות לחולי ריאות, אורטופדיה, סוכרת, שומנים ומחלות תורשתיות. ד"ר שני ציין כי בניו־יורק ייפגש עם מדען דגול, שהבטיח לו לבוא לישראל ולהשתקע בה ב־1975. ד"ר שני לא הסכים לגלות את שמו של המדען.

פועל נהרג בהתמוטט מבנה בואדי סאליב

(ע). — פועל, תושב הכפר ערבה, נהרג שלשום לעת ערב בתאונת עבודה, כאשר התמוטט קיר בבניין הנתון להריסה בואדי סליב בחיפה.

הפועל, מוסטפה בן עיסה גאסר, בן 35, עסק יחד עם פועלים אחרים בהריסת קיר במבנה ישן ברחוב ה־כנסיות 16. לפתע התמוטטה הקורה ו־קיר מה שגרם למותו של האיש.

פועל אחר שהיה במקום, עבדול רחמן ליקיק בן 45 מכינין, נפצע. הוא אושפז בבית־החולים רמב"ם. המשטרה ואנשי משרד העבודה פת־חו בחקירת נסיבות התאונה.

נעצרו בעקבות מעשי בריונות בואדי ניסנס

✶ (ע). — שבעה נערים נעצרו שלשום ואתמול על־ידי משטרת חי־פה, בעקבות מעשי בריונות שאירעו בימים האחרונים בשכונת ואדי ניסנס בחיפה. התקריות כללו תגרה בין כנופיות רחוב על רקע שעבודה של פרוצה תוך תגרות על הסגירה. המש־טרה הגבירה לאחרונה את הסיורים בואדי ניסנס.

תנועת מטוסים בלוד

נחיתות:

מ.ח.אי. (811) ב־04.10 מארה"ב, ה־מזרח הרחוק: בי.או.איי.סי. (717) ב־05.20 מאוסטרליה, המזרח הרחוק, טה־ראן; אל־על (132) ב־07.40 מטהראן; בי.סי.איי (304) ב־11.05 מבורדו, רו־מא; אליטאליה (738) ב־12.15 מרומא; מ.ח.אי. (740) ב־13.25 מניו־יורק, פרנ־קפורט; סייברייר (802) ב־13.50 מני־קוסיה; אל־על (500) ב־14.40 מניו־יורק, מונטריאול; לופטהנזה (684) ב־15.10 מפרנקפורט, מינכן; מ.ח.אי. (810) ב־15.35 מבוכרשט, פריס, רומא; אל־על (452) ב־15.55 מציריך; אל־על (24) ב־16.05 מניו־יורק, פאריס; מ.ח.אי. (840) ב־16.25 מארה"ב, רומא, אתו־נה; איירפראנס (136) ב־16.55 מפאר־יס; סוויסאייר (330) ב־17.05 מציריך; מ.ח.אי. (806) ב־17.10 מניו־יורק, פאר־יס, אתונה; אליטאליה (746) ב־17.40 מרומא; אולימפיק (301) ב־18.00 מאתונה; מ.ה.י. (806) ב־18.15 מאיס־טנבול; בי.או.איי.סי. (318) ב־18.30 מ־לונדון, פרנקפורט; בי.איי.איי. (462) ב־19.15 מלונדון; אל־על (459) ב־19.45 מפרנקפורט; אל־על (154) ב־21.05 מיו־הנסבורג, ניירובי; איירפראנס (138) ב־21.10 מפאריס, אתונה; אוסטריאן (711) ב־22.15 מוינה; אל־על (430) ב־22.55 מקופנהאגן; אל־על (456) ב־20.40 מלונדון.

המראות:

אל־על (158) ב־01.00 ליוהנסבורג; מ.ח.אי. (811) ב־08.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ב.או.איי.סי. (717) ב־08.35 ל־פרנקפורט, לונדון; מ.ח.אי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט ארה"ב; אל־על (451) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.20 לציריך; מ.ח.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל־על (253) ב־07.55 לרומא, ניו־יורק; אל־על (15) ב־08.15 ללונדון, ניו־יורק; ק.ל.מ. (530) ב־08.30 לאמסטרדם; אל־על (455) ב־08.35 לניס, לונדון; איירפראנס (161) ב־08.40 לניצה, פאריס; אל־על (251) ב־09.15 לפאריס, ניו־יורק; סאבנה (523) ב־09.25 לניס, בריסל; בי.איי.איי. (463) ב־09.25 ללונדון; אל־על (457) ב־10.35 לפרנקפורט; אל־על (459) ב־12.00 לקופנהאגן; טי.סי.איי. (305) ב־12.40 לרומא, מילאנו; אליטאליה (729) ב־13.00 לרומא; אל־על (353) ב־13.30 לניקוסיה; סייברייר (303) ב־14.30 לניקוסיה; לופטהנזה (685) ב־16.00 למינכן, פרנקפורט; אל־על (854) ב־16.40 לניקוסיה; מ.ח.אי. (810) ב־16.40 למזרח הרחוק, ארה"ב; אל־על (407) ב־17.55 לפאריס; איירפראנס (139) ב־17.55 לפאריס; אל־על (458) ב־18.15 לרומא; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא; מ.ה.י. (997) ב־19.00 ל־איסטנבול; בי.או.איי.סי. (318) ב־19.15 לטהראן.

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל
משרד ראשי: אזור תעשיה חדש, חולון, רח' המסגר 8 טלפון 856145
סניף חיפה: מפרץ חיפה, טלפון 729024

אנו גאים להציג
בפני הסוחרים ובעלי הרכב בישראל
את צמיג האיכות הרדיאלי מתוצרת
GOOD YEAR
חברת הצמיגים הגדולה בעולם
שצמיגיה הוכיחו עצמם בתנאים הקשים
במסע על אדמת הירח!

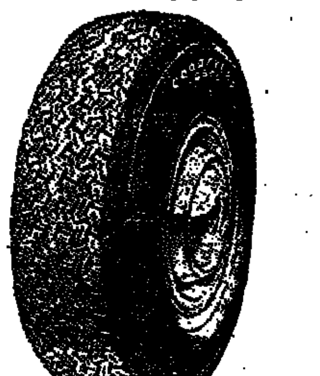

G 800
Radial Tubeless
וכן צמיגים למשאיות, לתעשיה ולעבודות עפר.
לבטיחות • לנוחיות • לאורך ימים

להשיג אצל:
באיזור תל־אביב: צמיג ונקר, תל־אביב, רח' קרליבך 10. „אמציר", יפו, דרך בן־צבי 84 (מול מכון הדרום). תחנת דלק „צברי", חולון, דרך ח'ארירושלים 6.
באיזור ירושלים: „המתחר", ירושלים רח' ירמיהו 19.
באיזור הצפון: „רכב העצמאות", בע"מ, חיפה, רח' יפו 130, סוכנות "BMW". ג. דובינסקי, תחנת דלק מילואות ע"י כפר מסריק. מגצ'ר „הגליל", נצרת, איזור התעשיה. אל"צ, מוסך אזורי גלבוע.
באיזור הדרום: פוכר „אהרון", אשקלון, רח' צה"ל 26 (ע"י המשטרה). „מנשור" (מוסך מבשה), אשדוד, איזור התעשיה. „פרטיק", באר־שבע, רח' טרומפלדור 68.

חורף חם עם הוסקוורנה
Husqvarna
• עיצוב שבדי מהודר • חום אחיד
• אחריות ושירות מעולים • צריכת נפט מינימלית

יבואנים וסוכנים בלעדיים לישראל
ש. גוזמן ובניו בע"מ
תל אביב, רח' הקישון 16, טל. 825422, 820158-9
מפיץ ראשי:
א. יוראלי, טלפון 825422, תל־אביב

משרד החינוך והתרבות
האגף לפתוח מערכת החינוך
המחלקה לבחינות
תל־אביב

הודעה לנבחנים חיצוניים

קבלת קהל בשלוחת המחלקה לבחינות בתל־אביב, בשבוע שבין 1.11.72 ועד 7.11.72 ועד בכלל תהיה רק בימים שני וחמישי בשעות 10.00—12.00 בלבד.

הקהל מתבקש לדחות פניותיו למחלקה במשך שבוע זה, שכן המחלקה תענה רק לפניות דחופות.

כינרת דגמים חדשים
עתה בכמות מצומצמת
2002·1250·1258
1352 - SL-1256
שרות מיוחד לעולים חדשים!
מקלט הטלויזיה הטוב בעולם
הסטראו עם הסנסור היחיד בעולם
המיוצר אך ורק ע"י דידי שאוב־לורנץ

סוכנים בלעדיים: כינורי בע"מ, פרץ 4 ת"א

מרתף התחביב

עסוק בתחביב יוצר
מיני כדורגל, טיסנאות,
מרוצי מכוניות, שיט סירות,
הרכבות והדרכה מקצועית,
מערכות בקרה אלחוטיות.
ועשרות תחביבים
מרתף התחביב
רח' הס 20, ת"א טל. 51458

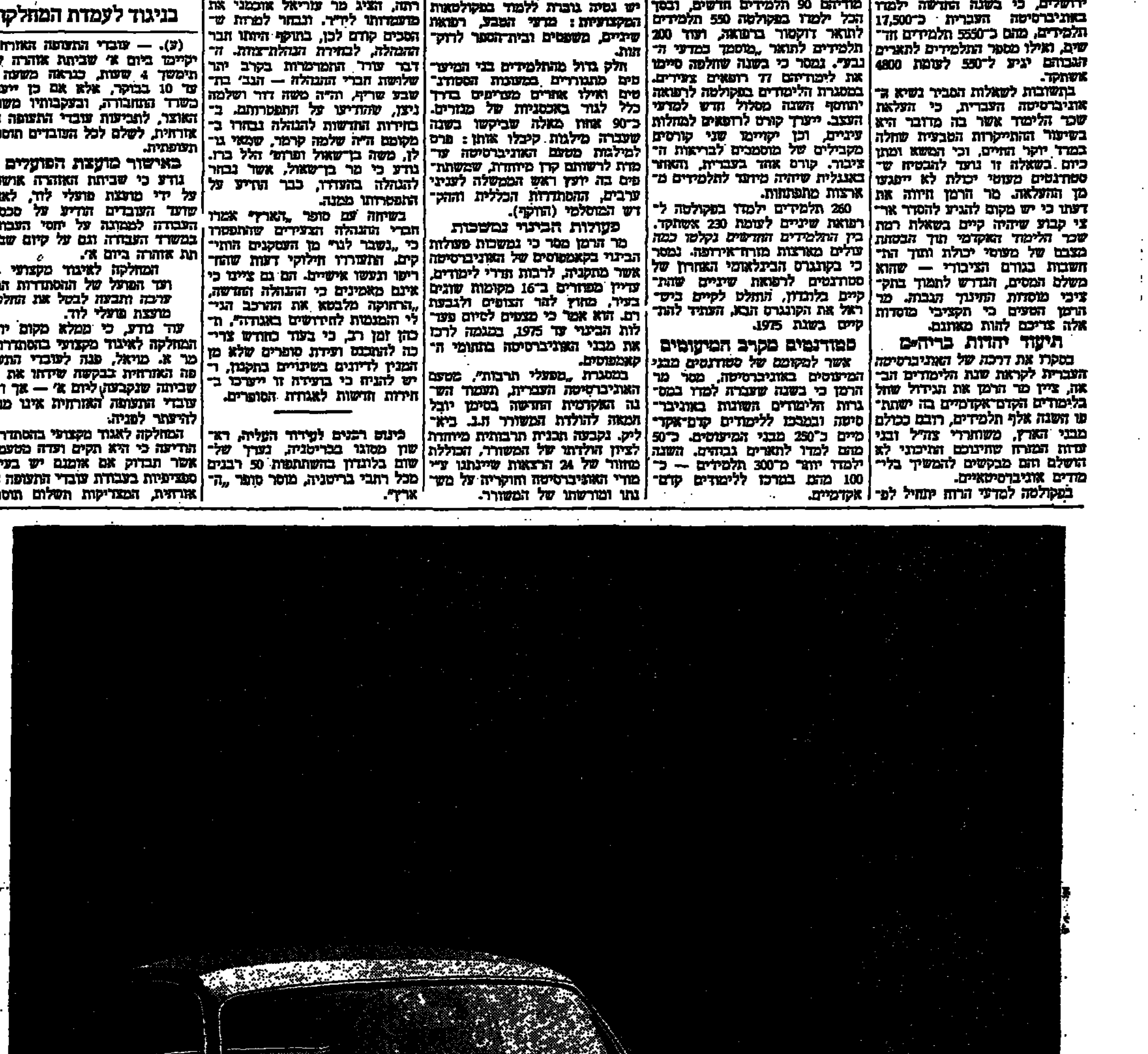

לאחר שעשינו אותה לטובה ביותר עשינו אותה גם ליפה יותר

ה־412 דגם 1973 היא מכונית מושלמת.
איננו מחלקים הצהרות כאלה ביד רחבה: מעולם לא אמרנו זאת על החיפושית שלנו, אפילו שהיא המכונית המושלמת ביותר בעולם (אלא אם־כן ידך משגת הרולס־רויס או קדילק...).

על ה־412 אנו אומרים זאת לטובת אלה שעדיין יש להם אינפורמציה מיושנת על ה־411. הוכחות? שאל כל אחד שקנה 411 או 411 סטיישן בשלושת השנים האחרונות. ה־412 שאנו מציגים השנה היא הטובה מכולן ואחת מהמכוניות המשוכללות והבטוחות ביותר בסוגה:

הציר האחורי ובלמי הזעזועים ב־412 הם כבמכונית הספורט המהוללת — פורשה 911. הציר הקדמי — מדגם מק־פרסון. תא הנוסעים בנוי כיחידה אחת קשיחה.

ל־412 צמיגים רדיאליים, שתי מערכות מעצורים נפרדות, מעצורי דיסקית קדמיים ושסתום לחץ למעצורים האחוריים — למניעת נעילת גלגלים. בטיחות נוספת מעניקות משענות הראש (אינן נראות בתמונה), הגה מתמוטט, פגושים מוגנים בגומי ואיתות אזהרה.

העליונות הטכנית של ה־412 (לא תמצא עוד מכונית שיש בה כל הסופיסטיקציה המכנית שפירטנו כאן), היא רק חלק מן התמונה. החלק השני הוא בעובדה שזו מכונית נוסעים גדולה, מרווחת ונוחה הרבה יותר ממכוניות היקרות ממנה הרבה יותר. מכונית שהציוד והאבזורים שלה הם בדרגת לוקסוס — כפי שמעידה הן של ה־412.

וכפי שאפשר לראות בתמונה, עשינו אותה השנה גם ארוכה ויפה יותר. אבל לא לפני שה־412 הגיעה לאותה רמת שלמות טכנית שכל בעל פולקסואגן התרגל אליה כאל „מובן מאליו".

צמפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסואגן ופורשה

כשאתה נוהג בכביש שרוחבו אינו מספיק למעבר שני כלי רכב הבאים מכיוונים נגדיים, הקטן את מהירות נסיעתך וסע קרוב ככל האפשר לשפה הימנית של הכביש.

פרסום אליד

בל, רעייתו אנאבלה ובנם רנה, בהגיעם אתמול

היינריך בל בהגיעו אתמול:

ומייסדים מדינה כמו ישראל פוגעים בזכויות ישנות

...ת סופר „הארץ" בחיפה

...סביר אתה ששמאל וימין חברו יחד נגד ישראל — ...פר הגרמני היינריך באל, ...נובל לספרות 1972 ש... ...ל לנמל חיפה עם רעיתו ...חד מבניו (רנה, 24) כדי ... בנו העובד כמתנדב בבית ... ירושלים. הוא ישהה בארץ ולא יופיע בפני הציבור. ...שמאל", הסביר בהתייחסו ...ין השנאה אלא טעות, אי- ...טוריה. השמאל לא העמיק ...הקמת מדינה ישראל ואילו ... זו האנטישמיות הנוצעית

...לשאלה על יחסו לישר- ...ין לי ספקות בזכות קיומה ...ייסדים מדינה כזאת פוג- ...יות ישנות או מתעלמים ... אין לי זכות לשפוט. ...בתי מעולם בקבוצה. (ה- ...) באור־ביהונתן" אמר, ...לרצח שקם סביב מאיר-

שפירסם בנושא. „כתבתי נגד ה- טיפול הרמגוני בפרשה זו בעתונות שפרינגר בעיקר ובסכנות האורבות לזכויות האזרח בגרמניה משיטת טי- פול כזו. כנראה שבגרמניה עדיין נחשבת לפשע הגובה כתגובתי. לפי ההדים לא נותר לי אלא לחשוב שגרמניה עד היום הזה עדיין חולה. לאליטות פנים רבות והיא יכולה למצוא לה ביטוי בכותרות עתונים. גם העשיינים בגרמניה מתעסקים ב- אליטות וכן גם הבנקים והבורסה.

„הופתעתי", אמר בהתייחסו לפרס שזכה בו. „משום שהיו הרבה מו- עמדים ראויים לפרס חוץ ממני. או- לם הספקות שעוררו חוגים מסויימים בגרמניה לא נבעו מעצם הספק אם הייתי ראוי לפרס כסופר, אלא לא מעם היו מניעיהם פוליטיים".

בל אינו כותב כעת. הוא רוצה להתחיל בכתיבת רומן חדש בחורף ואינו חושב כי יתייחס בצורה כל- שהיא לישראל אותה ביקר כבר ב- עבר. „זה תהליך מסובך לתרגם את המציאות לשפה הסיפורית", אמר.

הקש ששבר גבו של מפעל תאית

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

קש שלא הגיע לפי התכנון המקו- רי שבר את גבו של מפעל לתאית שהוקם באמצע שנות ה־60 במפעלי נייר חדרה, וגרם לירידתו לטמיון של השקעה של 9 מיליון ל"י. זאת גילו ראשי המפעל בימים אלה.

המפעל הוקם לפני כמה שנים ו- אמור היה לספק חומר גלם לייצור נייר. את התאית היו צריכים לייצר מקש של תירס, שאותו תיכנן משרד החקלאות לגדל בחולה המיובשת. ה- מפעל הכ"ן מיתקן נסיוני לייצור ה- תאית מקש ואחרי שהצליחו הנסיו- נות, בהשקעות גדולות, נתברר שה- חולה יובשה אבל תירס לא גידלו באזור. אז החלו לנסות להתאים את המפעל לקש מדגנים אולם מאחר ש- היתה בצורת בארץ נאלצו לקנות קש בבולגריה. שוב עשו שינויים ב- מפעל כדי להתאים אותו לקש מיו- חד זה. עד שגמרו את ההתאמה ה- טכנולוגית נגמר הקש מבולגריה. ענין זה נמשך כמה שנים עד ש- נתברר כי יש בארץ קש לעבודה לשליש שנה בלבד. אז נתיאשו ל- גמרי מייצור תאית בארץ והוחלט סופית לסגור את המפעל ולא לש- קוע בהוצאות מיותרות נוספות. חו- סר תכנון זה ואי־עמידה בהבטחות של משרד החקלאות גרמו, כאמור, לנזק ישיר של 9 מיליון ל"י ועוד כמה מיליוני ל"י בנזקים עקיפים.

* (ע). מיבצע הקש בדלת של האגודה למלחמה בסרטן יערך ב־7 בנובמבר.

תמיהה על עיכוב תשקיף־טפחות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הנהלת הבורסה הביעה אתמול תמיהה על שלא פורסם תש- קיף אמיסיית המניות של בנק טפ- חות, בניגוד להודעות קודמות של הבנק, ובכללם הודעה שפורסמה שלשום בעתונות. מנכ"ל הבנק, מר משה מן, הסביר אמש כי העיכוב בהוצאת האמיסיה נבע מתיקונים מכניים של הרגע האחרון שהוכנסו בהדפסה. הוא הבטיח כי התשקיף יחולק הבוקר.

מר מן אישר כי בטיוטה הרא- שונה של התשקיף דובר על מכי- רת 75 אלף מניות לעובדים, אולם לדבריו החליטה הנהלת הבנק, לאחר דיון נוסף ומתוך שיקולים מטלית, לצמצם את המכירות לעובדים ל־50 אלף מניות.

מקורות הבורסה מסרו כי היווי- מה לצמצום המכירה לעובדים נב- עה מתנודת ניירות הערך של הבור- סה, שביקשה פרטים על חלוקה ה- מניות בין העובדים וצורת המימון של הרכישה. מר מן אמר כי לא קיבל כל פניה של הבורסה בעניין זה.

נמסר כי שליחים וכתבניות בבנק יוכלו לרכוש מניות ב־1000 ל"י, פקידים בינוניים ב־2500 ל"י לאיש, חברי הנהלה ב־7500 ל"י לאיש ו- סגני המנהל הכללי ב־9000 ל"י ל- איש.

נייר חדרה ינפיק מניות ב־24 מיליון

ההנפקה — בעיקר למפעל חדש לקרטון

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

אסיפה כללית של מפעלי נייר חדרה עומדת להתכנס היום ולהח- ליט על הנפקת מניות בסכום של 24 מיליון ל"י. ההנפקה, שרובה תו- צע בחו"ל, מיועדת בעיקר להשקעה במפעל חדש לקרטון שעומדים להק- ים.

תפוקת המפעל, שיוקם תוך שנ- תיים—שנתיים וחצי, תהיה 30 אלף טונות לשנה. ההשקעה נאמדת ב־55 מיליון ל"י. לשנה המיוחד בו הוא ש־75% מחומר הגלם יהיה מתוצרת מקומית, פסולת נייר. הוא ייצר קר- טון מאיכות מעולה שעוד אינו מיו- צר בארץ. לפי התכנית יתחיל לפ- עול ב־1975, המפעל אמור לקום ב- עפולה אך ההחלטה על כך אינה סופית ותלויה בתכניות הממשלה ל- תעסוקה בעיר. אלו תלויות בהמשך קיומו של מפעל הסוכר שהחלטה עליו נדחתה בינתיים.

אושר הסכם מכירת תיל

(ע). הסכם המכירה של מפעל תיל בחיפה להברת מתמר תעשיות, חברה־בת של כלל, ב־9 מיליון ל"י, אושר אתמול על־ידי השופט שלמה לוינברג בבית המשפט המחוזי ב- תל־אביב. המפעל יועבר לקונים ב־1 בנובמבר.

פרסים למצילים

(ע). שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, הודיע אתמול כי תוך שנה יוכן מש- רדו תכנית מיתאר ארצית לחופי- ים לאורך כ־200 קים, כולל רצועה [illegible] מכבית ע. חושפה. מהתכנון [illegible] של המנוחה [illegible] חופים אחרים למלונות, מקומות רח- צה ועוד. כן מכין המשרד תכנית ל- חופי הרחצה בשטחים, כגון עזה חאן יונס, ובאזור ים המלח.

שר הפנים דיבר בטכס חלוקת פרסים לעידוד בטיחות הרחצה ב- חופי הים ובבריכות שחיה ל־1972, שנערך בבית סוקולוב.

הזוכים בפרסים הם:

* דוד כהן (30) מטירת הכר- מל, שמשה באוגוסט השנה נער שטבע בים (אלף ל"י).
* המציל־המתנדב דוד נחום מ- הרצליה, שהצליח להציל רבים מ- טביעה באזור חוף הנכים ליד אכד- יה (אלף ל"י).
* המציל אמיל מלול (41) מ- חיפה, שביצע יותר כאלף פעולות הצלה ב־18 שנות עבודתו. בין ה- שאר הציל ב־1956 שמונה חיילים מטביעה, כן הציל בזמנו מטביעה את אבא חושי, מי שהיה ראש עי- רית חיפה, ועוד כ־180 מקרים קשים (שעון יד).
* המציל יצחק נסים הציל עשרות אורחים מטביעה בחוף נהר- יה (שעון).
* המצילה אביבה זוס, אשר ב- בריכת השחיה שבפיקוחה, בפרדס חנה לא אירע אף מקרה טביעה ב- ארבע שנות עבודתה (שעון).

* (ע). חשוד נוסף נעצר אתמול על ידי המשטרה במהלך פר- שת המעילה בבסיס חיל ההנדסה בצפון. החשוד, אליעזר אנטלר (40) מצפת, נעצר בפקודת שופט השלום בצפת ל־15 יום.

הפילהרמונית:

לא הזמנו אמנים מבריה"מ

מאת אדר קיסרי
סופר „הארץ"

„טענתו של האמרגן היהודי־אנגלי הוכהאוזר כי נתבקש על־ידי הפיל- הרמונית הישראלית לארגן בואם של אמנים רוסיים לישראל — מופר- כת מיסודה" — נמסר לי אתמול מהנהלת התזמורת.

אחד מחברי ההנהלה הוסיף: „זה כמה שנים שלא פנינו להוכהאוזר, כך שגם לא יכולנו לבקש ממנו ל- הזמין לארץ נגנים רוסיים".

באחרונה מתחו יהודים באנגליה ביקורת קשה על האמרגן הנודע, בגין כוונתו לארגן פסטיבל למו- סיקה רוסית בלונדון ובערים אח- רות, על־אף גזירות הכופר תיכסי יהודי בריה"מ. בתגובתו השיב הוכ- האוזר כי אפילו הפילהרמונית היש- ראלית כבר פנתה אליו בבקשה לפ- עול להזמנת אמנים רוסיים ביש- ראל.

תובעים ביטול הפסטיבל

הועד הפועל של הפועל־המזרחי בישראל שלח אתמול מיברק לרבה הראשי של בריטניה, י. יעקובוביץ, ותבע ממנו להפעיל את מלוא הש- פעתו לביטול הפסטיבל.

פתיחת העונה בפילהרמונית — במוצ"ש

הפילהרמונית פותחת במוצ"ש את עונת הקונצרטים תשל"ג. על הסי- דרה הראשונה ינצח רפאל פריהבק דה בורגוס, מספרד. סולנית הקונ- צרט תהיה הכנרית מקוריאה קיונג הא צ'ונג.

מיכה טלמון פרש ממינהל המקרקעים

מאת סופר „הארץ"

מר מיכה טלמון, מנהל אגף שי- מוש בקרקע במינהל מקרקעי ישר- אל יסיים את תפקידו במינהל ב־31 במארס 1973.

כאשר קיבל לידו מר מאיר זורע את תפקיד מנכ"ל מינהל המקרקעים, היה ברור שיבצע שינויים פרסונליים בצמרת המינהל. ראשון פרש מר ראובן אלתי שהיה סגן מנכ"ל ה- מינהל ונתמנה לאחרונה הממונה מ- טעם משרד הפיתוח על מרחב שלמה. במקומו נתמנה מר אורי בידין, ש- היה מפקד מרחב שלמה והשתחרר לאחרונה מצה"ל.

משנתמנה סגן למנכ"ל, תוך העד- פת אדם שבא משורות צה"ל, החליט מר טלמון לפרוש מתפקידו גם בגלל העובדה שניטלו ממנו סמכויות רבות.

יוגבר הפיקוח על איכות החלפים למכוניות

הצעה להעביר את מכון התקנים הישראלי לשירות ותחת סמכות הכנ- סת, במעמד סטאטוטורי מיוחד, הע- לה שר התחבורה והתקשורת כדי שמעון פרס בסיור שערך אתמול במכון התקנים.

בשיחה עם מנהל מכון התקנים, אינג' אהרן גילת, הביע מר פרס את הדעה כי יש לאפשר למכון לפרסם אחת לשנה [illegible] קוה של טיב המוצרים [illegible]

מר פרס ביקש שיובטח האפשרות להיערכות המכון לבדיקות של טיב העבודה בשרותי הרכב, על סמך תקנים מתאימים, כדי לאפשר פי- קוח על טיב העבודה ב־2,200 המוס- כים בארץ.

בדיון עם הנהלת המכון סוכמו צעדים להגברת הפעולות להבטחת איכותם של מוצרים ובפרט של חל- פים למכוניות.

השר הודיע כי משרדו יפרסם קט- לוג של יצרני חלקי חילוף שמוצ- ריהם עומדים בפיקוח המכון.

זוהו הגופות שנמצאו בחופי ת"א

(ע). שתי הגופות שנמצאו בחוף גורדון ובחוף הל ברוך בתל אביב זוהו אתמול על ידי המשטרה.

בחוף גורדון — הארי לוי (62), תייר מאנגליה שהתגורר אצל קרו- בה בתל אביב. בחוף גורדון — דוד שכטר (36) מרחוב רד"ק ב- רמת גן.

שניהם טבעו בעת רחצה בים.

5400 לירות על גלידה מזוהמת

(ע). בית תרושת לגלידה הפועל ברחוב הברזל 15 בתל־אביב נקנס ב־5400 ל"י, בעקבות תלונות על הימצאות חיידקים בכותריו בשיעור גבוה מן המותר. המקרה אירע לפני כשנתיים. השופט נחמיה בר אמר אתמול כי הוא מסתפק בהטלת קנס על העובדה שהמפעל „היטיב דרכיו".

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו בפתע עת של יקירנו

שמואל חסון

הלויה תצא היום, יום חמישי, י"ח חשון תשל"ג (26.10.72) בשעה 11.00 מבית הלויות בסנהדריה לבית העלמין בהר המנוחות ירושלים

המשפחה האבלה

נפלה עטרת ראשינו

אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

עדה לוי ז"ל

מבונות הרצליה הראשונה

הלויה תצא היום, יום חמישי, י"ח חשון תשל"ג (26.10.72) בשעה 3.00 אחה"צ מבית הכנסת הגדול ברח' עבודה הרצליה לבית העלמין בהרצליה

אוטובוסים מקרבת בית הכנסת

מבכים מרה
הבעל: יצחק לוי
הבנים, הבת, הנכדים, הנינה
וכל המשפחה

יקירנו

ארטור הרמן

איננו

הלויתו תצא היום, יום ה', י"ח חשון תשל"ג, 26.10.72, מבית הלויות בסנהדריה לבית העלמין בהר המנוחות בשעה 14.30

המשפחה
ירושלים מירת צבי ארצות הברית

משרד המשטרה

במלאת שלושים לפטירתו של

רב ניצב אהרון סלע ז"ל

מפכ"ל משטרת ישראל

הנני מביע תודתי לציבור הגדול של האזרחים מכל העדות בישראל

ידידים, מוסדות וארגונים בעיר, בכפר, בהתישבות, בעיירות הפיתוח, שהביעו תנחומים למשפחת המנוח, למשטרת ישראל ולשר המשטרה

[illegible]

ביום ראשון כ"א חשון תשל"ג 29.10.1972 בשעה 14.30
במלאת שנה לפטירתו של

פרופ' י. קצנלנבוגן ז"ל

יערך טקס הקדשת מרפאת עור
במרפאה שתקרא על שמו בבי"ח בילינסון

מרכז קופ"ח ביה"ח בילינסון

בשעה 16.00 תתקיים עליה לקברו בבית־העלמין בקרית־שאול.

ביום השלושים למותה של יקירתנו

חנה ענבר ז"ל

נעלה לקברה בבית העלמין החדש בכפר־סבא, ביום ראשון כ"א חשון תשל"ג (29.10.72) בשעה 3.30 אחה"צ

נפגשים ליד שער בית העלמין.

אנו מודים לסוכנות היהודית, מחלקת עליה וקליטה, לעיריה כפר־סבא, לידידינו ולמכרינו שהשתתפו באבלנו.

המשפחה בארץ ובבראזיל

ביום ראשון כ"א חשון תשל"ג, 29.10.72
יום השנה השני לפטירתו של יקירנו

ד"ר יצחק מילשטיין ז"ל

תתקיים אזכרה ועליה אל קברו

בבית העלמין הישן בחוף הכרמל — חיפה. משפחתו, ידידיו ומוקירי זכרו מתאספים בשעה 3 אחה"צ ע"י השער הראשי.

אשתו: רומנה
מרים, שלמה ויגאל דרור
קרוביו בארץ ובחו"ל

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

רחל אלואיל ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום ראשון, כ"א חשון תשל"ג (29.10.72)
בבית העלמין בחולון

מתאספים ליד השער הראשי בשעה 15.00

המשפחה

אוטובוס 92 ומהתחנה המרכזית 98

בצער עמוק הננו מודיעים כי יקירתנו

לילי שנפלד

(מקודם בראון)

איננה

בעלה — ד"ר אברהם שנפלד
בתה — רחל
בתיה ואלי פבריאן, תל־אביב
ספיה ושבתיה בראון, קבוץ מעברות
חנה ושאול בר־און, ירושלים
ומשפחותיהם

ההלויה תתקיים בבית העלמין בחולון, היום יום חמישי, בשעה 1.00 בצהרים.

נא להמנע מביקורי תנחומים.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ישראל פלדמן ז"ל

מפינסק

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה,
ביום ראשון כ"א חשון תשל"ג (29.10.72)

מוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין בחולון, בשעה 3.30 אחה"צ.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

ביום השנה הראשון לפטירתו של
בעלי ואבינו הבלתי נשכח

ישראל גרינברג ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון, כ"א בחשון תשל"ג (29.10.72) בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין החדש בכפר סמיר בחיפה. הסעה מבית המנות ברחוב אחוד 10 חיפה, בשעה 3.00 אחה"צ.

נפגשים ליד שער בית העלמין.

מרים גרינברג
והמשפחה

הננו אבלים על מות חברנו
מנהל הוצאת שוקן

יוסף הרמן ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

התאחדות הוצאות ספרים
בישראל

למשפחת הרמן
ולהוצאת שוקן

השתתפותנו הכנה בצערכם במות ידידנו

יוסף הרמן ז"ל

הוצאת ספרים „סיני" תל־אביב

לגב' ד"ר שרה הרמן ובנותיה
למשפחת משולם גניגר

אתכם באבלכם במות יקירכם

יוסף הרמן ז"ל

משפחות: קריינדלר ופרונר
בעלי בית תעשיה

משתתפים אנו בצערו של
בית שוקן להוצאת ספרים

על מות

מר יוסף הרמן ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

הוצאת ספרים לוין אפשטין
ירושלים

ליפה, אורנה ותמיר מנספלד

אתכם באבל הכבד במות

אוסקר

משפחות: פנינה ועמנואל אוגדן
בטין ואהרון אמיר
יוטה והלל גרשון
רנה ונתן סופר
רנה ויצחק רביב

לרופא הראשי של קופת חולים לעובדים לאומיים בירושלים

ד"ר מקס דוד

תנחומינו במות

אביך ז"ל

הסתדרות העובדים הלאומית
המועצה
הנהלת קופ"ח לעו. לאו. ירושלים

טקס גילוי מצבה ואזכרה
לבעלי ואבי היקר ז"ל

יוסף רוזנברג ז"ל

תתקיים ביום ה', י"ח בחשון תשל"ג, 26.10.72 בבית הקברות בבלפוריה בשעה 3.30 אחה"צ

המשפחה

דובי לבנה הי"ד

לפני שנה ארע הדבר. ביום ס', חשון תשל"ב בשעה 18.40 לא ענה דובי לקריאות הטל- פון של ראשי הצוותים למשרד המבצעים של ברינקס. אותו זמן עלה בידיו של רוצח לתפ- פוס את דובי חסר אמצעי הת- גוננות כאשר הוא מתכונן ללכת לביתו.

דובי לא איבד עשתונותיו. באגרופים קמוצים, באומץ עי- לאי ובהנזה של גברים הוא התיצב אל מול אקדחו השלוף של הפושע האלים והחזיר מל- חמה שערה. ההחולל כאבק לחיים ולמות.

פצוע וזב דם, הוא הצליח בכוחותיו האחרונים, להבריח את השודד ולהודיע למשטרה על המתרחש.

דובי התיצב מול הפושע בידעו שעליו לגונן על אוצרי המדינה, לבטא מופת של אז- רחות טובה ולעמוד על משמר- תו עד הסוף.

מעשהו האחרון של דובי מעיד על טוהר אופיו שהיה עשוי ללא חת, על תכונותיו הנאצלות שהיה אח ורע לכל חבריו.

משפחתו ובנותיו הפעוטות יתברכו באביהם כי היה רם ונישא משכמו ומעלה, ולמש- פחת ברינקס הוא יהיה תמיד סמל ומופת וזכרו יהיה תמיד חלק מאתנו.

ברינקס/ישראל/בע"מ

עירית אילת

מכרז מס' 135/72

עירית אילת מכריזה בזה על קב- לת הצעות לביצוע עבודות השלמה בקרית המפגרים אילת.

את חוברת המכרז אפשר לקבל ב- אגף ההנדסה בעיריה, חדר 108, תמורת תשלום של 50.— ל"י.

יש להגיש ערבות כספית או בנ- קאית בהתאם לדרישת גזבר העיריה בשיעור של 6% מערך ההצעה, לתקופה של 3 חדשים, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודת נושא המכרז, בהתאם ל„חוק רישום הקב- לנים לעבודות הנדסה בנאיות — התשכ"ט 1969" ותקנותיו. על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו כ- כימנו, אחרת לא תדון ועדת המכר- זים בהצעתו.

את ההצעה יש להגיש במעטפות סגורות למזכיר העיר לא יאוחר מ- 15.11.72, שעה 17.00.

העיריה משאירה לעצמה את ה- זכות לחלק את העבודה בין שני קבלנים או יותר, לפי ראות עיניה. המומחיות והנסיון של המציעים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת העבודה, ואין העיריה מתחייבת לק- בל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

פ. אילון
ראש העיר

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
מודיע על סיום ההרשמה לקורס ערב תלת-שנתי בתל-אביב

גרפיקה

ההרשמה תסתיים ביום רביעי 1.11.72
בחינות הכניסה תערכנה ביום שני 6.11.72

...לוג, פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, רחוב לסין 14, טלפון 268126/7, 266992

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
מודיע על סיום ההרשמה בקורס

עיצוב פנים ורהוט

ההרשמה תסתיים ביום רביעי 1.11.72
בחינות המיון יערכו ביום ראשון 5.11.72

...טים והרשמה במשרדי הטכניון, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפון 268126, 266992.

סיכום דברים

מן הישיבה הראשונה של הועדה שנתמנה ע"י הועדה המרכזת לברור מערכת ניהול קופת חולים אשר נתכנסה ב־22.10.72.

משתתפים:

נציגי הועד הפועל, הועדה המרכזת ומרכז קופת חולים

א. אפרת, י. קיסר, ס. גראייק, ד"ר ח. דורון, ת. רמות.

נציגי ארגון הרופאים

ד"ר ר. ישי, ד"ר ע. אליאן, ד"ר ש. קופס, ד"ר מ. צנגן, ד"ר מ. שיפטר.

1. הועדה בהרכב החברים הנ"ל, תברר, תבחן ותסכם את כל מערכת הניהול בקופת חולים בכל הדרגים כולל ניהול המוסד.
2. על הועדה לסיים את דיוניה ולהגיע לסיכומים עד 31.10.72.
3. את הישיבות ינהלו הח' א. אפרת והח' ד"ר ר. ישי.
4. כדי להגיע למיצוי מקסימלי של הדיונים ולזרוז הסיכומים תקומנה ועדות משנה — כל ועדה לדיון בנושא מסוים — שתפעלנה בו — זמנית בין כתלי בית־המרכזי.

א. אפרת
ד"ר ר. ישי

שלשום (24.10.72) הפרה הועדה המרכזת של ההסתדרות סיכום דברים זה שהיה בו כדי להביא לפתרון ולסיום המשבר.

אנו לא נאבקים על:

* תוספת שכר
* שיפור תנאי עבודה

אנו כן נאבקים על:

* ניהול קופת חולים ע"י רופא ולא ע"י עסקן.
* העדפת השירות הרפואי על פני שיקולים שאינם רפואיים.
* שירות רפואי טוב יותר.

ארגון רופאי קופת חולים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הרמטכ"ל בטקס סיום קורס קציני שריון:

יש לנהל מלחמה יזומה נגד בסיסי מחבלים

(ל). — „הפסקת־האש אמנם נשמרת, אך כל עוד קיימים בסי־סי מחבלים, שמהם יוצאים מרצ־חים לפגוע בישראלים וביהודים — עלינו לנהל מלחמה התקפית, יזומה ומתמדת — ולכוח זה יש תפקיד נכבד בה".

במילים אלו סיים הרמטכ"ל, רב־אלוף דוד אלעזר, את דבריו ב־טקס סיום קורסים, שנערך הבוקר בביה"ס לשריון, מסר דובר צה"ל בהודעה לעתונות.

הטקס היה הגדול מסוגו השנה ב־גייסות השריון. הוא נערך בסיום 3 קורסים: של קציני שריון, מפקדי טנקים ומפקדי כתות חרמש.

גוש עצום של פלדה

על מגרש המסדרים של הבסיס ניצבו, גושים גושים, בוגרי הקור־סים — ומאחוריהם גוש עצום של פלדה: עשרות טנקים מסוג צנטוריון ופטון. את המסדר התגיני קיבל הר־מטכ"ל, רב־אלוף אלעזר, בלווית מפקד גיסות השריון, אלוף אברהם אדן. הקהל מנה מאות הורים, ידי־דים ומוזמנים.

לאחר סקירת הדרגות פנה הרמט־כ"ל למסיימי הקורסים ואמר: „היום לפני 16 שנה, ערב מיבצע קדש, עמד חיל־השריון ערוך, כשכושרו עדיין טעון הוכחה. לאחר ימים ספו־רים, בתום הקרב, קנה חיל השריון את מקומו כחיל המכריע של כו־חות־היבשה".

מסורת לחימה מפוארת

„מאז", המשיך רב־אלוף אלעזר, „מקיים השריון מסורת לחימה מ־פוארת, שהוכחה בקרבות בכל ה־חזיתות. גם כיום השריון הוא החיל הנקרא לפשוט על בסיסי המחבלים מעבר לגבול, והוא כאגרוף המוכן למחוץ כל נסיון להפר את הפסקת־האש. אתם הנכם מה שקרוי הפקוד הנמוך, הפקוד הישיר, הבלתי־אמצ־עי, שבידיו הופקד הערך העליון: חינוכו של האדם הלוחם", סיים ה־רמטכ"ל.

לאחר דברי הרמטכ"ל עלו בוגרי הקורסים על הטנקים ועברו במסע־הצדעה רב־רושם על פני במת ה־פיקוד.

120 מיליון ל"י הוקצבו לבניית 2000 מקלטים

(ל). — במשך חמש השנים האח־רונות הקציבה הממשלה 120 מיליון ל"י כעזרה לבניית מקלטים, ונבנו יותר מ־2000 מקלטים לציבור — אמר אתמול שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, בפני הסגל הבכיר של רשות פס"ח (פינוי סעד חללים), הפועלת באמצעות רשות המשק לשעת־חירום.

שר הפנים הדגיש, כי המקלטים בארץ נותנים מחסה לחמישים עד מאה אחוז של האוכלוסיה, וכי ב־תוכנית החומש החדשה, שהוא עומד להציע לממשלה, הוא מקווה כי נגיע למתן מחסה לכל האוכלוסיה במדי־נה.

שר הפנים מאמר, כי בשנים האח־רונות יוצר וסופק ציוד מגן אישי למלחמת גזים אפשרית בשביל כל האוכלוסיה — אם כי האפשרות ל־מלחמה מעין זו היא קטנה ביותר.

במשך היומיים שחלפו, תורגלו מפקדות פס"ח פיקודיות למקרה של שעת־חירום, ובמינהלת התרגיל בי־קרו ראשי הג"א המרכזיים של מש־רדי הפנים, סעד, דתות ובריאות.

עובדי מוסד למפגרים בהרצליה שבתו אתמול ארבע שעות

(ע). — שביתת אזהרה של 4 שעות קוימה אתמול בשעות ה־בוקר במוסד לבצלר לטיפול ב־ילדים מפגרים בהרצליה.

40 עובדי המוסד פתחו בשביתה בטענה שהנהלת המוסד מסרבת ל־שלם ל־3 עובדים שפרשו לגימל־אות פיצויי פיטורין.

פנסיית יסוד

מגולם המוסד, שמתגוררים בו 150 ילדים מפגרים, גבי שרה לבצלר, מסרה כי המוסד מפריש למען ה־עובדים כספים המועברים לקופת הגמולים כפנסית־יסוד. זאת, בהת־אם לחוזה העבודה שנחתם בשעתו עם העובדים.

כאשר דרשו העובדים, בתמיכת מועצת פועלי הרצליה, לשלם ל־פורשים לגימלאות נוסף על פנסית היסוד שלהם גם פיצויי פיטורין — הציעה הנהלת המוסד לקיים בוררות או לפנות לבית־הדין לענייני עבו־דה. מועצת הפועלים התנגדה ל־הצעה זו ומכאן שביתת האזהרה.

העובדים ציינו, שאם לא יבואו אתם לידי הסדר, ישבתו את המוסד כליל ב־1 בנובמבר.

הודעה נמסרה כחוק

מזכיר מועצת פועלי הרצליה, מר שמחה לנגר, אמר כי הודיע להנה־לת המוסד, בהתאם לחוק, על קיום שביתת האזהרה על ידי העובדים. „זאת לאחר שמיצינו את כל האפ־שרויות להידבר עם הנהלת המוסד".

לדבריו, בכל מקום שמפטרים עו־בד או שהעובד פורש לגימלאות משלמים לו, נוסף לפנסית היסוד, גם פיצויי פיטורין. לשאלה, מדוע סירבה מועצת הפועלים לקיים בור־רות, או דיון בבית־הדין לענייני עבודה, השיב: „ההזדקקות לבוררות או לבית דין לענייני עבודה אינה חובה אלא זכות. אין מה ללכת ל־בוררות כיוון שיש כאן הפרת הס־כם".

ילדים שאין להם לאן ללכת

בינתיים לא ידוע מה יעלה בגורלם של 150 הילדים המפגרים חניכי ה־מוסד אם יקיימו העובדים שביתה ממושכת, שכן לרבים מהילדים אין לאן ללכת.

נציגי זהב"י רוצים להעיד בועדת אשר

מאת סופר „הארץ" בחיפה

אגודת זהב"י (זכויות המשפחה ברוכת הילדים) שלחה לועדת אשר, המטפלת בבדיקת מערכת המסים ב־ישראל, בקשה להופיע בפניה כדי להציג את עמדתה בעניין המיסוי הקשור במשפחות גדולות.

בכתבו לועדה כותב יו"ר זהב"י, מר אברהם דניגו, שכל מערכת הנ־כויים האישיים, פטור תוספות היוקר וחוק המס בכללו נוסחו בישראל לא לפי צרכיו כלל מפרנס משפחה, ודין אחד לרווק ולאב לעשרה ילדים.

במצב של היום ההקלות לזוג עוב־דים בלי ילדים עולות בהרבה על אלו של בעל משפחה גדולה, ש־אשתו אינה יכולה להשתכר, מאחר שהיא עסוקה בטיפול בילדים.

זוג עובדים בלי ילדים זוכה ל־פטור כפול של תוספת יוקר, מה שאין כן לגבי אב למשפחה בת שמונה נפשות.

כן קובל מר דניגו על הגישה ה־מוטעית לגבי הטלת מס רכוש, ה־מבוסס על שטח הדירה בלי קשר למספר הנפשות המתגוררות בה.

נציג חברה גרמנית: היעדר טיסות לישראל ממעיט ביקורים בישראל

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מכלל 660 אלף תיירים שבסיוריהם טיפלה השנה חברת נקרמן הגרמנית, רק כ־3500 ביקרו בישראל, אמר של־שום בחיפה קצין יחסי ציבור של החברה, מר וילהלם באואר.

הוא תלה את קולר מיעוט המבק־רים מטעם חברתו בישראל בעיקר בהיעדר טיסות שכר.

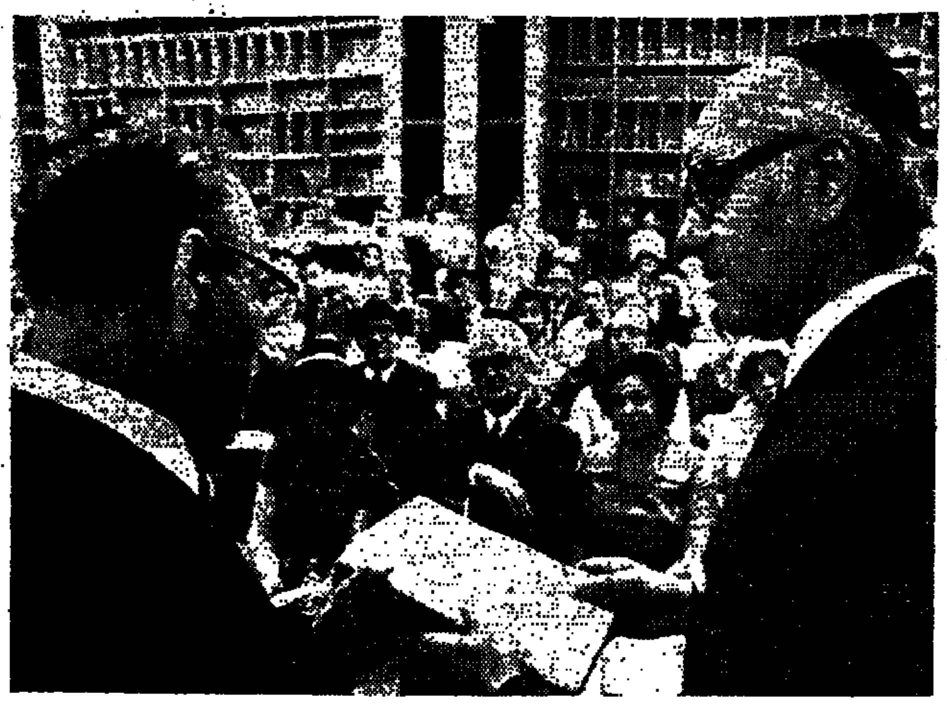

שלושה ספרים נדירים, שנדפסו ב־1490 (כל־בו, נאפולי ומשנה תורה של הרמב"ם) וב־1570 (תורת העולה, פראג), נמסרו לאוניברסיטה בר־אילן בטקס הקדשה אולם קריאה בספריה על שם של נחום זאב ויליאמס ז"ל, שתרם לאוניברסיטה גם את ספריתו הפרטית בת 15 אלף הכרכים. בתמונה: מר הרי לנדי, חתנו של המנוח, מוסר אחד משלושת הספרים לידי הרקטור, פרופ' מנחם בני קדרי.

יוצאי גרוזיה שלחו מברקים דחופים בעניין בית השחיטה ברוממה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מזכיר התאחדות עולי ויוצאי גרו־זיה בישראל רפאל באלושווילי שיגר אתמול מברקים דחופים לראש העיר מר טדי קולק לשר הבריאות מר ויקטור שם טוב, לשר הקליטה מר נתן פלד ולמפקד משטרת ירושלים תת ניצב חיים תבורי ובו תביעה ל־התערב לאלתר בפרשת בית השחיטה בשכונת רוממה.

המברקים נשלחו בעקבות מכתב שנתקבל אתמול בהתאחדות: במכתב היה העתק מתזכיר ששלח מהנדס התברואה המחוזי, מר שלמה אלפי, למ"מ ראש העיר, מר חיים מרינוב ובו המלצות לתיקון המצב על־ידי הרחקת בית־השחיטה מאזורי מגו־רים.

רוכבי אפנועים יחבשו קסדות 10 חודשים בשנה

תוקף החוק מ-1 בנובמבר ✶ לא יחול ביולי-אוגוסט

(ל). — התקנה בדבר חיוב בעלי אופנועים לחבוש קסדות בדרכים עי־רוניות תכנס לתוקפה ב־1.11, מסר אתמול דובר משרד התחבורה.

התקנה הזו מהווה שלב ב' של תקנה אחרת, הקיימת זה חמש שנים, לפיה חלה חובת חבישת קסדות על רוכבי קטנועים ואופנועים בדרכים בינעירוניות.

על סמך ממצאים ומחקרים שנע־שו על־ידי המרכז לבטיחות שליד ה־טכניון נמצא כי 87 אחוזים מבין ה־תאונות בהן נפגעו רוכבי רכב דו־אופני מנועי ארעו בדרכים עירוניות, וכי למעלה מ־80 אחוזים מבין הה־רוגים בתאונות אלה, מותם נגרם עקב פגיעה באיזור הראש.

לאחר ששר התחבורה, מר שמעון פרס, פנה לשורה של רופאים מומ־חים, ובעיקר מנתחי מוח, וקיבל מ־הם חוות דעת חיובית בנושא חבישת הקסדות, החליט להרחיב את תחולת התקנה המחייבת חבישת קסדות ב־דרכים בינעירוניות גם על דרכים עירוניות.

הקלות בחודשי הקיץ

יחד עם זאת החליט שר התחבורה כי בחודשים יולי־אוגוסט לא תחול חובת חבישת הקסדה בדרכים עי־רוניות מפאת אי הנוחות הנגרמת מחבישתה של הקסדה בימי הקיץ החמים.

על הקסדות מוצמדת תוית בה מו־פיעים: סמל המפעל ושמו, יעוד הקסדה לרוכב אופנוע או קטנוע, אישור המפקח על התעבורה במשרד התחבורה על תקינותה, פסים לבנים מחזירי אור ברוחב של 2.5 ס"מ ה־מאושרים ע"י משרד התחבורה. פסים אלה יש להדביק בשוליים סביב ה־קסדה, ועל הכיפה במרכז, מהמצח עד העורף.

חובת הדבקת פסים זוהרים על ה־קסדות, כפי שמצויין להלן, תחול מ־1.11.72 על כל הקסדות של כל רוכבי הקטנועים.

את הקסדות הפסים הזוהרים ניתן לרכוש בבתי־המסחר לחלפי אופנו־עים וקטנועים, במוסכים לאופנועים וקטנועים ובתחנות דלק.

שלוש דליקות־יער גדולות בגליל

בגלל החום הגדול ששרר אתמול בגליל הגיע (עד 33 מעלות) פרצו אתמול שלוש דליקות גדולות בהרים, שנמשכו בשעת מסירת הידיעה. ה־להבות מלחכות שטחי יער טבעי נרחבים בסביבות הר מירון, כפר שמאי, אמירים ואדי לימון ובאיזור געתון ויחיעם בגליל המערבי.

היועץ המשפטי: הידיעה על בדיקת האפשרות להתיר חשיש אינה נכונה

דובר משרד המשפטים מודיע ב־שמו של היועץ המשפטי לממשלה כי הידיעה שהתפרסמה אתמול (25.10) ב„הארץ" תחת הכותרת „ועדה של שלושה בודקת אפשרות להתיר חשיש", אינה נכונה.

20 מוסדות ינסו תוכנית להנהיג יום חינוך ארוך

מאת סופר „הארץ" לענייני חינוך

משרד החינוך והתרבות שוקל ב־ימים אלה הצעה להנהיג יום חינוך ארוך בכל־היסודיים והעל־יסודיים בארץ במתכונת המקובלת בכמה אר־צות באירופה ובארה"ב. בשלב רא־שון ינסו השנה את התכנית בכ־20 יסודיים והמעמסה התקציבית תתחלק בין הרשות המקומית, משרד החינוך וההורים על בסיס של שכר לימוד מדורג.

יום חינוך ארוך יימשך עד שעה 4 אחר הצהריים ויכלול — בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה — שעו־רי עזר, תכניות העשרה, הכנת שעורים מודרכת וסיוע לתלמידים ה־חלשים במקצועות שונים. המטרה היא לצמצם במידת האפשר את ה־תופעה של שעורים פרטיים המקובלים בעיקר במקצועות אנגלית, חשבון ומתמטיקה, למנוע שוטטות תלמי־דים ולגבש להתן את מוסדי בית־הספר בתחום הפעילות החברתית ו־ההעשרה והתרבותית. כן תקל התכ־נית על אמהות עובדות לצאת ל־עבודה.

תקציב משרד החינוך לניסוי מס־תכם בכחצי מיליון ל"י. התכנית גובשה לאחר שהוברר כי כ־125,000 תלמידים ממשפחות מרובות ילדים (5 ילדים ויותר) אינם נהנים מיום לימודים ארוך, המיועד לטעוני טי־פוח בלבד.

מנהל לעזבונו של חיים יעקב הלפרין

(ע). עו"ד הנריק מרגוליס מונה אתמול כמנהל עזבון לנכסיו של ה־מנוח חיים יעקב הלפרין.

בנו של המנוח, רפאל הלפרין, פנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב באמצעות עו"ד מ. כספי וביקש ל־מנות מנהל עזבון לנכסי אביו ה־מנוח, בטענה שהרכוש שהשאיר האב מוערך כיום ב־30 מיליון ל"י. הוא ההלהזור על שאחיו השמיד את ה־צוואה של האב כדי להסתיר את הרכוש מהבנים האחרים. חלק ניכר מרכושו של האב נמסר עוד בחייו להקדשים שונים.

האח, נחום יואל הלפרין, הכחיש שהאב השאיר צוואה.

מיליון וחצי דולר למוזיאון תל־אביב

(ע). מאז פתיחת המוזיאון תל־אביב החדש נתקבלו בו תרומות אמנותיות מחו"ל בסכום כולל של מיליון וחצי דולר — מסר מנהל המוזיאון, ד"ר חיים גמזו, במסיבת עתונאים ש־נערכה אתמול לקראת טכס פתיחתן של שתי תערוכות חדשות במוזיאון אמש, של הצלם איזיס (ישראל ביד־רמן), ושל הדפסי הפסל המנוח אר־סיפ זאדקין.

רוכבי קטנוע שדדו עקרת־בית

✶ (ע). — עקרת בית מחולון, פלורה מירון, נשדדה שלשום בערב על־ידי שני אלמונים, רוכבי קטנוע, ברחוב טהון. הרוכבים הגיחו לעב־רה, עלו על המדרכה התנפלו עליה והוציאו מידיה את ארנקה, שהכיל 265 ל"י. האשה קראה לעזרה, אך השודדים הצליחו להימלט.

רוב גדול לעבודה בבחירות לועד עובדי האוניברסיטה בבירה

כל מועמדי גח"ל נכשלו

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מומלצי מפלגת העבודה בבחירות לועד עובדי האוניברסיטה העברית בירושלים שהתקיימו אתמול זכו ב־נצחון גדול. מתוך 23 חברי מועצת העובדים נבחרו 21 מומלצי מפלגת העבודה ו־2 בלתי מפלגתיים.

אף אחד מ־12 מומלצי גח"ל לא נבחר לועד החדש. במספר הגדול ב־יותר של הקולות זכה אברהם כחילה, שהוא יו"ר ועד העובדים היוצא. ב־הצבעה השתתפו כ־70 אחוז ממספר בעלי זכות הבחירה (כ־3500 עוב־דים). חברי מליאת מועצת העוב־דים יבחרו עתה מתוכם את ועד העובדים המצומצם המורכב מ־9 חברים.

עולים מוסרים על הקלות בגביית כופר התעודה

(ע). — קבוצה־גדולה של עו־לים מבריה"מ הגיעה אתמול לפ־נות בוקר במטוס אל־על מוינה.

בקבוצה זו כ־12 אקדמאים — ב־עיקר רופאים ומהנדסים — ששלמו כופר בעד היתר יציאה מבריה"מ.

שיעור הוותק

אחדים מהבאים מקישינב סיפרו כי אנשי משרד הפנים שם הודיעו לאקדמאים יהודים, שאם הם מבק־שים היתר לצאת את המדינה, עלי־הם להוכיח כי עבדו במקצוע אקד־מאי שלהם לפחות 20 שנה.

רק לבעלי ותק כזה יותר לצאת את גבולות בריה"מ ללא תשלום כופר.

לעומת זאת סיפרו העולים ממוס־קבה כי להם נודע ש„כל מי שלזכותו ותק של 10 שנות עבודה במקצועו, יוכל לצאת את גבולות בריה"מ ללא תשלום כופר.

קבוצת הבאים כללה עולים מצ'ר־נוביץ, ריגה, אודיסה, מינסק, קוב־נה, קיוב, קישינב ועולים מגרוזיה. אנשי משרד הקליטה העבירו את העולים למקומות דיור שונים בארץ ולמרכזי קליטה ואחדים יצאו אל קרוביהם, כיוון שעוד לא נסתיימה בניית הדירות המתאימות לדרישו־תיהם.

✶ הקבלן אריה פילץ אמור ליטול על עצמו פינוי המפעלים ו־העסקים ממגרשי התערוכה והשט־חים התפוסים באיזור המארינה ה־צפונית בתל־אביב, במסגרת שותפו־תו במפעל המארינה בה הוא צומד לייצג משקיעים שוויציים בכ־15 אחוז מהיקף ההשקעה הכוללת ב־פיתוח התשתית.

זיידל מציע מינוי נציב תלונות בהסתדרות

יש למנות נציב תלונות (בודסמן) בהסתדרות העובדים, ליו יוכל לפנות כל חבר ה־שנפגעו זכויותיו בה או שקופח ע"י מוסדותיה — אמר מר זיידל, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות, בישיבה של סיעת שבצרכה בתל־אביב.

מר זיידל ציין כי ההסתדרות מן הארגונים הגדולים במדינה טיפולה, בתחומים חיוניים ובעקיפין או במישרין, נתונים מיליון חברים. כמו בכל חברה שית, יש בה מקרים של עול פוח, הצריכים לבוא על תיקונם.

✶ פרס אגודת האינג'ינ־ 1971/2 ע"ש א.מ. ארנן ז"ל שלשום לפרופ'־משנה ג. פרופ'־משנה מ. ליבנה ופרופ' ויסמן על ספרם: „מיטעות ב־תוה תופחות".

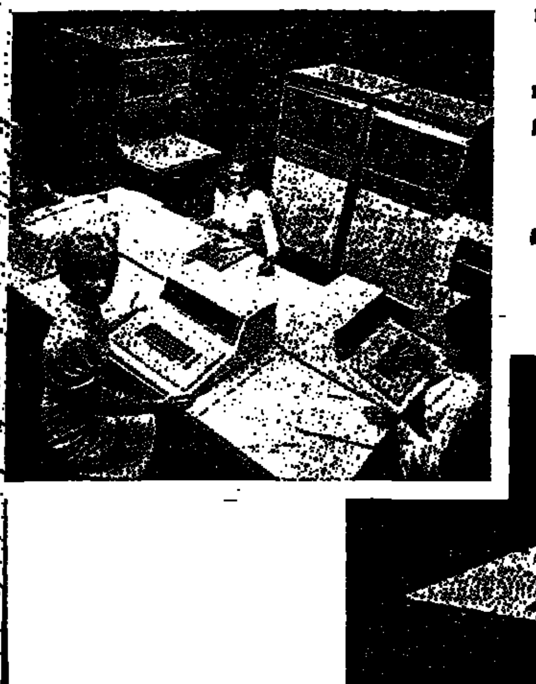

...מיכון הנהלת החשבונות? ...מיני־מחשבים?

NCR – כמובן!

והסיבות הן חד־משמעיות:

1 ל־NCR הציוד החדיש ביותר – ודור חדש של מיני־מחשבים, אשר הוצאו זה עתה לשיווק והראשונים שבהם עומדים להגיע ארצה.

2 ל־NCR הנסיון הגדול ביותר בהתקנת אלפי מכונות להנהלת חשבונות מכל הסוגים בארץ. (השם „נשונל" NCR הוא שם נרדף להנהלת חשבונות ממוכנת.)

3 ל־NCR אירגון השרות הטכני הרחב והמקיף ביותר בארץ – השרות בעל המוניטין!

אם אתה חושב על מיכון הנהלת החשבונות – התקשר עם „מספר אחד" בענף:

NCR

י. א. מיטווך ובניו בע"מ

תל־אביב	ירושלים	חיפה	באר־שבע
טל. 281151	טל. 227391	טל. 521602	טל. 2695

חדש! עכשיו גם לאזרחים
דוכס 1973
במחיר 17.750 ל"י
אספקה מידית! מלאי מוגבל!

פרטים אצל כל סוכני אוטוקרס

סע לשלום·עם אוטוקרס

חיפה
רח' יפו 145 טל. 523708
חברה ישראלית למובילים בע"מ רח' המאבק ל"ג טל. 523306/7
סתל בע"מ דרך העצמאות 90 טל. 522963
מוסך אחים אוחאי כר הגבורי, מפרץ טל. 721416
מרכב שבים בע"מ שד' הכרמל 37 טל. 532957
קלבה קרדין בית התעשיה, טל. 664885
תל אביב
חברה ישראלית למובילים בע"מ רח' המסגר 62 טל. 36537
אריקי בע"מ הירקון 100, טל. 222055
רכבל, יפו. קבוץ גלויות 12, טל.: 836111־5
מכונות הסייה, יפו, רח' התחיה 20, טל.: 825666
הגר השרון
חב עזר להעסקה בע"מ אביב כלבוד טל. 924867
רמלה
מוסך אהרן ק"י תחנת אגד טל. 961487
ירושלים
מוסכי משיחה ים בע"מ רח' אגרון 28 טל. 25771
עפולה
פנחס בלמדר רח' הגליל טל. 22456
חדרה
רכב שומרון, גד אשר הרברט סמואל 5 טל. 2668
נתניה
רכב נתניה בע"מ רח' רזיאל 9 טל. 3967
פתח תקוה
מכוניות השרון, ח. כהנוביץ רח' ההגנה 11 טל. 913302
כפר סבא
ספרין איצקוביץ רח' כ"ל ג, טל. 923124
אשדוד
בילי ישראל ואריה הלר רח' שבי ציון 43/1 טל. 23048
רמת גן
כושווא ושוכן רח' ז'בוטינסקי גנז טל. 239474
ראשון לציון
יצחק ברנצקי ובניו בע"מ רח' הרצל 62 טל. 941808
רחובות
מוסך יצחק כהן רח' מרדכי 6 טל. 953894
באר שבע
ש.ר.ד. שרותי רכב דרום אזור התעשיה, טל. 2166
קסטינה
מוסך ישראל קסטינה ישראל מוילי טל. 96200
משרד מרכזי: חיפה, אוטוקרס — שדרות הכרמל, טל.: 941961

פרסום צוקי * סטודיו MA

עירית חיפה

מכרז עירוני מס' 83/72

לבצוע עבודות

1. נושא העבודה המוצעת: הקמה ותפעול של אזור קייט תופש כולל בריכת שחיה, קפה וכו' בנוה שאנן.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיריה תמורת —.50 ל"י.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בחדר מס' 413 בהיכל העיריה.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלשת ערבות בסך 100,000 ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 12.00 ביום ה', 25.1.73.

משה פלימן, ראש העיריה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון
מרחב תכנון מקומי, חוף הכרמל
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, לאשר תכנית הנקראת „תכנית מס' בצ/621 — המשך דרך 114 לכביש החיפה—תל־אביב" שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1737, תשל"א, עמ' 2151. התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדות המקומיות השומרון וחוף־הכרמל, וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

תאריך: ד' אלול תשל"ב, 14.8.72

לכבוד
מר דרור יחזקאל
יו"ר האגודה „האגודה הישראלית למחקרי עתיד"
רח' שמעוני 48
ירושלים

א.נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 12.9.72 בצרוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909, על ייסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: „האגודה הישראלית למחקרי עתיד".
2. כתובת האגודה: ע"י מרכז לחיזוי טכנולוגי ובין־תחומי, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב.
3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל.
4. מטרת האגודה: לעודד ולארגן מחקרי עתיד בישראל, ולהפיץ מידע בתחום מחקרי עתיד שנערכו ונערכים בישראל ובעולם.

בכבוד רב,
ד. רזניק
הממונה על מחוז ת"א

מכרז

קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים

שדרות שאול המלך 8, תל־אביב

מציעה למכירה:

ג'יפ שנת ייצור 1962 מס' 50-254

את המכונית אפשר לראות בחניון לפי הכתובת הנ"ל

הצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד 3.11.1972 שעה 13.00 במשרדנו קומה 7 חדר 727 או לשלוח לפי הכתובת מכונות הדואר „בית המרכז החקלאי" תל אביב.

הנ"ל אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הסכם בנוגע למגרשים באזור תל־ברוך

מאת אלעזר לוין, סופרו הכלכלי של „הארץ"

הסכם הבא לפתור את בעיית 141 המגרשים של חברת פרברים באזור תל ברוך, נחתם בשבוע שעבר בין מנהל מקרקעי ישראל, מאיר זורע, מנהל מחוז תל־אביב במינהל אהרון חרסינה ומנהל פרברים משה סייבר.

חברת פרברים, בשליטת משפחת סייבר, רכשה בשנות השלושים — 1,200 דונם מערבים באזור תל־ברוך, כדי לעודד כחברה־יוזמת הקמת 2,400 יחידות דיור במקום. בשנות הארבעים התחכר רוב השטח למשקיעים מקומיים יהודים, בתנאי שיחלו לבנות תוך ששה חדשים כיום חתימת חוזה החכירה.

מעריכים כי כ־450 חוכרים לא בנו תוך הזמן הקצוב. עם הקמת המדינה העבירה משפחת סייבר את הקרקע שנותרה בידיה לקרן־הקיימת, שאותה יורש עתה המינהל. אך נקבע כי חברת פרברים תמשיך להיות אחראית לניהול השטח ולפיתוחו. בראשית שנות הששים שלח המינהל מכתבי אתראה למאות חוכרים שטרם בנו על הקרקע, ובעקבות מכתבים אלו החלו רוב החוכרים בבניה באזור.

אשתקד נתברר כי נותרו באזור 141 מגרשים שעתיד הבניה עליהם לא הוסדר. חלק מהם פנויים, ולגביהם נעשה הסדר שלפיו תקנה פרברים את הקרקע מן המינהל ותמכור אותה לאנשים פרטיים במחיר השוק. חלק אחר הם מגרשים שהוחכרו בעבר — לעתים אף בשנות הארבעים — ושהחוכרים טרם החלו לבנות עליהם עד היום. בכמה מקרים הודיעה פרברים לחוכרים אלו כי לפי החוזים פגה זכותם על הקרקע, ובמקרים אחרים נעשו הסכמים לפנים משורת הדין עם חוכרים אלו, בהם ניתנה להם עוד הזדמנות אחת לבנות על הקרקע.

אשר למגרשים הפנויים, נתעורר עירעור במינהל על ההסכם בין המינהל לבין פרברים לגביהם. ומונתה ועדה פנימית במינהל לבדיקת הנושא. בחודשים האחרונים הוקפאו כל עסקות הקרקע באזור, עד לתוצאות חקירתה של הועדה.

כאשר נכנס לתפקידו מנהלו החדש של המינהל, מאיר זורע, הודיע למר סייבר כי „החלטתי למחוק את העבר, כולל כל ההסכמים שנחתמו בו, ולפתור את הבעיה כלפי העתיד". בשבוע שעבר הושג הסכם חדש בין הצדדים, שנקודותיו העיקריות הן:

✱ פרברים תוכל להחכיר את המגרשים הפנויים מתוך 141 המגרשים, אם תפשה את החכירה עד סוף 1972 ותשלם למינהל על כל מגרש 2,000 ל"י, צמודים למדד מארס 1968.

✱ המינהל יודיע לאלו שכבר חכרו מגרשים בקבוצת 141 החלקות, על ביטול ההתקשרות. לאחר מכן יוכל המשתכן לפנות למינהל תוך זמן סביר (לא נאמר כמה זמן) ולבקש התקשרות חדשה. אם יוכיח שבכוונתו להתחיל לבנות במקום תוך ששה חדשים, וימציא ערבות בנקאית (5000—7000 ל"י ליחידה) להתחלת הבניה במועד, יאשר המינהל חוזה התקשרות חדש.

✱ החוכרים יחויבו לשלם לפרברים 1000—3000 ל"י לכיסוי הוצאות ראליות של פיתוח, מסים, דמי חכירה וכדומה.

✱ פרברים תקבל 8 מגרשים שתוכל לפתח בעצמה. בחוגי המינהל אומרים כי סעיף זה מהוה מתנה למר סייבר, שהרי כל הקרקע הועברה בשעתו לבעלות הקרן־הקיימת. כל מגרש מוערך כיום ב־30 אלף ל"י.

הצטמצם הפער בין ערך פנימי ומחיר שוק במניות „אלרן להשקעות"

הפער בין מחיר השוק לערך הפנימי של מניות אלרן להשקעות קטן ברבע השלישי של 1972 — מתברר מהדו"ח הרבע־שנתי של הנהלת החברה על מצבת השקעותיה. ב־30 ביוני היה הערך הפנימי של המניה כ־312 נקודות, ואילו מחיר השוק של מניה למוכ"ז היה 194.5 נקודות, כלומר מחיר השוק היה נמוך מהערך הפנימי ב־38%.

ב־30 בספטמבר עמד הערך הפנימי על 323 נקודות, אך מחיר מניה למוכ"ז עלה ל־238 נקודות, כלומר מחיר השוק היה נמוך ב־26% מהערך הראלי. דוגמא זו משקפת את עליית המחירים בבורסה ברבע השלישי של השנה, ואת התקרבות רמת מחירי השוק לערכים הפנימיים של מניות.

שירות אמבסדור יומיומי של TWA למזרח הרחוק.

מבחר של שלש עד חמש ארוחות
רק ט.ו.ו.א. מציעה לך מבחר של שלשה תפריטים שונים במחלקת תיירים, וחמשה במחלקה הראשונה, עם שמפניה וליקרים,* גבינות ולפתנים ממגוון התוצרת הבינלאומית. מזון כשר — לפי דרישה.

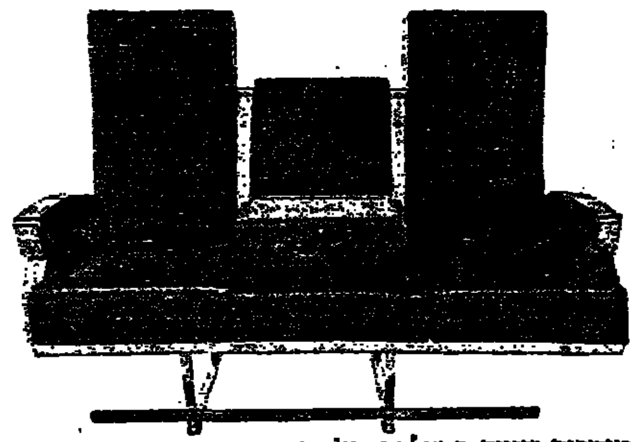

מושבים זוגיים במחלקת תיירים
רק ט.ו.ו.א. נותנת לך מושבים זוגיים כאלה במחלקת תיירים של מטוס 707. אפשר לשבת בשלשות או, אם אין המטוס מלא, בזוגות, או אפילו להפוך את המושבים לספה.

מבחר סרטים
ט.ו.ו.א. מציעה לך מבחר סרטים (אחד למבוגרים, אחד לכל הגילים).* רוב חברות התעופה מסתפקות בסרט אחד — או שאינן מקרינות סרטים בכלל.

מדים חדשים לדיילות
הצענו לדיילות שלנו לבחור בין שלשה סוגי מדים (כולל „מכנסונים"), שתוכננו על־ידי ולנטינו. זה מוסיף נופך משלה.

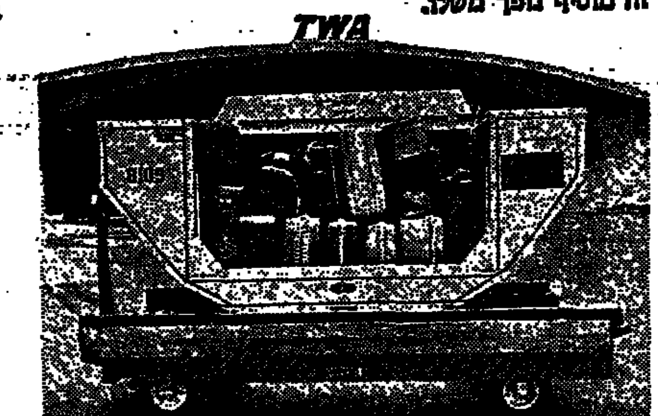

מיכלי מטען
במשפט אחד: זוהי הדרך המהירה ביותר לטפל במטענך. סידור זה קיים רק ב־ט.ו.ו.א. בכל טיסה.

בומביי
707 יום-יום. ממריא 18.05

בנגקוק
707 יום-יום. ממריא 18.05

הונגקונג
707 יום-יום. ממריא 18.05

TWA

• לפי דרישות י.א.ט.א. אנו חייבים לבקש תשלום נוסף עבור הביזור בשעות ועבור משקאות אלכוהוליים במחלקת תיירים.

כלכלה ועסקים

התעשיינים תובעים הגנה לפי 7.8 ל"י לדולר

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

נציגי התעשיינים נפגשו בסוף השבוע שעבר עם הנהלת משרד המסחר והתעשיה העלו את השגותיהם בדבר המשך מדיניות החשיפה הנוכחית. בין הדרישות של התעשיינים היתה קביעת „שער יעדי" חדש בשיעור 7.77 ל"י הדולר, במקום השער של 5.5 ל"י שנקבע ב־1969 במסגרת מדיניות החשיפה.

נציגי התעשיינים, כולל התעשיה ההסתדרותית והפרטית, טענו כי השער של 5.5 ל"י שנקבע לשנת 1975 אינו ראלי בשל ההתייקרויות שחלו במשק מאז הוחל בחשיפה.

אנשי משרד המסחר והתעשיה לא קיבלו את עמדת התעשיינים והיו מוכנים להכיר רק בתוספת של הפרשים בין ההגנה המוגדלת (עקב הפיחות והיטל הבטחון) לבין ההתיקרויות. קבלת קריטריון זה פירושה „שער יעדי" של כ־6 ל"י בלבד.

הנושא יידון מחדש ב„פורום התעשייתי", המייצג את התעשיה על כל הסקטורים שלה. בראש הפורום עומד שר המסחר והתעשיה, חיים ברלב, והדיון ייערך עם שובו בקרוב מחו"ל.

יורחבו מחסני ברזל של „אנגלרד"

מפעל כור ישווק 60,000 טון ברזל מיובא

הנהלת כור בודקת תכנית להרחיב את מפעל אנגלרד לשיווק ברזל במפרץ חיפה, בהשקעה של 1.25 מיליון ל"י. המפעל נרכש אשתקד מידי בעליו הפרטיים, ומאז הוא משמש צינור השיווק של קרית הפלדה למכירת ברזל בנין מיובא. מאחר שהיקף יבוא הברזל גדל במידה ניכרת בשנה האחרונה, גדל במקביל היקף המכירות של אנגלרד, שהגיעו בשנה האחרונה ל־25 אלף טונות, בשווי של 26 מיליון ל"י (כלומר כ־1050 ל"י לטונה ברזל עגול בממוצע).

תכנית הפיתוח כוללת הקמת מסעף חדש בשטח 20 דונם במפרץ חיפה, במקום השטח הנוכחי של 7.5 דונם במפרץ. הפירוש המעשי של תכנית ההרחבה הוא הקמת מחסנים חדשים, שכן אין המפעל עוסק בייצור, אלא בשיווק ברזל מיובא.

התחזית היא שלאחר הקמת המחסנים החדשים יוכל אנגלרד לשווק 60 אלף טונות ברזל בנין בשנה. תחזית זו מבוססת על ההנחה שתימשך הגאות בענף הבנין ויהיה צורך ביבוא ברזל בהיקף ניכר.

מפעל זעיר לכלי עבודה שואף להתחרות בענקי העולם

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

לפני 25 שנים, ערב מלחמת השחרור, יסדו האחים ג. וא. ברוינק בית מלאכה קטן לעבודות חריטה, שאחד המוצרים העיקריים שלו היה פגזי „דוידקה". עם השנים הלך וגדל המפעל והשתכללו מוצריו. מייצור כלי עבודה פשוטים לנגרות עבר למוצרים המתוחכמים בהצלחה בארצות של תעשיית מתכת מפותחת כארה"ב, קנדה ושוודיה.

המפעל, שחגג בימים אלה את עשרים וחמש שנה לקיומו ואת חנוכת ביתו החדש באזור המלאכה של אזור, נשאר זעיר ואין לו יומרה לגדול וליהפך לבית חרושת. בעליו מאמינים כי דווקא למפעל מעין זה יש סיכויים בארץ ותרומת התעשיה הזעירה לכלכלת ישראל יכולה להיות חשובה לא פחות מזו של התעשיה הגדולה.

המפעל מתרכז בייצור מוצרים לא המוניים, שבהם עבודת־הידיים היא עיקר. מוצרים אלה לא כדאי לייצר למפעלים גדולים המבוססים על אוטומציה ולכן יכולה ישראל להתחרות בהם. התחרות היא באיכות ובמחיר והמפעל יכול ליצא את מוצריו במחירים הזולים ב־10%, ולעתים יותר, ממוצרים דומים בחו"ל.

אחד מסודות ההצלחה של המפעל הוא ההתרכזות בקבוצת מוצרים אחת, מלחציים, ובה הגיע לרמת ביצוע גבוהה; מלחציים הם לכאורה מוצר די פשוט, אולם לא היה זה פשוט להגיע למוצר מעולה שאפשר יהיה לשווק אותו לארצות בעלות מסורת ארוכה של ייצור כלי עבודה.

סדרות הייצור של המפעל, „החורש", הן קטנות. במלחציים מיוחדות אינן עולות על 200 יחידות. למפעל גדול לא כדאי לייצר סדרות בגודל כזה.

הבעיות של מפעל זעיר זהות בעיקרן לאלו של מפעל גדול. גם הוא נתקל בקשיים בקבלת עובדים מקצועיים. עתה צפויה הקלה בנושא זה עם הצטמצמות בהזמנות בטחוניות, שהוריד במקצת את מספר המועסקים במפעלי המתכת הרבים שקמו לאחר מלחמת ששת הימים והתרכזו בייצור למערכת הבטחון. פועלים מקצועיים רבים פרשו ממעבודתם ונעשו עצמאים, תוך קבלת הלוואות לרכישת ציוד. הבעלים של בתי המלאכה הזעירים שקמו עדיין מחזיקים מעמד ומנסים לעבור לייצור אזרחי. אולם אין הם זקוקים למספר הפועלים שהעסיקו עד כה.

בעייה נוספת היא הרווחיות ההולכת ומצטמצמת שאינה מאפשרת השקעה להרחבה. ההרחבה היא הכרחית בהתחשב בכך שתעשיית המתכת חייבת להתפתח ולהגיע יותר מתוחכמת אם היא רוצה לקלוט את הדור הצעיר — אומרים האחים ברוינק.

מפעל זעיר רוצה אף הוא להשתלב במערכת של פרמיות ונורמות כדי לפצות את העובדים על הגברת התפוקה, אולם אין הוא יכול להרשות לעצמו מערכת של אמצעי מדידה כדי לקבוע את הפרמיות. לכן פיתח המפעל מערכת נורמות מוסכמות אך מחושבות. מס הכנסה אינו מוכן להכיר בנורמות כאלה לגבי הפטור ממס, בהכירו רק בנורמות מדודות. בעלי „החורש" סבורים כי לא צריך להכביד על בעל התעשיה הזעירה וצריך להכיר בנורמות מחושבות, המבוססות על הנסיון הרב שנצבר במפעלים.

מחלוקת על דמי הובלה אויריים של פרחים

שרי התחבורה והחקלאות עומדים להכריע בחילוקי הדעות בין חברת אל־על ליצואני הפרחים על גובה דמי הובלת הפרחים בדרך האויר לשוקי אירופה ועל הסדרי ההובלה.

בעבר נהגה חברת אגרקסקו לחכור מטוסים זרים להטסת הפרחים לחוץ־לארץ, על בסיס של העמדת מטוסים מיוחדים לרשותה תיצולם בהתאם לצרכים. חברת אל־על, שלה זכות ואטו בכל נושאי הטיסות, תבעה להוביל באמצעותה. אולם אין היא מוכנה להעמיד מטוסים לרשות יצואני הפרחים, אלא תובעת לקבל לוח זמנים של הטיסות תוך הבטחה לעמוד בו. לטענתה העמדת מטוסים לרשות יצוא הפרחים מחייבת דמי הובלה גבוהים יותר.

איש אינו חולק על זכותה של חברת אל על ומכירים בזכותה הראשונית להובלת סחורות ומוצרים ישראליים לחוץ־לארץ, אך עליה לעמוד בתנאים המקובלים, טוענו מחוגי משרד החקלאות, אשר הטעימו כי השימוש בעבר במטוסים זרים לא היה יקר יותר. השאלה היא מי צריך לקבל את הסובסידיה: אל על או מגדלי הפרחים, הוסיפו חוגים אלה.

בינתיים כבר החל ביצוא הפרחים ועד כה נשלחו כמיליון פרחים. סוכם כי כל הכרעה שתיפול בנוגע לדמי ההובלה תהיה רטרואקטיבית, כדי לא לעכב את התחלת עונת יצוא הפרחים. היצוא עדיין בכמויות קטנות ואינו מחייב מטוסים מיוחדים.

לפי התכניות עומדים ליצא השנה 125 מיליון פרחים בשווי כ־10 מיליונים דולר, לעומת כ־100 מיליון פרחים שיוצאו אשתקד בכ־8 מיליונים דולר.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

25.10.1972

דלק נפט			
דלק ג' (מ)	218	—4	
דלק (ש)	193	—1	194.5
ירדן א' (ש)	88.5		88.5
חברות להשקעה			
אלבר (מ)	120.5	+3	121
אלרן (מ)	240	+1	240
פועלים (מ)	236	+0.5	236.5
יצוא (מ)	93.5	+1	
פ ד (מ)	116.5	+0.5	116
אמפא א' (ש)	147	+1	145
דיסקונט (מ)	264.5	+0.5	263.5
דיסקונט חדשות (ש)	245	+1	244
עוז (ש)	210		
לאומי (ש)	235	—1	235
סחר חוץ (ש)	116.5	—0.5	116.5
מזרחי ב' (מ)	130		130
פריון ב' (ש)	130		130
כלל (ש)	228		228
שוק חופשי			
נפטא (ש)	75	—0.5	75.5
לפידות (ש)	158	+0.5	158.5
לפידות (מ)	184.5	+1	
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	255	—1.5	255
אמישר (ש)	68		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	170	—2	169
6.5% כור (ש)	194.5	+3	
7% צים (מ)	246		
10 פנחס (פיני)	25.10	—3—	
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אתיקו א' (מ)	82.5		82.5
8% אוניקו (מ)	107	—0.5	
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	165.5		
6% פ' תעשיה גג (ש)	101		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	101		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	214	+0.5
5% אג"ח ים המלח (מ)	121.2	—0.8
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	136.9	
וולפסון קלור מאיר		
6.5% אג"ח (ש)	90.5	+0.5
הולליס 5	115.5	+0.5
הולליס 6	116.7	—0.7
הולליס 7	119.7	+0.9
הולליס 8	106.7	+0.6
הולליס 9	108.5	
הולליס 10	105.8	+0.3
הולליס 11	109.2	—1.4
הולליס 13	107.6	—0.5
הולליס 14	106.5	
הולליס 15	106.8	—1
הולליס 16	108	+0.7
הולליס 17	107.4	—0.1
הולליס 18	108.7	+0.1
הולליס 11 פדיון	106.5	
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1967		
סדרה י"ד	179.1	
סדרה ט"ו	178.7	
סדרה י"ט	176.5	
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	160.1	+1.6
סדרה ה'	155.5	
סדרה כ"א	153.6	
מלוה בטחון 1969		
סדרה א'	150	—0.6
סדרה ט'	144.5	—0.2
סדרה מ"א	143	+0.4
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	158.4	—0.9
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	224.2	+0.4
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	204.6	+0.5
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	185.9	
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	157.2	—0.5

יות			
מיה, מסחר רותים			
ל (ש)	73.5	+1.5	72.5
וגם ב' (ש)	770	+1	760
1 (ש)	121		
2.5 (מ)	121		121.5
רה 1 (ש)	271	—4	269
רה 5 (ש)	273	+4	269
ן (ש)	462	+7	
ן (ב)	462	+10	470
ן (ר"מ) (מ)	462	+11	
ב' (ש)	181		182.5
ג' (ש)	182	+2	180.5
משנה (ש)	173	+1	
הרכב (ב)	80.5	—0.5	80.5
ר"מ (ב)	362	—2	366
1 (ש)	450		
10 (ש)	395.5		395
ם (מ)	184		183
ר"מ (מ)	175		170
ת (ש)	216	+0.5	214.5
קלים (ש)	63.5	—1.5	
ופ' ר"מ (מ)	94	—1.5	95
(ש)	230		238
תן ר"מ (ב)	365		
ו (ש)	980		
(מ)	1010	—35	
יה ר"מ (מ)	128.5	+0.5	127.5
' ניר (ש)	561	—4	568
ב' (ש)	290.5	+0.5	288
ר"ם (מ)	127		127
ב' (מ)	354	+0.3	351
(ש)	125.5		
ים וביטוח			
שלטון (מ)	176.5	—2	177
ה' (מ)	305		305
לתעשיה (מ)	461		465
יבי. ר"ג (ש)	247	—1	247
בי. ב' (ש)	320.5	—9	
אגוד (ש)	293.5		
ק' (מ)	229.5	—1.5	229
גריש' ר"ם (מ)	341	+2	
גריש' (מ)	333.5	—1.5	333
תם א' (ש)	530		
לחקלאות ר"מ			
(ש)	97.5	+0.5	97
מזרחי (מ)	178		177
ים (מ)	306		305
ים ר"ם (מ)	321		
כרמל (ב)	179	+1.5	
י רגיל (ש)	349.5	—0.5	349
י חדשות (ש)	346.5		345.5
בנין (מ)	224	+6	227
ושיה 8% (ש)	85.5		85
שכ' (ב)	251		
שכ' (מ)	199	+1	197.5
תעשיות (ש)	212	+1	215
ית ב' (מ)	260	—2	262
(מ)	212	—2	215
כ' — 1. (ש)	200.5	+4.5	
מ' — 10. (מ)	115		117
ת (מ)	224.5	—1.5	
ית (ש)	219	—0.5	219
ב' (מ)	193	—0.5	
(ב)	162		
קרקעין ופיתוח			
ים (ש)	188	+3	190
יקה 1 (ש)	311.5		
יקה 10 (ש)	269.5	+3.5	274
השוב (ש)	218	+3	219
השוב (ב)	219	+1	230
ג' הדר (ש)	113		114
ר ס (ש)	164.5	—1	165
בנק (ש)	231	+1	
ם חדשות			
(ש)	225		225
יין (ש)	182	+5	182
אור (ש)	169	+5	167
— יש' (ב)	130.5	+0.5	131
אביב (ש)	85		85
קו (ש)	145.5	—2	146
ר"מ (ש)	115.5	—1	116
(ש)	87		88.5

ופתח: ר"מ — רגילות מבוכרות : א' — מניה א' ; ב' — מניה ב' :
ב' — מניה ב' ; (ש) — על שם ; (מ) — מוכ"ז ; (ב) — בלתי מסוחרות —
מניות רגילות : ● — מוכרים בלבד : ✱ — קונים בלבד.

מדד שערי המניות בבורסה התל-אביבית 100 — 31.3.67

	24.10.72	25.10.72
מדד כללי	286.99	288.80
בנקים וביטוח	227.58	228.54
מקרקעין	256.60	257.78
תעשייה ומסחר	440.43	443.08
חברות להשקעה	249.03	251.55
חברות נפט	232.66	233.17

השוק שקט ויציב הספקולנטים נזהרים

בשוקי ההון והכספים

מאת אלעזר לוין

שוק המניות היה אתמול שקט ויציב. כמה סוחרים וספקולנטים אמנם מאוכזבים מירידת נפח העיסוק, ומהיעדר מאורעות מיוחדים. כדאי להדגיש כי התקופת־כה של ... עה טובה לשוק ולציבור המשקיעים. השוק כתארגן השבוע לק... ת עליות מחודשות. ספקולנטים ... גבוהי ברכישת מניות החברה ה... מיות, בשבוע שעבר, נזהרים עתה ... גם משקיעים את כספם בכל ... ה ששמועות — לרוב לא מבוס... ת — עורחות לגביה.

עם זאת, נפח העיסקות היה אתמול גדול למדי : 2.75 מיליון ל"י, ... 1.5 מיליון ל"י בשלבי המיס... ם, בה מניכרה התעוררות במס... לעומת השקט בפתיחה. עיקר ה... יות היו אתמול בקבוצות מניות ... קרקעין, התעשיה וחלק מן החב... ת להשקעה. המניה הבולטת היתה ... ב כלל תעשיות ; השער עלה ב־4 ... ודות ל־215, תוך מחזור של 166 ... ף ל"י ע"נ (כ־350 אלף ל"י תמור... כספית). במניות אחרות שבלטו :

● חשמל : עליה בנקודה וחצי ל־72 במחזור 119 אלף ל"י ע"נ.

● פרדסים : השער בלי שינוי, 3.., במחזור 68 אלף ל"י ע"נ.

● וולפסון מניות 10 למוכ"ז : עליה ב־2 נקודות ל־117 במחזור 52 אלף ל"י ע"נ.

● הכשרת הישוב למוכ"ז : עליה ב־.. נקודות ל־117 במחזור 52 אלף ל"י ע"נ.

● ארגמן : החברה הודיעה כי תאריך האקס לדיוידנד 10% לשנת 1971/, וכן למניות ההטבה ביחס 1 : 4, יהיה ב־16 בנובמבר. נוכח קרבת האקס עלה אתמול השער ב־... נקודות ל־470 במחזור 12 אלף ל"י ע"נ.

● הדבק : עליה בשתי נקודות ל־36 במחזור 12 אלף ל"י ע"נ.

● כלל השקעות : השער בלי שינוי, 228, במחזור 73 אלף ל"י ע"נ.

● אי.די.בי. בכורה : ירידה בנקודה וחצי ל־255 במחזור 41 אלף ל"י ע"נ.

המחזור באגרות חוב היה כ־2.3 מיליון ל"י. לא היה מסחר בדולר־...

morane

ציפוי פלסטי בשיטת הלמינציה [ציפוי בחום]
ציפוי צלופן, ציפוי־צבעוני־שקוף הנדבק מאליו.
ציפוי דו צדדי או חד צדדי, ציפוי מבריק או מט
של קרטון או נייר.

.לעטיפות תקליטים, כרטיסים; מפות, מסמכים
ספסים של מודדים גלויות, דפרודוקציות. תגים.

ברוחב מ-10 ס"מ ועד 60 ס"מ.

יבואנים בלעדיים:
סוכנות להנדסה בע"מ
רח' הס 20 תל-אביב טלפון 51458

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות מס' 551/72

הזמנה

בענין צוואתה של המנוחה ארנה מאיר, לבית הורביץ ז"ל, ת.ז. מס' 369629, מירושלים, רח' עזה 23, שנפטרה בירושלים, ביום ה־23 באוגוסט 1971; והמבקש יואל הורביץ, ת.ז. מס' 0/059897, הגר בצפת, שכון חסכון 310/12 ע"י ב"כ מרק קניגל, עורך־דין בירושלים, בנין סנטור.

להווי ידוע, כי המבקש הגיש בקשה לצו קיום צוואה של המנוחה הנ"ל. וצו הנהלת עזבון.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל, והרוצה להתנגד למתן הצו, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות למתן הצו המבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה ויס, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי בירושלים

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון S 34% אינדקס 66%	123.98	120.88
דקל	422.6	401.8
ברוש	218.9	208.6

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

שכלול נוסף של "רפאל":

נוטים (פיילוטים) חדשים לשמירת לחץ

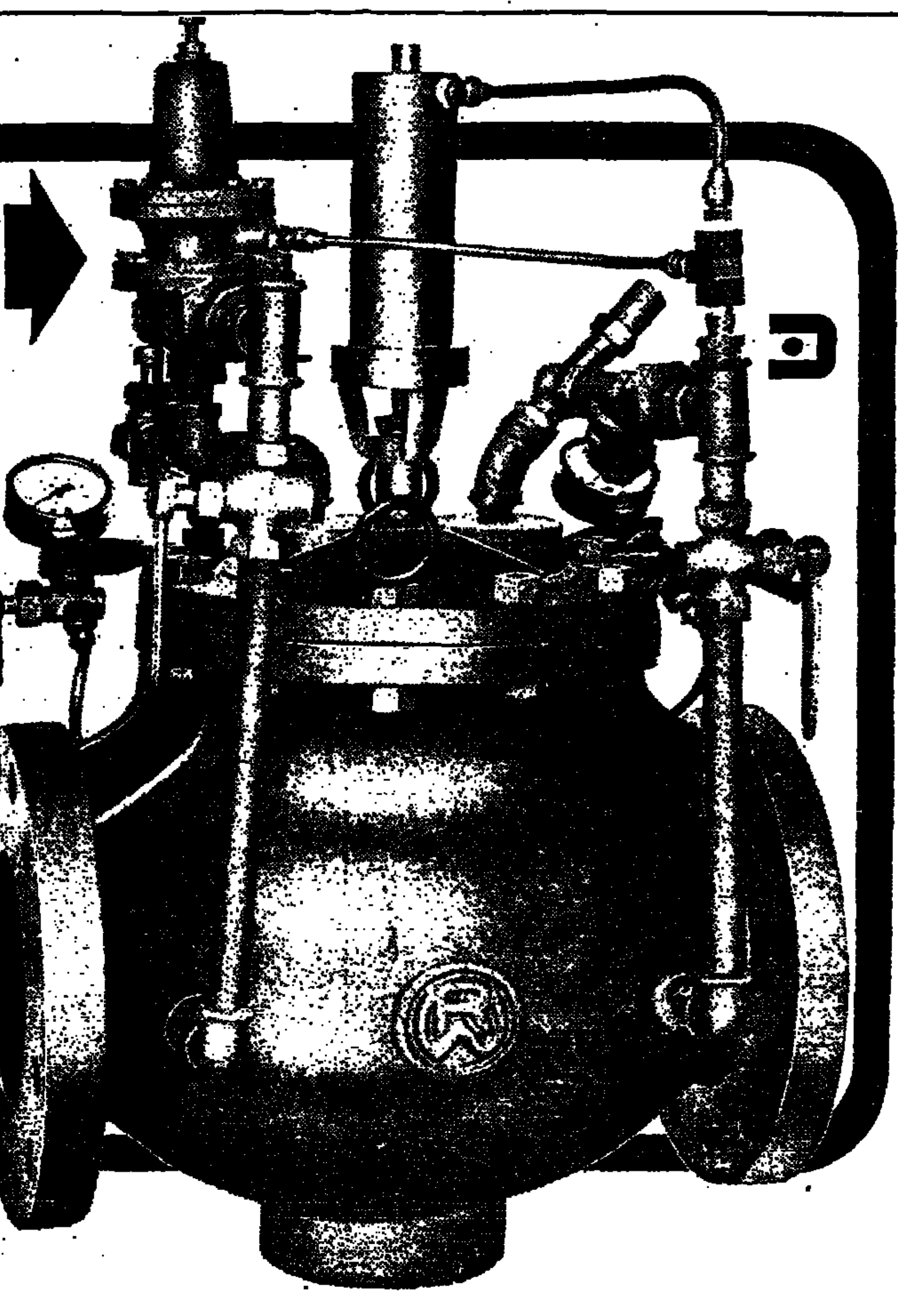

הנוטים החדשים המותקנים
על ווסתי "רפאל", מבטיחים:
✱ דיוק רב יותר
✱ מהימנות־יתר בפעולה
✱ קומפקטיות
✱ אורך־חיים גבוה יותר
✱ אחזקה זולה יותר

רפאל
אבזרי צנרת־מים ותעשיה
מפעלים: תל־אביב • מצפה־רמון

פרסום א. אריאלי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מי יושיע את מחלקת ענייני היום ברדיו

מאת גדעון אלון

מנהל מחלקת ענייני היום ברדיו, גדעון רמז, ביקש לשחררו מתפקידו שנה לאחר שנבחר במכרז למשרה זו. רמז היה מנהלה הרביעי של המחלקה שהוקמה ב־1968 ע"י חגי פינסקר. אחרי כן עמדו בראש המחלקה אלימלך רם ויצחק רועה. המחלקה שהחלה במגאזין „היום הזה" הורחבה לשלושה משדרים יומיים „הבוקר הזה", „בחצי היום" ו„היום הזה", אך חלה ירידה תלולה ברמת המגאזינים.

חגי פינסקר הקים את המחלקה לאחר מלחמת ששת הימים במגמה להגיע לרמת סיקור ודיווח של אירועים כפי שהיתה נהוגה בימי הקרבות. אנשי רדיו ותיקים כנקדימון רוגל, ירמיהו יובל, מיכה שגריר ואחרים היו מראשוני המחלקה ששידרה את מגאזין „היום הזה" במקום „יומן החדשות" הקצר. באותם ימים זכה „היום הזה" לפופולריות רבה כשסקרי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הצביעו על שיעור האזנה של 57 אחוז מכלל האוכלוסיה הבוגרת. באותה עת דרך כוכבם של שדרנים כירון לונדון, יעקב אחימאיר, חיים גיל ויגאל לוסין, שהצעידו את הרדיו להישגים.

אולם עם הקמת הטלוויזיה, החלה המסגרת לשנות את צביונה כשהכתבים הוותיקים החלו לפזול אל הטלוויזיה ובעיקר לאחר שחגי פינסקר מונה על הטלוויזיה.

לפני עזיבתו עוד הספיק פינסקר להתחיל בשידור מגאזין הצהרים „בחצי היום". הבא אחריו, אלימלך רם, ניסה להזרים כחות חדשים למחלקה במקום הותיקים שנטשו, אך לם ללא הצלחה רבה.

עם פרישתו של אלימלך רם, שנסע לחו"ל ב־1971, נבחר השדרן הותיק יצחק רועה לנהל את המחלקה. היו לו תוכניות רבות בדבר הפקת מגאזין בוקר נוסף, אולם חברי הנהלת רשות השידור לא היקצו לו את המשאבים להגשמת תוכניותיו והוא נאלץ להתפטר.

לפני כששה חודשים נכנס גדעון רמז לתפקיד. הוא היה חסר נסיון ולצידו צוות כתבים גדול, אך ברובו חסר נסיון. רמז התקשה לנהל את המחלקה. המשמעת נעשתה לקויה, נוצר מתח בין רמז לעובדים שדרשו ריאורגניזציה במחלקה.

עתה מחפשים מנהל חדש למחלקת ענייני היום. עמוס גורדון מבכירי הנהלת החדשות ברדיו, ניסה להאבק נגד זרימת כתבים מהרדיו לטלוויזיה וניסה ליצור צוות חדש, אולם נמשך תהליך התחלופה של צוות הכתבים במחלקה. רבים נתקבלו לעבודה עוד בטרם עברו את קורס הכתבים שעורכת רשות השידור. שרידי „הותיקים" קבלו על דרגות ועל תנאיות נמוכות, תנאי עבודה קשים, הכתבות מגבוה והצנזורה פנימית. נוצר משקע של מרירות ואוירה לא טובה במחלקה הפרודה בלמטית.

מראשוני הכתבים שיסדו את המחלקה לפני ארבע שנים שרד היום רק יצחק רועה.

המגאזינים משודרים עתה מדי יום במשך 135 דקות בעזרת צוות גדול של 40 כתבים בארץ מחוץ לכתבים בחו"ל. נראה כי במקביל לגידול הכמותי לא נעשה שיפור איכותי והפער בין השנים מוסיף להידרדר רוחה של המחלקה.

ביבר הזכוכית יוצג שוב

מחזהו של טנסי ויליאמס „ביבר הזכוכית" מוצג זו הפעם הרביעית על בימותינו. מלבד התיאטרון הקאמרי ותיאטרון זוית, שהעלו את המחזה בעברית, ביקרה בארץ לפני 11 שנים להקת תיאטרון אמריקאית שהציגה אותו בשפה האנגלית. בתפקיד האם, אמנדה, שיחקה אז אחת הגבירות הגדולות של התיאטרון האמריקאי: הלן הייס.

בחודש הבא שוב יוצג ה„ביבר" בארץ ושוב בביצוע להקת תיאטרון אמריקאית. הלהקה בעלת השם „אינגליש סודינג — תיאטר קומפני" („להקת תיאטרון הדובר אנגלית") היא להקה אמריקאית שמושבה בוינה. הלהקה שואפת להפיץ את השפה האנגלית והתרבות האמריקאית מחוץ לארה"ב.

התיאטרון נוסד לפני כ־10 שנים בידי הבימאי ד"ר פרנץ שפארנאק ורות בירנקמן, רעייתו השחקנית הראשית של התיאטרון. רות בירנקמן היא ילידת ארה"ב ובוגרת אוניברסיטת יאל ובית־ספר לדראמה. מגיל צעיר שיחקה בתפקידים שונים בתיאטראות „אוף ברודוואי" שבניו יורק, בפסטיבל האמנות שאוטוקוה ובתכניות־טלוויזיה שונות. התפקיד שהעניק לה את רוב השבחים עד כה הוא תפקיד האם ב„ביבר הזכוכית". אמנדה, אמה של לאורה, המסכנה והשוגה בדמיונות־שקר על העולם של זכרונות ואשליות היא דמות מורכבת, חביבה ומגוחכת כאחת. לדברי הביקורת באירופה ניצלה ההצגה מאות הסכנות הגדולות שהיו צפויות לה: הגלישה לרגשנות מופרזת.

המשך לשיח לוחמים

המשך רדיופוני ל„שיח לוחמים", שהתפרסם לאחר מלחמת ששת הימים ישודר בגלי צה"ל בסדרת תכניות חדשה, החל מהשבוע הבא. שם הסדרה יהיה „שיח חיילים".

מפקד גלי צה"ל יצחק ליבני מסר כי בתכנית ישודרו דיונים בין חיילים על נושאים מרכזיים המעסיקים את המדינה.

התכנית הראשונה תוקדש לצעירים וערכים בימינו. התכניות הבאות יעסקו בשאלות: מה בשבילנו היהדות, עונש מוות למחבלים בעד ונגד, משמעות השואה, ישראל ודעת הקהל העולמית, האלימות בישראל ובעולם וסיבותיה, ועוד.

התכנית הראשונה תשודר ביום ג', 31.10, בשעה 18.05 בערב.

קולות ועדויות על חייו של ברטולד ברכט

מה היה יחסו של ברכט למולדתו, גרמניה? האם רצה לעזוב את ארה"ב? כיצד הוחל בחוקריו האמריקאים? מה היה יחסו לפועלים ולקרתנים? כיצד צד נשים רבות כל כך ברשתו? מדוע חזר לגרמניה המזרחית? האם ניסה לעזוב ארץ זו? מה עשה ברכט בחברת אנשי הנציגות הסינית בפאריס? האם התייחס אל מדינת ישראל ואל העם היהודי? מהו מקומו של ברכט בתולדות התיאטרון?

על שאלות אלה ואחרות ינסה להשיב המשדר קולות ועדויות מחייו

ברטולד ברכט

ומיצירתו של ברטולד ברכט, שיובא בגלי צה"ל ביום ג' 31.10, ב־21.05.

התכנית תנסה להאיר אף נקודות סתומות ושנויות במחלוקת בחייו של המחזאי, הבמאי, המשורר והתיאורטיקן המפורסם.

בתכנית ישתתפו המוסיקאי אורי ספליק שהיה נוכח בהפקה הראשונה של „אופרה בגרושי" שהועלתה ב־1928, יגאל תומרקין שהכיר את ברכט ושהיה שנתיים במחיצתו ובתיאטרונו במזרח ברלין, ישראל גור שהכיר את ברכט בפסטיבל תיאטרון האומות בפאריס, אברהם לוין שחזר תיאטרון שראה את ברכט בפאריס והבמאי יוסף מילוא שביים ארבעה ממחזותיו של ברכט, נפגש עמו בפאריס וביקר בביתו בברלין.

את דמותו של ברכט מגלם מישא אשרוב. יובאו הקלטות אותנטיות, עדויות, שירים וקטעי תסכיתים והצגות. עורך — מיכה לבינסון.

עולים מבריה"מ מציגים אופרטה

מאת עירית הוברט

מי שנקלע לחזרות האחרונות של האופרטה „ארשין מאללאך" חש כאילו ההסטוריה חוזרת על עצמה. כמו בימיה הראשונים של „הבימה" מתנהלות החזרות בלהט ועל טהרת השפה הרוסית...

בימים אלה כשמספר דוברי הרוסית בארץ גדל והולך ומספר האמנים העולים מברית־המועצות אף הוא בעליה, החליט המפיק־הבימאי ז'אקו יעקב לשוב ולהציג את האופרטה „ארשין מאללאך" בהשתתפות עולים חדשים בלבד. האופרטה הוצגה כבר פעמיים בארץ — פעם בעברית ופעם בבולגרית, אך לא נחלה הצלחה רבה. עתה שב יעקב אל שפת המקור, בתקוה שדוברי הרוסית, שהם כעשרים אחוז מאוכלוסיית ישראל, ימלאו את האולמות שבהם תוצג האופרטה.

„ארשין מאללאך" נכתבה בידי המשורר־מלחין־מחזאי האוזבקיסטאני גג'אבאקוב וככל האופרטות, נסבה העלילה על נסיך המתחפש לאחד־העם כדי לזכות באהבה אמיתית. הפעם מתחפש הנסיך לסוחר בדים המכריז על מרכולתו: „ארשין מאללאך!" ושובה את לב בת השולטן. כבכל אופרטה רוסית, כשתפקידים הזמרים באריות מתוקות, הקולות חזקים והזמרות שמנמנות.

את תפקיד בת השולטן ממלאה הזמרת סימה גורצקיה שהיתה שחקנית בתיאטרון האופרה של קייב, השאירה שם את בנה ועלתה ארצה. זינה ארונשטאם, המשחקת בתפקיד דודת הנסיך, היתה שחקנית בתיאטרון הדראמטי המלכותי של ריגה ופוטרה מעבודתה ברגע שהגישה בקשת עליה.

את תפקיד הנסיך־מוכר־הבדים ממלא אדי כוגן, המזמר בקול צלול ומטופח. כוגן, שעלה ארצה לפני שמונה שנים, השתתף עד כה בהצגת ה„גימבר" וב„חלטורות" שונות. זו לו הפעם הראשונה שהוא מראה את מלוא כוחו הקולי.

„ארשין מאללאך" מזכירה לא־מעט את אגדות „אלף לילה ולילה", ואכן תרבות הטאטרים והאוזבקים דומה לתרבות ערב. הכוריאוגרפיה של אילה נמטאשווילי מיוסדת על ריקודי־עם מאזרבאיג'אן ורחוקה מכל מודרניזציה.

הצגות הבכורה תתקיימנה בתחילת נובמבר ואולי יהיה „ארשין מאללאך" סנונית ראשונה המבשרת הפקות נוספות ברוסית.

ברסאק יביים דוסטויבסקי

הבמאי הצרפתי המהולל אנד... ברסאק, שביים בזמנו את הקומ... „הביצה" לפ. מארסו בהבימה, עו... להגיע ארצה בסוף השבוע כדי לבי... את „החטא ועונשו" בתיאטרון הק... מרי בשיתוף עם התיאטרון העיר...

הדרמה שעובדה על־ידי ברס... על־פי ספרו הנודע של דוסטוי... קי, תוצג בתרגומה של הליה ... החזרות יחלו מיד. מניחים, כי הצגה הראשונה תתקיים באמ... דצמבר.

הצגות הרצה בקאמרי

ההצגות הראשונות של המ... „השפעת קרני גאמה על צפר... החתול" עם חנה מרון בתפקיד ראשי, מועלות על במת הקאמ... לצדה של חנה מרון משחקות: ... אביב, בתיה ברק, ברונקה זלצ... ואורה שרית. הבמאי: הלל נאמ...

שתי הצגות הבכורה המוג... תתקיימנה בסוף חודש זה.

ערב יונסקו

ערב מערכונים קומיים מאת אוג... יונסקו בשם „חור בהשכלה" בבימ... תיאודור תומא יוצג בקרוב על־י... סדנת הסטודיו למשחק בהנהלת ני... נתיב. דינה לימון, רוברט הנ... משה אסם, אידית כאירי, רחל בר... דא ושמואל קלדרון.

כן מכינים בסדנה את הקומד... „ארבעה בבקתה" מאת מרוזק, ... בימויו של אנדריי שפיאנסקי.

מכבאי גלי צה"ל החליטו לכתוב ולזמר בכוחות עצמם „הימנון מכבי" של ההנהג. בתמונה נראה הצוות המכבי בעת הקלטת ההימנון שחובר על־ידי אילן גולדהירש ושופר, לפי דרישי המקצוע, על־ידי אחד המכבאים, שלמה קוסקים. הרעיון היה של מכבאי נוסף — איציק תורגמן.

בין תקוה לפיתוח

תוכניה על עיירות הפיתוח חצור, מעלות וירוחם תובא מחרתיים (שבת) במסגרת הסדרה „מסביב לנקודה" (רשת א' 12.05), בתוכנית הקריה „בין תקוה ופיתוח".

העורכת המגישה רעיה גביאל מסרה כי התוכנית מנסה לעמוד על בעיותיהן של עיירות הפיתוח בהן לא גדלה האוכלוסיה, אין מפנים אליהן עולים חדשים, מרבית תושביהן נזקקי סעד והדור ההמשך נוטש אותן. התוכנית מנסה להתמודד עם השאלה מה צפוי לעיירות אלה בעתיד.

בתוכנית משתתפים תושבי העיירות, ראשי המועצות המקומיות, עוזר שר המסחר והתעשיה מר דן היכון, המשנה למנכ"ל משרד הקליטה מר עמוס לביא, מנהל המחלקה להכוונה לישובי פיתוח במשרד העבודה, מר אברהם שטרק.

„מות דנטון" בהבימה

ב„הבימה" התחילו החזרות על מחזהו של ביכנר „מות דנטון", בבימויו של יוסף מילוא.

הסתיימו צילומי הסרט אלבום המשפחה

בימים אלה נסתיימו צילומי סרט „אלבום המשפחה של הורוביץ" על פי סיפור של יגאל מוסינזון. תסריט יעקב שביט, מפיק ובמאי עמק פרי. הסרט יוקרן בטלביזיה במסגרת תיאטרון „שידורי ישראל" בסוף נובמבר.

הסרט עוסק בפרשת יחסי משפחה ותיקה בארץ כשברקע הופעתו של מרצה באוניברסיטה אחר וזוגו של צעיר אלמוני אשר אומץ ע"י המשפחה בילדותו ערירי ניצול השואה. הצעיר מתחזה כבן המשפחה. הוא מוצא את מותו באופן בלתי צפוי. המרצה מגלה בין חפצי ההרוג אלבום משפחתי בעזרתו הוא מנסה לחשוף את זהותו האבהית ואת ריקמת יחסיו עם המשפחה שאימצה אותו.

משתתפים בסרט שארכו 50 דקות: רחל מרכוס, זלמן לביוש, אלכס פלג, יוסי יבלונקה, רפאל קלצ'קין ואחרים.

מפיק ובמאי הסרט עמק פרי מסר כי הצילומים נערכו במשך עשרה ימים בדימונה, בתל אביב ובמחנה צבאי אי שם בדרום.

זהו סרטו השני של עמק פרי במסגרת תיאטרון שידורי ישראל. סרטו הראשון „חבילות מאמריקה" הגיע לגמר בתחרות פרס איטליה, שהתקיימה לא מכבר בטורינו. גם בסרט הקודם נעשתה עבודה משותפת של עמק פרי ויעקב שביט.

שבוע סרטים ישראלי יתקיים בלוס אנג'לס

סרטו של אברהם הפנר „לאן נעלם דניאל וקס ?" נתקבל להשתתפות בפסטיבל הסרטים שייפתח בתחילת נובמבר בשיקגו.

הסרט יוצג בשבוע סרטים ישראלי בלוס אנג'לס. בסרט משתתפים: ליאור ייני, אסתי זבקו, יעל הפנר, אמנון מסקין, מרים גבריאלי, זויית ורבים אחרים.

הסרט צולם בצבע על־ידי אמנון סלומון, תסריט ובימוי — אברהם הפנר, מפיק — ביל גרוס, מעבדות: בריקי פטה המפריס.

כן יוצג בלוס אנג'לס, בין היתר, הסרט „לא ביום ולא בלילה".

מחזה של חנוך לוין יוצג בצוותא

בשבוע הבא יוחלו החזרות להצגה „יעקובי ולידנטל" (שם זמני) מאת חנוך לוין ובבימויו. ההצגה מועלית בשיתוף בין התיאטרון הקאמרי ומועדון צוותא ותוצג במועדון צוותא. משתתפים בהצגה: זהרירה חריפאי, הלל באמן ואלברט כהן וכן תזמורת של שלושה. המוסיקה: אלכס כגן.

*

החזרות להצגה הבאה בתיאטרון הקאמרי — „אלופי־העונה" מאת ג'ייסון מילר ובבימויו של הוי קייריל — נמשכות לקראת ההצגה באמצע נובמבר. ישתתפו: זלמן לביוש, יוסי גרבר, שלמה וישינסקי, ראובן בר־יותם ויצחק חזקיה.

תירגם לעברית: אהוד מנור, תפאורה: אריה נבון.

אמנים ישראלים במועדון תיאטרון בלונדון

שני ישראלים צעירים, עמרי ניצן (במאי) ואיתן לוי (צייר תפאורה) השתתפו בהעלאת מחזה של בקט „הוי, הימים המאושרים" במועדון בלונדון הנקרא „אקט אין תיאטר". השחקנים מרגרט מקגיל ומילוש קירק זכו לשבחי הביקורת.

אמנות בסופרמרקט

תערוכה מיוחדת במינה נפתחה בשוק הירקות והפירות „שפע חן" בכיכר דיזנגוף בתל־אביב. מוצגות עבודות ציור ופיסול של קבוצת „העין השלישית". יגאל תומרקין, רפי לביא, יואב בר־אל, ז'אק קתמור, רן שחורי, אורי ליפשיץ, עודד פיינגרש ואחרים. התערוכה תימשך שבועיים ולאחר מכן תועבר לסופרמרקט אחר.

* באולם התערוכות של אגודת הציירים והפסלים, ברחוב אלחריזי 9 תל־אביב, נפתחה תערוכה „אמנים ובחירותם" מעבודות ציירים ותיקים וצעירים.

פופ על הים

אחרי מסך הטלוויזיה וגלי האתר נרתמו גם גלי הים להפצת תרבות הפופ בארץ. אניית הנופשים „דן־תנא" את נמל חיפה בתנועה ותפליג ללב־ים, כשעל סיפונה מאות תרבנים וכוכבי זמר ישראלים.

הנשף שיתחיל בליל־שבת ויסתיים במוצאי־שבת יארח את אורי זוהר, שייקה קשת, צביקה פיק, אריק איינשטיין, שלמה ארצי, דודו דותן ועוד בדרנים שיבציעו לחוגגים את מחלת הים...

ירושלים

אוריון — מה נשמע דוק
אורנע — מגעים
ארנון — אלפרדוס
הבירה — דאקו הרצאניות
חן — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
ירושלים — אנטוניוני וזבורבסקי
סמדר — דקאמרון
עדן — הסנדק
רון — הראש

חיפה

אורה — הטירונים
אוריון — במלכודת סוחרי הנשים
אורלי — הקונפורמיסט
אמפיתיאטרון — עירום בצל הפחד
ארמון — הסנדק
בית העם — חטיפה בבואינג 707
בית־רוטשילד — סרטים קצרים נסיוניים בלגיים
גל־אור — בורסלינו
חן — פאוס הקטן והלסי הגדול
מוריה — נערת הטלפון והבלש
מירון — 36 שעות
סביון — חטיפה בבואינג 707
עצמון — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
עממי — הגן של פינצ'י קונטיני
פאר — המפתח לקשר
רון — מה נשמע דוק
שביט הכרמל — מעולם לא שרתי לאבי

קריות (חיפה)

אורות — איש החוק
בית העם — חטיפה בבואינג 707
זהר — הבריחה הגדולה
יזבל אור — קוראים לי טריניטי
סביון — חטיפה בבואינג 707
ספיר — סאקו ונצטי

חדרה

גן זהר — השיטה ההולנדית
הוף — שמש אדומה

פתח־תקוה

אורון — קרב בארץ האש
הדר — שמש אדומה
היכל — נישואין בהרצה
שלום — הגרושות

רמת־השרון

גיל — יפע הבשרים

הרצליה

דוד — שלוף דיקו, שלוף
היכל — גץ
תפארת — המתנקש
דגנית — גורל אהובתי

ראשון־לציון

תפארת — הצלפים

נתניה

אסתר — מיסטי
יגיל — מלוכלכים נולדו
סטודיו פתח — הגיבן מנוטרדאם
סטודיו סגר — במעגל הנקמה
שרון — דאקו הרצאניות

רמת־גן גבעתיים

אורדע — דאקו הרצאניות
אורלי — מתר אויל דמעה
ארמון — מרי מלכת הסקוטים
בל־אור — החלך הארי
אואזיס — בעבור חופן דולרים
הדר — השור האלגנטי
לילי — נורית
רמה — בשרות השאי
רמת־גן — מה נשמע דוק
שביט — המקשר

בת־ים

בת־ים — דאקו הרצאניות
עצמאות — ארטיסטים בצבא
ארגמן — שתי דפיקות לב

חולון

ארמון — דאקו הרצאניות
רינה — השור האלגנטי

יפו

נגה — זבו־העקרב
צליל — דם בוירה

תל־אביב

אופיר — שערוריה באוטובוס
אורלי — ספורה של גרושה
אלנבי — הסנדק
אסתר — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
בן־יהודה — התפוצות החשק
גורדון — הגן של פינצ'י קונטיני
גת — תרגיל בשיקאגו
דן — במוקד הריגול
הוד — הקשר האמריקאי
זמיר — גבר ארוטי
חן — אדמת צ'אטו
מוגרבי — חופן דינמיט
מקסים — הספירה לאחור
מרכז — אנזו
מתמיד — זיראודו
סטודיו — בית החולים
עדן — אהובתי הקטנה
פאר — הבוקרים
פריז — צבא הצללים
צפון — בלש ושמו צ'נדלר
רמת־אביב — הציידים
שדרות — יום א' הארור
תמר — דאקו הרצאניות

אבד פספורט אירני ע"ש דהוד מוסודה
המוצא הישר מתבקש להחזירו לדיזנגוף 324 ת"א אבטובי (אבא)

הערב בבית לסין
דיזנגוף 34 ת"א
7 — „המנודים" בימוי — ג'וזף לוסי
9.15 — „הצוללת הצהובה" לפי החיפושיות
11.00 — „הצוללת הצהובה"
כרטיסים בקופה מ־5.30

„שירי נעמי שמר"
תל־אביב הערב נחמני 8.30
„הגברת עם הקמליות"
אשקלון הערב רחל 9

הטוב הרע והנערה
מפעל אמנות לעם
טבריה „חן" הערב 26.10 ב־9
חולון „ריגה" יום ו' 27.10 ב־8.45—10.30 ו־10.30 כל הכרטיסים נמכרו
ירושלים „בית העם" 28.10
חיפה „תיאטרון עירוני" יום ב' 30.10 ב־9.00
ת"א „בית ארלוזורוב" 31.10

תיאטרון ישראל
26.10 הערב
הבימה:
הכנסת כלה: תל־אביב האולם הקטן
צחוקו של כלב: תל־אביב האולם הגדול
הקאמרי:
השפעת קרני גאמה על צפרני החתול תל־אביב
עיין לי ערך לי תל־אביב ב־10 לפנה"צ
התיאטרון העירוני חיפה:
האוצר: חיפה

תיאטרון מרתף
לורנס איש ערב
הערב חצות
„קרימרון"
„אילייך גבי" — וידרברג מחר ב־2.30 אחה"צ
קולנוע תכלת
„זה מתרבב"
מחר 10.30 בלילה
„קרימרון"
„הרוגיפום מרקיוי" מוצ"ש חצות
ק. קרימרון

פגודה
מסעדה סינית
מזוג אויר מלא
הנהלה וטבח סיניים
פתוחה לארוחות צהריים וערב
חיפה, בת־גלים
(מול הבריכה) טל. 524585

עירית חיפה
אגף לתרבות, נוער, חברה וספורט
המחלקה לתרבות
מרכז לתרבות וחברה ע"ש אבא חושי יזרעאליה
נשף פתיחת העונה תשל"ג
עמים בשיר ובמחול
בהשתתפות: הזמרת שולי נתן
להקת הטרובדורים
הרקדנית בלה רוזנבלום
הקריינית גלילה פגי זאבי
בית אבא חושי, יום ו', י"ט בחשון תשל"ג, 27.10.72
בשעה 8.00 בערב
הקהל מוזמן נא לדייק

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
סדרת מוסיקה קלסית קלה
נותר מספר מצומצם של כרטיסי מנוי ל־5 קונצרטים למנויים בסדרה
מוסיקה קלסית קלה
בא לפנות למשרדי התזמורת הפילהרמונית הישראלית, היכל התרבות (הכניסה מרח' דיזנגוף), בין השעות 10—13, 16—18 וביום ו' מ־10—13 בלבד.
קונצרט מס' 1 — 11.11.72
רפאל פריהבק דה בורגוס, מנצח
קיונג והא צ'ונג, כנרת
בתכנית:
מנדלסון — סימפוניה מס' 4 בלה מאז'ור—מינור, אופ' 90 (ה„איטלקית").
ברוך — „פנטסיה סקוטית" לכינור ולתזמורת, אופ' 46.
ראוול — בולרו.
קונצרט מס' 2 — 9.1.73
מנדי רודן, מנצח
ראול לופז, פסנתרן
בתכנית:
ורדי — הפתיחה לאופרה „ערבית סיציליאנית"
צ'ייקובסקי — סרנדה בדו מאז'ור לתזמורת כלי־קשת אופ' 48.
דיוקא — „שוליית הקוסם".
גריג — קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ולתזמורת אופ' 16.
קונצרט מס' 3 — 17.2.73
זובין מהטה, מנצח
פנחס צוקרמן, כנר
בתכנית:
צ'ייקובסקי — קטעים מן הבאלט „אגם הברבורים", אופ' 20.
סאן־סאנס — פתיחה ורונדו קאפריצ'יוזו לכינור ולתזמורת אופ' 28.
דבוז'אק — סימפוניה מס' 9(5) במי־מינור, אופ' 95 („מן העולם החדש").
קונצרט מס' 4 — 14.4.73
אישטואן קרטש, מנצח
בתכנית:
מוצארט — סרנאטה נוטורנה ברה מאז'ור לשתי התזמורות ק. 239.
מוצארט — שלושה מארשים, ק. 408.
בראהמס — ואלסים „שירי אהבה" לפסנתר (ארבע ידיים) וקולות אופ' 52.
יוהאן שטראוס — קטעים מתוך „ברון הצוענים" ומתוך „העטלף".
קונצרט מס' 5 — 29.5.73
הנס שיפרס, מנצח
אבירה וואמס, פסנתרן
בתכנית:
מנוטי — הפתיחה ל„עמליה הולכת לנשף".
רחמנינוב — קונצ'רטו מס' 2 בדו מינור לפסנתר ולתזמורת אופ' 18.
פרוקופייב — סואיטה מתוך „ליטננט קיז'ה", אופ' 60.
העונה הל"ז • תשל"ג • 72-73

בית ציוני אמריקה
יום חמישי Thursday
26.10.72
בערב 8.30 p.m.
ד"ר מיכאל קהן
מרצה, מחלקה למדעי המדינה, אוניברסיטה ת"א
ירצה באנגלית על:
התרבות האמריקאית בשנת בחירות

תיאטרון ירושלים
„מלכות בעבור קתרוס"
היום, 26.10.72, בשעה 16.30
כרטיסים במחיר 2 ל"י ו־4 ל"י בלבד.
הסרט „דבר בעל ערך" עם סידני פואטייה היום, 26.10.72 בשעה 20.00
הסרט „יום הדין" על משפט ביילים ברוסיה היום, 26.10.72 בשעה 22.00
2 הסרטים במחיר כרטיס אחד בסך 5 ל"י למנוי ו־2.50 ל"י לסטודנטים ונוער.
„סדנת ג'אז" עם דני גוטפריד, מל קלר ולהקת הפלטינה.
מוצ"ש 28.10.72 בשעה 20.30
כרטיסים בקופות: כהנא, לאן ועוד, ברקאים ובקופת התיאטרון, טל. 02-67167.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נותר מספר מצומצם של כרטיסי־מנוי
לסדרה 1 בירושלים
המעוניינים יפנו למשרד התזמורת בסוכנות כהנא, ככר ציון בשעות 10—13, 16—18.

סינרמה
שוב הוא שאפט
SHAFT'S BIG SCORE
שאפט מס' 2
7.15 — 9.30

עלילותיו של גבר צעיר שתחביביו העקריים הם אונס, אלימות ובטהובן.
סטנלי קובריק
התפוז המכני
CLOCKWORK ORANGE
הצגת בכורה ארצית • מוצ"ש 28.10.72
בקולנוע „פאר" תל־אביב
3 הצגות ביום 4.30—7.15—9.45
מכירת הכרטיסים החלה
הזמנות והנחות בטלות

MEXICO
תערוכת יצירות משל אמני
21.X – 18.XI.1972
המוזיאון לאמנות חדשה, חיפה

קולנוע „תל־אביב"
מסתורי הלילה
בכורה ארצית

מערכות
מחקר פתוח והנדסה בע"מ
מוצג לראשונה בישראל
בתע"מ 72, ביתן 3140

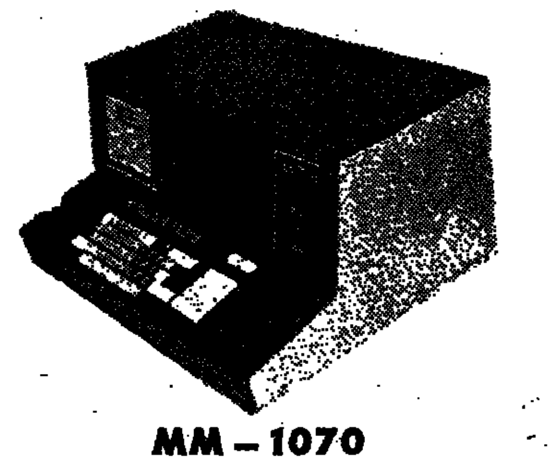

MM – 1070
DATA RECORDERS / VERIFIERS
* רשום על סרט מגנטי על פי תכנית.
* ביקורת לוגיות, מספריות וסיכומים.
* קליטה ישירה ממכשירי מדידה, מוקדי יצור ושעוני נוכחות.
משווק: אי.די.פי. חברה לשיטות וציוד לעיבוד נתונים בע"מ
תל־אביב, רחוב קרליבך 14, טל. 261659

ניסן אנגל
מציג בגלריה „גרפיקה 3" (בעת בקורו מניו־יורק)
תערוכת רישומים וליטוגרפיות.
התערוכה תימשך עד ל־3.11.
הגלריה פתוחה: 1—10, 7—5, שבת 7—5.

עירית חיפה
אגף לתרבות, נוער, חברה וספורט
המחלקה לתרבות
מרכז לתרבות ע"ש נגלר קרית חיים מזרחית
נשף פתיחת העונה תשל"ג
עמים בשיר ובמחול
בהשתתפות: הזמרת שולי נתן
להקת הטרובדורים
הרקדנית בלה רוזנבלום
הקריינית גלילה פגי זאבי
בית נגלר, ק. חיים מזרחית, יום שבת, כ' חשון, 28.10.72, בשעה 8.30 בערב
הקהל מוזמן נא לדייק

מוצר נוסף בסידרה

קולנוע
מאת יוסף שריק

"דאקו והיצאנית". תמר, תל אביב

סרטו של מיכאל שוורלי (,,אריאנה", ,,מישקה", ,,בהי־צ'יה") הוא בעל עלילה קיטשית כבסרט ,,גורית": אשה חבי־מה — שהיתה בעבר פרוצה — מגורשת מבית בעלה העשיר. היא חוזרת אל ,,ז'אקו והיצא־ניות שלו" אבל נאלצת להיפרד מבנה. המשאית שדרסה את גיבורת ,,גורית", דורסת גם את גיבורת ,,דאקו", וכאשר היא גוססת ונפגשת עם בנה — שום עין באולם הקולנוע לא נשארת יבשה.

למרבה הפליאה, משחק טוב של אושיק לוי (כדאקו) וטל תמי ספיבק (כבליה, נערתו של דאקו). צילומים שאפתניים — חיתוך בלתי־מובן.

תמי ספיבק

מיועד לנשים". כלומר: במרכז עלי־לתו עומדים סבלותיה ולבטיה של יעל (נינט דינר) — האשה של ,,בבית אין מבינים אותה". גיבורת ,,גורית" רומתה על ידי אמה־החורגת, המרשעת; יעל, גיבורת ,,דאקו" מגו־רשת מביתה על ידי חמותה (זו סכי־ניקה מבוססת על אגדה עתיקת־יומין: זכרו את ,,לכלוכית" וסבלו־תיה הנוראים מידי אמה ואחיותיה החורגות).

בשני המקרים נעשות הגברות ה־צעירות בשל נסיונן המיני בעבר... מרבית הנשים אינן רואות בזה חטא אם יזדהו ברצון עם המעשה ואילו הגברים שבקרב הצופים לא יפגינו שום התנגדות לכך... גיבורת ,,גו־רית" הלכה למיטה עם אהובה, ש־,,עשה" לה ילדה: גיבורת ,,דאקו" הלכה למיטה עם הרבה גברים, כיוון שהיתה יצאנית לפני שנהפכה ל־עקרת בית ולאם כבודה. שתי הנשים נדרסות על ידי משאית: גיבורת ,,גו־רית" נידונה לחיים; גיבורת ,,דא־קו" — למוות.

לוא הייתי שמשון, ואיזו דלילה היתה שואלת אותי אם ,,מעז יצא מתוק" הייתי אומר לה, כי משחקה של תמי ספיבק (כבליה) הוא המתוק שבסרט. תמי היא נערתו של דאקו ואחותה של יעל: היא יודעת כיצד לתת ביטוי לשתי אהבות אלו שלה. — שהן כל כך שונות.

לתמי ספיבק אישיות חמימה ו־עיניים מפיקות תום. נעים לראותה. דאקו, כפי שהוא מעוצב על ידי אושיק לוי — מחונן בחן־שפוני, בט־חון עצמי ובאומץ־לב כמנהיג המח־תרת היצאנית של חיפה, ואילו ה־מצלמה של אמנון אבן־טוב, הרבה יותר אמנותית מכפי שראוי לה ה־סרט. הבמאי פול סמית התיר לשח־קנים לעשות כפי שהם רוצים לעשות — וזה המירב שהוא יכול היה לע־שות.

חיתוך הסרט הוא אבסורדי. לולא ראיתי את ,,גורית", ספק אם הייתי מבין את ,,דאקו והיצאניות". יתכן שאלה שהלכו לראות את ,,גורית" הלכו לראות את ,,דאקו" והבינוהו מצויין. אלה שלא באו — חסכו כס־פם. הרי זה אותו הסרט — כמעט.

מרים ש,,ז'אקו והיצאניות" אינו ...ת בקרב קהל־הצופים שלנו, כפי ...ליח הסרט ,,גורית". מדוע? הד־...לא כדי להוכיח, שקהלנו בעל משובח יותר מכפי שסבורים ...יקים? האם לא כדי להאיר עי־... של אנשי ,,מרכז הסרטים" ...נו על התיאוריה כי קהלנו רוצה ...ים כ,,גורית", וכי יש לייצרם ...אחר זה?

...כנסי לאולם הקולנוע עם חבר־...אי, התנסיתי בהפתעה רבתי, ש־...דעתי כמוה בעבר: אחד הסד־...עצר אותנו כשהתחלנו לעלות ...יגות, ולחש באוזנינו כמה מת־...הוא, שסרט כ,,דאקו" מוצג ב־...הקולנוע שבו הוא עובד. לא ...לנו אלא להביע הערכתנו ל־...לבו והשתתפותנו בסבלו וב־...ו הפגועה.

חטוב בכרמי שוהילי

...איתו של דבר ,,דאקו" הוא הטוב ...זיו של שוהילי עד כה. אם כי ...לה — בקווים מסויימים — דומה של ,,גורית", הרי המשחק הוא ...זה מפתיע מניח את הדעת וה־...צה של אמנון אבן־טוב מפגינה ...הנות־אמנותית.

...אקו" — כ,,גורית" — הוא סרט

מעגל קסמים ולקח מר

טלוויזיה
מאת הדה בושם

שעה שהאזנתי לדיון הארוך (ערוץ ארוך מדי!) על ,,מבצע קדש" ב־,,שעה השלישית" (יום ג') נדמה היה לי שכבר שמעתי את הדברים שנאמרו בו בהזדמנויות רבות אח־רות. מלבד מספר עובדות לא־ידועות שהוסיף רא"ל משה כרמל וכמה סי־פורי רכילות מפיהם של יעקב צור, מי שהיה אז שגריר ישראל בצרפת, ומרדכי בר־און, לא היו בדיון חי־דושים. היסטוריונים ישפטו אם היה צורך במבצע זה ב־1956 ובנסיגה ש־לאחריו ויגלו מה היו התוצאות וההשלכות שלו על מדינת ישראל ודמותה, אולם לישראלים עייפים ממלחמות — ועלי להודות שאני אחת מהם — החוזרים ושומעים את הדי־נים הנצחיים על מלחמות שנהפכו לציר חיינו, נראה כמו היינו סובבים במעגל קסמים ללא־מוצא. עד כמה שהמלחמות שונות זו מזו, בעיני אנשי־צבא ופוליטיקאים, יש בהם היבטים משותפים איתנים וגם אם אין ההיסטוריה חוזרת על עצמה, הסיפור מכל חוזר על עצמו, ולק־ח מר. שוב ושוב אנו שומעים על מלחמה בלתי־נמנעת, על מאזן חי־מוש שהוא לרעת מדינת ישראל, על בריתות מאיימות בין ארצות ערב, על פידאיון וטרוריסטים, על מצב בלתי־נסבל שהוא לא שלום ולא מלחמה. שוב אנו מאזינים דרוכים ורוקים לניתוחים טאקטיים ולסיפו־רי הישגים ונצחונות מפוארים, ול־אחר מכן לוקחים חלק בהתלבטויות מרות בנושא הבלתי־נמנע גם הוא של נסיגה. בעניין אקטואלי זה היה הצוות חלוק בדעתו גם לאחר שש־עשרה שנה, והמובן נעשתה גזירה שווה לגבי ימינו. משה כרמל טוען שהנסיון והלקח המר של הנסיגה של אז (לפי דברי מאיר עמית החולם על הנסיגה על סמך הבטחות לא־ברורות) השפיעו על התנהגותנו ל־אחר מלחמת ששת הימים.

במרכז הדיון עמדה השאלה הקרי־טית אם היה הכרח שנפעל אז יחד עם צרפת ואנגליה ונישא את גם ,,המלחמה הקולוניאלית האחרונה"; ומכאן מה משמעותו של שיתוף־פעולה זה לגבי ישראל, ואם היה בו כדי לעצב את דמותנו לשנים הבאות. חברי הצוות הסכימו שלא היה צורך בשיתוף־פעולה זה, מלבד אולי יע־קב צור. ,,הקנוניה" סיבבה אותנו מבחינה צבאית ועוד יותר מבחינה מדינית.

אמנם, כפי שאמרו חברי הצוות, קל יותר להיות חכם לאחר מעשה, אולם כפי שהבנתי היה זה בן־גוריון, ראש הממשלה ושר הבטחון דאז, שחשש מפני הפצצה מצרית כבדה על האוכלוסיה העורפית ושי־קול זה הנחה אותו בהחלטתו. כדי שתספק לנו צרפת ,,מטריה" אווי־רית. גם כריסטיאן פינו, שר החוץ הצרפתי דאז, בראיון מיוחד עם יגאל לובין מאשר תיזה זו. גם הוא משוכנע כיום שישראל היתה מבצעת ללא התערבות, אולם הוא מוסיף, כי ישראל לא האמינה אז שתנצח בכו־חות עצמה ובן־גוריון חשש מפני חיל־האוויר המצרי.

הדברים מסתבכים. הישראלים מ־צידם טוענים שהיתה קיימת תכנית מבצעית לכיבוש סיני ללא עזרת האנגלים והצרפתים הם שפנו רא־שונה לישראל. הצרפתים האמינו ש־על־ידי כך שישיגו את מהלומה נאצר, יחסלו את המרד באלג'יריה והאנגלים יצאו ללחום את המלחמה הנואשת האחרונה של האימפריה הגוססת, כשהם רואים בנאצר דמות היטלרית: במערב נושאו או הדמיתו של נאצר והוהרות שקולות מפוכחות כמו אלה של מנדס־פראנס ואחרים מפני ודמית מגוחכת זו לא הועילו. לכל אחד מן הצדדים סיפור משלו וקשה לדעת גם כיום מה האמת ב־סיפורים אלה ואיזו היא הגירסה הנכונה.

הקונצרט של עדי עציון וצילה גרוסמאייר

מוסיקה
מאת נתן מישורי

(במוזיאון תל־אביב)

הקונצרט הקאמרי של זמרות ה־סופרן עדי עציון וצילה גרוסמאייר, האבובן אבנר אתי והפסנתרן יונתן זק נקרא ,,פגישות מוסיקליות". ל־מבצעים, כפי שהוכיחה רמת ההכנה הגבוהה, היתה זו פגישה אשת נר־ספת עם סדרה שכללה 28 יצירות מאת 12 מלחינים שונים למאזינים; פגישות בחלקן חדשות ובחלקן ודד־רות.

כל ,,הפגישות" במחצית הראשונה של הקונצרט היו מעניינות בזכות הגיוון הסגנוני שביצירות פרסל, באך, פ. סקרלאטי, פפוש, ברזונציי, המוצרט, השילוב המאוזן יפה של מוסיקה הילולית חזונית, לירית, אכס־פרסיבית וקומית, ובזכות המבנה ה־מגוון שכלל דואטים לזמרת ופסנתר עם אבוב ובלעדיו, יצירת סולו ל־אבוב ואריות סולניות עם אבוב ו־פסנתר.

ב,,פגישות" שהוכנו למחצית ה־שניה, אשר מרביתן ,,התקימו" ב־מאה ה־19, בעדרו הגיוון והאיזון ש־היו בחלק הראשון. יתכן שהסיבה היא בעודף הרומנטיקה, יתכן שב־של מספר הקבוצות היותר גדולות של קטעים מאת מלחין אחד, ויתכן שבשל שתי היצירות לאבוב. ואולי היה זה משום המספר הקטן יותר של יצירות ממדרגה ראשונה. טוב היה על כן שלקראת סיום הערב נשמעו שני הדואטים המצויינים של ברהמס (צללים, ליל האלפורגיס), ושהקונצרט נסתיים בדואט הקומי לשני חתולים מאת רוסיני ובדואט חביב של מנדלסון.

הביצועים בכללותם היו מסוגננים יפה וההכנה הקפדנית הביאה למיזוג טוב של הקולות והכלים. בזמרתה של עדי עציון בולטות תכונות מצו־יינות, ביניהן שטף מוסיקלי הקולה בלהט והתושה לביטוי דרמטי. הסי־רים עציין נגנים צלליים עמוקים יותר וכן מתוקים יותר.

לצילה גרוסמאייר יש קול ערב ומזמרת תרבותית, אך בעדרה עוד מידה משכבעת יותר של שטף מצ־ליל אל צליל.

האבובן אבנר אתי הגיש ביצוע מוסיקלי מעודן ביותר ושלם מב־חינה טכנית בסונטה של פפוש. גם הסונטה לאבוב ופסנתר (1938) של הינדמיט בוצעה כהלכתה, אך זו מוסיקה קרירה למדי מבחינה ה־בעתית, למרות מבניה הצורניים ה־יציבים. ברומנסות לאבוב של שו־מאן, הושגבי שהמבצע נתפס לנקו־דה שאינה נכונה. הוא ניסה לספח את היופי של הקוים הארוכים ר־שכה כאילו שמוסיקה זו היא יותר רציטטיבית מאשר שירית, והיא תר־בעת על כן חלוקת הקו לחלקים ר־בים וחפשיים יותר מבחינת הטמפו והדינמיקה.

בסיכום, אוכל על כל פנים לומר על הקונצרט ,,היה נעים להיפגש".

מה מושך את הקהל לקולנוע

מאחורי המסך
מאת יוסף שריק

מדוע אנשים הולכים לקולנוע ו־מדוע אינם הולכים? — זו שאלה שמעסיקה את יצרני הסרטים שלנו ואת בעלי בתי הקולנוע. כיוון שלא נערך אצלנו שום מחקר בשטח זה, עלינו להשתמש במחקר שערך ,,אינ־פראטסט" הגרמני בשביל הגרמ־נים האוסטרים ולנסות להתאים את התוצאות למצב אצלנו.

93 אחוזים מן הנשאלים מדוע הל־כו לסרט ענו כי הם מעוניינים ב־נושא ובסיפור המעשה. 71 אחוז אמרו כי הם נמשכים ע"י שמות ה־במאי והשחקנים כדי ,,לראות משהו מעניין וטוב".

48% הלכו לראות את השחקן או השחקנית החביבים עליהם. 36% הולכים לקולנוע מפני שהם משוע־ממים. רק 26% הולכים לקולנוע מפני שהם רוצים להיות בין אנשים.

לשכוח את הדאגות

41% רואים בקולנוע מקום בו אפשר לשכוח דאגות יום יום. לא איכפת להם הרבה אם הם רואים מחזמר או סרט בוקרים, דראמה או קומדיה, אם הסרט מביא אותם לידי דמעות או מצחיק אותם. אם הם מדגישים כי הקומדיה צריכה לא להיות ,,טיפשית וילדותית" וה־דרמה לא צריכה להיות ,,סנטימנטא־לית וקיטשית".

מעניין כי רק אחוז אחד מן ה־נשאלים אמר כי הקולנוע הוא מקום לדאגות. 19% סבורים כי תפקיד זה ממלאת הטלוויזיה או עבודה בבית ובגינה או עיסוק בתחביב.

40% מאלה שאינם הולכים ל־קולנוע אמרו כי הסיבה העיקרית ל־כך היא הטלוויזיה. 34% סבורים כי הליכה לקולנוע כרוכה בטרחה רבה מדי. 31% אמרו כי אין להם זמן לכך ו־10% סבורים כי הקולנוע יקר מדי.

59% מבכרים לראות את הסרט בטלוויזיה ולא בקולנוע ופירוש ה־דבר שאין המסך הקטן משנה הר־בה.

בין הסיבות להימנעות מביקור ב־בית הקולנוע: לכלוך, אי־נוחות, רעש. הכל רוצים בית קולנוע נקי ומודרני עם כסאות מרופדים ומקום לפשוט קדימה את הרגליים, כך רו־צים הכל סדרנים אדיבים ואווירה שקטה.

הנשים רוצות תפנוקים

יש שרוצים שיגישו להם מאכל ומשקה. המעשנים רוצים שיהיה מקום בו יוכלו לעשן אם הדבר נמנע מהם באולם הקולנוע.

רבים מן הנשאלים מגלים התנג־דות לתוכניות בעלי בתי הקולנוע. הם לא היו רוצים שיהיו רק אנשי עסקים ממולחים ומעוניינים רק ב־כסף.

גברים אינם רוצים שיזכירו להם בבית הקולנוע את הלכלוך והרעש שבבתי החרושת או במשרד. הנשים רוצות תפנוקים — כלומר שההליכה לקולנוע תהיה כמו הליכה למסיבה.

עורכי המשאל ,,אינפראטסט" הגי־עו למסקנה שהקולנוע הוא דויד הנלחם בגולית (הטלוויזיה). הם רו־אים את מצבו של דויד חמור אך לא חסר תקווה, כיוון שכל אדם הגון עומד לצדו של דויד.

הארץ ממליץ

תל־אביב
הסנדק (אלנבי), בקט (קריטריון), ממשיכים לקרוא לי טריניטי (אס־תר), גן פינצי קונטיני (גורדון), הר־גיל בבישאוין (גת), הקשר האמריק־אי (הוד), יום אי הארוך (שדרות), הליצנים (תכלת).

ירושלים
דקמרון (סמדר), מגעים (אורנע), מה נשמע דו (אורית).

חיפה
פאוס הקטן והלסי הגדול (תן), הקונפורמיסט (אורלי), נערת הפל־פח הבלש (מוריה).

הדמעות נושאות הרווחים של הזמר ריי צ'ארלס

מאת מוטי נצר

,,הגאון בעולם הזמר", כך מעיד פרנק סינטרה על הזמר האמרי־קאי העיוור ריי צ'ארלס, המציין בימים אלה 25 שנות הופעה. ל־ציון המאורע יצא לשוק הפופ שלנו אלבום תקליטים כפול ,,מוקדש לריי צ'ארלס", בו 36 שירים שנבחרו מתוך 80 התקלי־טים ו־40 האלבומים שהקליט צ'ארלס עד כה.

כיום, בתקופה שהצליל השחור הוא נציגה הרשמי של המוסיקה האמריקאית, נחשב ריי צ'ארלס לענק לאומי. זמרים שחורים עוד רבים הגיעו לפסגת מוסיקת ה־נשמה האמריקאית. צ'ארלס נח־שב לגדול שבהם. הוא עשה למען המוסיקה של שחורי העור יותר מכל מבצע שחור של המצב הכושי, אף יותר משעשה אלויס פרסלי למען הרוק אנ־רול.

צ'ארלס נולד בשנת 1932 ב־אלבניה, ג'ורג'יה. בגיל שש אי־בד (כתוצאה מגלאוקומה) את ראייתו ושנה לאחר מכן נשלח לבית ספר לעיוורים. כשהיה בן חמש־עשרה מת אביו ושנתיים לאחר מכן מתה אמו. בן שבע־עשרה, יתום וחסר כל, נאלץ ריי לעזוב את בית הספר. הוא שוטט בג'ורג'יה ובפלורידה רעב ללחם וחסר עבודה. המוסיקה, עמה נפ־גש לראשונה לפני שהתעוור, אצל נגן כושי שגר סמוך ל־ביתו, היתה מאז למרכז חייו. ב־מוסיקה ביקש למצוא פורקן ל־עול, קיפוח וצרות שבאו עליו.

בפלורידה ובג'ורג'יה החל לח־זר אחרי להקות שהיו מוכנות להעסיקו. הוא נחשב לתוספת מצויינת בכל תזמורת ג'אז, ב־מיוחד בשל המחירים הנמוכים שדרש. אבל ריי לא האריך ימים אצל להקות אלו, שרמתן צרמה את אזנו. הוא החליט להקים לה־קה משלו, שתנגן ותזמר תומר לרוחו. "אינני אוהב זייפנים ו־זיופים", אומר ריי צ'ארלס. "כאשר אני שר אני נותן את כל הלב. לפעמים אני מוצא עצמי בוכה על הבמה".

דמעותיו של ריי נושאות היום רווחים של מיליונים. הוא נחשב אחד הזמרים היציבים והמצליחים ביותר בעולם הזמר, שהוא עולם אכזר ומפכפך.

הוא חי בוילה מפוארת בלוס אנג'לס עם אשתו (השניה) ו־שלושת ילדיו. את רוב זמנו הוא מבלה במסעי הופעות מחוף אל חוף ומיבשת ליבשת. הוא מו־פיע עם מקהלה בת 40 איש, מק־הלת בנות, תזמורת בת 17 נג־נים, מנהל במה, איש עסקים ועוד. הוא טס במטוסו הפרטי, שוחה בבריכה שבחצר ביתו ו־מקליט מוסיקה 14 שעות ביממה. עיוורונו אינו מפריע לו לשחק שח, ,,להתבונן" בטלוויזיה.

"אני יכול לעשות דברים שרוב האנשים העיוורים אינם יכולים לעשות וזה מביא לי סיפוק", הוא אומר. "אני מסוגל, יותר מאנשים פקוחים, להבין בין דברים אמי־תיים ומזוייפים. אמי לימדה אותי להתמודד עם צבע עורי. אני יכול להתגבר על בעיות אישיות, אך לא על בעיות חברתיות".

על אף התודעה הגזעית החריפה שלו, אין ריי צ'ארלס מצטרף לכת השחור, אינו צועד בהפ־גנות ואינו חותם על עצומות, אך לשירים שהוא שר תוכן חברתי מתאים.

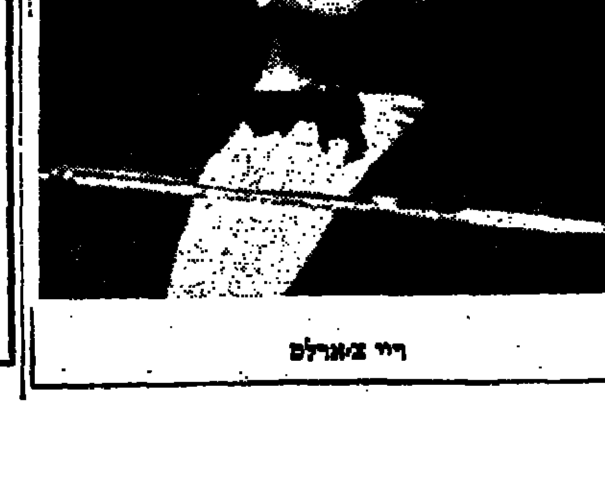
ריי צ'ארלס

הוספנו בחיפה עוד תחנה לרשת תחנות ,,דלק"

תחנת דלק "רם" חיפה

בחיפה, ברחוב בר יהודה 33, פתחנו תחנה חדשה. לשרות הנהג: סיכה, רחצת מכוניות, מסעדה ושרותים.

דלק DELEK

פרסום א. אריאלי

האגוד הישראלי לפרסום
הכנס השנתי — הילטון 9.11.72

הפרסום בטלוויזיה

הרצאת הצגת אורח:
מר ברוס שמודרמן
מומחה בינלאומי לפרסום בטלוויזיה, יועץ לגדולי משרדי הפרסום בארצות־הברית ואירופה.

יוצגו וידיאו בלוית סרטים וקטעים:
אנטומיה של תשדיר פרסום בטלוויזיה
Anatomy of the T.V. commercial

בתכנית הכנס:
א. הצגת מסע פרסום בשרות הצבור והגשתו לשר הקליטה מר נתן פלד
ב. ארוחת צהרים חגיגית והרצאת אורח הכבוד שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב

הכנס יערך בשעות 09.30—16.00.
מספר המקומות מוגבל. ההרשמה עד 2.11.72.

כרטיסי השתתפות להשיג במשרדי הפרסום ובמשרדי האגוד הישראלי לפרסום רח' שלמה המלך 71, תל־אביב, טלפון 226890.

רבי המכר של עם עובד*

* כפי שסומנו ברשימת רבי המכר של ספטמבר, מעריב 20.10.72

ספרות יפה

מאה שנים של בדידות
גבריאל ג. מארקס
קורות משפחה בעיירה אגדית בקולומביה ככרוניקה של האנושות כולה

השועל בלול התרנגולות
אפרים קישון
סאטירה פוליטית נוקבת של בחיר ההומוריסטנים של ישראל על פוליטיקאי "הפורש" לכפר נידח

חיי מיכלאנג'לו
אירוינג סטון
מגילת חייו ואהבותיו של אחד מגדולי הגאונים שידע העולם

הספר המשוגע
חיים גורי
רומן על בבורים ארצישראלים ידועים ועלומי־שם

הלוך ושוב
נתן שחם
שנה אחת בחיי בת קיבוץ היוצאת ללונדון כדי להינתק מעברה

ספרים אחרים

ארץ הצבי
אריה לובה אליאב
על מלחמה ושלום, פערים עדתיים, דתיים ומעמדיים — יעדים והצעות לפתרון

בכור המהפכה המדעית
פרופ' אהרון קציר
נסיון מרתק ומקורי לבחון לאן מובילה ההתפתחות המדעית המסחררת את החברה האנושית כולה ואותנו בישראל

בכל חנויות הספרים
הפצה ראשית: עם עובד, רח' מזא"ה 22 ת"א טל. 611526

,,עמיחי" הוצאת ספרים בע"מ — ת"א
רח' יוסף הנשיא 5 טל. 284990

לימודי הטבע ג' לי. השולמי

בגלל תקלה טכנית בדפוס, נתעכבה הדפסת הספר ,,לימודי הטבע" לכיתה ג'.

הספר יהיה מוכן לאספקה לכל דורש ב־10.11.72.

שפורים בקו 400 לירושלים
החל ממוצ"ש ה 28.10.72

הקו יפעיל 2 נסיעות מבני־ברק — גבעתיים — רמת־גן לירושלים בשעות 20.00—22.00.
ו־2 נסיעות מירושלים לגבעתיים — רמת־גן ובני־ברק בשעות 20.00—22.00.

הנהלת ,,דן"

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 230521, 248905, 230461
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך

● שמואל א (ז—ח).

המשנה היומית

● גיטין, ד' (ב-ג).

רדיו

6.00	מה טובו אהליך ושיר של יום
6.10	התעמלות בוקר
6.20	שעון מוסיקלי
7.05	סקירת עתוני ה בוקר
7.20	זמר זמר לך
7.55	"איר יידיש"
8.05	בוקר טוב
10.05	לעקרת הבית
11.40	לאן הערב
12.05	במעגל יוצר
12.30	בחצי היום — פז מונים וחדשות

חדשות

רשת א' וב'

9.00 8.00 7.00 (ב) 6.05
12.00 12.00 11.00 10.00
16.00 15.00 14.00 (ב)
19.00 18.00 (ב) 17.00
(ב) 21.00 (א) 20.00 (א)
01.00 24.00 23.00 22.00 (ב).

חדשות בלועזית

רשת ד'

באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

גל א'

08.18 "מסע בצליל": "אלף לילה ולילה"; 09.05 "לוח מוסיקלי"; 10.05 "כל אוצמי הקונצרטים שלנו" — התזמורת הפילהרמונית הישראלית, המנצח: מייקל מיל־מורנוס — פרסל: שלשה קטעים לצ'לו...; 11.05 שיר ר׳ מוזון; 11.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים — בתנועה ובקצב; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים — אישים ומעשים מן העבר; 14.10 לאם ולילד א) לפעוטות — מבצקט של הגמד סיפורון, ב) "עליסה בארץ הפלאות", לילדים הגדולים; ג) חתול בשק; 15.05 "חדש בתקליטיה"; 16.04 רגע של עברית; 16.05 כפר ורדים; 16.10 ספרות לתלמידי תיכון — "הכר את הספרות העברית של ימינו"; 16.30 "מינחה מוסיקלית" עם המנצח ארתור רובינשטיין — שופן: פנטסיה בלה מור...; 17.30 לקט מוסיקלי...; 18.05 "על אנשים ושמחות"; 18.55 "גלי קול"; 19.00 חדשות "היום הזה"; 19.30 שירים עבריים; 19.50 פרקי היום בתנ"ך; 20.10 השבוע בכנסת; 20.45 "כל חדש" באמנות...; 22.06 מנגינה לפני השנה; 23.07 "מוסיקה קמרית"; 00.05 רגע של שיר.

הגל הקל

14.10 "מזמרים לא ניסינו"; 14.53 "מרדכי"; 15.05 ...; 16.04 רגע של עברית; 16.06 "שיר"; 16.30 "כל הזמר"; 17.05 ...; 18.40 היום בספורט; 21.05 "הרכבים גדולים בג"ז"; 21.45 "באורק"; 22.05 "הכל ואפרכבת"; 22.07 "אני ילד ואת שלי".

גלי צה"ל

15.05 שלום — איזור; 15.50 ...; 16.10 ...; 17.05 ...; 17.40 ...; 18.05 ...; 19.05 ...; 20.05 ...; 22.05 ...

טלוויזיה

17.30 בידורים לילדים עם מבריק ופוסריק; 17.40 בעירבון "הבדי וקאלריין"; 18.20 ...; 18.32 ...; 18.47 ...

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון ו' (סדרה א'); 09.05 יעוץ והכוון ז'; 09.20 אנגלית כ' (כתבתיים חקלאיים); 09.55 מבנולוגיה כ'; 10.20 מתמטיקה ח'; 10.45 ...; 11.05 ביולוגיה כ'; 11.35 חשבון ה'; 12.00 גאוגרפיה כ'; 12.20 מבע ז'; 13.15 צרפתית; 16.00 אלגברה כ'; 16.22 אנגלית ג'; 16.40 מבנולוגיה כ'; 16.55 איכפת לנו — מה איכפת.

להה: 19.30 חדשות ועניני היום; 20.00 מורשה — "יהדי ערבים"; 20.30 מבט לחדשות; 20.50 ...; 21.40 משחק ה שבוע; 22.30 חדשות.

קבלנים

● בראשון לציון דירות בונדי הרצל 59 ...

● בראשון לציון גולדברג ישראל חברה לבנין דירות מפוארות 3 חדרים ... מ"ס 942504.

● דירת פנטהאוז חדשה בצפון ת"א ...

● ברמת השרון במקום הכי ...

● גוה דגנה רמת השרון ...

● סולל בונה נתניה בונה למכירה דירות ...

● סאן לון בונה בחולון דירות ...

הרצאות וכינוסים

● במה ליהדות ודעת, רח' ברנדיס 35 ת"א, טל. 442580 ...

הודעות

● חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, מרחב תכנון מקומי נתניה ...

● חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, מרחב התכנון מקומי נתניה ...

דירות

● בהזדמנות למכירה בכפר סבא ...

● לזוגות צעירים 3 חדרים ...

● בראשון לציון ...

● בכפר סבא ...

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב

● ד"ר כגל, בלוך 12, טל. 247860. ד"ר הר"אבני, אפשטיין 6, טל. 443281.

● במד"א, טל. 101, 614333. רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בביתם.

ירושלים

● הסנגת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד לאחרת ב־7 בבוקר, טל. 101. בתחנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים מ־7 בערב עד לחצות, מיועד למקרים דחופים בלבד.

חיפה

● רופא תורן במד"א, טל. 101.

עזרה ראשונה בשעות

● עדות טלפוני 69911—02.

תורנויות בתי חולים

תל-אביב

● הדסה.

ירושלים

● ביקור חולים (ילדים פנימית) שערי צדק (נשים) הדסה (כירורגית, עיניים).

חיפה

● רמב"ם (כירורגית עד גיל 7, נשים, ילדים, גניקולוגית), הכרמל (כירורגית מ־גיל 7, תאונות, פנימית).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב

● גרוסה, קינג קינג 27, טל' 244388.

● תרופה, דיזנגוף 217, טל' 223488.

ירושלים

● עזה, עזה 15, טל' 38262. פרטי: מ. אוחן, בדיסבאי 6, טל' 62880.

● סיבם, רחבת שער שכם, טל' 84512. פרטי: פריחה סימס, ואדי ג'וז, טל' 84512.

חיפה

● אין תורנות.

בכל הארץ

● חדרה: סימה, שד' רוטשילד.

● נתניה: הנשיא, ויצמן 36, טל' 23639.

● פתח-תקוה: בריאות, הובבי ציון 13, טל' 912357.

● רמת-גן ובני-ברק: חן, ז'בוטינסקי 99, טל' 722434.

● בתים וחולון: בריאות, חולון, קראוזה 46.

● רמלה — לוד: רמלה, רמלה, הרצל 75.

● אילת: מילקון.

וילות ובתים

● למכירה קוטג' חדש בראשון לציון באיזור וילות "ורד". 248564.

● "איזס" מהנדסים בע"מ, מציעים וילות ברוחות ב"אחוזה" ...

● קוטג' ליקוש בהרצליה ...

דירות למכירה

מחסנים

מגרשים

חדרים מרוהטים

● אל תאמינו!!! דמי תיווך!!! ...

דירות מרוהטות

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

חנויות

משרדים

אולמות

● למכירה אולם להצגיה ...

עסקים

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

מכוניות

● בהזדמנות אסקורט 70, 4 דלתות ...

● פולקסווגן מסחרי נמוך 1971 "אוטו-כלה" דרך חיפה 94 ת"א טל. 443420.

● פיאט 600 ד' 1964 במצב מצוין טל. 743422 אחה"צ.

● פולקסווגן סגור 66 ...

● פיאט מסחרי גבוה 1968 "אוטו-כלה" דרך חיפה 94 ת"א. טל. 443420.

● סוסיתא שנת 70 במצב מצוין. טל. 918766 בשעות העבודה.

● אוסטין סטיישן 1964 "אוטו-כלה" דרך חיפה 94 ת"א טל. 443420.

● פורד קורטינה 1964 "אוטו-כלה" דרך חיפה 94 ת"א טל. 448420.

● פיאט 1100 1966 בחניון ...

● מוריס 1100 1964 "אוטו-כלה" דרך חיפה 94 תל-אביב טל. 448420.

● פולקסווגן 1969 ...

המשך מודעות הלוח הכפול — בעמוד 23

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

[...]נפיקה מוכנה לבוא [...]2 משחקים בפברואר

[...]תה עלולה להידחות בגלל דרישות כספיות גבוהות
✶ הנוער הוזמן לפיליפינים

[...] סופר „ספורט הארץ" [...]ת הפאר הפורטוגלית, בנ־ מליסבון, הביעה לבוא לשח־ ם בישראל בין ה־1 ל־14 ב־ [...]. ההצעה הועברה להתאח־ [...]דורגל באמצעות האמרגן ה־ [...]לי אוליביר פינטו. [...]צה מפורטוגל תידון ביום א' [...] הוועדה המקצועית של ה־ [...]ות לכדורגל. למרות ההצעה [...]ת נראה, כי משחק זה לא [...]פועל בשל התביעה הכספית [...] שהציבה האלופה הפורטו־

הסכום הנדרש: 45 אלף דו־ [...]ר בנוסף להוצאות האיכסון בישראל. הוצאות הנסיעה יכו־ סו ע"י האמרגן. בגלל הסכום הגבוה והחשש מהפסדים, תי־ דחה קרוב לוודאי ההתאחדות את ההצעה.

התאחדות הכדורגל הפיליפינית הביעה נכונותה לארח את נבחרת הנוער של ישראל למיפגש בינ־ לאומי בינואר 1973.

משחק זה נועד להיות במסגרת מסע הנבחרת הישראלית הצעירה, כהכנה להשתתפות במשחקי גביע אסיה לנוער שיהיו באפריל בטה־ ראן.

הפיליפינים מוכנים לשלם בשביל משחק אחד סכום סמלי בסך 500 דולר.

[...]פיגלר מקבל [...]יפול רפואי

[...]תכן שישוב לשחק
[...]צאריס תוך 10 ימים

[...]ס, 25 (שרות „ספורט הארץ") [...]יה קפטן נבחרת הכדורגל של [...], וכיום שחקן קבוצת התחתית [...]יגה הצרפתית, מרדכי שפיגלר, [...]עתה סידרת בדיקות רפואיות [...]יבהירו תוך הימים הקרובים [...] זמן יאלץ להיעדר ממשחקי [...] של פ.ק. פאריס.

[...]לר נפצע בעיצומה של הבח־ [...]שניה במשחק־החוץ, בו נבגצה [...]ו למוליכה בטבלה הצרפתית, [...] ניס, בשיעור 3:2. בתום ה־ [...] ה־12 מובילה ניס בראש ב־ [...]בבטיח של 5 נקודות על פני [...] בדירוג, קבוצת נאנס. קבו־ [...]של שפיגלר מדורגת במקום [...]עם 8 נקודות (לסדאן, סוגרת [...], 6 נקודות).

במשחקי גביע אירופה:

ריאל נוצחה 1:2 ברומניה

ספורט בעולם

בוקארשט, 25 (שרות „ספורט הא־ רץ"). אלופת רומניה בכדורגל, קבוצת ארג'ש פיטאשטי, השיגה ה־ יום מיקדמה חשובה, כאשר גברה בשיעור 1:2 על ריאל מאדריד, בש־ לב שמינית הגמר על גביע אירופה לאלופות. הספרדים עשויים לבטל יתרון זה במשחק הגומלין שיהיה בעוד שבועיים במאדריד.

באותה מסגרת הביסה אור ל־ אתמול באיירן מינכן במגרשה את אלופת קפריסין, אומוניה ניקוסיה, בשיעור 0:9. חמישה מן השערים הבקיע גארד מילר.

במשחקי גביע אירופה למחזיקות גביע הצליחה היום לידס יונייטד לסיים בתיקו 0:0 את משחקה עם קארל צייס יאנה, במזרח ברלין. מי־ לאנו מאיטליה סיימה ב־1:1 בוואר־ שה את משחקה עם לגיה.

במשחקי גביע ההתאחדות האירו־ פית (אופ"א לשעבר) ניצחה ליבר־ פול במגרשה את א. א. ק. מאתו־ נה 0:3 (0:2), ואילו ויקינג סטא־ ואנגר גברה על פ. ק. קלן 0:1 ב־ משחק שהיה בנורווגיה.

גארד מילר (משמאל) כובש את הראשון מחמשת שעריו במשחק על גביע אירופה בכדורגל לאלופות, שבו הביסה אור לאתמול באיירן מינכן את אומוניה ניקוסיה 0:9. המשחק היה במינכן.
(צילום רדיו של אי.פי.)

רייט ופושקאש יתמודדו שוב בלונדון — אחרי 19 שנה

במשחק ראווה בין קבוצות כוכבים ב־14 בנובמבר

לונדון, 25 (שרות „ספורט הארץ"). בילי רייט, מגדולי הכדורגלנים של אנגליה ופרנץ פושקאש, מכוכבי ה־ כדורגל ההונגרי, ייפגשו שוב בחו־ דש הבא. הם יהיו קפטנים יריבים של שתי קבוצות כדורגל במשחק ראווה בסטאמפורד ברידג', איצטד־ יונה של צ'לסי בלונדון, ב־14 ב־ נובמבר.

המשחק, בין גדולי הכדורגל של העבר בבריטניה ובאירופה, הוא ה־ ראשון בסידרה של משחקים מטעם ארגון צדקה חדש, אשר מאמן ה־ כדורגל הרשמי שלו הוא הנסיך פיליפ.

מטרת המשחקים היא לאסוף כס־ פים להקמת מגרשי משחקים לילדים ברחבי בריטניה. בקבוצתו של רייט יופיעו טום פיני, ג'ימי היינס (ש־ יגיע במיוחד מדרום אפריקה), ג'ורג' כהן, ג'ק קלסי, ג'והן צ'ארלס ודבי בלנשפלאואר.

בקבוצתו של פושקאש ישחקו עמ־ תו לנבחרת בעבר, השוער גיולה גרושיץ' המגן פרנץ שיפוש; שחקן ריאל מדריד בעבר, פרנציסקו חנטו המערב גרמני וילי שולץ.

לרייט ולפושקאש יהיה זה ליל נוסטאלגיה אמיתי. הוא יזכיר להם את האירוע מלפני 19 שנה, כאשר נבחרת הונגריה הגיעה ללונדון ו־ ניפצה את אגדת נבחרת אנגליה ה־ בלתי מנוצחת, כאשר גברה עליה 3:6. המשחק היה ב־25 בנובמבר 1953, ובנבחרת אנגליה שיחקו אז: מאריק, ראמזי, אקרסלי, רייט, ג'ונ־ סטון, דיקינסון, מאתיוס, טיילור, מורטנסן, סיואל ורוב.

ירושלים עדיין מצפה להיתר לשיתופו של האמריקאי לין

במשחק הכדורסל נגד מכבי ת"א בליל-שבת

מאת סופר „ספורט הארץ" בירושלים

רבים משוחרי הכדורסל בירושלים יאלצו לוותר מחר בערב על המשחק המרכזי של הליגה הלאומית, בו יתמודדו שתי הקבוצות הבלתי מנו־ צחות בעונה זו, הפועל ירושלים ו־ מכבי תל אביב אלופת אשתקד.

מנהל קבוצת הפועל ירושלים, משה גור, אמר כי אלמלא מימדיו הצרים של האולם היו באים כ־3000 איש לחזות במשחק המסקרן, אולם בשל הקיבולת הנמוכה יוכלו להיות בו רק כ־1150 איש.

האגודה המארחת הזמינה 14 שו־ טרים שיפקחו על הסדר בכניסות. הם יתירו רק ל־350 איש להיכנס לאולם ול־800 צופים — ליציע. פקד רוזה, ממשטרת ירושלים, עמד את־ מול על הסידורים הארגוניים לקראת המשחק.

ראשי הפועל ירושלים קובלים על דרישתו של יו"ר איגוד השופטים, אפרים אטלס, שלא להתיר לקהל להכנס לאולם. „דבריו מנוגדים ל־ הוראות איגוד הכדורסל. אנו נתחייב שהקהל יהיה במרחק של מטר מקוי המגרש", אמרו ראשי הפועל.

עד אמש לא הגיע האישור מ־ התאחדות החובבים בארה"ב, שיאפשר את שיתופו של הכד־ דורסלן האמריקאי המצטיין, מייק לין, במדי הפועל ירוש־ לים. מר גור ציין, כי בשיחה טלפונית שהיתה השבוע עם ארה"ב, נמסר שהאישור נשלח בדואר.

אלמוני הציע לתרום עין לשוער באנקס

לונדון, 25 (שרות „ספורט הא־ רץ"). גבר, אשר ביקש להישאר ב־ עילום שם, הציע לתרום אחת מעי־ ניו למען שוער הכדורגל גורדון באנקס, עם היוודע לו דבר פציעתו של הכדורגלן.

האיש טילפן לבית החולים, ביום א' בערב, שעה שבוצע הניתוח ב־ עינו הימנית של באנקס, והציע את עינו שלו, במקום זו של באנקס ש־ נפגעה. לדבר בית החולים אישר, כי האיש, אשר ביקש שלא לפרסם את שמו, נשמע רציני וכן ביותר ב־ הצעתו.

נראה שגורלו של באנקס כ־ שחקן כדורגל תלוי עתה בהת־ פתחות של הימים הקרובים בכל הקשור להחלמתה של עינו הימ־ נית. אם יתברר שאיבד את מאור עינו, ברור שלא יוכל לשחק בעתיד כשוער.

בניתוח הוצאו שני רסיסי זכוכית, באורך של יותר מסנטימטר, מעינו הימנית של באנקס. כן נעשו 100 תפרים במצחו. עינו השמאלית של באנקס ניצלה בנס מפגיעה. רסיסי זכוכית נשלפו גם מעפעפי עינו ה־ שמאלית ומגלגל העין.

עדיין סובל מהלם

רופא בית החולים גילה גם כי באנקס עדיין סובל מהלם ההתנג־ שות. עד כה לא שאל את הרופאים לגורלה של עינו. נראה גם, כי המסקנות הסופיות לגבי העתיד יד־ סקו רק בשבוע הבא, כאשר שלב ההחלמה ייכנס לעיצומו.

עם זאת הבהיר דובר בית החולים, כי ההצעה לתרום עין למען באנקס אינה מעשית, שכן עד כה לא ידוע על ניתוח השתלה עין.

רחל גוטפריינד (משמאל), אלמנתו של שופט ההיאבקות הבינ־לאומי שנרצח במינכן, מקבלת מידי יו"ר הוועד האולימפי הישראלי יוסף ענבר מדלית זהב מטעם ההתאחדות הבין־לאומית להיאבקות. במעמד הענקת המדליה נכחו גם שתי בנותיו של יוסף גוטפריינד הי"ד

מארקס שיפר במכסיקו 3 שיאי עולם

מכסיקו סיטי, 25 (אי.פי.). רוכב האופניים הבלגי, אדי מארקס, הציב כאן היום שיא עולמי חדש ברכיבת שעה, כאשר גמא 49,400 מטרים — הישג המהווה שיפור ניכר לשיא הקודם של הדני אולה ריטר מ־1968 — 48,666 מטרים.

בדרכו לשיא החדש שיפר מארקס גם את השיאים העולמיים ל־10 ו־20 ק"מ. זמנו ל־10 ק"מ היה 11:53.20 דקות ול־20 ק"מ — 24:06.80 דקות. גם שיאים אלה היו שייכים לריטר.

תזמורת של מאריאצים הנעימה במנגינות מכסיקאיות, שעה שמארקס ביצע את החימום לעיני 5000 צופים בוולודרום האולימפי. בין הנוכחים היו מלך בלגיה ורעייתו. ליאופולד השלישי, רעייתו ליליאן ושתי בנו־ תיו.

תחילה הודיע מארקס כי ינסה לש־ פר את השיא בחמישה ק"מ, אולם לא הצליח בכך. הוא המשיך לרכב, קבע שיא חדש ב־10 ק"מ והמשיך לקו 20 הק"מ. כאשר הוברר לו שזמנו למרחק זה מהווה שיא עולמי חדש, המשיך לרכב עד השלמת שעת רכי־ בה.

מארקס השתמש באופניים מיוח־ דים, אשר תוכננו למענו על ידי טכנאי איטלקי. המיוחד באופניים אלה הוא משקלם הנמוך — 5.5 ק"ג בלבד.

הפועל כפר־סבא — מכבי הרצליה 4:5

במשחק אימון בכדורגל, שהיה אתמול בכפר־סבא, ניצח הפועל המ־ קומי את מכבי הרצליה בשיעור 4:5.

הפועל פתח־תקוה — הפועל הרצליה 0:1

הפועל פתח־תקוה ניצח אתמול במשחק אימון בכדורגל את הפועל הרצליה מליגה א' בשיעור 0:1. את השער הבקיע ישראל שטרצינסקי. במשחק שנמשך 90 דקות ללא הפ־ סקה.

גרשגורן מבקש מקופל חנינה

מאת סופר „ספורט הארץ" בחיפה

אגודת מכבי חיפה וכדורגלנה אהרן גרשגורן פנו אתמול לנשיא החדש של ההתאחדות לכדורגל, מר פנחס קוסל, באמצעות עו"ד ירון בר־דיין, בבקשת חנינה.

הפרקליט החיפאי כתב למר קו־ סל, כי גרשגורן הורחק בשבת השנ־ ייה, 21 באוקטובר, מהמגרש, מ־ המשחק בין הפועל תל־אביב למכבי חיפה, על־ידי השופט יצחק לנשנו ללא סיבה. לדבריו יוכלו להעיד ה־ עתונאים, אלפי הצופים ושחקני שתי הקבוצות, כי ההרחקה היתה בלתי צודקת. הוא מציין, כי לפי סעיף 3ה' של תקנות המשמעת צריך גר־ שגורן, עקב ההרחקה, לשבות אוטו־ מטית 14 יום, ולפיכך לא יוכל להש־ תתף במשחקי קבוצתו ב־28 לחודש נגד הפועל באר־שבע וב־4 בנובמ־ בר נגד הפועל פתח־תקוה. אולם, אם לא יקבל חנינה, ולאחר מכן יו־ כח כי הורחק ללא עוול בכפו, יהיה בכך עוול לכדורגלן ולאגודתו.

מציינים, כי אתמול בשעות הבוקר התכוננה עדיין אגודת מכבי חיפה לפנות לבית המשפט המחוזי בחיפה, כדי לקבל צו מניעה זמני נגד ה־ התאחדות לכדורגל השופט לנשנו, כדי למנוע ביצוע הרחקה אוטומ־ טית של גרשגורן עד למתן החלטה בתביעה אזרחית שתוגש על־ידי ה־ מבקשים. מאחר יותר החליטה הנ־ הלת מכבי חיפה להסתפק בבקשת החנינה מנשיא ההתאחדות החדש.

בהופעה מבורה של מועדון מלון הלילה בירושלים, בליגה ג' ב־ פנים, ניצח המועדון את הפועל רמת אביב בתוצאה 0:6. התחרות היתה בכבודי הלילה.

הצעה מהפכנית במליאת מרכז הפועל:

ניתוק קבוצות הכדורגל משליטת מועצות הפועלים

מאת סופר „ספורט הארץ"

מליאת מרכז הפועל דנה אתמול ביחסי המרכז עם ההסתדרות ומוע־ צות הפועלים, אך לדיון השתרבבה גם הודעתו של חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, נתן אלמוזלינו, ש־ קבע כי המזכ"ל יצחק בן־אהרון תו־ בע להדיח את מזכ"ל הפועל יוסף ענבר, שאם לא כן תשקול ההסתד־ רות אפשרות של הפסקת התקציבים להפועל. כמה מהחברים הביעו תמי־ כה בענבר, ודחו את ההאשמות נג־ דו.

את ההצעה המעניינת ביותר בדיון העלה טל רגב, המשמש כיו"ר ועדת השחיה של ההת־ אחדות לספורט, שקבע כי יש לנתק את קבוצות הכדורגל של הפועל משליטת מועצות הפו־ עלים.

רגב הציע להקים מחלקות מיוח־ דות לכדורגל שתוקם במרכז הפועל ותהיה האחראית לקבוצות.

על פי הצעה זו, שיתכן ותועלה לדיון בישיבה מאוחרת יותר, יעסקו מזכירי הפועל בסניפים השונים רק בפיתוח ענפי הספורט האחרים, ל־ תוציא את קבוצות הכדורגל שיהיו כפופות למחלקה המיוחדת שתוקם לצורך כך במרכז הפועל.

שחמורוב מבטלת ההסגר

רצה אתמול בירושלים
100 מטר ב־11.5 שניות

מאת סופר „ספורט הארץ"

האתלטית אסתר שחמורוב עומדת לבטל את ההסגר אליו נכנסה לא מכבר, בבקשה לעזוב את סניף ה־ פועל תל־אביב. היא תוכל לעשות זאת רק בעוד כשבוע וחצי, חודש לאחר שנכנסה להסגר, כפי שמתיר זאת התקנון.

שחמורוב איתנה בדעתה לא להמ־ שיך להשתייך להפועל תל־אביב. היא תבטל את ההסגר כדי לקבל שיחרור מהמועדון, בו היא רשו־ מה מאז החלה את הקאריירה שלה, אך היא רוצה לעשות זאת בצורה שלא תיצור רושם, כאילו היא מפ־ עילה לחץ על המועדון התל־אבי־ בי.

היא מתכוונת לעבור למועדון אחר של הפועל, כנראה לזה של חיפה, ואין בדעתה לעבור למועדון המש־ תייך למרכז אחר.

אתמול השתתפה אסתר שח־ מורוב, לראשונה מאז אולימ־ פיאדת מינכן, בתחרות, כאשר היתה אורחת יום הספורט של בית הספר המקצועי „אורט" בירושלים. היא רצה בתחרות זו 100 מטרים בזמן של 11.5 שניות.

פאן-לון
חברה להנדסה ולבנין בע"מ

בונה בבת־ים
דירות פאר אקסקלוסיביות

- **בבנייני התאומים,** בשד' העצמאות 10
  נותרו למכירה 2 דירות בנות 3 חדרים
- **ברח' דניאל** (פינת עוזיאל וההגנה)
  נותרו למכירה 2 דירות בנות 3 ר¼4 חדרים ודירות ספורות בנות 5 חדרים
- **ברח' הרצל 51,**
  נותרו למכירה 2 דירות בנות 3 חדרים
- **ברח' רוטשילד 22** (מרכז העיר)
  נותרו למכירה 2 דירות בנות 3 ר¼4 חדרים
- **במגדלי רוטשילד** (פינת רוטשילד — קדושי קהיר — הלפר)
  נותרו למכירה דירות ספורות בנות 3 ו־4 חדרים
- **ברח' בנימין,**
  נותרו למכירה דירות בנות 3 ו־4 חד'

כמו כן למכירה: חנויות ומשרדים

פרטים ותוכניות בנית במשרד המכירות:
רוטשילד 34
ובפאן־לון בינלאומי —
מיוחד עבור תיירים
ומשקיעי חוץ
תל־אביב, רחוב פרישמן 10,
טל. 5—240224.

PAN LON · פאן לון

תשל"ג 1972 — אגודת יורדי ים זבולון סניף ת"א

בעקבות המעפילים
משחה עממי

מועד	יום שבת 28.10.72 שעה 8.00 בבוקר. ממעגן הסירות „סנפיר" ע"י בריכת גורדון. משם יעלו על ספינות ללב ים עד מרחק של 3 ק"מ בקירוב.
מסלול	מלב ים — נקודת הורדת המעפילים מהאוניות בשחיה לכיוון בריכת גורדון.
המשתתפים	שחיינים ושחייניות מגיל 14 ומעלה
דמי השתתפות	8.— ל"י לשחיין.
מקומות ההרשמה	1. במגנון של ליבוביץ בריכת גורדון 2. בבית זבולון רח' אוסישקין ע"י הירקון.
תעודות ומדליות	כל משתתף במשחה יקבל תעודה ומד־ליה מיוחדת.
הערה	במקרה של ים סוער יידחה המשחה למועד אחר.

בתום התקופה הנ"ל יחלק מנהל העזבון את העזבון הנ"ל בהתאם לצו שניתן ע"י בית המשפט בתיק ע"ז 2403/72 מיום 3.9.72 אחרי תאריך זה לא תתקבלנה כל תביעות או טענות.
מנהל העזבון
מאיר ביר
שד' גרשנקורן 30, בני ברק

להוה ידוע כי בית המשפט ת"א־יפו מינה את החתום מטה בתור מנהל עזבון של עזבונה של המנוחה הגב' מינה שפים ז"ל.
כל אחד שיש לו תביעות כלשהן מהעזבון הנ"ל מוזמן בזה לפנות אל מנהל עזבון הנ"ל תוך 30 יום מיום פרסום מודעה זאת.

משרד התיירות מזמין לאירועים מקצועיים

בתערוכה הבין־לאומית
השניה למלונאות ולהארחה
גני התערוכה - יריד המזרח

הפתיחה ביום רביעי, 1 בנובמבר 1972

1.11 — 17.30 — תצוגת אופנה — מדים לבתי מלון (איוניר)
2.11 — הקרנת סרטים מקצועיים } ערב
3.11 — הקרנת סרטים מקצועיים } ערב
5.11 — 17.30—19.30 ערב עיון בנושא: „המחשב בשרות בתי מלון" (בשיתוף עם י.ב.מ.)
6—8 בנובמבר — 10.00—18.00 הסמינריון הים־תיכוני של התאחדות בתי מלון בנושא: „מגמות חדשות בניהול בתי מלון"
9.11 — יום החניך (בהשתתפות בתי הספר המקצועיים למקצועות המלונאות) (10.00—17.30) במסגרת היום יודגמו ויוצגו שימושים וצורות הכנה של מוצרי מזון
9.11 — 17.00 שולחן עגול בנושא: יעדים בהכשרת כח אדם בענף המלונאות
10.11 — הקרנת סרטים

תצוגות מיוחדות: תצוגת תפריטים והדפסים של בתי מלון ומסעדות
תצוגת חדרים לדוגמא

הכרתנו ותודתנו
לצוות טיפול בית
שעל־יד בית החולים לחולים כרוניים
ברחוב תל־חי בירושלים
על הטיפול המוצלח
בגב' ברמה דנון
משפחת ישראל

אסותא בע"מ
אספה כללית
יוצאת מן הכלל
של חברתנו התקיים באולם בית החולים שלנו ביום ה', 16.11.72 בשעה 8.00 בערב.
סדר היום:
בחירות להנהלה
ההנהלה

בית המשפט המחוזי בתל־אביב
תיק עזבונות 4296/70
עזבון המנוח אברהם בר שפן ז"ל, הנקרא גם דב שפן.
נושי המנוח הנ"ל (תושב ת"א שנפ־

טר ביום 8 לנובמבר 1970) מוזמנים בזה להודיע לי בכתב על תביעותיהם משך 3 חדשים מיום פרסום הודעה זו.
חיים ספיר, עו"ד —
מנהל עזבון אברהם בר שפן
שד' רוטשילד 10 תל־אביב

כיצד לגדל כרס?

אכילה מופרזת וחוסר פעילות גופנית מגדילים את השומן בגוף ומחלישים יכולת פעולתו.
שרירים ללא תרגול — נחלשים, מתנוונים ומתארכים. חולשת שרירי הבטן יוצרת כרס וזו מזיקה ליציבה טובה ומכבידה על תנועות חפשיות של הגוף.
פעילות גופנית תורמת להגברת כח השרירים ומסייעת לגמישות, מהירות וזריזות. פעולות כמו, הליכה, שחיה, ריצה וכד' משלבות הנאה יחד עם בריאות טובה.

טוב להיות צעיר, בריא, רענן.

משרד החינוך והתרבות
רשות הספורט והחינוך הגופני

משרד הבריאות
היחידה לחינוך לבריאות והסברה

צילום קידרון
לשכת הפרסום הממשלתית

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מ־1.1 פיצוי מלא על חלפים שנפגעו בתאונות – בתמורה לייקור הפרמיה

המפקח דורש מסהר וציון להחזיר כספים למבוטחי־חיים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

בעלי רכב יקבלו, מ־1 בינואר ה־קרוב, פיצוי מלא על ערכם של חל־קים שנפגעו בתאונות דרכים. בתמו־רה על כך יועלו דמי הפרמיה שהם משלמים לחברות, כנראה בין 5 ל־10 אחוזים. העלאה זו תהיה בנוסף להעלאת דמי הפרמיה ב־10 אחוז שעליה סוכם ביולי, כך שנראה כי בעוד כחודשיים יועלו הפרמיות בענף הרכב ב־15 עד 20 אחוז.

ביולי סוכם, כזכור, כי ב־1 בינו־אר יועלו הפרמיות ב־10%. עתה תובע המפקח על הביטוח באוצר, ד"ר יעקב פיקר, כי החל מינואר ישלמו החברות לבעלי רכב שניזוק את ערכם המלא של חלפים. היום משלמות החברות את ערכם בניכוי בלאי יחסי. המפקח מסכים עקרו־נית לכך, שהחברות יגבו תוספת ל־פרמיה כפיצוי להוצאה הנוספת. תפ־רה פנימית של חברות הביטוח בו־דקת עתה את התחשיבים.

יוזל תעריף הפול

כן דורש המפקח לבטל את נוהג התעריף המיוחד, היקר כדי 80% מהתעריף הרגיל. לגבי 6000 כלי ה־רכב הנמצאים בפול. כלי רכב אלה נחשבים ל„סיכון רע" (משאיות ל־הובלה נוסעים, אוטובוסים ערביים, אופנועים, נכים וכדומה). הוא מס־כים כי החברות יעלו, כפיצוי על ביטול תעריף הפול, את הפרמיות ברכב ציבורי, כמו אוטובוסים ומו־ניות. גישתו של ד"ר פיקר היא, כי צריך להיות תעריף אחיד, וכי אם יתברר לאחר זמן שיש הפסדים ב־ענף, הוא יפוצה על ידי העלאה כו־ללת בפרמיות.

ביטוח חיים

נושא אחר הנמצא בדיון בין ה־מפקח על הביטוח לבין כמה חברות ביטוח הוא ענין תעריפי ביטוח חיים. ב־1 בינואר יונהג תעריף אחיד ב־ענף. במשך 1972 הוזילו רוב החב־רות את התעריפים, בעיקר על ידי מתן השתתפות ברווחיהן ללקוחות. שתי חברות גדולות, סהר וציון יהודה, לא עשו כן, ותעריפיהן גבו־הים ב־10% לערך מתעריפי יתר ה־חברות. המפקח תובע עתה מחברות אלו להחזיר ללקוחות את ההפרשים בין תעריפיהן לתעריפי יתר החב־רות, על ידי מתן בונוס בשיעורי הביטוח לשנים הבאות. נראה כי החברות לא יסכימו לכך, וטענתן תהיה כי השוק חפשי, וכי כל לקוח שפנה אליהן יכול היה לבדוק את התעריפים בענף ולבטח עצמו ב־חברה אחרת, אם היה רוצה בכך.

שר הבריאות ניתץ בקבוק והפך שולחן

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ"

שר הבריאות, מר ויקטור שם־טוב, ניתץ בקבוק משקה והפך שולחן בעת ישיבה סוערת של מז־כירות סניף מפ"ם בירושלים שהיתה לפני כשבועיים. הוא עשה זאת ב־עיצומו של ויכוח בין המצדדים ב־השתייכות מפ"ם למערך לתובעים את פירוקו. שר הבריאות כינה את מצדדי הפירוק כ„קבוצה אנטי מפ־לגתית".

טוען: שקר גס

התפרצות זו היתה גולת הכותרת למתיחות הרבה השוררת מזה שבו־עות בסניף מפ"ם בעיר.

הקרע החל כשהוחלט על עריכת מיפקד במגמה להגדיל מספר חברי המפלגה בבירה לקראת הועידה ה־ארצית של מפ"ם בדצמבר. החטיבה הצעירה של הסניף הצליחה לצרף כ־150 צעירים למפלגה, התובעים ברובם פירוק המערך.

מחייבי המערך, בראשות מר שם טוב וח"כ ראובן ארזי התחילו ל־התארגן נגד התובעים את הפירוק והאשימו אותם בכך שגייסו סטו־דנטים המקורבים בדעותיהם לשי"ח ולמצפ"ן ומנסים להשתלט על ההנ־הגה בסניף.

הצעירים האשימו את ה"ה שם טוב וארזי שצירפו אל השורות כ־100 אנשים המקורבים בדעותיהם למפלגת העבודה, אך רחוקים מקווי היסוד של מפ"ם. אנשי שם־טוב תב־עו לבטל את חברותם במפלגה של הצעירים שצורפו. בדעת החטיבה הצעירה לערער על הצבעה זו בפני בית הדין של המפלגה.

מר שם טוב אמר לי אתמול: הסיפור על ניתוץ הבקבוק והפיכת השולחן — הוא שקר גס.

מת הסופר האידי יחיאל הופר

(ע). הסופר האידי יחיאל הופר מת אתמול לאחר מחלה בבית ה־חולים דונולו ביפו, בגיל 66.

הופר זכה ב־1971 בפרס מנגר על יצירתו הספרותית באידיש. כ־בין ספריו הידועים — ורשאהער הויפן (חצרות ורשה), טרילוגיה על חצרות החסידים בבירת פולין.

שר החינוך נתבקש לתווך בסכסוך עם הסטודנטים

הפגישה עם ועד הנשיאים — למבוי סתום

מאת סופרת „הארץ"
לענייני חינוך

פרופ' חיים חנני, יו"ר ועד נשיאי האוניברסיטות, ביקש אתמול את תיווכו של שר החינוך בפתרון ה־סכסוך עם הסטודנטים על שכר ה־לימוד, לאחר שהמו"מ עם נציגי הסטודנטים הגיע למבוי סתום.

נציגי הסטודנטים נועדו אתמול לראשונה עם ועד הנשיאים, למ־רות התנגדותם הממושכת לנהל מו"מ עם גוף זה, שלדעתם „כבול מבחינה תקציבית למדיניות ממשלתית ולכן אינו מסוגל להכריע בשאלת שכר הלימוד". בפגישה ניאותו הסטודנ־טים להעלאת שכר הלימוד באוני־ברסיטאות בהתאם להמלצות ועדת אג־רנט, אך בתנאי שהסטאטוס קוו יחול גם על הקריטריונים שנקבעו אש־תקד ביחס לסטודנטים נזקקים. לפי קריטריונים אלה פטורים מהעלאה בשכר לימוד סטודנטים המרוויחים 600 ל"י לחודש וסטודנטים נשואים המרוויחים 800 ל"י לחודש. ראשי המוסדות דחו קריטריונים אלה ב־טענה שהם מנוגדים לאפשרויות ה־תקציביות של המוסדות ובלתי־סבי־רים.

פרופ' חנני הדגיש אמש בשיחה עם סופרת „הארץ" כי הממשלה הודיעה לועד הנשיאים, שהקריטר־יונים כאשתקד אינם נכונים וכי סוכם עליהם בלחץ הסטודנטים, „אך לם לא ראינו עצמנו קשורים לכך". עוד אמר כי מאחר שהסטודנטים דורשים לשמור על סטאטוס קוו ש־קבעה הממשלה, הוחלט לשמוע גם את עמדת שר החינוך בשאלה זו. בשיחה טלפונית בין השר לפרופ' חנני, בתום הפגישה עם הסטודנטים, הוחלט על פגישה של שר החינוך, שר האוצר, נציגי הסטודנטים ונציגי ראשי המוסדות להשכלה גבוהה. מו־עד הפגישה טרם נקבע.

נציגי הסטודנטים טענו אמש כי הצורך בתיווכו של שר החינוך מו־כיח את טענתם המקורית, שועדת הנשיאים אינה מסוגלת להכריע ב־שאלות שכר הלימוד ללא הממשלה. לדבריהם קיבלו הנשיאים הנחיות מ־הממשלה ולכן לא קיבלו את הצ־עותיהם.

תגובת הדובר

דובר משרד החינוך הכחיש את טענת הסטודנטים כי ניתנו הנחיות. הוא הוסיף כי הקריטריונים להע־נות בשכר לימוד נקבעו אשתקד על ידי פקיד מאגף התקציבים, ש־נסע למכסיקו. לפי הסיכומים הרשו־מים הוחלט אז כי ההעלאה בשכר לימוד לא תחול על סטודנט המר־ויח 400 ל"י לחודש ועל סטודנט נשוי המרוויח 600 ל"י לחודש. אך הסטודנטים טענו כי הובטח להם להעלות את התקרה ל־600 ול־800 ומאחר שלא אותרה כתובתו של ה־פקיד שניהל את המו"מ ואי אפשר היה לבדוק את אמיתות הדברים, הוחלט לקבל את גירסת הסטודנ־טים באופן חד פעמי.

תביעות עובדי הנמלים

שינויים בשכר היסוד ובתנאים הסוציאליים

מאת עמוס חרד
סופר „הארץ"

שינוי בשכר היסוד של פועלי ה־תיפעול בנמלים ושיפורים בתנאים הסוציאליים של כלל העובדים — אלו הן שתי התביעות העיקריות שעליהן תעמוד ההסתדרות במו"מ עם רשות הנמלים לחידוש הסכם ה־עבודה.

עמדה זו של ההסתדרות גובשה לאחר הכנס של ועדי הנמלים שנערך בבית־ברל לפני מספר ימים עם מזכ"ל ההסתדרות מר יצחק בן־אהרון.

פרץ דורש החלפת המנהל

מזכיר ועד פועלי התיפעול בנמל אשדוד, מר יהושע פרץ, העלה דרי־שה להחליף את מנהל הנמל הנו־כחי, מר מרדכי ברגר, בטענה כי אינו מקיים את הבטחותיו, גורם סח־בת, בבטל סיכומים שנתקבלו.

* הסכם עבודה בענף השמ־נים, המעלה את שכרם של העוב־דים בכ־20% נחתם אתמול. ההסכם מקיף 11 מפעלים המעסיקים 2300 פועלים.

הטחנות מאיימות לחדש את ההשבתה

מאת סופרו הכלכלי
של „הארץ"

טחנות הקמח מאיימות לחדש את ההשבתה מחר אם לא יוחזרו ה־פועלים לעבודה תקינה. האיום בא לאחר שהטחנות שבו לעבודה ב־עיקבות צו שהוציא מ"מ שר ה־מסחר והתעשיה ולאחר שהיום עמד להתחדש המו"מ בין ההסתדרות ל־בין בעלי הטחנות.

הרקע למשבר החדש הוא חילוקי דעות בין הסתדרות פועלי המזון למועצת פועלי תל־אביב. מזכיר הס־תדרות פועלי המזון, מר א. בר־חיים, ביקש ממועצת הפועלים ל־הפסיק את הסנקציות שהעובדים נקטו לפי הוראותיה כלפי שלוש מאפיות בעיר, כדי שאפשר יהיה לחדש המו"מ עם המעסיקים. הסנ־קציות כוללות אי־עבודת שעות נו־ספות ולפי נורמות. המועצה לא נענתה. כתגובה לסנקציות מאיימים הטוחנים לא לבוא למו"מ היום ול־השבית את כל הטחנות. השבתה זו, כמו קודמתה, אינה חוקית.

חילוקי הדעות הם על שני סעי־פים שאותם אין הטוחנים מוכנים לקבל: מעבר למעמד של פועלים חודשיים אחרי 13 שנה ופיצויים רט־רואקטיביים. תוספות השכר שעליהן יש כבר הסכמה הן 20%.

הופסקו הסנקציות במספנות ישראל

מאת סופר „הארץ"
בחיפה

ועד פועלי מספנות ישראל הורה אתמול לפועלים להפסיק מהיום את הסנקציות בהן פתחו שלשום. השי־קה של המבדוק הצף במספנה ש־עוכבה בגלל הסנקציות תהיה מחר. הנהלת המספנה הבטיחה לעובדים, כתביעתם, לרכוש אמבולנס לצרכי עובדי המפעל. כן הבטיחה כי תוך 3 ימים תיכנס עמם למו"מ על הסכם עבודה חדש.

שוב נפסלה כתבה על האדם השלישי

מאת גדעון אלון,
סופר „הארץ" בירושלים

מנהל חטיבת החדשות ברדיו, מר עמוס גורדון, שוב פסל אתמול כת־בה על האדם השלישי, אברהם אל־צר, שהציע לשידור כתב רשות ה־שידור בלוס אנג'לס עודד עידן.

דובר רשות השידור בפועל, מר ארי אבנר, אמר אמש כי הצעתו של עידן נדחתה מאותן סיבות שבגללן נפסל שידור הראיון עם האדם הש־לישי לפני כחודש.

השתתף במבצע „ברוך הבא" וקבל שי נאה לפי בחירתך

המבצע ימשך עד לתאריך 30.11.72
הוזרז ומלא תלוש זה עוד היום ושלח לכל אחד מסניפינו.

לכבוד
הבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"מ ת.ד.2022 ת"א
נא שלחו לי
פרטים מלאים על
מבצע "ברוך הבא"
שם ומשפחה ....
כתובת מלאה ....

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
סניף ראשי: שד' רוטשילד 39 תל־אביב. טל. 622311

סבון באלי
צמחי טהור, סבון קוסמטי שי לעור

FÜR SIE
Heft 19
להשיג בקיוסקים

מגרשים בגדרה
בהזדמנות נדירה על גבעה מקסימה, נוף נהדר, אויר צח, גובל באזורי בניה, קרקע פר־טית, קושן בטאבו 4,000 ל"י היתרה בתשלומים נוחים.
לטלפן 284712 תל־אביב, רח' שיינקין 6 „ארזים"

הלוח הכפול
עמודים: 10, 23
הכל בכל בכול בלוח הכפול

השבוע לוטו
בהגרלה 44/72
מינימום פרסים
700,000* ל"י
(כולל העברה)
הפרס הראשון
250,000* ל"י
* כפוף לעירעורים

חשוב למהנדס!
HONDA
מתאים לך

מי כמוך יודע ומרגיש עד כמה זמנך דחוס וקצב עבודתך מהיר.
מי כמוך יודע ומכיר עד כמה חשובה לך ניידות קלה, נוחה וחסכונית.
בכל העולם, מהנדסים ארכיטקטים וטכנאי בנין נוסעים על אופנועי "הונדה". עם "הונדה" אין בעיות חניה, אין בעיות של צפיפות בדרכים, אין בעיות בכלל!
שבועיים של הנחה מיוחדת למהנדסים בסך —.200 ל"י. תנאי אשראי נוחים. שירות מאושר ומלאי חלפים מקוריים ברחבי הארץ.
להשיג:
יעקב גולן, השפלה 1 ת"א, טל: 32971
ארנון גדליה, בן שמן 5 נחלת יצחק, טל: 263323
יוסף בן יוסף, המעפילים 102, חולון, טל: 840328
אוטו רם, ז'בוטינסקי 38 רמת־גן, טל: 723345
אחים עובדיה, המלך חירם 16, יפו, טל: 823998
מוסך יוסי, דרך ההגנה 27 שכונת התקוה, ת"א, טל: 36747

מבצע חורף
בתריס־קל
לדירתך הפרטית־החודש
הנחה ממשית 15%
להזמנה ישירה מ־300 ל"י
ת"א. רחוב גיבורי ישראל 108. פנת האומנים 7
טל. 31880. 31810. 59611

טיסות קבוצתיות* לדרום אמריקה

סבנה, נתיבי אויר בלגיים — ואריג, נתיבי אויר לברזיל
מציעים לך טיסות שבועיות בכל יום ג'
לבואנוס איירס, סאו פאולו ו/או ריו־דה־ז'נרו
המחירים: תל־אביב — בואנוס איירס 4920 ל"י + 280 $**
תל־אביב — סאן פאולו 4773 ל"י + 280 $**
המחיר כולל טיסה קבוצתית, מס נסיעות ואכסון ל־28 יום בדרום אמריקה.
לילדים מגיל 2 ועד 12, התשלום 50% מהמחירים.
לפרטים נוספים ולקבלת תוכנית הנסיעה, פנה לסוכן הנסיעות שלך.
* ל־4 משתתפים לפחות.
** לבעלי הקצבה מטבע מיוחדת.
SABENA
belgian world airlines
VARIG
Brazilian Airlines

הגרלת מפעל הפיס
2 זכיות של 150,000 לירות בכל שבוע
* כרטיסים אחרונים, ביום ההגרלה, ליד אולם המפעל רחוב הפטמן 3, ת"א, עד 6.55 בערב.
היום בשעה 6 בערב יוקרנו סרטונים לפני ההגרלה.
הכניסה חופשית.

מחר ב־
ידיעות אחרונות
המוסף לשבת | 7 ימים | השבועון לכל המשפחה
מדיניותו של משה דיין בשטחים
מאת ישעיהו בן־פורת
• • •
קשרי המודיעין בין הסובייטים למצרים
מאת יעקב כרוז
• • •
ריגול בישראל בהשראה סובייטית
מאת אהרון בכר
• • •
רוזוליו
סיפור חייו של המפכ"ל החדש של המשטרה
מאת אורי פורת
• • •
רפאל בשן מראיין את גדעון בן־ישראל, הממונה על יחסי־העבודה
• • •
יהדות יוון: קהילה דועכת
מאת אילן נחשון
• • •
„התפוח המיכאני": האלימות כרפלקס מותנה
מאת שלמה שמגר
• • •
ראיון עם חתן פרס־נובל היינריך בל
מאת מישל סלומון
• • •
הבריחה ממחנה־המוות
מקורב בהגורות ל„כאפו" של כבאיה גרמנית במלט מייסק מן המירפסת של טרבלינקה.
פרק נוסף מתוך הספר „בשם כל בני ביתי"
מאת מארטין גריי
מדוריהם הקבועים של
חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון ודידי מנוסי
כל הדעות כל הידיעות בידיעות אחרונות

בבית משפט המחוזי
בתל־אביב—יפו
ת.א. 1457/66

הודעה
על מכירה פומבית של קרקעין

מוזמנות בזה הצעות לרכישת מגרש ששטחו 255 מ"ר, שעליו בית ישן בן דירה בגודל 3 חדרים עם מטבח ונוחיות — ברחוב הרי יצחק הלוי 20, הידוע כגוש 7163 חלקה 239.
המכירה הפומבית תתקיים ביום ו', ד' כסלו תשל"ג (10.11.72) בשעה 10.00 בבוקר במשרדו של הח"מ.
הצעות אפשר להגיש עד ליום ה', ג' כסלו תשל"ג (9.11.72) שעה 12.00 בצהריים לח"מ.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בשיעור 10% מהמחיר המוצע במזומן או בשק בנקאי או בערבות בנקאית.
אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת שהיא.
המכירה כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

מנחם פינקוס, עו"ד
תל־אביב, שד' דוד המלך 29
טל. 265073
הנאמן על נכסי אביהו מזרחי בפש"ר